

Türkiye için tek ve gerçek çözüm DAHA FAZLA DEMOKRASİ DAHA FAZLA ÖZGÜRLÜK

● PKK bir devrimci harekettir.

Özgürlük hareketimiz ancak devrimci karakterini koruduğunda varlığını sürdürebilir; özgür ve demokratik yaşamı kurabilir. Özgürlük hareketimiz sadece seçime endeksli hareket değildir. Kuşkusuz seçimleri de, demokratik siyasal ortamı ve imkanları da Özgürlük hareketimiz değerlendirmektedir. Ama yeri geldiğinde sadece seçime endekslemeyen, seçim var diye fırsatları bir tarafa bırakan, fırsatları değerlendirmeyen yaklaşım da doğru bir yaklaşım değildir.

sayfa 2'de

2014'ü demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa yılı yapalım!

● Örgüt disiplini ve işleyişinde, yoldaşlık ilişkilerinde verimsizlik ve güvensizlikten dolayı yozlaşma yaşanmaktadır. Bu başarısızlık ve verimsizlikle

bağlantılıdır. İş ve üretim yapamamakla bağlantılıdır. Herkes yanında daha verimli, iş yapan, kendine yardımcı olan yoldaş görmek ister, bu doğaldır.

Bunun sonucunda çalışma tarzında ciddi yüzeyselliklerin olduğu ortaya çıkmaktadır. Bir yayılma olmakla birlikte herkes bir tarafa gitmiş, yüzeyle bir şeylerle uğraşıyor ancak derinlik yoktur. Örneğin, arkadaşlar toplanmakta, tartışmakta ve bazı işleri de yürütmektedir. Ancak hiçbir yerde demokratik ulusun, demokratik konfederalizmin sistemini model olarak uygulamamıştır. Pratiğe hiç yaklaşılmıyor, yüzeysel kalınıyor.

sayfa 10'de

Önderlik gerçekliğini doğru kavrayalım ve uygulayalım Önder Apo'yu özgürlüğüne kavuşturalım

● Bıkıp usanmadan bir gerçeğin altını sürekli çizmemiz gerekiyor: Özünü demokratik ulus inşasının oluşturduğu bir pozitif eylemlilik döneminden geçiyoruz. Pozitif eylemlilik öncelikle kurucu nitelikteki çalışmayı, üretimi ve inşayı ifade eder; yıkmayı değil yapmayı akla getirir. Devrimci; barış, demokrasi ve özgürlük üzerin-

de yükselen yeni bir dünyayı inşa etme mücadelesinin öncü gücüdür. Bu gerçeği unutmak amaca bağlılıktan uzaklaşmaya götürür.

sayfa 21'de

Paris katliamını açığa çıkarmak bizi Kürt sorununu çözmeye götürecektir

● Şimdi buradan şu soruyu sorup, cevap aramak gerekiyor: Niye katliam Paris'te yapıldı? Bizim için önemli bir soru. Bu sorunun aydınlatıcı cevabı, komponun neden Yunanistan'da olduğunun da cevabı olacaktır. Yunanistan'la bitirilmeye çalışılmasındaki ısrar ile Paris'te yapılan komponun benzer yönleri vardır. Bir tesadüf saymamak gerekir.

Daha önceden planlanmış ve

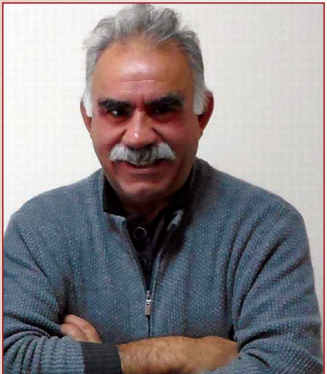
beklediler. Bunun da anlamı var. Demek ki Fransa ile Türkiye arasındaki ilişkilerin düzeltilmesi hedefi var. Tıpkı Yunan-Türk ilişkilerinin düzeltilmesinde olduğu gibi, Fransa-Türkiye ilişkilerini düzeltme arayışları temelli olduğu güçlü bir ihtimaldir. ABD ve NATO planı olabilir. Nitekim NATO'da ve AB'de Türkiye'nin daraltılmasında, sınırlandırılmasında Fransa önemli rol oynayan bir

devlet konumundaydı. Şimdi bu katliam üzerinden, Türk-Fransız ilişkileri düzeltilmeye çalışılıyor.

sayfa 21'de

SERXWEBÛN 33. yaşında

Kültürel soykırım kısılcımda Kürtleri savunmak

KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

Abdullah Öcalan

● Türkiye'nin sistemin zayıf halkası olduğu rahatlıkla söylenebilir. Sistemden kopması ihtimali zayıf bir olasılık değildir. Kopma iki eksenle gelişebilir: Birinci eksen, eğer aldatmaca değilse, İran, Suriye, hatta Rusya ve diğer BRIC ülkeleriyle (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin) geliştirmek istediği, eksen kayması olarak da yorumlanan ve küresel güç olmaya kadar varacak kuvvetli bir bölgesel güç olma, böylelikle İsrail, ABD, İngiltere ve AB hegemonyasına karşı çıkma yoludur. İm-

kansız olmasa da, mevcut Türkiye Cumhuriyeti'nin öz varlığı ve somut dengeleri itibarıyla bu yol çok zor geçilebilecek bir yoldur. İkinci kopma eksenine giriş, Cumhuriyet'in Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndaki ittifaklarının demokratik ulus temelinde güncelleşmesiyle mümkündür. Kapitalist moderniteden kopmayla sonuçlanabilecek bu yolda, ulusal ve bölgesel düzeyde yaşanan temel sorunlar ancak demokratik modernite ile köklü çözüm şansına kavuşabilir.

sayfa 18'de

Türkiye için tek ve gerçek çözüm

DAHA FAZLA DEMOKRASİ DAHA FAZLA ÖZGÜRLÜK

ABD Sovyetlerin dağılmasından sonra Ortadoğu'ya yeni bir düzen vermek istedi. Batı Avrupa'da, Balkanlar'da, Kafkasya'da, Orta Asya'da siyasi gücünü, askeri gücünü kullanarak kendi etkisinde olan alanları genişletmişti. Benzer bir hamleyi de Ortadoğu'da yapmak istiyordu. İran-Irak Savaşı'ndan sonra Saddam'ın Kuveyt'e yönelmesiyle birlikte ABD bu askeri harekati kendisine gerekçe yaparak Ortadoğu'ya bir plan çerçevesinde müdahale etmeye başladı. I. Körfez Savaşı dediğimiz 1991 yılında Saddam'ın kolu kanadı kırıldı. Böylelikle kendisi dışında herhangi bir gücün bölgede etkin olmasına izin vermeyeceğini ortaya koydu. 2001 İkiz Kule saldırısından sonra bu müdahalesini daha da genişletti. İlk önce Afganistan'a, daha sonra Irak'a yöneldi. Irak'ta Saddam Hüseyin'i devirdi. Burada kendisine bağlı bir iktidar yaratma politikasına yöneldi. Irak'ın kuzeyindeki Güney Kürdistan'ı da kendi kontrolüne aldı. Irak üzerinden bütün Ortadoğu'yu istediği yönde değiştirme ve kontrol etmeyi düşünüyordu.

ABD 1998'de Önder Apo'ya yönelik uluslararası kompoyu da Ortadoğu'da yürüteceği politikaları daha rahat yürütmek için gerçekleştirdi. Hem Türkiye'yi Ortadoğu'da kullanmak hem de kendisine bağlı işbirlikçi Kürtleri etkin kılıp onlara dayanarak Ortadoğu'da etkinliğini artırmayı hesaplıyordu. 2003'te Irak'a müdahalesinden sonra ABD'nin Irak'a kısa sürede tümünden hakim olacağı, bu hakimiyetini bütün Ortadoğu'da yaygınlaştırıp Ortadoğu'yu dizayn edeceği, çekidüzen vereceği biçiminde hesap yapanlar vardı. Ama kısa sürede görüldü ki ABD ne Irak'ta ne Afganistan'da ne de Ortadoğu'nun diğer alanlarında kendi hakimiyetini kurabilmekte, hegemonyasını sağlamaktadır. Her yerde kendisine karşı bir direniş gelişmektedir. Bu açıdan ABD yeniden işbirlikçilerle ve bölgedeki kimi güçlerle birlikte, onlara dayanarak politikasını yürütme kararına yöneldi. Sadece kendi öngördüklerini yapabilmenin mümkün olmadığını, geleneksel güçlerin bir kısmına dayanmadan da bölgede varlığını sürdüremeyeceğini gördü. Irak'ta böyle bir iktidar bloğu yaratarak çekilme kararı aldı. Doğrudan müdahalelerin daha olumsuz sonuçlar yaratacağını yaşayarak anladı. Doğrudan müdahaleler hem olumsuz sonuçlar doğuruyor hem de ekonomik, siyasi ve sosyal olarak kendisine ağır faturaları çıkıyordu.

Bölgeden çekilip bölgeyi kontrol etme politikasını yeni işbirlikçilerle yürütmek istediği bir dönemde Arap Baharı denen halk hareketleri tarih sahnesine çıktı. Gerçekten de halk, yüzyıllarca üzerinde egemenlik kuran despot rejimlere karşı tepkiliydi. Yine iki yüzyıldır kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya girmesiyle birlikte halklara görülmedik zarar veren, güçten düşüren dış güçlere ve onunla birlikte içteki işbirlikçi baskıcı güçlere karşı da tepkisini ortaya koyuyordu. Bu durum bilinen isyan hareketleri biçiminde gelişti. ABD ve müttefikleri bu süreci bölgedeki

kimi işbirlikçilere dayanarak yeni bir Ortadoğu düzeni kurmaya vesile yapmak istediler. Özellikle de kendisine bağlı, işbirlikçi olabilecek islami çevreleri yanına alarak toplumsal meşruiyeti yenileyip onlar üzerinden Ortadoğu'da egemenliğini sürdürmeyi hedefledi. Bu nedenle Tunus ve Mısır'daki halk hareketlerini destekleyerek, yönlendirerek, buralarda yeni iktidarlara üzerinde etkili olmak istedi. Yine Libya üzerine giderek bugüne kadar kendisine sorun çıkaran Libya'yı saf dışı bırakıp kendisine bağlı bir iktidar bloku ortaya çıkarmak istedi. Suriye'de de mu-

sağlayarak zayıf düşürmeye yöneldi. Yani böl-parçala-yönet politikasını yeniden devreye koydu. Mısır'da darbecilere destek vererek kendine yakın bir iktidar ortaya çıkardı. Kuşkusuz darbeyle gelen iktidarın tabanı ve toplumsal meşruiyeti zayıf olacağından zorunlu olarak ABD'nin istekleri doğrultusunda hareket edecektir.

ABD, Suriye'deki muhalif hareketlerin de kendi politikalarını pratikleştirecek gücü olmadığını gördü. Kendisinin bel bağladığı güçler zayıflarken, kendisine sorun çıkaracak güçlerin daha etkili hale

güçleri yıpratıp zayıflatarak kendi çizgisine çekme politikası izler. ABD, Batılı güçler bunu sürekli denerler. Böl-parçala-çatıştır-yönet politikası 200-300 yıldır kapitalist modernist güçlerin Ortadoğu'da izlediği politikadır.

Bugün Ortadoğu için en büyük tehlike kapsamlı bir mezhep çatışmasının yaratılmasıdır. Mezhep çatışması yaratarak Ortadoğu'yu tümünden güçten düşürme politikasının arkasında da bu uluslararası güçlerin olma olasılığı yüksektir. İster sünniler, ister şiiler açısından olsun bu kadar akılsızca birbirlerini yıpratma, bir-

durum mezhep savaşlarıdır. Mezhep savaşları yürütenler, tarafları kim olursa olsun dış güçlerin ajanı ve bölge halklarının düşmanıdır. Bu nedenle demokrasi güçlerinin harekete geçip bir yandan mezhep savaşını teşhir ederken, diğer yandan da böylesi mezhep savaşları altında ezilmemek için kendilerini örgütlü kılarak güçlendirmeli ve tedbirlerini almalıdırlar.

Irak'ta sünnileri dışlamak büyük bir hatadır

Dikkat edilirse Irak'ta da mezhep savaşları derinleştirilmektedir. Bu yönüyle gerçekten El Kaide bir provokasyon gücü olarak hareket etmektedir. Önder Apo daha on yıl önce El Kaide'nin bir provokasyon gücü olarak bölgede emperyalizmin müdahalelerine ortam yaratacağını söylemiştir. Şu andaki pratiğine bakıldığında Önder Apo'nun bu değerlendirmeleri doğrulanmaktadır. Bu anlamda El Kaide bölgede mezhep savaşları çıkararak Ortadoğu halklarını güçsüzleştiren bir aktör haline gelmiştir. Suriye'de tam bir mezhep savaşı ortaya çıkmıştır. Bu mezhep savaşını Lübnan'a taşımışlardır. Şimdi Irak'ta yürütüyorlar. Kuşkusuz bundan sadece El Kaide sorumlu değildir. Çünkü bir taraf doğru politika izlerse mezhep savaşlarının önüne geçebilir. Ama şu anda her yerde mezhep savaşı gündemdedir. Herkes kendi mezhebindeki insanları yanında tutmak için bu savaşa balıklama dalmaktadır.

Irak'ta mezhep savaşının şiddetleneyeceği görülüyor. Her ne kadar Irak Maliki hükümeti "ben üzerine yürüyeceğim, ezeceğim" derken aynı zamanda İran'ın ve ABD'nin desteğini alıyorsa da, bunun sonuç vermesi düşünülemez. Irak da Maliki hükümeti de ciddi bir yanlış politika izlemektedirler. Irak'ta sünnilerin dışlanması, sistem içine çekilmemesi, iktidar bloğunun bir parçası haline getirilmemesi sürekli bir savaş demektir. Saddam yıkılıncaya kadar Irak'ta Emevilerden bu yana esas olarak sünniler iktidar gücü olmuştur. Yüzlerce yıl böyle bir iktidar gücü olan bir gücün dışlanması savaşı süreklileştirerek bir durumdur. Irak'taki sünniler mutlaka direnirler. Çevresinde sünni bir kuşak vardır. Şiilerin arkasında İran olsa bile, sünnilerin arkasında da Suudi Arabistan, Ürdün, Kuveyt vb devletler var. Bütün bunlar dikkate alındığında Irak'taki mevcut politikanın çok sert savaşlara sahne olacağı açıktır. Zaten her gün, her yerde bombalar patlayarak onlarca insan ölmektedir. Bu bile Irak'taki savaş potansiyelinin, mezhep savaşlarının bir çıkmaz olduğunu, bir kaos olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Kuşkusuz bütün bu çatışmalara son verecek olan demokratikleşme projesidir. İster Irak'ta, ister Suriye'de, isterse başka yerlerde olsun topluma dayalı demokratikleşme projeleri dışında bu tür sorunların üstesinden gelmek mümkün

halifleri destekleyerek Baas rejimini devirip orada da kendine bağlı bir iktidar ortaya çıkarmayı hedefledi.

Mezhepler arası savaş Ortadoğu için tam bir yıkım anlamına gelir

Ancak bu hesapları da tutmadı. Ortadoğu'nun, dünyanın diğer bölgelerindeki gibi askeri, siyasi ve ekonomik gücünü kullanarak hakim olacağı bir bölge olmadığı bir daha anlaşıldı. İşbirlikçi islama dayanmak isterken, Mısır'da olduğu gibi İhvan-ı Müslim ABD'nin bölgedeki ayağı olma yerine, ABD'nin politikalarına zorluk çıkaran bir pozisyon aldı. Özellikle de Türkiye'den aldığı destekle ABD'nin politikalarına açıkça karşı çıkmasa da bu politikaları engelleyici bir duruş içinde oldu. Türkiye de Mısır ve başka güçlere dayanarak bölgede etkinliğini geliştirme politikaları yürütmeye başladı. Mısır ve Türkiye bu politikalarıyla ABD ile çelişince, ABD işbirlikçi islama dayalı politikalarında değişiklik yaptı. ABD şunu anladı ki öyle hemen bir işbirlikçi islam yaratıp bu işbirlikçi islama dayanarak Ortadoğu'da hakim olamaz. Bu açıdan işbirlikçi karakter kazandırmak için islami hareketler üzerinde daha fazla uğraşması gerektiği kararına vardı. Nitekim birbirine düşürme, birbiriyle savaşmasını

geldiğini görerek Suriye'de de Esad rejimiyle bu güçleri çatıştırıp birbirlerini zayıflatma politikası izledi. Bunda da önemli düzeyde başarılı oldu. Yine çeşitli biçimlerde El Kaide gibi güçleri Rojava devrimci güçlerinin üzerine sürerek hem bu güçleri zayıflatmak hem de Kürtleri kendi politikasına çekme biçiminde bir yaklaşım içinde oldu. Şimdi de islami cephe adı verilen belirli kesimleri teşvik ederek El Kadie'ye bağlı güçleri geriletme politikası izlemektedir. Suriye'de bu birbirlerini bitiren, birbirleriyle savaştıran güçlerin eninde sonunda kendi politikasına boyun eğeceğini, böylece kendi politikasını pratikleştireceğini düşünmektedir. Şu anda ABD'nin bölgede izlediği politika budur. Özcesi; çeşitli güçleri birbiriyle çarpıştırıp zayıflattıktan sonra da kendine işbirlikçilik yapacak iktidar bloklarını etkili kılacaktır. Bir taraftan radikal islami güçlere karşıymış gibi bir yaklaşım içinde olurken, diğer taraftan da çeşitli biçimlerde istihbarat gücünü ve imkanlarını kullanarak bu güçleri birbirine karşı kıskırtıp savaştırmaktadır. Hem El Kaide'yi hem de başka siyasi güçleri kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaktadır. Bu yönüyle ABD'nin bölge politikalarının yakından takip edilmesi gerekir. Başka güçleri kullanarak gelecekte kendisine tehlikeli olan güçleri yıpratmaya çalışırken, bazen de karşı olduğu güçleri kullanarak başka

birlerine savaş açan bir politika yürütülmesinin mantığı yoktur. Bu açıdan yaşanan mezhep çatışmalarında dış güçlerin elinin olduğunu da düşünmek gerekir.

Demokrasi güçleri mezhepler arası savaşa şiddetle karşı çıkmalıdırlar. Mezhepler arası savaş Ortadoğu için tam bir yıkım anlamına gelir. Bölgeye yüzlerce atom bombası atmak kadar yıkıcı olabilir. En kötüsü de, mezhep savaşları yoluyla toplumların birbirleriyle savaşması demokrasi ve özgürlük güçlerinin boğulmasına neden olacaktır. Böyle bir ortamda özgürlükçü demokrasi güçlerinin gelişemeyeceğini, toplumların tamamen mezhep savaşları peşinde koşturularak yıpratılacağı açıktır. Bu yönüyle mezhep savaşları aynı zamanda demokrasi ve özgürlüğe karşı savaşlardır. Demokrasi ve özgürlükçü güçleri tasfiye etme savaşlarıdır. Mezhep savaşlarını, bu mezhep çatışması ortamında demokrasi ve özgürlük güçlerini ezme stratejisi olarak görmek gerekir. Bu yönüyle bölgenin gerici güçleri hem demokrasi güçlerini ezerek kendi iktidarlارını sürdürecekleri için mezhep savaşlarını kendi çıkarlarına uygun göreceklardır hem de dış güçler mezhep savaşlarını destekleyerek, tahrik ederek, teşvik ederek her iki tarafı da, herkesi de kendine muhtaç edecek bir duruma getirecektir. Bu bakımdan Ortadoğu'da daha çok ideolojik politik mücadele edilerek önüne geçilmesi gereken

değildir. Bütün farklılıkların kendi kendini yönetmesi temelinde iradesini açıkça ortaya koyan, hiçbir kesimin diğer kesim üzerinde kendisini üstün kılmadığı bir demokratikleşme anlayışı ancak Ortadoğu'ya çözüm getirebilir. Bu da Önder Apo'nun ortaya koyduğu demokratik konfederalizmdir. Demokratik konfederalizme dayalı radikal demokrasidir. Bu açıdan Ortadoğu tüm farklı etnik, dinsel, sınıfsal, kadın ve gençlik gibi toplumsal kesimlerin tabandan örgütlülüğüne dayanan demokratik toplumcu radikal demokrasi çağını aramaktadır.

Suriye'de de mevcut durum kaostur. Her ne kadar ABD Rusya ile anlaşarak Cenevre yoluyla Suriye'de yeni bir iktidar bloku ortaya çıkarmak istese de, bunun da çok fazla sonuç vermeyeceği görülmektedir. Desteklediği ÖSO gerilerken, islami cephe altında toplanan gruplar giderek güçlenmektedir. ABD ile bu güçler arasında bir uzlaşma durumunun yaşanması da mümkündür. ABD, onları rejimle uzlaştırarak yeni bir Suriye ortaya çıkarmayı hesaplamaktadır. Cenevre bir yönüyle de farklı güçleri bir araya getirip kendi politikalarına engel olmayan bir Suriye ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Çünkü Suriye'de gerçekten iktidarla muhaliflerin birbirine hakim olamayacağı, birbirini tükettiği bir siyasal ortam vardır. Bir çözüm bulunmadığı takdirde bu kaos devam edecektir. Zaten ABD de, Rusya da bu birbirini zayıflatmaya ve tüketmeye dayalı politikaya dayanarak kendi politikalarını kabul ettireceklerini düşünmektedir. Nasıl ki geçmişte soğuk savaş döneminde karşılıklı nükleer silahlara dayalı dehşet dengesiyle savaşı önleyip uzlaşma arama gibi bir politika vardysa, şimdi bu politika farklı biçimde Suriye'de uygulanmaya çalışılmaktadır.

KDP Rojava Devrimi'nin yenilmesini istemektedir

Suriye'de bir devrimci oluşum da vardır. O da Rojava Devrimi'dir. Kürtlerin gerçekleştirdiği devrim aslında bütün sorunlara çözüm bulacak bir modeli içermektedir. Ama bu modele uluslararası ve bölgesel hegemon güçler sıcak bakmamaktadır. Çünkü bu model bütün diğer politikaların çökmesi, toplumun bu model etrafında birleşmesi anlamına geldiğinden, bırakalım bu modele destek vermeyi, bu modelin ortadan kaldırılması için her türlü yol ve yöntem denenmektedir. KDP zaten Rojava Devrimi'nin yenilmesini istemektedir. KDP'nin şu andaki politikası, Rojava'da Kürt devrimci güçlerinin değil de çetelerin kazanmasına yöneliktir. Türkiye'nin politikası zaten budur. KDP ve Türkiye için güya çeteler kazanırsa Suriye'ye bir müdahale imkanı olacak ve kendi politikalarını orada yürütme olanağı bulacaklardır.

ABD ise Kürtlerin Rojava Devrimi'ni, devrimci projelerini kabul etmemekte, Kürtleri de muhaliflerle rejimi uzlaştırma projesinin edilgen bir parçası haline getirmeye çalışmaktadır. Bu nedenle Cenevre'ye Kürtlerin bağımsız, iradeli bir güç olarak gitmelerini kabul etmemektedirler. İlk önce muhalifler içinde ortak bir Kürt heyetinin gitmesi ve orada Kürt iradesini temsil etme kararı varken, Cenevre görüşmeleri öncesi KDP'ye bağlı güçler Rojava Devrimi'nin temsilcilerini dışlayarak tek başına muhaliflerin içinde bir sığıntı olarak yer almışlardır. Kuşkusuz bunda KDP'nin ve ABD'nin

yaklaşımının etkili olduğu, Rojava Devrimi'ni dışlamak için bu oyunu oynadıkları açıktır. Ancak Rusya da kendi politikasını belirli düzeyde Suriye'de etkili kılmak için ABD'nin bu yaklaşımına fazla itiraz etmemiştir. Çünkü onun derdi de Kürtler değil kendi çıkarıdır. Bu açıdan da Suriye rejiminin ve İran'ın yaklaşımını gözetmektedir. KDP'nin politikalarında ABD'nin yanında Türkiye'nin de etkisi vardır. ABD KDP yanlısı işbirlikçi Kürtleri tercih ederek Suriye politikası üzerinde böyle etkili olmak istemektedir. Kürtlere belki bazı haklar tanınacaktır. Çünkü artık Kürtleri tümünden eski politikalar içinde tutmak mümkün değildir. Ama Kürtlerin Suriye'nin politikasında etkili hale gelmesini, gerçek demokrasiyi gerçekleştirecek toplumun güçlenmesini, böylelikle de dış güçlerin etkisinin azalması gibi bir durumun ortaya çıkmasını istememektedirler. Çünkü Rojava Devrimi'nin yaygınlaştığı demokratik Suriye, toplumun güç olduğu, dış güçlere muhtaç olmadığı, dış güçler karşısında kendi çıkarları doğrultusunda onurlu bir politika izleyeceği bir Suriye olacaktır. Böyle bir Suriye istemediklerinden de Rojava devrimci güçlerini saf dışı etmeye çalışmaktadırlar.

Aslında bu gerçeklik Rojava Devrimi'nin Suriye'deki demokrasi güçleriyle güçlü bir ittifak kurmasının ve Suriye'deki demokrasi güçleriyle birlikte yeni Suriye'nin oluşumunda etkili hale gelmesinin ne kadar önemli olduğunu bir daha gözler önüne sermiştir. Kürt Halk Önderi başından itibaren Rojava devrimci güçlerine sadece Kürdistan'la sınırlı kalmayın, Suriye genelyle ilgili politika üretin demesinin ne anlama geldiği daha iyi anlaşılmaktadır. Kürt Halk Önderi gibi yirmi yıl boyunca bu alanda kalmış bir önderliğin Suriye gerçeğini ne kadar iyi tanıdığını, Suriye'de Kürtlerin kazanımının nasıl güvenceye alınacağını bu değerlendirmeleri çok iyi ortaya koymuştur. Rojava Devrimi'nin en temel güvencesi Suriye'deki devrimci demokratik güçler ve demokrasiden yana olan tüm toplumsal kesimlerle yapılacak ittifaktır. Böyle bir ittifak çok güçlü geliştirilirse o zaman Suriye'nin demokratikleşmesi de Kürt sorununun demokratik çözümü de güvenceye alınmış olur. Aksi durumda Rojava'yla sınırlı kalmış bir devrim her türlü tehlikeyle karşı karşıya kalacaktır. Bugün bazı muhalif güçlerin bu düzeyde saldırgan olması, rejimin hala Kürt sorunu konusunda önceki zihniyet ve politikalarından kopmaması bu gerçeği ifade etmektedir. Sadece Suriye devleti ve gericiliği açısından değil, devrim düşmanı uluslararası güçler ve KDP gibi devrim karşıtları açısından da Suriye'deki devrimci demokratik güçlerle ittifak çok önemlidir. Zaten devrim karşıtı güçler Rojava Devrimi'nin Suriye'deki devrimci demokratik güçlerle yeterli ittifak kurmaması ya da Suriye genelini etkileyecek politikalarda yetersiz kalması nedeniyle Rojava Devrimi'ne kolaylıkla saldırmaktadırlar. Hatta bu zafiyeti nedeniyle Rojava Devrimi'nin bir gün yenilip kendi kontrolleri altına gireceğini hesaplamaktadırlar.

Bu politikada KDP'nin rolü önemlidir. KDP kesinlikle Rojava Devrimi'ne karşıdır. Her ne kadar PKK-KDP görüşmeleri olsa da KDP bu görüşmeyi sorunları yurtsever demokrat temelde çözmek için değil de kendi teşhirinin önüne geçmek için değerlendirmek istemektedir. Politikalarını daha sinsice, daha gizlice

“Öte yandan AKP bize karşı mücadelede kesin başarılı olamadı. Ne demokratik çözüm doğrultusunda adım atarak Türkiye halkının ve Kürt halkının desteğini kazanabildi ne de Kürt özgürlük hareketini ezerek devlet içindeki asker ve sivil bürokrasinin ve milliyetçilerin desteğini alabildi.

Bu hiç kimseyi memnun etmeyen politika AKP'yi zayıf duruma düşürdü. Kürt sorununu çözümsüz bırakan politika AKP'yi sürekli zayıflatan, kemiren bir politikaadır.”

yapma olanağına kavuşmak için bu görüşmeleri yapmaktadır. Nitekim Rojava Devrimi düşmanlığından vazgeçmemiş, bunu daha da derinleştirmiştir. Bundan sonra Rojava Devrimi ve genelde başta Kuzey olmak üzere PKK karşıtı politikalarını daha kapsamlı yürüteceği anlaşılmaktadır. Zaten Doğu'daki kimi örgütler üzerinden PKK ve Rojava Devrimi karşıtlığını yürütmektedir. Öyle ki, 1980 yılında KDP tarafından direnişleri bastırılan bazı Doğu Kürdistan örgütleri bile KDP'nin kendilerine tanıdığı bazı imkanlar nedeniyle KDP'nin kuyruğuna takılıp Kürt özgürlük hareketine saldıran konuma gelmişlerdir.

Bu dönemdeki en önemli gelişmelerden biri de Türkiye'de yaşananlardır. Çünkü Türkiye'nin şu andaki mevcut siyasi durumu tüm Ortadoğu'yu etkileyecek düzeydedir. Bu açıdan Türkiye'deki gelişmeleri doğru değerlendirmek, doğru tutum almak, gelişmeleri önceden öngörüp ona göre tedbirler almak çok çok önemlidir. Türkiye'de 12 yıldır iktidar olan koalisyon ortakları birbirine düşmüşlerdir. AKP ile Fethullahçılar ABD desteğiyle de Türkiye'de iktidar olup eski iktidar bloklarını saf dışı ederek yeni bir hegemonya kurmaya yöneldiler. Bunu da ittifak yaparak bir koalisyon olarak, bir iktidar bloğu olarak yürüttüler. Kuşkusuz ne Erdoğan'ın ne de Fethullahçıların politikasında demokratikleşme vardı. Kesinlikle sadece Türkiye'nin yeni hegemonik gücü olmak istiyorlardı. Bu nedenle eski iktidar bloklarını saf dışı etmek için sırt sırta verdiler. Bu konuda ABD ve Avrupa'nın da desteğini aldılar ve eski iktidar bloklarını önemli oranda gerilettiler.

Türkiye Suriye'de batağa saplandı

AKP-Fethullah koalisyonu dış güçlerin desteğini alarak klasik iktidar bloklarını tasfiye ederken, Kürt özgürlük hareketini de tasfiye etmeyi hedefledi. Çünkü Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeden de yeni bir hegemonya kurmak mümkün değildi. Türkiye'de demokratikleşme gelişmediği müddetçe, demokratik bir zihniyete kavuşulmadığı müddetçe yeni hegemon güç olmanın kanunu Kürtler üzerinde etkili olmak, kontrol etmek, Kürtleri sistem içinde tutabilmektir. Bu açıdan da demokratikleşme projesi olmayan bu koalisyon ortakları Kürt özgürlük hareketini tasfiye ederek bu sorundan kurtulup yeni hegemon olma durumlarını pekiştirmek istediler. AKP ile Fethullahçıların 12 yıldır yürüttükleri politika aslında bu çerçevede gelişmiştir. AKP hükümeti bir taraftan ABD'nin, Avrupa'nın bölge politikalarına uygun davranırken, diğer taraftan da Kürt özgürlük hareketini tümünden tasfiye edip Kürdistan'da hegemon güç olarak iktidar olma konumunu pekiştirmek istedi. Ancak 'sıfır sorunlu' politika adı altında bütün bölge güçlerinin desteğini alıp Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek isterken, AKP, ABD'nin bölge politikalarıyla çelişen ilişki ve tutumlar içine girdi. Daha önce İran, Suriye, Irak'la birlikte Kürt özgürlük

hareketini ezme politikasını izlerken ABD, İsrail ve Avrupa'yla kimi sorunlar yaşıyorlardı. Daha sonra bölgede 'sıfır sorun' politikasından vazgeçip, politika değiştirip Libya'ya müdahalede aktif yer alarak ABD'nin desteğini alıp Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeyi hedefledi. Bu açıdan ABD'nin bölgeye yeni müdahalesinin bir parçası olmak istiyordu. Ancak Suriye'de ABD'nin politikasıyla Türkiye'nin politikası kısa sürede ayrıştı, hatta karşı karşıya geldi. Türkiye Esad rejiminin kısa sürede gidip yerine yeni bir otoriter rejimin kurulmasını istiyordu. Çünkü savaşın uzaması, devletin dağılması ve Kürtlerin etkili olmasıyla sonuçlanabilirdi. Bu nedenle AKP özellikle de Kürt özgürlük hareketini ezmek, tasfiye etmek için Suriye'deki islamcı güçleri destekleyip onları kısa sürede iktidara getirmek hem de onlarla ilişki içinde Ortadoğu'da etkili güç olmak istiyordu. Bu nedenle Türkiye Mısır'la ilişkilerini geliştirirken, Suriye'de de çeşitli muhalif islami kesimlerle ilişkilerini ABD'nin istemediği düzeyde geliştirdi.

Bu politikalar hem ABD hem İsrail tarafından kabul görmedi. Lübnan'ı tehdit eden bir gelişme olacağından Fransa da bu politikadan rahatsızlık duydu. Böylelikle Kürt özgürlük hareketini çeşitli güçlerden destek alıp ezme politikası Türkiye'yi ABD'yle, Fransa'yla, dış güçlerle karşı karşıya getirdi. Sadece Suriye politikası nedeniyle değil, Ortadoğu genelinde ters tepen politikaların altında Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek için herkesle ilişki kurma politikası yatmaktadır. Hatta 'sıfır sorun' politikası bile Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeye endekli politikaydı. Güya Ortadoğu'da herkesle anlaşacak, Kürtleri sıkıştırarak, yok edecekti. Bu politika AKP ile ABD'yi belirli yönleriyle karşı karşıya getirdi. Bu durum bir yönüyle de AKP iktidarı içindeki Fethullahçıların içinde bulunduğu koalisyonun çatlaması anlamına geliyordu. Çünkü Fethullah Gülen ABD'de oturmakta ve ABD'ye dayalı olarak bölgede etkin olmak isteyen bir harektir. CIA'yle ilişkisi vardır. Amerikano islamı yaratma peşindedir. Nasıl ki hristiyanlık ve yahudilik ilişkisi içinde bir evangelizm yaratılmaya çalışılıyorsa buna bir de islam eklenmektedir. AKP artık geline aşamada ne bölgede ne Türkiye içinde ABD, Avrupa ve İsrail'e uygun politika izlemeyince Fethullahçılar harekete geçirildi. Türkiye'de Fethullahçılarla AKP arasında süren mücadelenin önemli boyutu böyledir.

Öte yandan AKP bize karşı mücadelede kesin başarılı olamadı. Ne demokratik çözüm doğrultusunda adım atarak Türkiye halkının ve Kürt halkının desteğini kazanabildi ne de Kürt özgürlük hareketini ezerek devlet içindeki asker ve sivil bürokrasinin ve milliyetçilerin desteğini alabildi. Bu hiç kimseyi memnun etmeyen politika AKP'yi zayıf duruma düşürdü. Kürt sorununu çözümsüz bırakan politika AKP'yi sürekli zayıflatan, kemiren bir politikaadır. Eğer Kürt sorununu çöze halk bu çözümün sonuçlarını görecektir ve destek verecek. Ama AKP çözmayip sadece çözeceğini söylemek, seçim kazanmak için Kürt özgürlük hareketiyle belirli ilişkiler içine girmek dışında bir şey yapmamıştır. Bir taraftan devleti, bir taraftan Kürt özgürlük hareketini, bir taraftan toplumu oyalama olan bu politika şimdi ters tepmiştir. Bu sonuç almayan, başarısız, hiçbir temele dayanmayan politika karşısında Fethul-

lahçılar harekete geçmiştir. Öyle ki, Oslo görüşmelerini MİT müsteşarını alaşağı etme, böylece hükümeti saf dışı etme konusu haline getirmişlerdir. Kürt sorunu gibi çok önemli bir sorunu bu düzeyde basite almak ister istemez AKP'yi zor duruma düşüren durumlar ortaya çıkarmıştır. Fethullahçılar Kürt sorununu çözecek biçimde sonuçlanmadığı takdirde bu tür görüşmeler AKP'yi zayıflatacak bir durum olarak değerlendirip AKP'ye karşı mücadelenin bir aracı haline getirmişlerdir. AKP, Kürt sorununu çözme yerine, 'en iyi ben ederim, en iyi ben çözerim, en iyi ben oyalarım' deyip sonunda da başarısız kalınca, dayandığı bu yönlü iktidar gerekçesi de çökmüştür. Çünkü şimdiye kadar 'en iyi ben ederim, en iyi ben oyalarım, Kürtleri en iyi ben kontrol ederim' diyerek iktidarda kalıyordu. Kürt sorununu çözme değil de Kürt sorununun çözümsüzlüğünü kendini iktidar yapma zemini olarak gören AKP, bu konuda başarılı olamayınca iktidarını kaybetme durumuyla karşı karşıya kalmıştır.

Bu süreç giderek eski iktidar bloklarının yerine kim hegemonya olacak mücadelesine dönüşmüştür. Koalisyon içinde Fethullahçılar 'ideolojik güç bende, dış güç bende, benimle bu noktaya geldin' diyerek bir hamle yapıp AKP'yi geriletip devlet içinde daha etkili olmak istemektedir. Zaten daha önce MİT'i ele geçirme hamlesi yapmışlardı ama o zaman sonuç alamamışlardı. Bu defa daha kapsamlı harekete geçerek dış güçlerin desteğiyle de sonuç almayı hedeflemişlerdir. Bu hegemonya mücadelesi geline aşamada iki gücü de zayıflatmıştır. Mevcut durumda şöyle değerlendirme yapmak doğru olacaktır: Türkiye'de eski hegemonik güç yıkılmıştır, yeni hegemonya kurulmak istenmiştir; bu da başarısız kalmıştır. Bu aslında sadece onların başarısızlığının kavgası değildir. Türkiye halklarının ve Kürt halkının yeni bir hegemonya gücü kabul etmemesi nedeniyle zayıf düşen bu güçlerin, güçsüzlüklerini birbirlerine karşı savaşıarak giderme hamleleri olarak değerlendirmek gerekir. Yeni hegemonya kuramayınca bir nevi birbirlerini suçlayarak yeni politikalarla kendilerini kurtarma çabalarıdır. Yeni hegemonya kurma politikaları ve bu yönlü uygulamaları başarısız kalmıştır ve dağılmıştır. Bu, şu gerçeği ortaya koymaktadır: Artık Türkiye ve Kürdistan üzerinde yeni bir hegemonya kurmak mümkün değildir, zordur. Yeni hegemonya kurma çabaları her zaman halkın direnişiyle karşılaşacaktır. Bu durum demokrasi güçlerinin önünün açılması anlamına gelir. Türkiye halkı ve Kürt halkı hegemonya değil, 'Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan' istemektedirler. Bu açıdan bu çatışmadan çıkarılacak en temel sonuç budur. Dolayısıyla mevcut durumda Türkiye'nin demokratik bir hamleye ihtiyacı olduğunu, zeminin ve koşulların da buna uygun olduğunu ortaya koymak çok çok önemlidir. Türkiye'de hegemonya kurma çabaları bundan sonra kaostan başka bir sonuç vermeyecektir. Tek çıkış yolu, hegemonik olmayan tüm toplumsal güçlerin siyasal, ekonomik, kültürel yaşamda yer aldığı demokratik Türkiye'dir. Bu çatışma böyle bir durum ortaya çıkarmıştır.

Öte yandan bu çatışmayla birlikte iktidarcı devletçi islam teşhir olmuştur. Bunların halkın inançlarını, islami kesinlikle bir toplumsal ve kültürel değer, ahlaki değer olarak ele almadıkları; top-

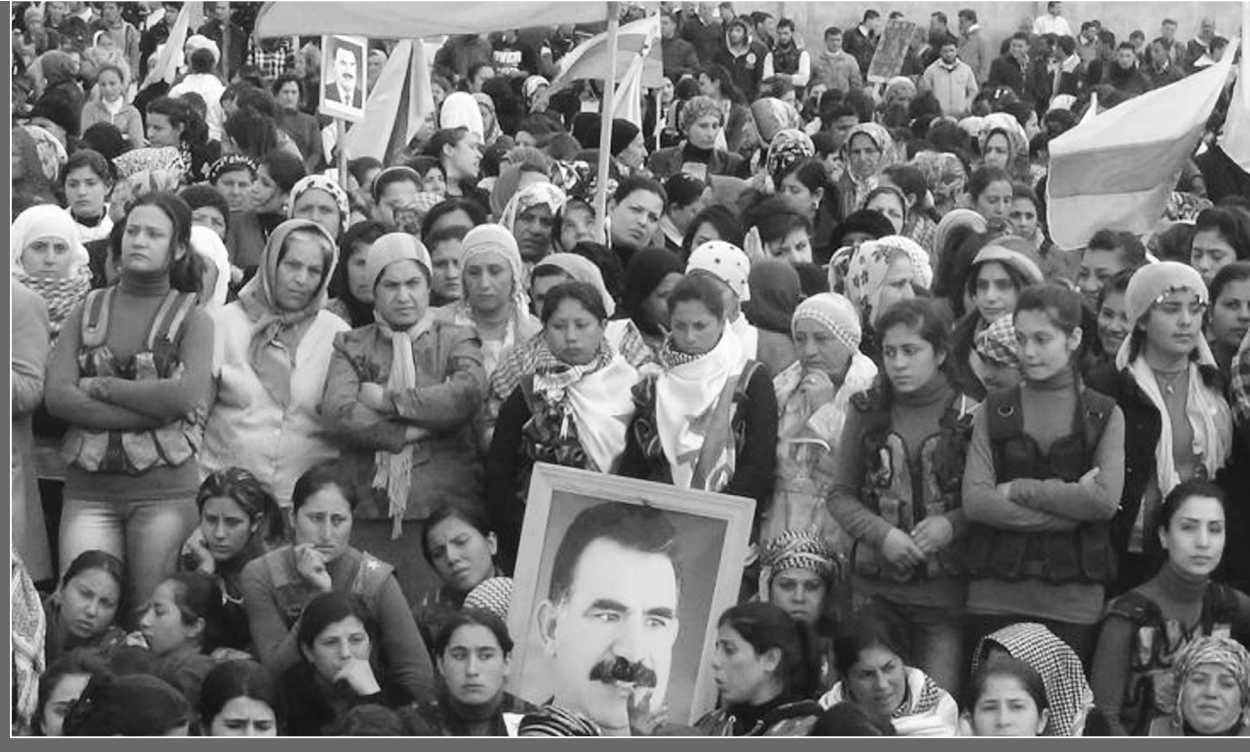
“Rojava Devrimi'nin en temel güvencesi Suriye'deki devrimci demokratik güçler ve demokrasiden yana olan tüm toplumsal kesimlerle yapılacak ittifaktır. Böyle bir ittifak çok güçlü geliştirilirse o zaman Suriye'nin demokratikleşmesi de Kürt sorununun demokratik çözümü de güvenceye alınmış olur. Aksi durumda Rojava'yla sınırlı kalmış bir devrim her türlü tehlikeyle karşı karşıya kalacaktır.”

lumun huzurlu, ahlaklı, demokratik ilişkiler çerçevesinde yaşaması için islamdan söz etmedikleri, islamı tamamen bir iktidar aracı, sömürü ve soygun aracı olarak kullandıkları netleşmiştir. Bu da önemli bir gelişmedir. Ortadoğu'daki sorunların temelinde yatan en temel nedenlerden biri de islamın iktidarcılığa ve devleti ele geçirmeye alet edilerek halklar üzerinde sömürü ve baskının sürdürülmesi gerçeğidir. Ortadoğu halklarının inancı, toplumsal değerleri, tarihten getirdiği güzel değerleri ve bir toplumsal ahlak kültürü ve en temel moral değeri güç kaynağı olan islamın kötüye kullanılması şimdiye kadar halklara dış güçlerin ve hiçbir düşmanın veremediği kadar zarar vermiştir. Bu yönüyle bu iktidarcı devletçi islamın ve onu kullananların teşhir olması, islam anlayışının gerçek rayına oturması, doğru anlaşılması açısından çok çok önemlidir. İslamın toplumsal işlevinin özüne uygun biçimde yerine getirilebilmesi açısından iktidarcı islamın teşhir olması önemli bir gelişmedir. Sadece Türkiye açısından değil, Ortadoğu açısından islamın devletçiliğe ve iktidara alet edilmeden, toplumun bir ahlakı, kültürel ve toplumsal değer olması, toplumu zayıflatan değil de toplumu güçlendiren bir inanç biçiminde yaşamını sürdürmesi Ortadoğu halkları açısından çok önemli sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Bu yönüyle de birinin islamı kullanarak nasıl bir yolsuzluk ve talan rejimi kurduğunu, diğerinin islamı kullanarak nasıl iktidarı ve devleti ele geçirip halklar üzerinde yeni bir hegemonya kurmak istediğinin ortaya çıkması Türkiye açısından siyasetin doğru temelde yapılması için önemli bir gelişmedir. Bu önemli gelişme de halkların mücadelesi sonucu ortaya çıkmıştır. Halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesi olmasaydı bu iki güç arasındaki kavga da, o çatlaklık da ortaya çıkmazdı. Bu açıdan kavgayı, çatlaklığı ortaya çıkaranın da bu halkın mücadelesi olduğunu görmek gerekiyor.

İktidar savaşı büyüyerek sürecektir

AKP 12 yıllık iktidarı döneminde başta Kürtler olmak üzere Türkiye halkına kan kusturmuştur. Halkı soyup soğana çevirmiştir. Toplumun bütün imkanlarını yandaşlarına peşkeş çekmiştir. Ama bunu Fethullahçılarla birlikte yapmıştır. Onlarla birlikte Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek istemiştir. Binlerce siyasetçiyi birlikte içeri atmışlardır. 2011 ve 2012'de sürdürülen imha savaşını birlikte yürütmüşlerdir. Bu gerçeğin hiçbir biçimde göz ardı edilmemesi gerekir. Kuşkusuz Fethullahçılar paralel devlettir. Bu paralel devlet de Kürt sorununun çözümünü istememektedir. AKP, Kürt sorununun çözümsüzlüğü üzerinden iktidarını bugüne kadar getirirken, paralel devlet kendi varlığını Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi üzerine kurmuştur. Yine bu paralel devleti dış güçler, lobiler kullanmaktadır. Kürt sorununun çözümünü istemeyen güçler tarafından kullanılmaktadır. Bazı lobiler ve devletler Kürt sorununu çözümsüz bırakarak, Türkiye'deki çatışmayı süreklileştirip Türkiye üzerinde politikalarını sürdürmek istemektedir. İşte bu politikanın sürmesinin Türkiye'deki dayanaklarından biri de Fethullahçılardır, paralel devlettir. Bu açıdan bu süreçte AKP'nin 12 yıllık baskıcı, sömürücü politikası teşhir edilirken paralel devletin de ne kadar halk düşmanı, Kürt düşmanı olduğunu, dış güçlerin aleti olarak Türkiye ve Kürdistan'da demokratikleşmenin önündeki en temel engellerden biri olduğunu ortaya koymak, teşhir etmek de çok çok önemli olmaktadır. Ancak paralel devleti eleştirirken

yine de esas sorumlunun AKP olduğunu vurgulamak önemlidir. Çünkü paralel devletin merkezinde olan Fethullahçılar da AKP'nin benimsediği politikalar üzerinden söz konusu örgütlenmelerini ve uygulamalarını gerçekleştirmişlerdir.

İktidar savaşının süreceği anlaşılmaktadır. AKP her ne kadar Fethullahçıların dış destekli hamlesine karşı dirense de Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi konusunda hamle yapmadığı takdirde iktidarını sürdürmesi mümkün değildir. Zaten yolsuzluğa bu düzeyde bulaşan bir iktidarın meşruiyetini koruyup ayakta kalması da zordur. Çünkü toplumların en fazla tepki duyacağı konu yolsuzluktur. Şu anda da Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesinden çok, eski iktidar bloklarının bir kısmına dayanarak varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Yine bölgedeki bazı gerici güçlere dayanarak varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Bu açıdan AKP bu politikasını sürdürdüğü takdirde parçalanması, dağılması söz konusudur. Bu politikayla AKP'nin ayakta durması mümkün değildir. Fethullahçılar belki dış güçlere ve Türkiye içindeki bazı klasik iktidar bloklarının bir kesimine dayanarak kendini bir süre daha ayakta tutabilir. Ancak Fethullahçılar açısından da baş aşağı gidiş başlamıştır. AKP'yi yolsuzlukla sıkıştırarak kendisini kurtarması zordur. Çünkü yolsuzlukları da birlikte yapmışlardır. Fethullahçıların CHP ile ilişkilerini 'birbirine dayanarak ayakta kalmaya çalışanların durumu' olarak görmek gerekir. Ama Kürtlerin ve Türkiye halkının bu politikayı da kabul etmeyeceği açıktır. CHP de demokratik bir güç değildir. O da kendi hegemonyasını kurmak isteyecektir. Hatta çok basit rant peşinde koşan bir parti konumundadır. Belki AKP ve Fethullahçılar kadar bile kendisini etkili kılamayacak, bir dönem dış güçlerin ve egemen güçlerin kullandığı ve kendi yandaşlarına rant dağıtan bir parti olmaktan öteye gidemeyecektir.

Tüm bu gerçekler Türkiye'de de demokrasi güçlerinin mücadele ederse Türkiye'nin geleceğinde rol oynayabileceğini göstermektedir. Eğer doğru politika geliştirip ittifaklarını da iyi kurup zemini ve koşulları iyi değerlendirirlerse Türkiye'nin demokratikleşmesini sağlayacak bir aktör haline gelebilirler. Çünkü Türkiye'nin demokratikleşmesi dışında başka bir seçeneğin istikrar getirmesi mümkün değildir. Türkiye'nin demokratikleşmesini hedeflemeyen her politika bundan sonra kaos demektir. Türkiye halklarının demokrasi birikimini küçümsememek gerekir. Zaten Kürt özgürlük hareketinin mücadelesi Türkiye'nin demokrasi birikimini daha da kapsamlılaştırmış, derinleştirmiş ve güçlendirmiştir. Eksik olan tek şey, doğru politika

ve bunun ittifaklarının yaratılmasıdır. Şimdiye kadar uluslararası güçler ve Türkiye'deki hegemon güçler birçok yol ve yöntemle Türkiye demokrasi güçlerini parçalayıp bir araya gelmesini engellerek iktidarlarını ve hegemonyalarını sürdürüyorlardı. Çünkü Türkiye demokrasi güçleri birleştiğinde bunun karşısında direnemeyeceklerini çok iyi biliyorlardı. Bu açıdan sürekli Türkiye demokrasi güçlerinin birleşmemesi için büyük çaba göstermişlerdir. Psikolojik savaşlarını bunun üzerine kurmuşlardır. Özellikle Kürtlerin mücadelesiyle Türkiye'nin demokrasi güçlerinin birleşmemesi için ellerinden gelen her şeyi yapmışlardır. Bugüne kadar da bu konuda başarılı olmuşlardır. Ancak geline aşamada hegemon güçler o kadar teşhir olmuşlardır ki, halkın özgürlük ve demokrasi özlemi o kadar yükselmiştir ki, bu gerçeklik demokrasi güçlerinin birleşmesini zorunlu hale getirmiş bulunmaktadır. Önder Apo ve Kürt özgürlük hareketi bu gerçeği bilerek her zaman Kürt özgürlük hareketiyle Türkiye demokrasi güçlerinin mücadele birliğini çok önemsemişlerdir. Bu şimdiye kadar sabote edilmiştir. Ancak geliştirilen mücadele ve sabırla yürütülen politikalar sonucu bugün Türkiye'de alternatif olabilecek bir hareket yaratılmıştır. Eğer bu hareket Türkiye ve Kürdistan gerçeğini görür ve kendini daraltmazsa Türkiye'de halkların zamanı gelmiştir. Demokrasi güçlerinin Türkiye siyasetinde belirleyici olan bir zamana girilmiştir.

Türkiye'de hukuka güven kalmamıştır

Önder Apo, Ortadoğu ve bölge ülkelerinin gerçeğini görerek sadece Türkiye'de değil, Suriye'de de, Irak'ta da HDP gibi Suriye ve Irak'ın geneliyle ilgili politika üreten çalışmaların önemini vurgulamıştır. Mezhep savaşlarına, iktidar çatışmalarına, hegemonyacı zihniyetlere karşı durmanın, bunları etkisiz kılmanın yolu kesinlikle bölgedeki tüm demokrasi güçleriyle, demokrasiden yana olan güçlerle ortak hareket etmektir. Zaten sadece Kürtlerin kendini kurtarması mümkün değildir. Bölge tümünden demokratikleşmeden, Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamlarını Güney dahil hiçbir yerde güvenceye almaları mümkün değildir. Bu açıdan Kürtler özgür ve demokratik yaşamlarını Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesi stratejisinde görmelidirler. Bunun yolu da Türkiye'de, Irak'ta, Suriye'de bütün Türkiye'yi, Suriye'yi, Irak'ı özgürleştirip demokratikleştirecek uzun vadeli ve çözümleyici politikalara ihtiyaç vardır. Diğer politikaların hepsi kısırdöngüdür, çıkmazdır. Kaosu sürdürmekten, halkları birbirine düşürmekten, halkların güç kaybetmesinden başka

anlama gelmeyecektir. Zaten dış güçler de böyle bir ortamdan yararlanarak bölgedeki etkinliklerini, hegemonyalarını, işbirlikçi iktidarlar üzerinden sürdürme imkanı bulacaktır. Bu açıdan Türkiye'deki durumun net ortaya koyduğu gibi, bölge halklarıyla ortaklaşan demokrasi hareketleri ve mücadele birlikleri ortaya çıkarmak bütün sorunların esas çözüm reçetesidir. Bunun dışındaki yaklaşımlarla başta Kürt sorunu olmak üzere bölge sorunlarının çözülemeyeceği açıktır. Bunun dışındaki politikalarda ısrar, çözümsüzlüğün sürmesindeki ısrardır.

Türkiye'deki kimi milliyetçi çevreler Kürt ve Kürdistan adına Türkiye geneliyle ilgili politikalar üretmeye karşı çıkmaktadırlar. HDP gibi Türkiye'nin genel demokratikleşmesini hedefleyen partileri Kürt ve Kürdistan gerçeğinden taviz vermek olarak ele almaktadırlar. Sanki Türkiye'deki demokrasi güçleriyle ortak hareket edip Türkiye demokratikleşirse Kürtler zarar görmüş gibi yaklaşım içindedirler. Daha doğrusu Önder Apo'yu ve PKK'yi yıpratmak için böyle bir söylem tutturmuş bulunmaktadırlar. Aslında bu politikalar işbirlikçiliğin farklı biçimde dışa vurumudur. 'Bir şey elde edeceksek dış güçlere uşaklık yapalım, işbirlikçilik yapalım' diyenlerdir. Dış güçlerin Kürt sorununun çözümsüzlüğündeki rolünü görmeyen, Kürtlerle bölge ülkelerini sürekli çatıştırıp bunun üzerinden bölge hakimiyetlerini kurma politikalarını anlamayan bu çevreler aslında Kürt sorununda çözümsüzlüğün kısırdöngüsünü savunanlardır. Aslında bunlar Kürtleri değil de Kürt sorununun çözümsüzlüğünden nemalanan ülkeleri savunur konumdadırlar. Bu yönüyle Kürt kördüğümünün sürdürücüsüdürler. Bu yaklaşımlar ve politikalar Kürtler için soykırımlarla sonuçlanacak tehlikeler içermektedir. Bu, açıktan açığa Kürtleri bölgede yalnızlaştırıp her türlü soykırımcı ve baskıcı politikalar karşısında Kürtleri savunmasız bırakmayı ifade etmektedir. Bunlar bölge ülkeleri demokratikleşmeden Kürtlerin varlığının güvenceye alınamayan sığ ve işbirlikçi kafalı kesimlerdir. Bu açıdan bölge demokrasi güçleriyle ortak hareket ederek Kürt sorununu çözmeyi sanki Kürtlükten ve özgürlükten vazgeçme olarak gösterip kendi gerçekliklerini gizlemeye çalışmaktadırlar. Kürt halkının özgürlüğü için en tehlikeli zihniyet ve yaklaşım bu çevrelere aittir. Bu çevreler Kürt halkının özgürlüğüne değil, Kürt sorununun çözümsüzlüğüne hizmet etmektedirler. Bu yönleriyle kültürel soykırımcı sömürgecilerin en güçlü dayanağı durumundadırlar. Kültürel soykırımcı güçler Kürtlerle demokrasi güçlerinin birleşmesini en büyük tehlike olarak görürken, bunlar da mevcut zihniyet ve politikalarıyla Kürtlerle Türkiye'deki demokrasi güçlerinin birliğini sabote etmeye çalışmaktadırlar. HDP'nin

kuruluşundan sonra milliyetçi çevrelerin Kürt özgürlük hareketi'ne, BDP'ye ve HDP'ye saldırmaları bu nedenledir. Bunlar artık Kürtlükten de, Kürtlüğün çıkarından da kopmuş, uluslararası güçlerin ve kültürel soykırımcı iktidarların mevcut politikalarını sürdürmesinin savunucuları haline gelmişlerdir. Kürt ve Kürtlükten çok söz etmeleri sadece bu gerçeklerini gizlemek içindir.

Türkiye'de yaşanan hegemonya savaşları hukukun ve halka ait güvenliğin olmadığını ortaya koymuştur. Hukuka güven kalmamıştır. Hukuk, son olaylarla birlikte dibe vurmuştur. Roboski davasında takipsizlik kararı verilmesi de Kürtler için Türkiye'nin hukuk sisteminden bekleyecekleri hiçbir şey olmadığını bir daha gözler önüne sermiştir. Türkiye'deki hukuk sisteminin teşhir olması da demokratik ve özgür yaşam kurmak açısından çok önemli bir zemindir. Toplumun artık kendi işlerini kendi görmesi, kendi sorunlarını toplumsal ahlakla çözmesi için bu durumdan daha elverişli bir ortam olamaz. Türkiye'de hukuk değil, belirli güçlerin hukuku kullandığı gerçeği vardır. Zaten hukuk her zaman devletin ve belirli iktidar bloklarının elinde halkı sindirme ve hegemonya altına alma aracıdır. Dün Ergenekoncular hukuku kullanırken, bugün Fethullahçılar onların yerine geçmiştir. Bu da hukukun devletçi sistem ve kapitalist modernite içinde ne anlama geldiğini daha iyi ortaya koymuştur. Roboski katliamı 'kaçınılmaz hata' olarak görülüp Kürtlerin rastgele ölmesi meşrulaştırılmıştır. Açıkça 'bir PKK'li için bin kişi öldürülebilir' denilmiştir. Şimdiye kadar köyleri yakıp yıkan, binlerce faili meçhul cinayet işleyen mantıkla Roboski'ye takipsizlik veren mantık aynıdır. Tüm bu gerçekler halkların devletçi ve kapitalist modernite sisteminin hukukuna hiçbir zaman yanaşmaması ve kendi sorunlarını ahlaki politik topluma dayanan toplumsal adalet sistemiyle çözmesi gerektiğini çok yakıcı biçimde ortaya koymuştur. Milletvekillerinin bırakılması da hukukun devreye girmesiyle ilgili değildir. Diğer milletvekillerinin bırakılması sonrası Kürt toplumundan ve bir kesim aydından gelen tepkiler karşısında Türkiye çok zor durumda kalmıştır. Kürt toplumunda soykırımcı sömürgecilğe karşı güvensizliğin daha da derinleştiği görülmüştür. Bu nedenle anayasa mahkemesi böyle bir karar almak zorunda kalmış ve Kürdistan'da hala Fethullahçılar hakim olduğu mahkemeler de bırakmak dışında başka bir yolun olmadığını görmüşlerdir. Özellikle Kürdistan'da Fethullahçılara karşı tepkinin gelişmesi nedeniyle bu bırakma gerçekleşmiştir. Bu açıdan bunu Kürtlere adaletin de uygulandığı biçiminde anlamamak gerekir. Çünkü Belediye Başkanları ve BDP yöneticileri dahil binlerce Kürt siyasetçi hala zindanlarda rehin tutulmaktadır.

KDP Kürt özgürlük hareketine karşı tüm parçalarda aktifleşmiştir. KDP'nin konumu ve pozisyonu üç beş yıl önceki durumdan daha farklıdır. Hem dış güçlerin desteğiyle, hem Türkiye ile ilişkileri sonucu hareketimize karşı yeni bir ideolojik politik saldırı başlatmıştır. Bütün parçalarda kendini örgütleyip güçlendirerek bize karşı mücadeleyi ideolojik ve politik olarak süreklileştiren bir strateji benimsemiştir. Güney'deki Rojava Devrimi'ne yaklaşım, oradaki işbirlikçilerinin hakim kılınma çabaları, bu konuda gözü kara yaklaşımları, Kuzey Kürdistan'da Türk devletiyle ve MİT'le ilişki içinde çeşitli Kürt gruplarını birleştirip hareketimize karşı çıkarma girişimleri, para imkanlarıyla Rudaw gibi televizyonlar kurarak, hatta başka televizyonlar kurarak ideolojik mücadeleyi bize karşı artırması, yine Güney Kürdistan'da birçok gücü parayla yanına alarak bize

karşı mücadelede pozisyonunu güçlendirmek istemesi, bizim KDP'nin politikalarına karşı duyarlı olmamızı, dik-katli davranmamızı, saf olmamamızı gerektirmektedir.

Yerel seçime bir seferberlik halinde yaklaşmak gerekiyor

Güney Kürdistan'da hala hükümet kurulmamıştır. Demokratik olan bir ülkede seçimlerden sonra kısa sürede yeni hükümetin kurulması gerekirdi. Ancak çok dar siyasi çıkarlar nedeniyle hükümet bir türlü kurulamamaktadır. KDP tamamen kendi denetiminde olacak, istediği gibi yönlendirecek koalisyon ortağı istemektedir. Bu nedenle elindeki imkanları kullanarak kendisine yedekleyeceği bir siyasi güç aramaktadır. Sadece hükümete alacağı partiyi değil, muhalefeti de susturup dikensiz gül bahçesi bir iktidar olmak istemektedir. Çünkü başka türlü toplumsal muhalefeti sınırlandırması, tepkileri önlemesi mümkün değildir. Öte yandan Türkiye ile ilişki çerçevesinde Irak'la gerilim politikası izlemesi de aslında Güney Kürdistan'da kendini etkin kılma politikasının parçasıdır. Artık politikasını Türkiye ile ittifaka ve Irak'la gerilim yaratıp milliyetçi duyguları körükleyip iktidarını ayakta tutma yönünde yürütmektedir. KDP politikalarıyla ne Güney Kürdistan'ın demokratikleşmesi ne de Irak'ın demokratikleşmesi konusunda bir rol oynamaktadır. Aksine, hegemonik yaklaşımını pekiştirme dışında başka bir politik tutumu bulunmamaktadır. Mevcut durumda YNK'nin de Güney Kürdistan üzerindeki

politik etkisi zayıflamış durumdadır. Talabani'nin bulunmadığı ortamda parçalı bir duruş göstermektedir. KDP de bu durumdan yararlanarak YNK'yi kendisi için muhalif bir güç olmaktan çıkarmıştır. Hatta bazı konularda kendi politikasının yedeğine almaktadır. Yakında gerçekleşeceği söylenen YNK Kongresi'nin ne getireceği de belirsizdir. Kuşkusuz Güney Kürdistan'da çoğulcu siyaset demokratikleşme ve ulusal çıkarları savunma açısından olması gereken bir durumdur. Bu açıdan YNK'nin de, Goran'ın da, islamilerin de belirli bir güç olması Güney Kürdistan'ın demokratikleşmesi ve bu temelde tüm parçalar açısından pozitif rol oynaması için önemli olmaktadır.

Kuşkusuz bir Ulusal Kongre önemliydi. Ama KDP bunu seçim öncesi kendisi için propaganda malzemesi olarak gördü. Seçim sonrası ise ipe un seren tutumlarıyla kongrenin olmasını engelleyen yaklaşımlar ortaya koymaktadır. Ama kongreyi istemiyormuş gibi bir yaklaşıma düşmemek için, yine kamuoyunda var olan KDP nedeniyle kongrenin olmadığı izlenimini kırmak için hala görüşmeleri sürdürmektedir. Ama bu konuda da çok fazla beklenti içinde olmak gerekir. Kuşkusuz Ulusal Kongre'nin Ortadoğu'nun mevcut tarihsel sürecinde çok stratejik önemde olduğunu sürekli vurgulamak ve bu yönlü bir kanı oluşturarak Ulusal Kongre'nin gerçekleşmesi çabalarını sürdürmek gerekmektedir.

Bu dönemde İran'ın politikaları da dikkatle takip edilmesi gereken politikalardır. İran bölgede aktif politika izlemektedir. Dışarıda aktif politika izlediği takdirde kendi iktidarını sürdürebileceğini düşünen bir siyaset izlemektedir. Bu

bakımdan Suriye üzerinde de, Irak üzerinde de etkili olmak istemektedir. Kürt politikasında da Kürtlerin yüzlerini İran dışına dönmelerini sağlamaya, İran'daki Kürt hareketlerini etkisizleştirerek bu sorundan kurtulmaya çalışmaktadır. İran fırsatını bulduğunda Kürt karşıtlığını Türkiye'yle de, Irak'la da, Suriye'yle de yapacak durumdadır.

Bu dönemde bütün parçalarda ortak demokrasi hareketlerini geliştirmek önemlidir. Türkiye açısından diğer önemli bir nokta da bu süreçte mevcut politikaları takip etmek, fırsatı geldiğinde daha etkili mücadele araçlarını devreye koymak gerekmektedir. Sürekli seçime endekslemek, seçim dışında bir mücadele alternatifi görmemek, seçim dışında hiçbir mücadele aracını gündemine almamak yanlıştır. PKK bir devrimci harekettir. Özgürlük hareketimiz ancak devrimci karakterini koruduğunda varlığını sürdürebilir; özgür ve demokratik yaşamı kurabilir. Özgürlük hareketimiz sadece seçime endeksli hareket değildir. Gerktiğinde seçimin önüne başka araçları da koyar. Kuşkusuz seçimleri de, demokratik siyasal ortamı ve imkanları da Özgürlük hareketimiz değerlendirmektedir. Artık küçük bir hareket değildir, çok geniş toplumsal kesimlere yayılmıştır. Bu nedenle yasal imkanları, seçimleri, Türkiye'deki ortaya çıkan yerel yönetimler gibi imkanları özgür ve demokratik yaşamı sağlamak için değerlendirmeyi de doğru politika olarak görmektedir. Bunları da değerlendirerek özgürlük ve demokrasi mücadelesini hem güçlendirmek hem de genişletmek Özgürlük hareketinin politik yaklaşımlarındandır. Ama yeri geldiğinde sadece seçime endekslemeyen,

'seçim var' diye fırsatları bir tarafa bırak, fırsatları değerlendirmeyen yaklaşım da doğru bir yaklaşım değildir. Bu açıdan bu süreçte mevcut AKP-Fethullah çatışmasını –aslında AKP ile dış güçler çatışmasını– ve bunun ortaya çıkaracağı sonuçları da yakından takip etmek, gerektiğinde gerillanın da serhildanın da devreye girdiği hamleler yapmak gerekmektedir. Bunu da hiçbir zaman bir seçenek olarak dışarıda bırakmamak gerekiyor. Seçimi önemsemek ama seçimi önemserken böyle bir seçeneğin de sürekli göz önünde tutulması gerekir. Türkiye'deki siyasal durumun takip edilmesi ve gerektiğinde inisiyatif kullanılarak devrimci hamleler yapılması Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü konusunda ortaya çıkan fırsatların değerlendirilmesi, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü açısından çok önemlidir.

Kuşkusuz bu süreçte seçim de vardır. Seçim önemlidir. Bu açıdan tüm toplumsal güçlerin seçime yönelmesi gerekiyor. Seçime bir seferberlik halinde yaklaşmak, bu seçimden Türkiye'deki özgürlük ve demokrasi güçlerinin kazançlı çıkmasını sağlamak çok çok önemlidir. Eğer bu seçimden Kürt demokratik hareketi daha güçlü bir biçimde çıkarsa, aslında mevcut durumda hegemon güçlerin güç kaybetmesi nedeniyle Türkiye'nin demokratikleşme seçeneği daha güçlü biçimde gündeme gelecektir. Demokrasi güçlerinin seçimden güçlü çıkması, böyle bir ortamı değerlendirerek Türkiye için zorunlu hale gelen demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü açısından önemli bir rol oynayabilir.

Bu süreçte AKP de, Fethullahçılar da Kürdistan'da seçimde başarısız kalmamız için çok çalıştılar. Özellikle de bizim toplumsal tabanımızı birbirine düşürme, örgütlerimiz konusunda kuşku uyandırma, fitne yayma, tabanımızda örgüte karşı, kurumlarımıza karşı ya da yeni adaylara karşı olumsuz algılar oluşturma çabalarını sürdürmüşlerdir. Böyle bir ortam yaratıp bundan faydalanarak Kürt demokratik hareketinin geçmişten daha zayıf bir biçimde seçimden çıkmasını sağlama stratejisi izlemişlerdir. Bu konuda çok önemli bir çaba yürütmüşlerdir. Hem AKP hem de Fethullahçılar birlikte bu yerel yönetim seçimlerini bize kaybettirme platformu olarak değerlendirmek istemişlerdir. Yakın zamana kadar her ikisi de en fazla bu konuya önem vermişlerdir. Seçim öncesi yapılan bu kara propaganda, psikolojik savaşla toplumsal yapıyı parçalama, yerel yönetim adayları hakkında kuşku uyandırma ve böylelikle de yıpratarak kendi adaylarını aradan sıyırma gibi politikalara karşı da bütün demokrasi güçlerinin duyarlı olması gerekiyor. Bu dönemde kesinlikle AKP'nin teşhir edilmesi, Kürt demokratik hareketinin belediyeçiliğinin olumlu yanlarının ortaya çıkarılması önemli bir çalışma olmalıdır.

Bu seçim döneminde kendi belediyeçilik anlayışımız tüm boyutlarıyla ortaya konulmalıdır. Böyle bir belediyeçilik anlayışı ortaya konarak hem toplumu eğitime, hem yerel yönetim adaylarını eğitime, hem toplumu hem de seçilenleri böyle bir belediyeçiliğe hazırlamak ve bunun dışında bir belediyeçiliğin kabul edilmeyeceğini ortaya koymak da seçim döneminde yapılacak çalışmalardan

APOCU MİLİTANLIĞIN GÜÇLÜ TEMSİLCİSİ

Adı soyadı: **Erdal TORO**

Kod adı: **Şervan**

Doğum yeri ve tarihi: **Bedlis, 1988**

Mücadeleye katılım tarihi: **2004**

Şehadet tarihi ve yeri: **3 Şubat 2008 - Çewlik**

Bedlis Elcewaz'a bağlı Akçıra köyünde 1986 yılında doğan Erdal arkadaş (Şervan Ekin), henüz çok küçükken babasını kaybetmişti. Ailenin 8 çocuğundan biri olan Şervan'ın abisi Ergül Toro (Rubar) 1999 yılında Önder Apo'nun esaretinden hemen sonra 5 aydır sürdürdüğü TC askerliğinden firar edip gerilla saflarına katılmıştı. Toro ailesi Rubar arkadaşın katılımından sonra Türk devletinin baskılarına maruz kalmış, çok zorlu süreçler geçirmişlerdi. Aile çok fakir olduğu için, Şervan arkadaş ailesine maddi destek sunmak için henüz çok küçük yaşlardan itibaren abileri ile birlikte metropollerde inşaat işlerinde çalışmak zorunda kalmıştı.

Yurtsever bir aile ortamında büyüdüğü için, mücadeleyi tanıyor, gerillaya karşı büyük bir sevgi besliyordu. Abisi katıldıktan sonra zaten o da gerilla saflarına katılmaya karar vermişti. Ama küçük olduğu için bunu gerçekleştirebilme imkanı bulamamıştı.

Katılmadan önce sürekli spor yapıyor fiziğini güçlendirmeye çalışıyordu. Bazen de kendini aç bırakıyordu. "Dağda gerilla yemek yeme imkanı fazla bula-maz, o yüzden açlığı öğrenmek lazım" diyordu. Ninem bile Şervan arkadaştan bahsederken "delidir bu oğlan" derdi bazen.

Tabii kimse Şervan'ın gerillaya katılım hazırlığı yaptığını bilmiyordu. O süreçlerde partiyi çok fazla tanıımıyordum ama sempati duyuyordum. Bazen gerilla görüntülerini izlerken katılma isteğim doğuyordu ve bunun üzerinde birkaç defa heval Şervan benimle tartışmış ve gerilla anılarını anlatan kitaplar vermişti. Bana,

"eğer bir gün katılırsan bana söyle" demişti. 2004 yılında inşaatlarda çalıştığı sıralarda kendi kendine 'artık katılma zamanı gelmiştir' diyerek tekrar köye geri döndü. Bize söz verdiği için köye gelip bizi alacaktı.

Ben bu yaklaşımını görünce çok etkilenmiştim. Bana, 'hazır mısın' diye sorduğunda hiç düşünmeden 'Evet hazırım' cevabını vermiştim.

2004 yılında 1 Haziran'da köyümüzden iki erkek iki bayan dört arkadaş birlikte mücadele saflarına katıldık. İlk defa köyümüzde iki

kadın mücadeleye katılmış oluyordu. Bu bizim için mutluluk vericiydi. Tabii Şervan yoldaşın yardımı ve desteği çok önemliydi katılımımızda. Beraber katıldığımız arkadaş grubu ile yeni savaşçı eğitimine gittik. Eğitim boyunca beraberdik. Şervan yoldaş eğitimde en iyi gelişim gösteren arkadaşlardan birisiydi. Çok girişkendi. Hızlı bir kavrama düzeyi vardı. Onun bu gelişim düzeyi bizi de etkiliyordu. Kısa zaman içerisinde tim komutanlığı görevine de getirilmişti Şervan yoldaş.

Yeni savaşçı eğitimindeyken sürekli Kuzey sahasına gitme istemini dile getiriyordu. Abisinin de Kuzey sahasında olması nedeniyle arkadaşlar, Şervan hevalin Kuzey'e geçmesine pek sıcak bakmıyorlardı. Ama Şervan yoldaş Kuzey sahasına gitmek için çok ısrar etti ve 2005'de Kuzey'e gidecek gücün arasına girmeyi başardı.

İlk gittiği eyalet Erzêrum'du. Kanîreş ve Çewlik bölgesinde faaliyetlere katılacaktı. Tam böyle bir süreçte acı bir haber almıştı Şervan yoldaş. 2006'da Serhat eyaletinde Geliye Zilan'daki bir çatışmada şehit düşen 6 arkadaşın arasında Şervan yoldaşın abisi Rubar ve yakın bir akrabası olan Karker de vardı. Bu kendisine iletiliğinde gerçekten kişiliğinin ne kadar güçlü olduğunu hepimiz bir kez daha görmüştük. Şehadetlere karşı olumsuz etkilenmeden ziyade "onlar görevlerini en iyi biçimde yaptılar. Mücadele ettiler, şehit düştüler. Onların anısına en iyi cevap, mücadelemizi daha fazla yükseltmek olmalı bundan sonra" dedi.

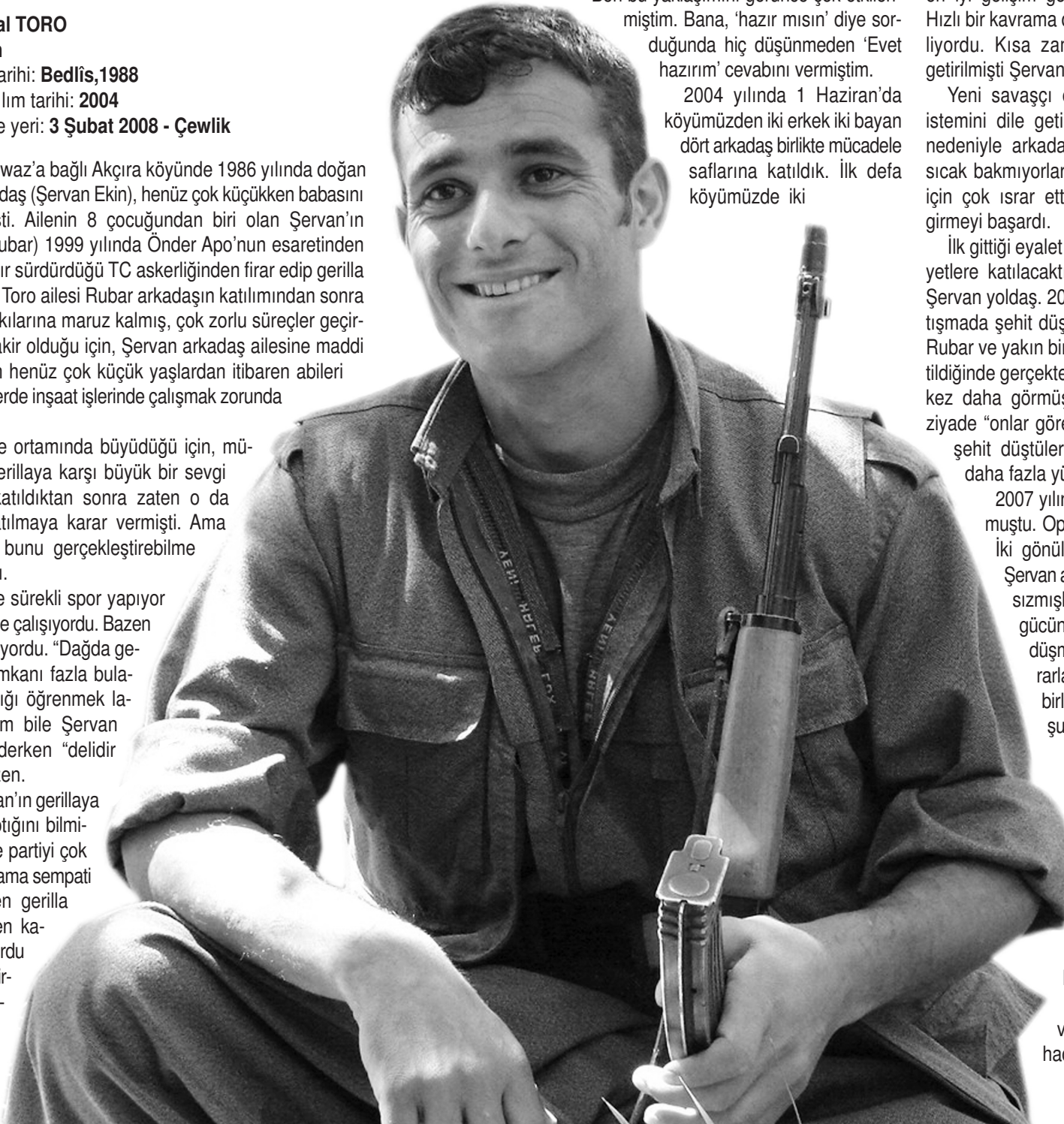
2007 yılında Çewlik alanında düşmanın bir operasyonu olmuştu. Operasyona yönelik fedai eylem gerçekleştirilecekti. İki gönüllü vardı eyleme gitmek isteyen; Kahraman ve Şervan arkadaşlar. BKC'yi alarak düşman güçlerinin içerisine sızmışlar ve çok ciddi bir darbe vurmuşlardı operasyon gücüne. Hiç böylesi bir eylem beklemeyen, gafil avlanan düşman, adeta tarumar olmuştu. Yaşanan panikten yararlanan Şervan ve Kahraman arkadaşlar sağ salim birliklerine ulaşmışlardı. Bu eylemleri günlerce konuşulmuş, her iki arkadaşta gıptayla bakılmıştı.

2008 kış operasyonunda kampta çatışma esnasında Şoreş arkadaşla birlikte gösterdikleri tavır militanca ve yiğitçeydi. Çatışma başladıktan sonra ertesi gün arkadaşlar bir grubun içerisinde en genç olan Şervan arkadaş çıkarmak istemelerine rağmen Şervan heval çok tepki göstererek kabul etmedi. Şervan ve Şoreş arkadaşların bu çatışmada gösterdikleri tutum militanlığın ne olduğunu hepimize tekrardan net bir biçimde göstermişlerdir.

3 Şubat 2008'de yaşanan bu çatışmada Şervan ve Şoreş arkadaşlar kahramanca savaşarak şehadete ulaşmışlardı.

Anıları mücadelemize sürekli ışık tutacaktır.

Mücadele arkadaşları

“Sen kendi içinde bir devrim yarattın”

Adı soyadı: **Evlîn BAŞA**
Kod adı: **Roza Derik**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994**
Doğum yeri ve tarihi: **10 Kasım 1979 Derik**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Ekim 2007 Mazgirt/Dêrsim**

Rojava'nın Derik kentinde 1979 yılında dünyaya gelen Roza arkadaş, 1994'te Önderlik Sahası'na geçerek iki devre eğitim gördükten sonra, 13 kadın arkadaş ile birlikte Önderliğin evinde, yoğunlaşma grubu içerisinde yer aldı. Rojava'da tanınan, aristokrat aileden gelen Roza arkadaş, henüz yoğunlaşma evindeyken, ailesi Önderliğe haber göndererek, “kızımızı bize verin, ne kadar para isterseniz size veririz” demişlerdi. Önderlik de: “Ben insanları ne zorla tutuyorum ne de satıyorum, kendisi gelmek isterse gelir” diye yanıt vermişti aileye. Tabii Roza arkadaş mücadele konusunda çok istekli biriydi ve ailesinin isteğini reddetmişti.

Roza arkadaşla eğitim devresinde tanışmış, yoğunlaşmada da birlikte kalmıştık. Kaldığımız süre boyunca hazırlanan eğitim programını uygulayarak ciddi bir yoğunlaşma yaşadık. Yoğunlaşma grubundayken Roza heval kendini geliştirmeye dönük arayışları olan biriydi ve en çok da bunun üzerine yoğunlaşıyordu. Hatta o kadar hırslıydı ki, yeni katılmış biri olmasına rağmen Önderliğin çözümlemelerini toplayarak, kendine farklı bir eğitim programı çıkartmıştı. Merak ettiği konuları sürekli soran, tartışan bir yapısı vardı. Önderliği daha iyi anlamak için, Önderliğin arkadaşlarla geliştirdiği diyalogları can kulağıyla dinlerdi. Tek kötü özelliği aristokrat bir aileden gelmesi sebebiyle, kendini beğenmesi, başkalarını beğenmemesi hatta yer yer küçümsemesiydi. Her ne kadar bunun farkında olmasa da zaman zaman bu tip yaklaşımları eleştiri konusu oluyordu. Önderlik de Roza arkadaşın bu özelliğini fark etmiş ve bu yönünü aşması için de ilginç bir yöntem uygulamıştı. Uzun bir süre Önderlik, Roza arkadaşla konuşmamıştı. Önderliğin kendisiyle konuşmaması onu çok etkiliyordu. Aynı zamanda kızdıyordu da. Zamanla Önderliğin kendisiyle niye konuşmadığını fark etti. Bunun üzerine kendini değiştirme çabasına girdi. Öyle ki, kendine çok sevdalı olan Roza arkadaş artık alçak gönüllü olmuş, herkesle konuşabilir, iletişim kurabilir hale gelmişti.

Artık kimseyi küçümsemiyor, herkesi anlamaya çalışıyordu.

Kendisinde yenilikler geliştirdikçe Önderlik tekrar Roza arkadaşla konuşmaya başlamıştı. Bir defasında “sen kendi içinde bir devrim yarattın” demişti Roza arkadaş. Önderliğin böyle güç vermesi, Roza arkadaş sevindiriyordu ve kendini daha çok geliştirme çabasına girmesine sebep oluyordu. Roza arkadaş yoğunlaşma eğitiminde kaldığı süre zarfında çok değişti. Eğitim ortamında kendisiyle sınıfsal, ideolojik, felsefik olarak ciddi bir mücadele yürüttü. Bu sayede kendini geriye çeken, olumsuz özelliklerini atarak, adeta yeni bir insan oldu.

Önderlik de Roza arkadaşla çok değer veriyordu. Ondan güçlü bir kişilik çıkacağına inanıyordu ve güveniyordu. Roza arkadaşın güçlü bir kişiliğe sahip olduğunu ve bu gücünü doğru kullanmasını istiyordu. Bu nedenle, ayakları üzerinde durabilmesi için çok uğraştı, ona güç verdi.

Roza arkadaş yoğunlaşma eğitiminden sonra halk çalışmalarına düzenlendi. Bir süre de halk içerisinde kalarak çalışmalar yürüttükten sonra, dağların yolunu tuttu. O süreçten sonra Roza arkadaşla bir daha karşılaşma fırsatımız olmadı.

Fakat onu tanıyan, gerillada birlikte kalmış arkadaşlardan çok olumlu haberini alıyordum. Bir arkadaş Roza'yı şöyle anlatıyordu; “Roza arkadaş gerilla saflarına geldikten sonra onu genelde karargah çevresine yakın yerlerde tutuyorlardı. Fakat Roza arkadaş ısrarla pratiğe gitmek istiyordu. Bu yönlü birçok öneri yapmıştı. Sonunda 1997'de gerillanın en zorlu alanlarından biri olan Zagros sahasına geçti. 1999 yılına kadar burda kaldı. Önderliğin esaretiyle birlikte kendini fedai eylem için öneren binlerce arkadaş içerisinde o da vardı. Önerisi kabul edilmişti.

Roza arkadaş 2003 yılına kadar gerilla içerisinde oluşturulan özel kuvvetlerde askeri ve siyasi eğitim aldı. Binlerce fedai arkadaşla birlikte aldığı bu eğitim onu geliştirmiş, yetkinlik kazandırmıştı. Bu süreçte görev de almıştı. Genç yaşına rağmen verilen görevi en iyi şekilde

yerine getiriyordu.

O süreçlerde kadın arkadaşların yeniden Kuzey'e geçmesi tartışılıyordu. Bu tartışmalara en çok katılan ve Kuzey'e gidecek gruplar içerisinde yer almak isteyen arkadaşlardan bir tanesi de Roza arkadaştı.

Yıllardır içinde bir ukte olarak kalan Dêrsim'e gitme arzusunu gerçekleştirmek istiyordu. 2003-2004 kış süreci bu anlamda o ve diğer arkadaşlar için ciddi bir hazırlanma dönemi oldu. Fakat o yıl gidemedi. 2004'te yeniden önerisini yaptı. Bu defa Kuzey güçlerinde yerini aldı.

Roza arkadaş sürekli Önderliğe karşı kendini borçlu hissettiğini söylerdi. Önderlikten aldığı gücü pratikte temsil etmeye çalışacağını ifade ederdi. Gerçekten öyle bir ruh ile Kuzey'e geçti. Kuzey'de ilk yılında tecrübesizliği yüzünden belli bir zorlanma yaşadı. Ama o asla yılmadı. Sürekli yaşadığı fiziksel zorlukları aşmaya çalıştı. Zorlanmalarının kendine hiçbir zaman engel olmayacağı sözünü vermişti. Gerek kendi eksikliklerine gerekse çevresinde yaşanan eksikliklere karşı çok keskindi. Yani, ne kendine ne çevresine karşı asla taviz vermezdi.”

Daha sonraki mücadele sürecini de bir başka arkadaş şu şekilde anlatıyordu; “Roza arkadaşla 2000 yılında aynı eğitim devresinden geçtik. Bir seneden fazla bir süre birlikte kaldık. Önderliğe yönelik yapılan uluslararası komplo sürecini boşa çıkartmak için kendini özel kuvvet kampına önermişti. Uluslararası komployu boşa çıkartmak için kendini fedai eyleme hazırlıyordu. Bütün çalışmalarında istekli, heyecanlı ve moralliydi. Bize verilen özel kuvvet eğitimleri zordu. Roza arkadaş zorlansa da bunları aşmak için daha fazla çaba harcıyor ve güçlü katılmaya çalışıyordu. Çok mütevazı, yoldaşıyla bağlı, sade ve alçakgönüllü biriydi. Bu özelliklerinden dolayı yaşam içerisinde bütün arkadaşlar tarafından seviyordu.

2005'de Dêrsim'e geçti. Dêrsim'de kısa bir süre birlikte kaldık. Daha öncesinde de birbirimiz tanıyorduk. Roza arkadaş yönetim kademesinde yer alıyordu.

Zorlu bir süreçti, şehadetler yaşanıyordu. Roza arkadaş tereddütsüz, kaygısız öncülük yapmak istiyordu. Tüm eylemlere katılmak istiyordu. Bazen arkadaşlar onun için ‘çok maceracı bir arkadaş’ diyorlardı. Bireysel kaygıları, korkuları ve kendini geriye çekecek yaklaşımları yoktu.”

Roza arkadaş Önderliğin yanında uzun süre kalmıştı. Bu yüzden her yerde söylediği gibi, Önderliğin uluslararası bir korsanlıkla Türkiye'ye teslim edilmesine, İmralı adasında hapis kalmasına dayanmıyordu. Sürekli ‘Önderliği bu esareten kurtarmak gerekir’ diyor ve bunun için neler yapılması gerektiği üzerinde yoğunlaşıyordu. Çevresindeki arkadaşlarına da ‘Önderliğimizi özgürleştirmek için daha fazla mücadele etmeliyiz, daha fazla çalışmalı ve örgütlü olmalıyız’ diyordu. Onunla kalan tüm arkadaşlar özellikle bu söylemlerini dile getiriyordu.”

Bir başka arkadaş da Roza'yı şöyle anlatıyor; “Heval Roza ile tanışmam 2002 yılında Xîne alanına oldu. Özel kuvvet çalışmasında yer alan bir arkadaş. Bizden önce gitmişlerdi tabura. Roza arkadaş bizi karşıladı. Işıl ışıl parlayan masmavi gözleriyle yanımıza gelip ‘hoş geldiniz heval’ diyerek bizi çok sıcak karşılamıştı. O an ona kanım ısınmıştı. İçimden gülmek bir insana bu kadar mı yakışır diye geçiriyordum.

Genç bir kadın olarak ayakları üzerinde durabilmesi, kendi öz gücüne dayanması, öz bilincini yaratması, bunun mücadelesini ve hırsını müthiş sergilemesi beni etkilemişti. Daha sonra düzenlemeler oldu. O düzenlemelerde yoktu. Biz o zaman ayrıldık heval Roza'yla.

Gabar'a gitmiştim. 2004 yılında yeni grupların geleceğini duyduk ama hangi arkadaşlar olduğunu bilmiyorduk. Hiç tahmin edemediğim biri çıktı karşıma. Roza arkadaş görünceli sevinçten ne yapacağımı bilemedim. Sanki yüreğimde yılların özlemi birikmiş gibi sarılmıştım ona. Oturup hem özlem giderdik hem de sohbet ettik. Dêrsim'e gideceğini duyunca çok mutlu oldu. Heval Roza yaklaşık bir hafta on gün gibi Gabar'da ya-

nımızda kaldı. Ondan sonra tekrar ayrıldık. Giderken ‘sizde gelin oraya’ dedi. Ben de, ‘sen Gabar'da kal’ dedim. ‘Yok, daha da ileriye gideceğim’ dedi.”

Muradına ermişti Roza arkadaş. Dêrsim'e ulaşmıştı sonunda. Şimdi çalışma, savaşma, mücadeleyi yükseltme zamanıydı. Çünkü Önderliği özgürleştirmek için bunları yapmak gerekiyordu. Ve Roza arkadaş bunu en iyi biçimde yapıyordu.

Dêrsim'de birlikte kalan bir arkadaş ise onu ve nasıl şehit düştüğünü şöyle anlattı; “Roza arkadaşla yaklaşık 2 yıl gibi bir süre beraber kaldık. Önüne koyduğu işi mutlaka yapardı.

Eyleme giderken bu eylem grubunun 20 gün içerisinde eylemlerini yapıp geri dönmeleri gerekiyordu. 20 gün tamamlanmış ama eylemlerini gerçekleştirememişlerdi. Daha sonra eylemi gerçekleştirmeleri için 10 gün gibi bir süre daha istediler. Grup sonuç almadan geri dönmek istemiyormuş. Herkes üslenme çalışmalarına başlamıştı ama Roza arkadaş, ısrarla görevini başarmadan dönemeyeceklerini söylemiş. Geliştirdikleri eylemde düşmana büyük bir darbe vuruyorlar. Geri dönüşte bir pusuya takılıyorlar. Çıkan çatışmada Roza ve iki arkadaş şehit düşüyor.”

Evet pırl pırl bakan mavi gözlü Roza, 30 Ekim 2007'de Dêrsim'in Mazgirt ilçesinde gerçekleştirdiği bir eylem sonrasında geri dönerken girdikleri bir çatışmada şehit düşmüştü. Bu haberi aldığımızda donup kalmıştık. Ne yapacağımızı şaşırılmıştık. Birbirimize verdiğimiz sözler vardı. Tekrar buluşacak, aynı pratik alanlarda kalacak, savaşçaktık özgürleşmek, güzelleşmek için. O bunu en iyi biçimde gerçekleştirmişti. Bana ve bize de düşen onun uğrunda kendini feda ettiği mücadelesini yükseltmek, Önderliğimizi özgürleştirmektir. Bu amaca ulaşana kadar mücadelemizden bir adım dahi geri adım atmayacağımıza tekrar söz verdik, Roza arkadaşın şehadeti karşısında.

Anısı mücadelemize önder olacaktır.

Mücadele arkadaşları

Paris katliamını açığa çıkarmak

Bizi Kürt sorununu çözmeye götürecektir

Bir yıldır, halk ve hareket olarak Paris katliamını aydınlatmak ve hesabını sormak için ayak-tayız. Özellikle kadınlar bu bir yıl boyunca önemli bir direniş yürüttüler. Paris katliamını açığa çıkartmak, Paris şehirlerine sahip çıkmak, onların anılarını örgütlü kılmak için yoğun bir çaba içinde oldular. Mücadele kendi düzeyinde önemli bir sonuç da verdi. En azından katliamın hedefleri, amaçları başarısız kılındı. Mücadelemizin daha da kitle-selleşmesi, toplumun daha fazla duyarlı hale gelmesi, yine özgürlük hareketimizin, kadın özgürlük hareketimizin uluslararasılaşmasında, dünyanın dört bir yanında tanınır dostlar kazanmasında, bu çabanın çok önemli bir payı oldu. Önemli bir gelişme ortaya çıktı.

Komplocuların, katliamcıların amacı hareketimizi daraltmak, ürkütme ve kriminalize etmektir. Hem genel hareket açısından hem özgür kadın hareketi açısından böyle bir amaçları vardı. Ona göre katliam örgütlenmiş ve planlanmıştı. Hedefler de seçilmiş ve yöntem buna göre oluşturulmuştu. Hareketimiz açısından önemli bir darbe haline gelecek hedefler belirlenmiş, dehşet verici bir katliam yöntemi seçilmişti. Öyle ki başta kadınlar olmak üzere, tüm halk üzerinde ürküntü, korku geliştirilsin, hareket daralsın, geri çekilsin isteniyordu. Katliamın en temel hedefi bunu gerçekleştirmektir. Çünkü katliam öncesinde uzun süre PKK'nin nasıl geriletilebileceği, tasfiye edilebileceği yönünde özellikle Türk basınında yoğun tartışmalar yürütülüyordu. Özel savaş uzmanları farklı farklı yöntemler öneriyorlardı. En göze batan, en çok tartışılan bir öneri, hareketin belli bir kadro gücünün katledilmesi idi. Özel savaş uzmanları bunu açıkça söylüyor, basın ise bunu alenen yazabiliyordu.

Önemli bir kesim göz yumdu

2011-2012 savaş ortamı ve yine Türk sömürgeci yönetim gerçeği bu tür önerilerin yazılmasında herhangi bir hukuki beis görmüyordu, engel tanımıyordu. Çünkü Kürde her şey yapılabilirdi! Her ne kadar laf olarak 'vatandaşlık, eşit vatandaşlık, hukuk önünde eşitlik, adalet' gibi sözler söylene de, bütün bunlar, hepsi bir kandırmacadan ibaretti. Kürtler açısından geçerli değildi. Bunu biz de biliyorduk, kendileri de biliyordu. Aslında dünya alem de biliyordu da, hesaplarına gelmediği için önemli bir kesim göz yumuyordu/yumuyor. Yoksa Kürt sorunu bilinmiyor, Kürtlerin durumu bilinmiyor, Kürt toplumuna dayatılan sistem bilinmiyor; onun için aydınlatmak lazım, anlatmak lazım gibi yaklaşımlar gerçekte doğru değil. Ancak kapitalist modernite sistemi tarafından yıkanmış, uyutulmuş beyinler için bilgisizlikten söz edebiliriz. Toplum kırıma uğramış olanlar, kendilerinin neyi yaşadığını bilmeyenler, Kürtler üzerinde de nasıl bir sistem olduğunu bilmeyebilirler. Böyle bir toplum kesimi yok mu? Elbette var. Türkiye'de de var. Ortadoğu'nun birçok alanında var, dünyanın dört bir yanında var. Ulus devletin beyinler üzerindeki katı hakimiyetinin, beyin yıkamanın ortaya çıkardığı sonuçlar bunlar. Fakat yönetimler açısından, toplum yöneti-

minde etkili olan çevreler açısından aynı şey söylenemez. Yani o rotada bilmemezlik, bilmeden bir şeyler yapma söz konusu değil, tersine çok iyi bilme, derinden bilme, bilerek iş yapma, bu temelde Kürt sorununu nasıl devam ettirip, çözümsüz kılacakları yönünde bilinçli ve planlı hareket etme var. Yoksa Kürt sorununu yaratanlar, yani sorun üzerinden çıkar sağlayanlar, nasıl olur da bilmezler. Kendi yaptıkları işleri bilmez olurlar mı? Bilmeseler bu kadar ustaca nasıl yapabilirler? Bu kadar planlı nasıl yürütebilirler? Yapamazlar, yürütemezler. O nedenle de onlar açısından bilmeme gibi bir durum söz konusu değil, bilerek yapıyorlar/yaptılar.

Dünyanın her yanında daha çok dost edindik

PKK'ye dönük saldırının temel tartışılmasının ne anlama geldiğini de bilerek aslında tartışıyorlardı. O tür tartışmalara hiçbir hukuk, hiçbir kesim de ses çıkarmıyordu. Katliam bu tartışmalardan çıkan sonucun, verilen kararın uygulanmasının başlangıcı oldu. PKK'yi imha ve tasfiye planının kontrgerilla saldırılarıyla bazı belirlenmiş, seçilmiş kadroların katledilmesi temelinde hayata geçirilmesi kararının, planının ilk uygulaması oldu. Dolayısıyla amaç hareketimizi imha ve tasfiye etmektir. Böyle bir katliamla, korkutma, ürkütme ve dostluk ilişkilerinden kopartma amacını güdüyordu. 'Ancak böyle bir dehşet verici saldırı ortaya çıkarsa hem parti gücü, kadro gücü, militan gücü üzerinde ürkütücü etkide bulunabilir hem de toplum, yurtsever kesim üzerinde uzak tutucu sonuçlar yaratabilir. Kürtlerle dost olmak isteyen kesimleri de daha temkinli olmaya, uzak durmaya götürebilir', hesabı yapılmıştı.

Bir yıllık mücadele aynı zamanda, katliam karşısında dik duruş, şehitlere büyük bir kararlılıkla sahip çıkma yılıdır. Bu tutumu her gün sokaklarda katliama karşı geliştirilen eylemlerle sürdürme, bütün bu hesapları bozdu, katliamla amaçlananı boşa çıkardı. Hesaplarının tersine, hareketimizi, kadro gücüyle, kitle gücüyle, dostluk ilişkileriyle hem daha sağlam kıldı hem de daha genişleyen, büyüyen bir hareket haline getirdi. Özgür kadın militanlığını, parti militanlığımızı daha duyarlı, kararlı, daha öfkeli, iradeli hale geldi. Halk, gerçekleri çok daha net gördü ve bütün bu saldırılar karşısında direnmek gerektiğini, ancak özgürlüğün direnişle elde edilebileceğini, daha net gördü ve mücadeleye daha fazla katılım gösterdi. Daha direngen hale geldi.

Paris katliamına karşı bir yıllık mücadele sonrasında Apocu hareket olarak, dünyanın her yanında daha çok dost edindik. İlişkilerimiz, dostluklarımız daha çok arttı. Kürdistan özgürlük mücadelesi, Kürt özgür kadın hareketi dünyada daha çok tanındı. Birçok ilgi duyan insan, ilişki kuran çevre, tanımak için çaba harcayan güç, bu temelde genişleyen bir hareket, sağlama dostluklar ortaya çıktı. Aslında bütün bunlar katliamı başarısız kılan, katliamın amaçlarını boşa çıkartan, katliamcılarının hesap ve umutlarını kıran, sonuçları tersine çeviren gelişmeler oldu.

“Böyle bir katliamla, korkutma, ürkütme ve dostluk ilişkilerinden kopartma amacı güdüldü. ‘Ancak böyle bir dehşet verici saldırı ortaya çıkarsa hem parti gücü, kadro gücü, militan gücü üzerinde ürkütücü etkide bulunabilir hem de toplum, yurtsever kesim üzerinde uzak tutucu sonuçlar yaratabilir. Kürtlerle dost olmak isteyen kesimleri de daha temkinli olmaya, uzak durmaya götürebilir’, hesabı yapılmıştı.”

Arayışa, çabaya dönük bir saldırıydı

Katliamın olası Kürt sorununa demokratik çözüm arayışı çabasına karşı da bir anlamı vardı. Dışarıya çok yansımamış olsa da sonuçları henüz, İmralı'da Önder Apo'nun devlet heyetiyle yürüttüğü yeni bir diyalog süreci vardı. Özellikle, 2012 Eylülünde -ki büyük zindan direnişi içinde başlayan bir diyalogdu- zindan direnişinin sona erdirilmesi çerçevesinde başlayan ama 2011-2012 büyük savaş sürecinin ortaya çıkardığı sonuçlar üzerinde, Kürt sorununun etrafında yaşanan mücadele ve çözüm arayışlarında yeni bir yöntemin devreye sokulması arayışı da bununla birlikte gündeme geldi. Taraflar, ortaya çıkan sonuçları değerlendirerek daha derinden anlamaya çalışarak, 'Türkiye'nin demokratikleşmesi için, Kürt sorununu çözülebilmesi için bir siyasi proje oluşturulabilir mi, bu temelde yeni bir çözüm arayışı süreci geliştirilebilir mi, en azından demokratikleşme ve Kürt sorununu çözme amacıyla yürütülen mücadelede savaş, silahlı yöntem geri çekilerek, siyasi ve ideolojik mücadele ile bu süreç götürülebilir mi' arayışı içerisindeydiler. Bunun görüşmeleri tartışmaları yürütülüyordu. Önceki yılların savaş gerçeğinin sonuçları böyle bir gelişme ihtimalini güçlendiriyordu. Tam böyle olmasa bile, yeni bir süreç için önemli bir zemin oluşturulmuştu, ortaya çıkmıştı. Dolayısıyla yeni yaklaşımlar gelişebilirdi. Özellikle AKP cephesi, artık daha fazla savaşı sürdürecektir durumda değildi. Planı boşa çıkmış, savaşta başarısız kalmış, kendisine tanıdığı zamanı doldurmuş, yeni süreçlerle yüz yüze gelen, dolayısıyla mücadele yönteminde değişiklik yapmak zorunda kalan bir durumdaydı. Bunu Türkiye Başbakanı da, hükümet sözcüleri de "silahlar sussun, düşünceler konuşsun" biçiminde açıkça toplumun önünde formüle ediyorlardı. Sadece bir olasılık değil, yeni

bir demokratik çözüm sürecinin arayışının geliştirilmesi çok büyük bir ihtimal durumundaydı. 9 Ocak Paris katliamı işte böyle bir ortamda gerçekleşti. Aslında bu arayışa, çabaya dönük bir saldırıydı. Önder Apo bunu net biçimde ifade etti. "Kürt sorununun demokratik, siyasi çözüm arayışına yöneltilmiş bir saldırıdır" dedi. Dolayısıyla Kürt sorununun çözümünü istemeyen, Kürt sorunundan beslenen çevreler tarafından yapıldığını ifade etti. Uluslararası komplo yapan güçlerle, Paris katliamını yapan güçlerin aynı olduğunu belirtti, çünkü amaçları aynıdır dedi. Demokratikleşmeyi önlemek, Kürt sorununun çözümünü engellemek, Kürt sorununun varlığını devam ettirmek ve despotik yönetim altında daha fazla çıkar sömürsü yapmak, egemenliklerini sürdürülebilir için yapıyorlar. Önder Apo bunu 15 yıllık uluslararası komplo değerlendirmelerinde de çok yönlü, çok net ortaya koymuştu. Paris katliamının komplo ile benzerliği aynılığı çerçevesinde de bu durumu açıkça ifade etti. Bu anlamda bir provokasyondur. Özellikle Önder Apo'nun çabalarına, 'İmralı süreci' diye ifade ettiği bir sürecin oluşturulmasına karşı; onu engellemeye, sabote etmeye dönük bir provokasyondur. Bu tür çabaları engelleme, onun zeminini ortadan kaldırma girişimiydi. Önderlik bunu değerlendirdi. "Biz bu çabalardan vaz geçirilmeye çalışıyoruz ama provokasyon alçakça da olsa, acımız büyüktür, amacı bizi yolumuzdan caydırmak olduğuna göre, o halde yolumuzda kararlıca yürümeliyiz" diyerek, Newrozla başlayan süreci geliştirdi. Böylece demokratik siyasi çözüm amacını ifade eden Önderlik çabalarını provoke etme girişimleri de boşa çıkarılmış oldu. Esas olarak katliamın birinci yıl dönümünde, geçen bir yıllık sürecin sonucu olarak şu söylenebilir; Katliam başarısız kılınmıştır. İster Önder Apo'nun geliştirmeye çalıştığı yeni sürecin sabote edilmeye çalışılmasında olsun, provoke edilmesi çerçevesinde

olsun, ister hareketimizin daraltılma, ürkütülme, zayıflatılma doğrultusunda olsun, her iki hesap da katliama karşı yürütülen bir yıllık çok yönlü ve kararlı direnişle boşa çıkartıldı, başarısız kılındı.

Katliamı çözmek için mücadelemiz devam ediyor

Peki, katliam çözüldü mü, böyle bir katliama yol açan ortam, ilişkiler, siyasetler yok edildi mi? Buna kuşkusuz 'evet' diyemiyoruz. Bu düzeyde çözüm ve aydınlatma ortaya çıkartamadık. Katliamı bu anlamda henüz çözemedik. Çünkü katliamın çözülmesi aslında bir yerde Kürt sorununun çözülmesi, çözümün önünün açılması gibi bir anlama sahiptir. Bu düzeyde önem taşıyor. Dolayısıyla her ne kadar hareketimize dönük hesapları boşa çıkarttıysak da, karşı tarafı çözecek, onun yuvalandığı, güç aldığı, Kürt sorununu, demokratikleşme sorununu çözebilecek bir düzeyi ortaya çıkartamadık. Çabalarımız yetmedi. Karşı taraf örgütlü, sağlam duruyor. Böyle bir saldırının provoke etmek istediği çözüm sürecini başarıyla geliştiremedik. Dolayısıyla katliamı yapanları çözemedik. Bu görev ikinci yıla girerken hareket ve halk olarak, bütün demokratik güçler ve insanlık güçleri olarak önümüzde duruyor. Gerçekleştirilmeyi bekliyor. Başarılmamışsa, gündemden çıkmış değil, tersine, gündemin başında, çok yakıcı bir görev olarak duruyor. Bu anlamda, katliama karşı, katliamcılığı ve katliamcı güçleri çözmek üzere yürüttüğümüz direniş mücadelesi devam ediyor. Bu ikinci yılda da eksilmeden, tersine, karşı tarafı çözme yöntemlerini daha da zengin kılarak gelişecek, sürececek, başarılmayı bekleyen bir görev konumunda. Hareket ve halk olarak başarmak için ne gerekiyorsa onu yapacağız.

Katliamın çözülememesi tabii ki iyi örgütlenmesinden geçiyor. Son derece profesyonel bir biçimde hazırlanmış, planlanmış, örgütlendirilmiş ve ger-

“Uluslararası komploda Fransa’nın rolü çok önemliydi. O dönemi de hatırlarsak, İtalya’nın sosyal demokrat hükümeti, Önderliğin durumunu bir Avrupa kararına dönüştürmek, bağlamak üzere Kürt konferansı yapılması önerisini Avrupa Birliği’nin etkin üyeleri olan Fransa ve Almanya’ya götürdü. Her ikisi de reddetti.”

leştirilmiş bir cinayetle karşı karşıyayız. Yapanlar var, yaptırnanlar var. Yapanlar da, yaptırnanlar da nasıl ki katliamı son derece profesyonelce, örgütlü, disiplinli bir biçimde hazırlayıp, gerçekleştirdilerse; aynı disiplinle de gizliliğini sürdürüyorlar. Katliamın çözülmesini, aydınlatılmasını engelleme çabalarını sürdürüyorlar. Bu konuda da son derece duyarlı, örgütlü durumdalar. Bizim istihbarat olarak elimizin her yere ulaşma imkanı yok. O noktada zorluklarımız var. Karşı taraf son derece planlı, örgütlü, profesyonelce durduğu için ve olay henüz yeni olduğu için, açığa çıkan veriler fazla olmadı. Dolayısıyla onlardan tutarak olayı çözmeye dönük gelişmeler sağlayamadık. Bunun sonucunda sorunu, olayı çözmede avantajı sahip olan, bizim açımızdan da sonuç verici olacak olan, Fransa’nın sosyalist yönetiminin tutumu olacaktı. O yönetim de geçen bir yıl içerisindeki tutumuyla buna fırsat vermedi. Böyle bir yaklaşım göstermedi. Olayı aydınlatamadığı iddiası içinde ve hala bu iddiasını sürdürüyor. Hiç kimse inansa da kendilerinin iddiası bu çerçevededir. Tabi bu inandırıcı değil. Paris gibi bir yerde, dünyanın merkezi konumunda olan bir yerde, yine Paris’in merkezi, Paris’te de en çok polis kontrolünün olduğu bir yerde böyle bir cinayet işlenecek, cinayetten sorumluluğu olan bazıları elde olacak ama Fransa gibi, ulus devletin beşiği olan bir sistem bunu çözemeyecek! Hem de 12 ay içerisinde! Hiçbir mantık bunu almıyor. Böyle olsa bile insan zihninin, mantığının bunu olabilir kabul etmesi mümkün değil. Bu nedenle çözememiş olmak, bilmemek mümkün değil. Yaşanan, sonuçların kamuoyundan gizlenmesidir. Açıklanmamasıdır. Dolayısıyla olayın aydınlatılmasıdır.

Şu sonuç çıkıyor; Demek ki Fransa yönetimi olayın aydınlatılmasını istemiyor. İstese aydınlatırdı, açıklardı. Şayet açıklamıyor ise, bilmediğinden değil, olay aydınlansın istemediğindendir. Bu da Kürt sorununun çözülmesini, Türkiye’nin demokratikleşmesini istememek demektir. Buradan şu hükme varıyoruz; Fransa’nın sosyalist yönetimi, nasıl ki Lozan da Kürt sorunu yaratan devlet idiyse aynı çizgide duruyor. Kürt sorununun varlığını sür-

dürmek istiyor. Türkiye’nin demokratik olmasını istemiyor. Bu kesin! Bir sosyalist yönetimin durumu bu işte!

Fransa dışında cinayetin içinde kimler var?

Kürt sorunu üzerinden mücadele yürütüyoruz. Kendi sorunumuz, ‘nasıl bir sorun, nasıl çözeceğiz, çözümü için nasıl mücadele edeceğiz’ diye anlamaya çalışıyoruz. Bu olay, sorunun nasıl olduğunu, nasıl açığa çıkarılıp yürütüldüğünü anlamak açısından iyi bir örnek. Çünkü Fransa devleti bu sorunu yaratan birinci güç konumundadır. Bugün de sorunun çözümünün engellenmesinde, istenmemesinde demek ki birincil güçlerden olma tutum ve özelliğini sürdürüyor. Devletin başında ister liberaller olsun, ister muhafazakarlar olsun, ister sosyalistler, fark etmiyor. Sosyalisti de, başkası da Türkiye’de demokrasi istemiyor, Kürt sorununun çözümünü istemiyor. Bunun ne kadar demokratik bir zihniyet ve politika, ne kadar sosyalist bir zihniyet ve politika olduğu tartışılmaya ve anlaşılmaya açıktır. Bunun anlaşılması son derece aydınlatıcı bir durum oluyor.

Şu sonuç çıkıyor; Aslında bilmekten ziyade, Fransa’ya olayın içinde ya da olaydan çıkar sağlamaya çalışan konumda! Bu olayı kendisi için ekonomik, siyasi çıkar sağlamanın aracı yapmak istiyor. En azından, en hafifiyle duruşu böyledir. Bu çerçevede pazarlıklar yürütüyor. Pazarlıklar bitmediği için, istediği ekonomik, siyasi çıkarları sağlayamadığı ya da bu çıkarların gereği olayın sonuçlarını açıklamamasını gerektirdiği için açıklama yapmıyor. Bu kadar nettir.

Uluslararası komploda Fransa’nın rolü çok önemliydi. O dönemi de hatırlarsak, İtalya’nın sosyal demokrat hükümeti, Önderliğin durumunu bir Avrupa kararına dönüştürmek, bağlamak üzere Kürt konferansı yapılması önerisini Avrupa Birliği’nin etkin üyeleri olan Fransa ve Almanya’ya götürdü. Her ikisi de reddetti. Almanya Önderlik için daha 1988’de verdiği tutuklama kararını kaldırdı. O temelde Almanya’ya girişini yasaklar hale getirdi. Fransa ise İtalya hükümetini büyük bir öfkeyle geri itti. Komplonun devam ettirilmesi 15 Şubat

komposunun gerçekleştirilmesinde ABD yönetimine en fazla destek veren hükümetlerden birisi oldu. Bunu biz iyi biliyoruz. O zamanın kayıtlarına geçti bunlar. Yani Fransa, Önder Apo’nun da Avrupa’ya girerek, Kürt sorununun demokratik çözümünü geliştirme çabalarına karşı çıkan, engelleyen, buna karşı uluslararası komployu dayatan güçlerin başında geliyor.

Bu anlamda Önder Apo’ya karşı geliştirilen uluslararası komplo ile Paris katliamının birleştirilmesi doğru ve yerindedir. Bir gerçeği ifade ediyor. İşin bir boyutu bu. İnsan bu sonuçtan yola çıkarak şunu söyleyebilir; Fransa işin içinde olmasa bu katliam yapılamazdı. Fransa istese üç günde sonuçları bütün açıklığıyla ortaya koyabilirdi. Koyulmadığına göre, bu kadar yalan, dolanla üstü kapatılmaya çalışıldığına göre ortaya burada, son derece karışık, planlı, farklı çıkar güçlerinin içinde olduğu, Kürt sorunu yaratan kapitalist modernite güçlerinin elbirliğiyle işlenen bir cinayet olduğu net olarak ortaya çıkıyor. Fransa dışında cinayetin içinde kimler var? Tabii bu işin yazılı belgeleri yoktur. Herkesi bir araya toplayıp mahkeme eder gibi, ‘sen ne yaptın, sen ne yaptın’ diyerek net bilgiler ortaya çıkartacak konumda da değiliz. Fakat NATO’suz, CIA’sız böyle bir cinayetin işlendiğini ve bir yıl kapalı kaldığını düşünmek, günümüz dünyasına göre akıl almaz bir durumdur. Kaldı ki, ABD yönetimi, Avrupa’da PKK’ye karşı mücadeleyi örgütleyip, yürütenin kendisi olduğunu defalarca basına açıkladı. TC hükümetlerinin ‘teröre karşı yeterince destek alamıyoruz’ biçimindeki eleştirileri karşısında ABD’nin çeşitli yönetim kademeleri; Türkiye’deki elçiliklerinden, Washington’daki dışişleri bakanına kadar birçok kesim, birçok kez, her türlü desteği verdiklerini, Avrupa’daki PKK yasağının, PKK’ye dönük baskıları hazırlatanların kendileri olduğunu açıkça söylediler. Avrupa’daki bu kadar baskı ve tutuklamalar, dernek, gazete ve tv kapatmalarının hepsi ABD’nin istek ve baskısıyla oluyor. NATO yönlendiriyor bunları. 1985’ten bu yana PKK’ye karşı savaşı NATO yönetiyor. Hala savaş konumu bitmemiştir. PKK ayakta, silahlı güçlere sahip, dolayısıyla yaklaşık 30 yıldır,

böyle bir savaşın karşı kutbu NATO’dur. Resmi olan budur. ABD’de, CIA’da bütün bunları NATO olarak yapıyor, NATO adına yapıyor. Kendilerine göre yasal temelleri var. ‘NATO’nun süper gladyosu’ denen güçlerin işi oluyor yani. Tıpkı daha önce M. Ali Ağca’nın Papa’yı vurması gibidir. İsveç’te Palme’nin vurulup, PKK’nin üzerine atılmaya çalışılması gibidir. Küresel gericilik, inkar ve imha sistemini yürüten güçler bunu yapıyor ama bu işleri iyi de planlıyorlar. Tetikçiyi Türkiye’den seçiyorlar. Dolayısıyla Ömer Güney’in yakalanıyor olması anormal değil. M. Ali Ağca’nın yakalanması gibi, gayet normal bir durum. NATO gladyosunun en örgütlü olduğu ülkelerin başında Türkiye’nin geldiğini bilmemiz lazım.

Fransız-Türk ilişkileri ne üzerinden düzeldi?

Savunmalarda Önderlik de belirtiyor. Türkiye’de sadece Türk gladyosu yoktur. Esas olan NATO gladyosunun örgütlülüğü. Hatta zaman zaman gladyolar arası çatışmalar bile yaşanıyor. Yer ve zemini iyi seçiyorlar. Mesela uluslararası komployu Yunanistan eliyle yaptılar. Evirdiler çevirdiler, döndürdüler, eninde sonunda getirip yine Yunanistan’da sonuca bağladılar. Niye? Bazı amaçların, NATO’nun amaçlarının gerçekleşmesi, NATO’nun güneydoğu kanadının daha sağlam hale gelmesi için, yani Türk-Yunan ilişkilerinin düzelmesi için. Şimdi buradan şu soruyu sorup, cevap aramak gerekiyor: Niye katliam Paris’te yapıldı? Bizim için önemli bir soru. Bu sorunun aydınlatıcı cevabı, komplonun neden Yunanistan’da olduğunun da cevabı olacaktır. Yunanistan’la bitirilmeye çalışılmasındaki ısrar ile Paris’te yapılan komplonun benzer yönleri vardır. Bir tesadüf saymamak gerekir. Kaldı ki Sara arkadaş Paris’e en az giden arkadaşta. Avrupa’da olduğu sürece, esas diğer ülkelerde bulundu. Kısa bir süreliğine Paris’e gitmişti. Bu sefer de öyleydi, geri dönmek üzereydi. Ama dikkat edelim ısrar edildi, alelacele Paris’te yapılmak istendi. Burası çok önemli bir ipucu veriyor. Paris’te rast gelmiş de, zamanı gelmiş de, kolay olmuş da yapılmış değil. Paris dışında daha kolay yapabilirlerdi. Paris’te katliam yapıldığı

yer daha çok denetim ve kontrolün olduğu yerdir. Daha zor cinayet işlenecek bir yerdir. Çok daha kolay yapabilecekleri bir sürü yer vardı, yapmadılar. Paris’te yaptılar. 4-5 günlük Paris’te bulunma durumuna sığdırdılar. Daha önceden planlanmış ve beklediler. Bunun da anlamı var. Demek ki Fransa ile Türkiye arasındaki ilişkilerin düzeltilmesi hedefi var. Tıpkı Yunan-Türk ilişkilerinin düzeltilmesinde olduğu gibi, Fransa-Türkiye ilişkilerini düzeltme arayışları temelli olduğu güçlü bir ihtimaldir. ABD ve NATO planı olabilir. Nitekim NATO’da ve AB’de Türkiye’nin daraltılmasında, sınırlandırılmasında Fransa önemli rol oynayan bir devlet konumundaydı. Şimdi bu katliam üzerinden, Türk-Fransız ilişkileri düzeltilmeye çalışılıyor. Geçenlerde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ‘sorunların aşıldığını, ilişkilerin düzeldiğini’ basına açıkladı. ‘Kendi dışişleri bakanlığı döneminde en ciddi engel oluşturan sorunun Fransa olduğunu ama şimdi çözülmüş, düzeltilmiş, Fransa engelini aşmış bulunduğunu, buna rağmen AB ilişkilerinin gelişmemesini, Türk dış politikalarının bu kadar sarsıntı geçirmesini anlamsız bulunduğunu’ söylüyordu. Fransız-Türk ilişkileri ne üzerinden düzeldi? Bu katliam üzerinden... O zaman kim bu ilişkinin düzeltilmesini istiyor, kim oradan çıkar elde etmek istiyorsa, olayın arkasında onları görmek, bulmak ve değerlendirmek gerekiyor.

Gülen hareketi daha fazla işin içinde

AKP açısından bilgileri tazelemek düzeyinde bazı şeyler söylemek lazım. AKP ya suçlu ya da suçlunun ortağı, bileni durumundadır. Olay ardından ta-kındıkları tutum da bunu ortaya çıkardı. Şimdi de aynı tutumu göstermeye devam ediyorlar. Bilgi sahibidirler yani. Kendileri mi örgütledi, yoksa yapılmasını mı istediler bilinmez. Olay ardından ilk açıklamayı Hüseyin Çelik yaptı. Ardından M. Ali Şahin ve Tayyip Erdoğan’ın açıklamaları oldu. “Başka yerlerde de olabilir” dediler. “Bu PKK’nin iç çatışmasıdır” diye saptırmaya çalıştılar. Daha kimse duymadan, basına yansımadan kalktılar, basın açıklaması yaptılar. Nerden biliyorlardı, niye bu kadar telaşlıydılar, dertleri neydi, onlara neydi ki

Tayip Erdoğan Sara arkadaşın aylardır istihbaratçı izlendiğini açıkladı. Bu bakımdan kuşkusuz olayın içinde Türkiye yönetimi de var. Ama şimdi ortaya çıkıyor ki AKP yönetimi iki başlıymış. Tek bir güç yokmuş. Bir AKP, bir de Fethullah Gülen hareketi. Tam bir koalisyon iktidarı aslında. Bu tür olayların yürütülmesi ve planlanmasında her ikisinin de sorumluluğu var. Türkiye'deki bütün o yargılamalar, Kürdistan'daki siyasi soykırım operasyonları böyle bir mutabakatla gerçekleşmiş saldırılar oluyor. Paris katliamının da bu temelde olmuş olma ihtimali güçlüdür. Dolayısıyla mevcut AKP hükümeti tamamen içinde olmayabilir. Sadece onlara dayanıyor olabilir. Fethullah Gülen hareketi daha fazla işin içinde olabilir. Yada AKP-Fethullah Gülen ittifakıyla oluşturulmaya çalışılan yeni 'Yeşil Türkçü Ergenekon' işin arkasında olabilir. Belli ki böyle bir Ergenekonculuğun içinde başka güçler de yer alıyorlar. İşte Ömer Güney diye birisi yakalandı. Sivaslı, çevresi Toroslarda helikopteri düşürülerek öldürülen Muhsin Yazıcıoğlu'nun kurduğu BBP(Büyük Birlik Partisi) taraftarı. Kendisinin de öyle bir partiyle ilişkide olma ihtimali güçlü. Türkçü-islamcı bir çizgisi var bu partinin. Özellikle Yazıcıoğlu böyleydi ve bunun için MHP'den ayrıldı. Alperenler denen, eski ülkü ocakları gibi, sağa sola saldıran bir gençlik örgütlenmesi var. Kontrgerilla bu işin içinde fazlasıyla var. MHP'den (Alpaslan Türkeş zamanında) ayrılan tek kişi. Alpaslan Türkeş bile bir şey diyemedi. Yazıcıoğlu'nun Ergenekonun gizli tanığı olduğu söyleniyor. Bu nedenle helikopterinin düşürüldüğünü iddia edenler vardır. Helikopter düşmedi, düşürüldü tabii. Bulunabilecekken, üç gün bulunmadı. Sağ olma ihtimalleri olabilirdi. Yanında gazeteciler vardı, kurtulup anlatabilirlerdi. Ancak öldükten sonra köylüler buldular. O da çok net bir suikasttı. Şimdi o olayın aydınlatılmasıyla da bağlı bir durum oluyor bu. Gerçekten ilişkileri neydi? Kimse o olayı aydınlatmadı. BBP ne yapıyor, örgütlediği kesimler ne durumda belli değil. AKP ile ideolojik olarak yakınlığı var. Her halde Fethullahçı hareketle daha yakın. İç içe olma ihtimali var. Yeni bir gladyo-kontrgerilla örgütlenmesi için iyi bir zemin. Kullanılmış olabilirler. Ömer Güney de olayda yer alan başkaları da o zeminden geliyor olabilir. Farklı kişiler de olabilir. Tabii tek kişi değil. Fransa diğer kişileri bile yakalamadı. Ciddi bir soruşturma yapmıyorlar. Ömer Güney hala olayla ilişkisinin olmadığını söylüyor. Cezaevinde hastalık vb numaralar yapıyor. Tıpkı M. Ali Ağca'nın Papa'yı vurduktan sonra yaptıklarına benziyor. Profesyonelce eğitildiği, hazırlandığı kesin.

Avrupa'ya yanlışlı yaklaşıyoruz

Bütün bunlar dikkate alınırsa, olayın Türkiye ayağı var, AKP yönetimiyle, AKP-Fethullah ittifakıyla bağlı boyutu var. Fransa ayağı var. Avrupa ayağı var. NATO- CIA boyutu var. ABD, İngiltere'yle bağlantısı var. Almanya'yla bağlantısı var. Öyle basit bir suikast olarak görmemek gerekir. Faşist çevrelerin ya da sadece Türk kontrgerillasının planladığı bir işin ötesinde görülüyor. Zaten bu durum neden aydınlatılmadığını da, katliamın neden yapıldığı, amacının ne olduğunu da bize gösteriyor. Kürt sorununun çözümünü engelleyen, istemeyen güçler tarafından yapıldıysa, o zaman demek ki arkasında bu kadar güç var. Önemli bir örgütlülük var. Aslında tüm bunların arkasında, Kürdistan'da, dünyayı da denetiminde tutan uluslararası baskı şebekesi var. Örgütüyor ve yapıyorlar. Bunu görerek, olaya bu bakımdan dar yaklaşmamamız

“Paris katliamına karşı mücadele, Kürtlere dayatılan kültürel soykırıma karşı mücadelenin aynısıdır. Dolayısıyla kültürel soykırım rejimine karşı mücadele, Kürt halkının, Kürdistan'ın özgürlüğü için mücadele, aynı zamanda Paris katliamına karşı mücadeledir. Paris şehitlerimize sahip çıkmadır...”

gerekli. Yapan güçleri ve amaçlarını doğru bilmeliyiz ki mücadeleyi de ona göre doğru, yeterli örgütleyelim. Bu anlamda geçen bir yıl içerisinde belli bir bilinç oluşumu gelişti. Biraz protesto, baskı oluşturma, şehitleri sahiplenme yaşandı. Bu mücadeleyi bu düzeyden çıkartmak, daha örgütlü, hedefli, planlı hale getirmek gerekiyor. Bunun içinde sadece protestolar yetmez, bilgi toplamak da gerekli. Bazı çevreleri işin içine sokmak gerekli. Protesto düzeyini daha da ileri götürmeliyiz. Daha da önemlisi buradan ders çıkarabilmeliyiz. Bütün bunlar düşmana ilişkin olanlardır. Düşmandırlar, yaptılar, yaparlar. Çünkü onlar düşman. İşin önemli bir boyutu da biz niye bunları önleyemedik? Bu bizim için önemli bir soru, eleştiri, özleştirici gerektiren bir durumdur. 'Düşman çok güçlü, bütün gericilik arkasında, onun için engel olamıyoruz' demek yetmez, doğru değildir. Ne olursa olsun engellenebilirdi. Demek ki eksiklikleri-

yordu ama cinayetler şimdiye kadar olmamıştı. İhtimal vermiyorduk aslında, işin bir gerçeği de bu, ilk defa oldu. Hem yetersiz anlayış hem de daha önce böyle bir olayın yaşanmamış olması tedbir eksikliğine götürdü.

Örgüt düzen ve disiplinine dikkat edeceğiz

Her şeyden önce anlayış düzenlemesi yapmak gerekir. Biz savaş içindeyiz, savaş her yerde var. Kürt sorununu çözmeye çalışıyoruz; Kürt sorunu küresel bir sorun, Kürt sorununu Avrupa yarattı. İngiltere ve Fransa yarattı. Rusya ile ittifak halindeydiler. Almanlar, ABD ve İsrail de yürütüyor. Kürt sorunu Avrupa'nın yaratıp ayakta tuttuğu bir sorundur. 1985'ten beri PKK'ye karşı savaşı da bunlar yürütüyor. Sen onların içinde olacaksın bunlara ihtimal vermeyeceksin! Yürüttüğün savaşın farkında olmayacaksın! Sen Kürt'sün, Av-

yok, yanlış anlaşılmalı. Örgüt güvenliği açısından buna ihtiyaç var. Düzen, disiplin gerekli. Bunu bir de güvensizlik olarak algılayıp, düzen, disiplini gevşek bırakıyorlar.

Hareket tarzımızda da böyle olacağız, dikkat edeceğiz, tedbirli, dikkatli olacağız. Kendi başına hareket etmek özgürlük değildir. O zaman sen düşman sahibi değilsin, savaş içinde değilsin. Savaş içindeki bir güç öyle olmaz, savaş kurallarına göre hareket eder! Savaş örgütlü bir iştir. O zaman birlik içinde olmak gerekir. Disiplin içinde olmak, birlik içinde olmayı gerektirir. Diğer türlü olmaz, eksikliklerimiz var, 'çok örgütlü-yüz' diyoruz ama örgütlülüğümüz çok zayıftır. 'Avrupa öyledir, ülke böyledir, gerilla böyledir' diyerek her türlü gerekçelendirme tasfiyeci yaklaşımdır. Bu tasfiyecilik bunlardır işte. Şeytan taşlar gibi her gün tasfiyeciliği kavram olarak taşıyoruz ama taşı boşluğa atıyoruz. Gerçi taş attığımız şeyi kendimiz de

miz, hatalarımız var. Katliamın birinci yıldönümünde şehitlerimizin anısına doğru sahip çıkmanın çok önemli bir boyutunun da bu eksiklik ve hataların tespit edilip düzeltilmesi olduğunu bilmemiz lazım, bir özleştirilme sorgulamaya kesinlikle ihtiyaç var. Niye bu önlenemedi? Düşmandır, saldırır ama biz de savunabilmeliydik, öz savunmamız olmalıydı, engelleyebilmeliydik, düşmanın bu hesaplarını boşa çıkarabilmeliydik. Neden boşa çıkartamadık? Bunun anlayış boyutu ne, örgütsel boyutu ne, tarz boyutu ne, hata ve eksikliklerimiz nerede, nasıl bulup düzeltceğiz? Bu soruları sorup, doğru ve yeterli cevap vermemiz gerekir. Vermezsek, benzeri durumlar tekrar eder. Bu seferkine 'haydi neyse hazırlıksızlık' diyebiliriz ama ikincisi, üçüncüsü, tekrar olursa onun gerekçesi kalmaz, izahi olmaz. Bir daha benzer durumların olmaması için yeterince ders çıkarmayı bilmemiz lazım. Anlayış eksikliklerimiz var. 'Burasi Avrupa'dır, burada böyle şeyler olmaz, güvenliği var, demokrasi var' yanlışımız var. Fransa'ya ben de gittim, Paris'e de gittim, Fransız polisi ile karşı karşıya geldim, bana "burada ne geziyorsun?" diye sordu, ben de "burasi demokrasi ülkesi, özgürlük ülkesi istediğim gibi gezerim" dedim. Gözüme baktı "demokrasiyi de iyi öğrenmişsin" dedi. Bizde Avrupa'ya dönük bir yanlış var. Daha öncede baskılar oluyordu, tutuklamalar, kapatmalar olu-

rupa Kürdü inkar eden, imha etmek isteyen kültürün, sistemin yaratıcısıdır. Avrupa'ya bakiş açısında ciddi yanlışlar var. Düzeltmek gerekir. Ciddi anlayış düzeltmelerine ihtiyaç var. Bütün bu anlayışlar böyle bir durum karşısında yeterince tedbir alamayışımızın esas nedenleri oluyor. Örgütsel yetersizliklerimiz var, disiplinsizlik var, gevşeklik var. 'Örgütsel parçalılık' diyor eleştirip geçiyoruz. Parçalılık bunlara yol açıyor. Örgütsel kontrol olmazsa, denetim olmazsa; kim nerededir bilinmezse, keyfe göre hareket edilirse, herkes kendine göre giderse, örgütsel tedbir alınamaz. Kim kimdir, nereye girer, dost mudur, düşman mıdır, tespit edemezsin. Yıllardır bu kadar katliam için eğitim almış, hazırlanmış bir kişi örgütümüzün içinde hem de bu kadar yakında en öne çıkartılan konumda bir kişi oluyor ki bilgimiz bile olmuyor. Böyle örgüt, böyle parti olmaz. Kürdistan özgürlük mücadelesi böyle yürütülmez. Öyle bir örgütlülükle, başarılı yürütülmez. Zamanında KDP örgütlülükleri oldu, biz onları eleştirdik. Doğu Kürdistan Demokrat Partisi'yle aynı o çizgiye gelmiş oluyoruz. Onlar diyordu "Avrupa bizi kurtaracak." Qasimlo'dur, Şerefkendi'dir sonuçlarını gördük! Onlar bizzat Fransa ve Almanya'nın resmen tanıdığı insanlardı. Davet edip götürdüler, sahip bile çıkmadılar. Gerçek bu. O zaman örgüt düzen ve disiplinine dikkat edeceğiz. Bunun güvenle, güvensizlikle ilişkisi

saklıyoruz, öteye atıyoruz, nereye gidiyor belli bile değil. Bu bakımdan katliamın çok önemli bir boyutu; bizim örgütsel eksikliklerimizin açığa çıkartılması, görülməsi ve düzeltilmesidir. Biz bunları buluyoruz, önemsiyoruz.

Hesap soran bir mücadeleyi mutlaka ortaya çıkarmalıyız

Tabii bu bir yıl içerisinde arkadaşlar açısından da çok şey söylendi, daha çokta söylenebilir. Söz söylemek hem zor hem de kolay. Sara arkadaş büyük bir direnme gücüydü, duyarlılıktı, yurtseverlikti, özgürlükçü, iradi duruştu. Düşman karşısındaki duruşta hiçbir zaman zafiyet göstermedi. Bunu cezaevinde de gördük, gerillada da gördük, her yerde gördük. Büyük bir parti başlısıydı, Önderlik başlısıydı. Gerçekten de özgürlük mücadelemizin önemli bir gücüydü. I. Kongre'ye katılan bir kadın yoldaşı. Bir cesaret ve direnme küpüydü zaten 'yaşamım kavgaydı' dedi. Cezaevi bu psikoloji ve direngenliği üzerinde etkiye bulundu. İnsan bunu hissediyordu. Cezaevine girmek çıkmak kolay bir şey değil tabii. Hele hele 12 Eylül cezaevlerinin kişilikler üzerinde ağır tahribat yaptığını bilmemiz gerekir ki öyle boşuna kurmuyorlar. 'Biraz besleyip gönderelim de daha iyi mücadele etsinler' diyerek kurmamışlar. İnsanları yok etmek, ruhlarını kurutmak, iradelerini kırmak, fiziklerini yok etmek

için kurulmuşlar. Her arkadaş gibi bir zorlanma oldu fakat tüm arkadaşlara göre yine de en önde olan, düşünce olarak da fiziksel olarak da en zor şeylere yürüyen büyük bir iradeydi, iddiaydı. Çok değerli, yeni bir toplum yaratmaya yön verecek özellikleri vardı. Bunu tartışıyoruz, anlıyoruz. Aynı zamanda daha çok anlamaya da çalışmalıyız.

Diğer arkadaşlar da öyle. Hepsisi değişik alanlarda çalıştılar, dağa gelip gittiler. Rojbın arkadaş gerçekten de diploması de tutunan, süreklilik sağlayan, çizgi izleyen bir arkadaştı. Dengeli bir diploması çalışmamız varsa, onu herkesten çok Rojbın arkadaş yürüttü. Her yerde de mücadeleye hazırıdı, dağa da geldi, gitti. Yine Ronahî arkadaş gençlik çalışmalarında, dağda gerilla düzeninde de kaldı. Kuşkusuz katiller seçip bir araya getirmediler. Bir arada olmaları kendi istekleriyle, o anki bir tesadüfle oldu. Rojbın arkadaşın da takipte olduğu söyleniyor. Büyük ihtimalle öyledir. Eğer olayın arkasında Fransız-Türk ilişkilerinin düzeltilmesi varsa, önemli bir hedefin Rojbın arkadaş olma olasılığı güçlüdür. Fakat asıl hedef Sara arkadaştır. Takip edildiği ve hedeflendiği açıktır. O bileşim bu şekilde bir arada oldu ve hareketimiz açısından önemli bir darbeyi ifade etti. Hem pratik olarak bu öyle oldu -farklı alanlarda önemli görevler yürüten kadro pozisyonundaydılar- hem de psikolojik olarak ağır oldu. Yine de o ağırlığın etkisinde fazla kalmadan, yıkılmadan, toparlanma ve mücadele etme gücünü gösterdik. Bunu da Önder Apo'nun tanımlamaları, olayı değerlendiren birçok yoldaşın, örgütlerimizin tutumları etkileyici oldu, ailelerin tutumları etkileyici oldu. Hepsisi birleşti, halk ve hareket olarak gerçekten de düşman karşısında hiçbir biçimde boyun eğmeyen, yalnız başına kalsa bile tek kişilik ordu düzeyinde savaşmasını bilen Sara arkadaş gerçeğine layık bir duruşu gösterdik. Bu şehitleri anlama ve sahiplenmenin önemli bir göstergesi oldu. Olumluydu fakat yetmez. Ortaya çıkan sonuçlar bu biçimiyle yeterli değildir. Çok daha fazla anlamak, değerlendirmek, özümsemek gerekiyor. İki boyutlu bir yaklaşım olmalı: Bir; Bu değerli yoldaşların olumluluğu, Apocu çizgiyi temsil eden, özgür kadın çizgisini temsil eden özelliklerinin bilince çıkarılmasını, özümsemesini en derin biçimiyle yapabilmeliyiz. Bu bizim için kendini yenileme, güçlendirme, çizgi militanı haline gelmeyi sağlayacak. İki; diğer yandan ise olayın üzerine giderek katliamı aydınlatan, katillerden hesap soran bir mücadeleyi mutlaka ama mutlaka ortaya çıkarmalıyız. Bu da bizi Kürt sorunun çözümüne götürecektir.

Paris katliamına karşı mücadele, Kürtlere dayatılan kültürel soykırıma karşı mücadelenin aynısıdır. Dolayısıyla kültürel soykırım rejimine karşı mücadele, Kürt halkının, Kürdistan'ın özgürlüğü için mücadele, aynı zamanda Paris katliamına karşı mücadeledir. Paris şehitlerimize sahip çıkmadır. Şehadetlerinin birinci yıldönümünde bu temelde bir kez daha saygı ve minnetle bu kahraman şehit yoldaşları anıyoruz. Onların şahsında tüm kahraman şehitlerimizi anıyoruz. Geçen bir yıldan daha derin anlayarak, daha örgütlü davranarak, daha mücadeleciler olarak, Paris katliamının hesabını sorma temelinde Kürdistan özgürlük mücadelesini yürütme, başarıya götürme sözümüzü bir kere daha yineliyoruz. Yoldaşlarımızın amaçlarını başarma, özgür Kürdistan'da, özgür kadına dayalı özgür demokratik toplum yaratma amacını an be an her gün çok daha yoğun bir bilinç ve çabayla başarıya götürme kararlılığımızı, sözümüzü bir kez daha ifade ediyoruz.

Önderlik talimatlarını doğru ve tam özümseyerek

2014'Ü DEMOKRATİK KURTULUŞ VE ÖZGÜR YAŞAMI İNŞA YILI YAPALIM!

PKK YÜRÜTME KOMİTESİ

PKK'nin tüm kadro ve sempatizanlarına

Değerli yoldaşlar

PKK XI. Kongresi sonrasında gerçekleşen ilk Yürütme Komitesi toplantımıza PAJK Koordinasyon üyesi arkadaşlar da katılmışlardır. XI. Kongre sonrası gerçekleşen ilk toplantı olması nedeniyle geride kalan üç aylık süre içerisinde parti çalışmaları değerlendirilmiştir. 2013 yılının son günlerinde gerçekleşen toplantı olması itibarıyla de 2013 yılını ideolojik, siyasi ve örgütsel boyutlarda değerlendirerek gerekli sonuçları çıkarmıştır. Önder Apo'nun özgürlük hareketimiz ve PKK öncülüğünü değerlendirdiği son talimatı çerçevesinde gereken düzeltme ve planlamaları yapmayı öncelikli bir gündem olarak tartışmaların merkezine yerleştirmiştir. Toplantımız aynı zamanda Rojava direnişinin sonuçlarını da çeşitli boyutlarda değerlendirmiştir

Değerli yoldaşlar

Kürtler açısından 2013 yılı, karmaşık ve büyük mücadelelerle geçen, özgürlük kazanımlarının olduğu bir yıldır. Bu kazanımların başında Önder Apo'nun geliştirdiği 'demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa' hamle süreci ile birlikte Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünde bölgede ve dünyada yarattığı gündem ve bu çerçevede Önder Apo ile çözümü müzakere etme aşamasına ulaşması gelmektedir. Bu başlı başına uluslararası konplonun ve konplonun dayandığı inkar ve imha sisteminin aşılması açısından çok önemli, tarihi bir gelişmedir. Kuşkusuz, uluslararası komploya karşı 15 yıldır süregelen mücadelenin sonucu olarak bu durumu yeterli görmediğimiz ve çok daha ileri sonuçlarının olması gerektiği en fazla tartıştığımız ve kararlaştığımız bir konudur. Fakat içinde bulunduğumuz dünya ve bölge gerçeği dikkate alınarak Kürdistan'a dayatılan kültürel soykırım rejimi değerlendirildiğinde, bu rejimin son yüzyılda Kürdistan'ın dört bir yanında gerçekleştirdiği uygulamalar ve yaşanan katliamlar göz önünde tutulursa, uluslararası komploya karşı yürütülen mücadelenin İmralı sisteminin parçalanması noktasında ulaştığı düzey tarihi boyuttadır. Kapitalist modernite sisteminin Kürt halkına dayattığı soykırım rejimine karşı yürütülen mücadelede açığa çıkan bu sonucu bu şekilde anlamak önem taşımaktadır.

Önder Apo'nun özgürlüğü ve Kürt sorununa demokratik siyasi çözümü temelinde yürüttüğümüz mücadele, kalıcı adımları ortaya çıkaramamışsa da 2013 yılının son günleri itibarıyla Türkiye'deki siyasi yapının yeni bir değişim sürecine girmiş olması mücadelemizin önemli bir sonucu olarak değerlendirilmelidir. Her ne kadar Türkiye başbakanı "ben ameliyat yaptırmam, değişime izin vermem" dese de, Türkiye'nin ameliyat sürecine alındığı, değişim sürecine girdiği açıktır. Başta Kürtler olmak üzere, tüm halklar, ezilenler, gençler, kadınlar demokrasi

ve özgürlük istemektedir. Türkiye'nin mevcut despotik oligarşik sistemi, halklar gerçeğiyle uyumlu olmadığı gibi bölge ve dünya gerçeğiyle de tam uyumlu değildir. Dolayısıyla değişmesi gerektiği açıktır. 2013 yılı sonu itibarıyla bu temelde çok yoğun bir siyasi mücadelenin yaşandığı ortadadır. Son süreçte ortaya çıkan gelişmeler demokratik siyasi çözüm sürecinin sonuçları olmaktadır. Önder Apo'nun insiyatifinde yürütülen 'demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi' süreci diyalog ve müzakereyle tarafları ikna ederek Kürt sorununa çözüm bulmayı amaçlamaktaydı. Ancak Türk devleti ve AKP hükümeti Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde gerekli yaklaşımı göstermedi. Ortaya karmaşık, mücadelecı, birbirini geriletmeyi ön gören bir değişim ve yeniden yapılanma süreci çıktı. Demokratik yaklaşımla çözüme

söz konusudur. Arkasında yerel, bölgesel ve küresel gerici güçlerin olduğu El Kaide çete saldırılarına karşı, 19 Temmuz 2012'de gerçekleşen özgürlük devrimini savunmak üzere Rojava halkının gösterdiği direniş ve bu direnişin yıl sonu itibarıyla askeri ve siyasi bakımdan kazandığı başarılar, bu yılı sadece Rojava halkında değil bütün Kürt halkının ve insanlığın kazandığı başarılar olarak tarihe geçirmiştir. Bu sonuçlarla 2013 yılı Kürt halkının büyük kazanımlar elde ettiği, özgür ve demokratik yaşamda kararlılığının ve bunu elde etmede gereken güce sahip olduğunun bir kere daha kanıtlandığı bir yıl olarak Rojava yılı olmuştur. Geline aşamada herkes bu sonuçları değerlendirmeye ve anlamlandırmaya çalışmaktadır. Gerçekten son iki yılda Rojava Kürdistan'da hiç kimsenin tahmin etmediği, fazla ihtimal vermediği

şılmıştır. Halkların her türlü mücadeleyi ve başarıyı elde etme gücüne sahip olduğu, Rojava Devrimi ve direnişinin ortaya çıkardığı bir gerçektir, hakikattir. 2013 yılında, arkasında küresel kapitalizmin, bölge statükoculuğunun ve Kürt yerel gericiğinin olduğu El Kaide çete saldırılarını askeri bakımdan kırarak yenilgiye uğratan bir direnişin başarıyla yürütülmüş olması 19 Temmuz Devrimi kadar yenilik ifade etmektedir. Bu direniş ve ortaya çıkardığı sonuçlar birçok hesabı bozmuştur, birçok gücü yeniden değerlendirmeye yapmaya ve politika oluşturmaya zorlamıştır. 2013 Rojava direnişi, halkların özgür ve demokratik yaşamı savunmada ne kadar büyük bir güce sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ortaya çıkan özgürlük iradesinden Kürt halkı, özgür insanlık, bölge halkları büyük coşku ve heyecan duymakta, yeniden

çok cılız, zayıf ve tam sonuca ulaşamamış olsa da ve yine önünde çok sayıda engel bulunsun da 2013 yılı Kürt ulusal birliğini yaratma doğrultusunda Ulusal Kongre çalışmalarında atılan adımlar hiçbir zaman küçümsenemeyecek düzeyde tarihi adımlardır. Kürtlerin birlik olabilecekleri, demokrasilerini öz güçleriyle yaratabilecekleri, dolayısıyla bölünmenin, deyim yerindeyse, paramparça olmanın bir kader olmadığı net bir şekilde anlaşılmıştır. Tersine bu durumun Kürtlerden değil, Kürdistan'a dayatılan işgal, ilhak, sömürgecilik, soykırım rejimlerinden kaynaklandığını, her türlü bölünmenin, parçalanmanın, örgütsüzlüğün, inkarcılığın, birbirini reddin altında bu gerçeğin yattığı, bu gelişmelerle bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Kürt ve Kürdistan gerçeği kadar Kürt toplumuna dayatılan inkar ve imha sisteminin gerçeğini ve Kürdistan'da Kürt toplumu üzerinde yarattığı etkileri de bu temelde çok daha açık bir biçimde gördük. Bütün bu gelişmeler sonucunda yıl itibarıyla şunu söyleyebiliriz; 2013 yılı, büyük ve karmaşık bir siyasi, askeri mücadele yılı olmuştur. Kürt halkı, Kürdistan'ın 4 parçasında da bölgesel ve küresel gelişmeleri etkileyecek düzeyde önemli bir mücadele yürütmüştür. He deflediğini tam gerçekleştirememiş olsa da sonuçta Rojava Devrimi'ni koruyan, zaferlerle dolu direnişle, Ulusal Kongre'yi toplama yönünde ortaya çıkardığı adımlarla, Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de siyasi yapının değişim sürecini başlatan gelişmeleri yaratmakla önemli kazanımların elde edildiği bir yıl olmuştur. Kürtler 2013 yılında büyük mücadele vermiştir. Başta Rojava ve Kuzey Kürdistan olmak üzere her alanda kahramanca bir direniş yürütülmüş ve yüzlerce şehit vererek bu özgürlük direnişi başarıya götürülmüştür. Bu direniş şehitlerini, başta 31 Aralık 2012 Lice şehitleri ve 9 Ocak 2013 Paris katliamının şehitleri olmak üzere tüm Rojava direniş şehitlerini ve en son Gever şehitlerini saygı ve minnetle anıyoruz. Bu kahramanlıkların, şehadetlerin boşa gitmediğini, anlamsız olmadığını, tam tersine Kürdistan'da devrimi daha derinden yaşanır hale getirerek özgürlüğe daha çok yaklaştığımız bir düzeyi ortaya çıkardığını belirtiyor, bu büyük kahramanlıkların özgürlük ve demokrasi mücadelesinde, özgür ve demokratik Kürdistan'da yaşayacağını ifade ediyoruz. Bu anlamda 2013 yılında yürüttüğümüz mücadele ve direniş de kolay, basit ve rahat olmamış, acısız, bedelsiz gerçekleşmemiştir. Özellikle Rojava ve Kuzey Kürdistan'da 7'den 70'e kadın-erkek tüm halk büyük bir direniş içinde olmuştur. Başur ve Rojhilat halkı, dünyanın dört bir yanındaki Kürt toplumu ve dostları bu kahramanca direnişleri desteklemiştir. Yüzlerce şehit verdiğimiz bu büyük mücadele yılı içerisinde elde edilen sonuçlar bu temeldedir. Bu kazanımlar halkımız ve hareketimizin hakkıydı; halkımız, hak ettiğini her zamankinden daha fazla ve somut olarak 2013 yılı mücadelesinde almıştır. Bundan sonraki mücadele yıllarında bu çok daha fazla böyle olacaktır.

gelmeyenler farklı mücadele yöntemleriyle çözümler süreci içerisine girmişti. Bu da siyaset biliminin ve siyasi mücadelenin doğal bir kuralıdır. Kürdistan'ı inkar eden ve imha etmeyi öngören Türkiye'deki siyasi rejimin yüzyıldır kaderi bu şekilde belirlenmektedir.

2013 Rojava yılı oldu

2013 yılı, Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de büyük bir dirayetle yürütülen çözüm sürecine paralel olarak gerçek anlamda Rojava yılı olmuştur. 2012 yılı Rojava'da demokratik halk devriminin gerçekleştiği yıl iken 2013 yılı devrimi korumak ve derinleştirme temelinde çok yönlü bir direniş yılıdır. Yılın sonunda yaşanan gelişmeler üzerinde de bu görkemli direnişin sonuçlarının etkisi vardır. Etkisi sadece Suriye ve Kürdistan'la sınırlı değildir. Başta Türkiye olmak üzere bölgedeki gelişmeler ve bölge mücadelesi içerisinde olan küresel aktörlerin politikaları üzerinde de etkili olma durumu

gelişmeler yaşanmıştır. İtiraf etmek gerekir ki hiçbir kitapta ve planlamada böyle bir gelişme yer almıyordu. Genel açısından böyle olduğu gibi hareketimiz açısından da bir yönüyle bu durum geçerlidir. Gelişmeler bütün yazılıp çizilenleri, alınan kararları ve bilenen kuralları alt üst edecek tarzda son iki yılda Rojava Kürdistan'da yaşandı. 19 Temmuz 2012 özgürlük devrimi bunlardan bir tanesiydi ve birçok hesabı bozdu. Bütün planları, teorileri –bir yönüyle– alt üst etti. Devrim anlayışında stratejik ve taktik yaklaşımları ve halkın gücünü değerlendirmede yeni düşünceler ve görüşlerin geliştirilmesi gerektiğini ortaya çıkarmıştır.

Her şeyden önce halkların, koşullar ne kadar elverişsiz, nicel ve nitel bakımdan güç dengesizliği ne kadar büyük olursa olsun, bir kere özgür ve demokratik yaşamda karar kılınarak bunun gerektirdiği bilinçlenme ve örgütlenme içine girdiklerinde gerekli olan cesaret ve fedakarlığa kavuştuklarını, yapamayacakları iş, yürütemeyecekleri mücadele, yenemeyecekleri düşman olmadığı anla-

umut, güç ve irade oluşturmaktadır. Bunun yanında her türden gericiğin hesapları da bozulmaktadır. Rojava'da Kürt halkının ortaya koyduğu demokratik özerklik çözümünün gericiğin dayattığı çözümsüzlüğü aşmada ne kadar etkili olduğu net bir şekilde anlaşılmaktadır. Ortaya çıkan bu gelişmeler 2013 yılında Kürt halkının ve Kürdistan özgürlük mücadelesinin açığa çıkardığı gelişme ve yarattığı kazanımlar olmaktadır.

Bunlara paralel, 2013 yılı boyunca ulusal demokratik birliği yaratma yönünde de yoğun çalışma ve mücadele yürütüldü. Kürdistan Ulusal Kongresi'ni toplama hedefiyle Kürt ulusal demokratik birliğini sağlamayı öngören değerli çalışmalar yapıldı. Bu konuda, belki de geçen bin yıllar içinde ulaşılmayan düzeyde yeni gelişmeler yaşandı. Birlik adımları atıldı. Bu gelişme de Kürt halkının gücünü ortaya çıkarması, birlik içinde kendi demokrasisini yaratarak bölge halklarıyla kardeşleşmesi ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesine hizmet etmesi bakımından çok önemli bir adımı ifade etmiştir. Her ne kadar atılan adımlar

Değerli yoldaşlar

PKK XI. Kongresi ardından Özgürlük mücadelemiz etrafında çok önemli gelişmeler yaşanmıştır. Rojava direnişi büyük zaferler kazanmış, Kuzey Kürdistan ve Türkiye’de yürütülen demokratik siyasi çözüm süreci, 30 Mart 2014 Yerel Yönetim Seçimleri süreciyle birleştiği gibi, Türkiye’de yeni bir siyasi değişim ve yapılanmayı öngören bir mücadele sürecine evrilmiştir. Ulusal Kongre çalışmalarında ciddi sorunlar, tartışmalar, gerginlikler ortaya çıkmıştır. Bütün bunları anlayarak doğru karşılamak ve 2011-2012 mücadele yıllarında Devrimci Halk Savaşı hamle sürecinde olduğu gibi, 2013 yılında Önder Apo’nun geliştirdiği ‘demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa’ hamle sürecinde de ortaya çıkan hata ve eksiklikleri giderecek parti ve kadro duruşunu ortaya çıkarabilmek için büyük çabalar harcanmıştır. Kongre Gel Genel Kurulu ve PKK Kongresi ardından birçok örgütümüz, kurumumuz kendi kongre ve konferanslarını gerçekleştirmiştir. KJB kurultayı, HPG VII. Konferansı, YJA STAR VI. Konferansı gibi, kongre kararlarımızı doğrultusunda kararlaşma ve planlama geliştiren toplantılar yapılmıştır. Bu bir yandan karmaşık siyasi ve askeri mücadele yürütürken, diğer yandan daha büyük savaşmak ve daha çok kazanmak amacıyla bizi zafer çizgisine çekecek ideolojik, örgütsel çalışmalar yürütme anlamını taşımaktadır. Mücadelemizi zayıf ve eksik bırakan öncülük yetersizliği bu çalışmalarla aşılmaya çalışılmıştır. Bütün alanlarda, ideolojik ve örgütsel öncülükteki zayıflıkları gidererek parti öncülüğünü her boyutta yeterli ve başaran bir çizgiye çekmeyi hedefleyen toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda Önderlik ve şehitler çizgisinde kadrolar ve parti topluluğu olarak kendimizi, derin eleştirel ve özeleştirel sorgulamadan geçirme ve düzeltme çabası gösterilmiştir. Bu konuda da önemli bir netlik ve kararlılık ortaya çıktığı tartışmasızdır. Sorun, hata ve eksikliklerin kaynakları şimdiye kadar olduğundan çok daha fazla doğruya yakın ve yeterli bir biçimde tespit edilmiştir. Ortaya çıkan sorunların kaynağında öncülük yetersizliği vardır. Zihniyet ve örgütsel sistem boyutlarında bu yetersizlik yaşanmaktadır. Bu durum kadro ve yönetim duruşlarından kaynaklanmaktadır. Yaşanan yetersizlik ve sorunları ortadan kaldırmak için yanlıgıları, alışkanlıkları, hata ve eksiklikleri düzelterek bir düşünce netliği ve kararlılığı ortaya çıkarılmıştır. Kendini beğenerek katılımını yeterli gören, yetersizliği meşrulaştıran, dolayısıyla gelişmeyi kendinde donduran, tıkatan tutum, duruş ve zihniyet açığa çıkarılmış ve mahkum edilmiştir. Kendi içimizde ideolojik, örgütsel mücadelenin, sınıf ve cins mücadelesinin önü açılmış, yol ve yöntemleri açığa çıkarılmıştır. Bu temelde büyük bir kadrosal ve örgütsel yenilenme sürecinin hamle düzeyi yakalanmıştır.

Kongreden günümüze kadar geçen 3 aylık süre içerisinde bu yönlü yoğun tartışmalar ve arayışlar olmuştur. Eğitim çalışmalarını yoğunlaştırma, eleştiri özeleştirii yöntemiyle düzeltme, yaratma yönünde çok boyutlu çalışmalar yürütülmüştür. Bunun sonucu olarak örgütsel planda da büyük bir hamle, kadro ve örgütte yenilenme ve değişim isteği ortaya çıkmıştır. Geline aşamada ortaya çıkan bu düzeyi derinleştirip geliştirerek sonuca götürmek istiyoruz. Önderlik çizgisinin istediği militanı, kadroyu, partiyi, örgütü,

gerillayı açığa çıkarmak için tüm gücümüzle çalışıyoruz. Bu çabalarımızın derinleşerek süreceğine, büyük sonuçlar yaratarak önümüzdeki yılı Önder Apo’ya ve Kürdistan’a özgürlük yılı haline getireceğine inanıyoruz.

2014 devrimsel hamlelerin gerçekleştiği bir yıl olacak

Önder Apo’nun son talimatı PKK Yürütme Komitesi çalışmaları açısından son derece ön açıcı olmuştur. 2013 yılı pratiğini, Önderlik çizgisine daha yakın, daha doğru ve çok yönlü, tarihsel derslere dayalı değerlendirmeyi yaratmıştır. Önderlik talimatındaki değerlendirmeler temelinde 2013 yılını geçmiş pratikle birlikte ele alarak değerlendirmeye, çözümleyerek dersleri çıkarılmaya çalışılmıştır. 2013 pratiğini bu temelde irdeledikçe, Önderlik çizgisinin ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri boyutları daha iyi görülmeye ve anlaşılmaya başlanmıştır. 2013 pratiğini çok özlü ve sistemli bir biçimde, Önderlik değerlendirmeleri temelinde irdeleme şansına, imkanına sahip olmak; XI. Kongre ile yürütmeyi öngördüğümüz çalışmalarda güçlendirici olmuş, düşünce ve çözümleme gücümüzü daha çok artırmıştır. Bu anlamda gelişmelere ve görevlere daha kapsamlı ve derinlikli bakabilme, olay ve olguları, yaşanan pratiği Önderlik paradigması ve stratejik sürecin gerekliliklerine uygun değerlendirme düzeyi açığa çıkmıştır. Bu önemli ve heyecan yaratan bir şans olmuştur.

Bu bakımdan, Parti Yürütme Komitemizin PKK XI. Kongresi sonrası gerçekleştirdiği bu ilk toplantısı hem siyasal sürecin değerlendirilmesinde hem de ideolojik, örgütsel durumumuzu değerlendirmeye tabi tutarak, gereken sonuçların çıkarılmasında yeniden kararlaşma ve planlamaya ulaşmada önemli bir düzey yakalamıştır. PKK hareketi olarak çok daha kararlı, planlı, iddialı ve iradeli hale geldiği belirtilebilir. Hareket ve halk olarak 2013 yılını bu temelde tamamlıyor 2014 yılına böyle bir kararlaşma temelinde giriyoruz. Partimizin 36. yılının, miladi 2014 yılının, Önder Apo ve Kürdistan’a özgürlük hedefi temelinde gerçekleşen XI. Kongre kararlılığımızı daha güçlü bir şekilde pratiğe geçirerek, büyük devrimsel hamleler yaptığımız bir yıl haline geleceğine inanıyoruz. Hedefimiz budur. Bütün yaşanan olayları bu temelde ele alma, değerlendirme şansımız vardır.

Değerli yoldaşlar

Güncel olarak 2014 yılının başında tartışma gündemini işgal eden iki konu; Türkiye’de AKP-Fethullahçılar çatışması ile Suriye’de Cenevre-2 Konferansı olmaktadır. Dikkat edilirse her iki gündem de yıl boyu yürüttüğümüz mücadele sonucunda ortaya çıkan gelişmelerdir. Yoğunca tartışılan bu gündemlerin, söz konusu ettiğimiz Kuzey’deki demokratik çözüm süreciyle, Rojava’daki devrimi koruma ve derinleştirme direnişiyle kopmaz bağları var. Yeni bir miladi yılın başında Türkiye’nin içinde bulunduğu yoğun tartışma ve politik mücadelenin 2013 yılında yaşanan gelişmeler sonucu ortaya çıktığı açıktır. Elbette bu gelişmelerin daha uzun bir geçmişi de vardır, bu sonuçlar birden bire ortaya çıkmamıştır. Somut olarak, 10 yılı hatta son 30 yılı aşan süreçte, var olan ittifakların bozulduğu bir süreci yaşıyoruz. AKP-Fethullahçı ittifakı Türkiye yakın tarihine dam-

“AKP-Fethullahçılar çatışmasını, tarihsel arka planını görerek küresel sistemle Türkiye’deki devlet ve iktidar yapısının bağına doğru ele alarak anlayan bir temelde değerlendirmek gerekmektedir. Dar, yüzeysel yaklaşım içerisinde olmamalıyız. ‘İyi’ ya da ‘kötü oldu’ gibi bir tarafgir yaklaşım göstermemeliyiz.”

gasını vuran bir ittifaktı. Her ne kadar farklı eğilimler olarak var olsalar da bu eğilimler birbiriyle zaman zaman yakın, zaman zaman ise iç içe olma durumunu yaşadılar. 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi karşısında birbirlerine daha yakın durdular. AKP’nin içinde yer aldığı hareket darbeyle çatışmasına rağmen, AKP kliği darbeyle çatışan değil, uzlaşan bir çizgide oldu. Fethullah Gülen hareketi ise zaten darbenin bir numaralı destekçilerindendi. 21. yüzyılın başında AKP’nin iktidara yürüyüşünde de bu ittifakın rolü vardı. 3 Kasım 2002’de tek başına seçim kazanan AKP, hiç kuşkusuz kendi gücüyle hareket etmiyordu. Daha 1. Kongresini bile yapmamış, parti bile olmamıştı. Ama seçimde tek başına iktidara geldi. Onu tek başına iktidara getiren, iktidar olmasını sağlayan güçler vardı. Küresel kapitalist sistemin sahibi, öncüsü olan güçler arkasındaydı; Fethullah Gülen hareketi ile yürüyorlardı. AKP bir gruptu, parti değildi ama yanında Türkiye’de kimin hükümet olacağını belirleyen Gülen cemaati vardı. AKP, bu temelde iktidara yürümüşü. Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti bu güçler tarafından birkaç ayda, sıfırı tüketecek kadar, dar-madağın edildi. AKP’yi iktidara getiren 3 Kasım 2002 seçimleri normal değil, olağan üstü seçimlerdi. Erken seçime götüren krizler, çeşitli biçimlerde yaratılarak, Bülent Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti çöktürüldü. Küresel kapitalist sistem AKP’nin önünü açtı ve “yürü” dedi. Demokratik güçler, özellikle de sol demokratik güçler, görev ve sorumluluklarına sahip çıkamadı ve boşluk yarattılar. Bu boşluktan da yararlanılarak, AKP-Fethullah ittifakı iktidara yürüdü ve 11 yıl boyunca devam ederek günümüze kadar gelen ‘AKP iktidarı’ denilen süreci ortaya çıkardı. Tayip Erdoğan ve arkadaşları hükümeti kurdu. İktidar olmaya çalıştılar; hatta “AKP devlet kurdu” bile dendi. Ama ne kadar iktidar olduklarını, ne kadar devlet kurduklarını son yaşanan gelişmelerle görebiliyoruz. Aslında işin öyle olmadığı, Türkiye gibi bir yerde iktidar olmanın, devlet olmanın kolay gerçekleşmediği; bu alanların sahipsiz olmadığı bir kez daha ortaya çıkmış oldu.

Dolayısıyla, AKP-Fethullahçılar çatışmasını, tarihsel arka planını görerek küresel sistemle Türkiye’deki devlet ve iktidar yapısının bağına doğru ele alarak anlayan bir temelde değerlendirmek gerekmektedir. Dar, yüzeysel yaklaşım içerisinde olmamalıyız. ‘iyi’ ya da ‘kötü oldu’ gibi bir tarafgir yaklaşım göstermemeliyiz. Sorun; bunun ne iyi olması ne de kötü olmasıdır; nereden kaynaklandığını, nedenlerinin ne olduğunun doğru anlaşılacak doğuracağı sonuçları önceden yeterli düzeyde kestirilmesidir. Böyle yaklaşırsa bu çelişki ve çatışmadan doğru sonuçlar çıkarılır ve kazanç sağlanabilir. Biliyoruz ki Önder Apo bu kesimleri olası gelişmeler konusunda uyardı ve özellikle 2012 sonu itibarıyla hazırladığı ve 2013 Newroz’yla ilan ettiği demokratik siyasi çözüm sürecinin başarıya ulaştırılması noktasında AKP çevrelerini çok somut ve ciddi şekilde sürekli bir uyarıya tabi tuttu. Uygulanabilir,

pratikleştirilebilir bir çözüm projesini ortaya koydu. Bu, Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü için felsefi temelleri ve siyasi ilkeleri belirleyen 3 aşamalı eylem planını ortaya koyan, çözüm projesiydi. Bununla birlikte bu projenin hayata geçmesi için pratik adımları yoğunlaştırdı. Öngörülen çözüm projesi temelinde Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorunun demokratik çözümü yönünde adım atılmazsa, 2013 yılı güzünden sonra ne tür olayların yaşanacağını hiç kimse tarafından kestiremeyeceğini ifade etti. Bu nedenle gecikmemesi konusunda yoğun uyarılar yaparak en azından eylem planının ilk iki aşamasının 2013 güzüne kadar kesinlikle tamamlanması gerektiğini ifade etti. Son olarak 15 Ekim tarihini belirleyerek Kürt sorunun çözümü için anlamlı ve derinlikli bir müzakereden başka yolun kalmadığını AKP çevrelerine, Türkiye’yi yöneten kesimlere açıkça söyledi. “Eğer bu adımlar atılmazsa süreç sırat köprüsünden geçer gibidir, kim geçer kim düşer; orası da belli olmaz” dedi. Geline aşamada ortaya çıkan gelişmeler bu tespiti doğruladı. Önder Apo’nun dehası, Türkiye’deki yaşanan siyasi olaylarla bir kere daha kanıtlandı. Bu dehanın gereklerine uygun pratik politikalar üretmeme, adımlar atmama sonucunda, sırat köprüsünden düşmeler yaşanmaktadır. Bu sonuç öngörülmeyen bir durum değildi. Önder Apo öngörmüş ve dile getirmişti. AKP’de öngörebilirdi fakat dar çıkar savaşımı böyle bir planda kalmalarına yol açtı. Derin bir yaklaşım ile politik çözümler üretmek yerine dar iktidar çıkarlarını aşamadılar. Şu anda birçok yönden saldırıyla karşı karşıya gelince, temelleri sarsılıp sağa sola yalpalayınca ‘darbe oluyor, dışarıdan müdahale var, paralel devlet saldırıyor, devletin içini çeteler kuşatmış’ diye bas bas bağırlıyorlar. Gerçekten de AKP’nin durumuna ‘rojbaş’ demek gerekir. Şimdiye kadar neredeydin? AKP’nin yaptığı basit bir iktidar kurnazlığı; belki çaresizlik de denebilir. Bu durumun AKP’nin ideolojik, politik varlığıyla da ifadesi vardır. Türk-islam sentezi de denilen dinci ve milliyetçi bir çizgiye, dolayısıyla zihniyet yapısına sahiptir. Bu zihniyet yapısıyla demokratik siyaseti geliştiremez, sorunlara demokratik siyasi çözüm bulamaz. Yaşanan olaylar ne kadar dayatıcı olsa ve gerçekler yüzüne ne kadar vursa da adım atamaz. Sınırı, kendi kabul ölçüleridir. Bu tür güçler tarihten silinirler ama halka hizmet edecek, demokrasiyi geliştirecek adımları atamazlar. Varoluşları halkçı olmadığı için demokrasiye kapalıdır. Milliyetçi, çıkarıcı, dinci, cin-siyetçi ve devletçidirler. Kapitalist modernite sisteminin özellikleriyle doludurlar. AKP’nin içinde bulunduğu durum ve yaşananlar budur.

Değerli yoldaşlar

2013 yılı boyunca atılan adımlar bilinmektedir. Önder Apo süreci zamanında tanımlamış, uygulanabilir çözüm projeleri ortaya koyarak bunların hayata geçirilmesi için oldukça makul planlar sunmuştur. Bu konuda hiçbir kusur yoktur. Eğer süreç doğru yürütülemedi, uygulanmadıysa bu pratik süreci uygulamakta sorumlu olan güçlerin durumu öne çıkmaktadır. Bu mevcut iktidar ile birlikte hareketimizle ilgili olmaktadır. Önder Apo 2013 yılı pratiğini değerlendirirken “2013 yılını iki eleştiri ve bir özeleştirii temelinde değerlendirmek en doğrusu-

dur” demektedir. Bir eleştirisi AKP’ye dir. “AKP ve gerisindeki güçler, paralel devlet, derin yapılanmalar, TC devletini ortaya çıkaran 200 yıllık kapitalist modernite saldırılarıyla 5 bin yıllık devletçi uygarlığın yarattığı sonuç bunu ortaya çıkardı” tespitini yapmaktadır.

Mevcut durumu, kendiliğinden ortaya çıkan bir durum gibi değerlendirmemek gerekir. Birçok güç Kürt sorununun çözümüne yol açacak sürecin gelişmesini engellemek istemektedir. Başta da ABD, Fethullahçılar, lobiler, başka güç odakları sürecin gelişmesini istemediler. Kürt sorununun varlığından beslenen güçler, çözümü istemediler. Kürt sorunu, muğlak bir sorun olmadığı gibi, Kürtlerin sorunu da değildir; kapitalist modernite sistemi, küresel hegemonyaya çıkartılırken ortaya çıkartılmış bir sorundur. Küresel kapitalist hegemonyayı yaratan güçler, bu sorunu ortaya çıkarmıştır. İngiliz, Fransa, Almanya ve Rusya bu güçlerdendir. II. Dünya Savaşı sonrasında da küresel kapitalist sistem Amerika ve İsrail tarafından yönetilmektedir. Kapitalist modernist sistemin yarattığı Kürt sorunu, Ortadoğu’da acente olarak ürettikleri ulus devletlerin boynuna değirmen taşı gibi geçirilmiştir. Bu değirmen taşı TC’nin, İran’ın, Suriye’nin boynundadır, Saddam’ın boynundaydı, o boynunu kurtaramadı. Kürt sorunu böyle bir sorundur. Bu temelde iktidar dünyası oluşturulmuştur. Çelişkiler ve çatışmalar buna göre düzene kavuşturulmuş, böyle bir mücadele içerisinde bulunan herkese –Ermenilerden, KDP’ye kadar– rol biçilmiştir. Herkes kendine biçilen rolü oynuyor. Kendine açılan çember içinde hareket etme hakkına sahip, politika yapma alanları bu çemberden gücünü alıyor, çapını oluşturuyor. Küresel hegemonik güçler hala Kürt sorununun varlığından yararlanmaktadır. Kürt sorunun yol açtığı çelişki ve çatışmalara dayanarak hem Kürtleri, hem de Ortadoğu devletlerini kontrol altında tutmakta ve sömürmektedirler. Ortadoğu’yu bu biçimde egemenlik altında tutma siyaseti değişmemiştir. Kürt sorunun çözümü ile birlikte Ortadoğu’nun kapitalist modernite sistemi tarafından ‘denetlenemez’ hale geleceğini iyi bilmektedirler. Bu nedenle, demokrasi ve Kürtler adına söylediklerinin hepsi yalandır, Kürt toplumunu ve bölge halklarını aldatmak içindir. Özünde doğru olan ise, çözüme karşı olduklarıdır; çözüm yerine, çözümsüzlüğü sürekli kılmalarıdır. Uluslararası komplo da böyle bir çözümü engelleme saldınsıydı, 15 yıllık İmralı sistemi çözümü engellemek için oluşturulmuş bir sistemdir. Önder Apo, bölgede yaşanan III. Dünya Savaşı’nın ortaya çıkardığı çelişki ve çatışma ortamına dayanarak, çözümsüzlüğü aşmak üzere 2013 demokratik siyasi çözüm sürecini geliştirdi. Fakat çözümsüzlükten beslenen güçler engel koydular. Bizim açımızdan ise AKP’yi zorlama, bir çözüm iradesini, politikasını yaratacak düzeye ulaşmadı. Sonuçta; demokratik siyasi çözüm sürecinin gerekleri uygulanmadı. AKP, bunu 2014 seçimlerini kazanmak üzere, basit bir iktidar hesabına dönüştürdü. Diğer güçler ise süreci frenlemeye giderek tümüyle engellemeye dönük çaba harcadılar. Çözüm sürecinin gerektirdiği eylem planı, bu nedenlerle uygulanamadı. Bu projeyi uygulamayarak Kürt sorunun çözümü temelinde Türkiye’nin demokratikleşmesi adımlarını atamamak, Türkiye’yi yeniden politik bir çatışma ve mücadele içine sokmuştur. Çözüm üretmeme durumunda gelişmelerin

“Birçok güç Kürt sorununun çözümüne yol açacak sürecin gelişmesini engellemek istemektedir. Başta ABD, Fethullahçılar, lobiler ve başka güç odakları sürecin gelişmesini istemediler. Kürt sorununu yaratan ve sorunun varlığından beslenen güçler, çözümü istemediler. Kürt sorunu, muğlak bir sorun olmadığı gibi, Kürtlerin sorunu da değildir.”

yönü konusunda Önderliğimiz gerekli uyarıları fazlasıyla yapmıştır. Çözüm üretmeyen AKP diğer yandan da küresel sistem çıkarlarıyla çelişen, küresel kapitalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarını tam temsil edemeyen noktaya gelmiştir.

Özellikle, son bir iki yıldır, Suriye politikasıyla birlikte bu ayrışma daha fazla gelişmiştir. Çatışmanın özünde küresel kapitalist modernite sisteminin lideri olan ABD yönetimiyle arasındaki çelişkiler vardır. Bu anlamda son dönemlerde gündeme oturan çatışma özünde ABD-AKP çatışmasıdır. Fethullah Gülen hareketi bir ABD piyonu olarak ileri sürülmektedir. 2002'de Ecevit hükümeti nasıl çöktürülerek AKP iktidara yerleştirildiyse gelinen aşamada Fethullah Gülen'in eliyle AKP'ye ayar çekilerek, sınırlandırılarak mevcut iktidar düzeyinin daraltılması hedeflenmektedir. Tayyip Erdoğan'ın her şeyi kendine göre ayarlama yaklaşımına fırsat verilmemeye çalışılmaktadır. Pratik işleri yapan Fethullaçılar olsa da dışarıdan bir müdahalenin olduğu doğrudur. Bu müdahaleyi geliştiren kesinlikle ABD ve İsrail'dir. Küresel kapitalist sistemin yürütücü güçleri olarak ABD, İngiltere ve İsrail tarafından sistemin koordine edildiğini biliyoruz. Suriye'deki çatışmalar başladığından bu yana da bu sistemle, AKP politikalarında farklılaşma giderek belirginleşti. İsrail, Suriye, İran, Mısır, Rusya ve Çin politikalarında farklılıklar açığa çıktı. AKP'nin 2002'de iktidara getirilmesinin temel nedeni ise Ortadoğu'da ABD politikalarını daha başarılı hayata geçirmesi içindi. 2013 yılına geldiğimizde ise AKP bu görevini yerine getiremez hale geldi. Hatta tersine engel olan, farklı davranan bir noktaya geldi. AKP'ye yönelik yapılan müdahalenin özü budur. Fakat böyledir diye, AKP mağdur ya da masum mudur? Değil tabii! AKP'de bunların bir ucu; hepsinin ipi sistemin yürütücü güçlerinin elindedir. İstedığı gibi yönlendirmektedir. Bir satranç oyunu gibidir. Şah tutmuş ipi, istediği gibi öne sürüyor, istemediği zaman geriye çekiyor, farklılaştırmak gerekirse değiştiriyor. Bütün ulus devlet yapıları kapitalist modernite sistemi altında böyle bir acentalik görevi görmektedir. Bu devletlere 'acente devlet' denilmektedir. Bu tanımlamanın ne kadar doğru olduğu bir kez daha netçe görüldü. Tayyip Erdoğan, istediği kadar "Türkiye bir muz cumhuriyeti değil" desin geçmişte sıklıkla belirtildiği gibi ABD'nin 51. eyaleti gibidir. Türkiye, Muz cumhuriyetinden de daha fazla sisteme göbekten bağlı, küresel kapitalist sistem tarafından yönlendirilen yönetilen bir güç konumundadır.

AKP'yi zorlayan bir mücadeleyi 19 Temmuz Devrimi yaratmıştır

Önder Apo, küresel kapitalizmin Türkiye üzerinden Ortadoğu'ya müdahalede bulunarak kendi çıkarları doğrultusunda bir Türkiye ve Ortadoğu yaratma politikasına fırsat vermemek için bu sürece müdahalede bulundu. Bunun yerine bölge halklarının çıkarları doğrultusunda yeni bir Ortadoğu'nun açığa çıkarılması için politika geliştirdi. 4. Stratejik Dönem, bu temelde bir devrimci gelişmeyi yaratma dönemi idi. 2010 Mayıs'ı sonunda geri çekilirken, "bu sürecin sorumluluğunu üstlenmem, farklı mücadeleler gerekir" derken de bölgede yaşanacak gelişmelere işaret ediyordu. 2011 baharı Arap Baharı denen isyan hareketlerinin ön günleriydi. Ortadoğu bölgesinde yeni gelişmelerin arifesinde küresel kapitalizm müdahale hazırlıkları içerisindeyken Önder Apo müdahaleyi bölge halkları, Kürt ve Türkiye halklarının geliştirmesi için 4. Stratejik Dönemi gündeme koymuştur. Ortadoğu devrimine Kürt halkı ve Kür-

distan devriminin öncülük etmesini hedeflemiştir. Sistem güçleri henüz çelişki ve çatışma içerisinde yeterince müdahale zemini ve gücüne sahip değilkken devrimci bir müdahale yapmak istemiştir. Bu anlamda 2010-2012 Devrimci Halk Savaşı hamlesi, Ortadoğu'daki III. Dünya Savaşı'na, Kürdistan üzerinden özgürlük ve demokrasi çizgisi temelinde devrimci müdahale olmuştur. Bu müdahale kısmen yürütülmüş, var olan bu zeminin ortaya çıkardığı fırsat ve imkanlar mücadele güçleri tarafından yeterince değerlendirilememiştir. AKP'yi zorlayan bir mücadeleyi ancak 19 Temmuz Devrimi yaratmıştır. Devrimci Halk Savaşı Hamlesi yeterli olmamakla birlikte 19 Temmuz Devrimi ile birlikte ele alındığında yeni gelişmeler ortaya çıkarmıştır. Önder Apo bu birikime dayanarak 2013 yılı başından itibaren devrimci müdahaleyi demokratik siyasi çözüm çizgisinde yürütmek istemiştir. Demokratik siyasi çözüm için ortaya koyduğu radikal çözüm önerilerinin amacı yine sürece devrimci müdahale temelinde olmuştur. Bu devrimci hamle ile küresel kapitalist sistemin müdahalesini ve kendi çıkarları doğrultusunda siyaset yapmasını engellemeyi hedeflemiştir. Yine özgürlük ve demokrasi çizgisinde halklar adına sürece müdahale ederek Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'yu demokratik modernite devrimiyle buluşturmak istemiştir. Önder Apo projesini ortaya koyarken zamanın az kaldığını söylemişti. Bu değerlendirmeler doğru çıktı. AKP bu gelişmelerin ruhuna uygun davranmadığı gibi nasıl iktidara geldiğini ve hükümet olduğunu, yaşamının nelele bağlı olduğunu göremediğini de ortaya koymuştur. Sistemle bağına doğru değerlendirmede olduğu gibi sistem karşısında olarsa bunun nasıl gerçekleşebileceğini de değerlendirememiştir. Çok basit, dar, çıkarıcı bir yaklaşım içinde olduğu açığa çıkmıştır.

Özgürlük hareketimiz de AKP'nin bu durumunu aşırarak, devrimci hamle sürecini geliştirememiştir. Önder Apo bu pratiği de eleştirmektedir. Önderliğimizin bölgede yaşanan III. Dünya Savaşı durumu ve bunun Türkiye ve Kürdistan üzerindeki etkilerine yönelik yaptığı değerlendirmeleri tam kavranmamıştır. Bu anlamda 2013 yılının bu çelişki ve çatışma durumunun içindeki yeri derinlikli anlaşılmamıştır. Pratik mücadeleyi geliştirme bu nedenlerle çok yüzeysel ve sınırlı olmuştur. Hareket olarak süreci sahiplendik. Bunun için 23 Mart'ta ateşkes ilan edildi, 8 Mayıs'ta gerillanın Medya Savunma Alanları'na geri çekilmesi başlatıldı. Çeşitli vesilelerle AKP'yi uyarıcı açıklamalar yapıldı. Önder Apo'nun öngördüğü dört konferanstan üçü, Ankara, Amed ve Bürüksel konferansları gerçekleştirildi. Kürt halkını ve demokratik kamuoyunu siyasi mücadele için duyarlı

kılmaya dönük çalışmalar yürütüldü. 2. aşamaya geçilemeyince, AKP Türkiye'nin demokratikleşmesi yönünde siyasi ve hukuki adımlar atmayınca gerillanın geri çekilişi durduruldu. Bu resmen açıklandı ve siyasi baskı oluşturulmaya çalışıldı. Ama bütün bunlar, AKP'yi zorlamak için de AKP engelini devrimci temelde aşmak için de yetmedi.

2013 yılını kendi açımızdan değerlendirdiğimizde çözümsüzlüğü aşarak devrimci çözüm yaratan bir güç olma yerine başkalarından çözüm bekleyen ya da isteyen bir güç konumunda kaldığımızı belirtebiliriz. Genel olarak aktif değil edilgen durumda kalma yaşandı. Bu özne olma konumumuza zarar vermiştir. Daha çok nesne gibi davranma ortaya çıkmıştır. Yani ya her şeyi Önderlik'ten bekleyen ve çözümü onun üzerine yükleyen ya da AKP'ye, değişik güçlere uyarı yapan, çağrıda bulunan konum aşılmadı. Oysa ki dönem, devrim dönemi idi. Duruş devrimci tarzda olmak durumundaydı. Bu ideolojik, siyasi ya da askeri olur fark etmez. Devrimcilik ayrı bir durumdur. İdeolojik mücadelede de, siyasi mücadelede de, askeri mücadelede de devrimci olanla olmayan ayrılır. Bu anlamda her savaş radikal veya devrimci savaşılsızlık ise pasifizim değildir. Yerinde, zamanında olmayan; demokratik siyasete bağlı yürütülmeyen her savaş cinayettir, katliamdır, zulümdür. Devrimcilikle alakası yoktur. Bu bakımdan gerekli devrimci hamleleri yapamadığımızı belirtebiliriz. Örneğin konferanslar yapıldı ancak içeriğini doldurarak örgüt ve eylem alanına dönüştürülemedi. Toplumu örgütleyip, ona öncülük etmede ciddi yetersizlikler yaşandı. Pratik politika üretmek devrimi geliştirmede ve çözümü yaratma konusunda gerekli yaratıcılık gösterilemedi. Önder Apo bu durumu eleştirmektedir. Doğru ve yerinde olan bu eleştiriler doğru anlama, düzeltme ve hızla gidermeyi gerektirmektedir. Önderliğimiz gelişmeleri ayrıntılandırarak aktarmamış olmayı kendisi açısından bir özleştirme hususu olarak belirtmektedir. Bu özleştirme de hareketimiz için bir eleştiridir. O kadar ayrıntıyı Önder Apo'nun söylemesi gerekmemektedir. "Ancak Önder Apo söylese biz yaparız, her şey bütün ayrıntılarıyla ortaya konursa yapabiliriz" denilirse bu bizi hiçleştirirdi. Önderlik çizgisine bu tarz bir katılım, militan duruş ve partililik olamaz! Önderlik çizgisinin militanlığı, parti çizgisini anlamayı ve gereklerini iddia, iradeyle, yerinde ve zamanında, başarıyla hayata geçirmeyi gerektirir. Birileri söylesin, söylenen yapı; illa her gün başında talimat olsun, talimatın gereğini yapı; birileri elinden tutsun, öyle yürü! Bu, militanlık değil, fukaralıktır. Devrimci, Apocu militanlık Mazlumların, Kemallerin, Beritan ve Zilanların militanlığı böyle değildir.

Onlar eylemlerine kendileri karar verdi ve uyguladılar; Önderlik çizgisine böyle katıldılar. Apocu militanlığın gerekliliğini bu temelde anlayarak yerine getirdiler.

2013 yılında demokratik siyasi çözüm sürecinin gereklerini yerine getirmek için yürütülen mücadelede bu pratik çizgi hakim kılınamamıştır. Bu önemli bir durumdur. 2011 ve 2012 mücadele yılının sonuçlarını çözümlerken yarım kalan mücadelenin sonuçlarını değerlendirmiş ve yeterli hale gelmenin sözünü vermiştik. 2013 yılının pratiği bu konuda hala söylem düzeyinde olduğumuzu göstermektedir. Söylenenler, verilen sözler pratikte yerine gelmemiştir. Bu anlamda değişimi ortaya çıkarmamıştır. Sadece ortaya çıkan sonuçlar üzerinden görevlerin yerine gelmediğini görmeyi ve bu temelde söz veremeyi ifade etmektedir. Ancak verilen sözlerin gereklerinin derinliğine anlaşılmadığı ve yetkince kişiliğe yedirilmediği de ortaya çıkmaktadır. Önder Apo, bu durumu 'dogmatizm ve tutuculuk' olarak değerlendirmektedir. Bu değerlendirme temelinde ele aldığımızda yaşanan sadece güncel görevlere cevap veremeyen bir durum olarak görülemez. Paradigma değişimini anlamayan, dolayısıyla stratejik değişikliklere giremeyen, kendini paradigmasal ve stratejik açıdan değiştiremeyen, paradigma ve stratejinin gerektirdiği taktik ve tarz içine girmeyen, tersine eskide kalan, yeniyi anlayamamış, kendisini yenileyememiş, yeniden yapılandıramamış bir durum yaşanmaktadır.

Zamanında devrimci müdahale yapılmazsa karşı devrim müdahalesi olur

Önder Apo değerlendirmelerinde hareket olarak dar askeri ve cepheci direniş içinde kalındığını tespit etmektedir. 'KCK' ne bir devlettir ne de bir direniş cephesidir' diyerek KCK'nin anlaşılmadığını bu nedenle yeniden tanımlanması ve doğru anlaşılması gerektiğini belirtmektedir. Önder Apo bu çözümlenmeyi pratiğimiz üzerinden yapmaktadır. İnşa çalışmalarına devleti taklit ederek yöneliğimizizi, bunu yapmadığımızda ise bir direniş cephesi durumunda kaldığımızı görmektedir. Ha ERNK, ha KCK! Halk örgütlenirilmesi bakımından aralarında çok büyük bir fark yoktur. 2013 halk ilişkilerimizin, 1993 halk ilişkilerimizden -20 yıl öncesinden- farkı nedir? Çalışma tarzı olarak, örgüt sistemi olarak, işleyiş olarak çok fazla bir fark var mıdır, yoktur. Sadece Önderliğin savunmalarda yazdıklarını tekrarlıyoruz. Yeni olan budur. Meclis kurmalıyız, komün yaratmalıyız, inşa etmeliyiz, etmeliyiz, etmeliyiz!.. Sadece temenni var, dilek var, başkasından istek var. Kim, ne zaman, nasıl edecek? Bunlara cevap verilmemektedir. Dolayısıyla, yapan değil, söyleyen olarak

kalınmakta, anlatan değil, ezberleyip tekrarlayan konum aşılmamaktadır. 2011-2012 Devrimci Halk Savaşı pratiğinin sonuçlarını değerlendirirken de "stratejik değişimi anlamadık" değerlendirmesi yapılmış, yeni stratejinin taktik gereklerine ve tarzına göre hareket edilemediği belirtilmişti. Önderlik, paradigmasal değişimin anlaşılmadığını, yeni paradigmanın stratejik ve taktik gereklerinin kavranmadığını, eskide kaldığını, tutuculuk ve dogmatizmin yaşandığını ifade etmektedir. Bu durum hareketimizi 2013 yılında demokratik siyasi mücadelede yetersiz kılan, başarıya gidişimizi engelleyen temel nedendir. Kazanımlarımız sadece İmralı sisteminin biraz parçalanması ve 13 BDP heyetinin gidip Önderlikle görüşmesi, Önderliğin bir muhatap olarak Türkiye, dünya tarafından kabul edilmesi ile sınırlı kalmaya bilirdi. Dikkat edilmesi gereken husus Türkiye'nin değişim sürecinin içinde olmasıdır. Bu değişimi, devrimci temelde biz yaratabilirdik. Bu değişim, AKP-Fethullahçı çatışması biçiminde değil Kürdistan özgürlük ve Türkiye demokratik devrimi biçiminde gelişebilirdi. Devrimci çatışma, devrimci hamle gelişmeyince ortaya AKP-Fethullahçı iktidar savaşı çıkmıştır. Ondan sonra da 'bu iktidar savaşı nasıldır, nasıl değildir, biz neresindeyiz' diye, neredeyse tartışmaya kalkıyoruz. Biz neresinde olacağız! Onlarla ne ilişkimiz var ki, neresinde alalım; biz, onların alternatifi konumundayız. Eğer biz görevlerimizi doğru, yeterli bir biçimde, yerinde zamanında yerine getirseydik ne ortada AKP-Fethullahçı çatışması kalacaktı ne ABD'nin Türkiye müdahalesi olacaktı. Türkiye'ye PKK müdahale etmiş olacaktı, özgürlük ve demokrasi devrimi temelinde Türkiye'yi yeniden yapılandırmış olacaktı. Açık ki devrimci koşullar değerlendirilerek devrimci hamle yapılmaz ve devrimin imkan ve fırsatları değerlendirilmezse karşı devrim çeşitli biçimlerde müdahale etmeye devam edecektir.

Güncel olarak şu anda Türkiye'de yaşanan bu tarz bir müdahaledir. Bu müdahale, çözüm sürecine yönelik bir müdahale gibi değerlendirilmektedir. Türkiye'ye Önder Apo ve Kürdistan özgürlük hareketi tarafından dayatılan ve büyük başarılar temelinde yürütülmesi gereken devrimci demokratik çözüm sürecinin gelişimini engellemeye dönük bir müdahale olarak ele almak yanlış değildir. Bu devrimin gelişim zemini hala vardır. Küresel kapitalist sistem gerçekleştirdiği müdahale ile devrimci gelişmelerin zeminini ortadan kaldırmaya, devrimci gelişmelerin önünü almaya devrimci demokratik çözüm seçeneğinin gerçekleşmesini engellemeye çalışmaktadır. Bu anlamda sürece yönelik gelişen müdahale bizim süreci devrimci hamle ile karşılamayımızdan, devrimci çözümü yaratamayışımızdan kaynaklanmaktadır. AKP açısından ise Önder Apo'nun öngördüğü temelde, kendilerinin mutabık kaldığı ama gerekli çözümleyici adımları atmamalarından kaynaklanmaktadır. Bunun için iktidar çatışması temelinde gelişen bu müdahale süreci doğru anlaşılmalıdır. Yaşanan bu gelişmelere ister darbe, ister paralel devlet saldırısı ya da dış müdahale her ne derseniz densin doğru anlaşılması ve bu temelde karşı doğru tutumu geliştirmek gerekmektedir. Dış müdahale ve onun aracı olan Fethullah Gülen hareketinin Kürt halkına yönelik yürütülen kültürel soykırım rejimindeki yeri görülerek gerekli mücadele tutumu geliştirilebilmelidir. Aynı zamanda bunun bir parçası olarak Kürtlere yönelik soykırım ve asimilasyon politikalarını uygulayan, bu tür dış müdahalelere zemin sunan AKP'nin iktidarcı, milliyetçi, dinci karakteri değerlendirilerek fırsatçı, oyalayıcı, yolsuzluğa

ve vurguna bulaşmış iktidar gerçeğini de teşhir etmek bir görev olarak ele alınmalıdır. Ancak öncelikli görevimiz bu durumun ortaya çıkmasında Özgürlük hareketimiz bünyesinde yer alan yeter-sizliklerin, eksik ve başarısızlıkların payı olduğunu görmek gerekmektedir. Bu anlamda Devrimci Halk Savaşı'nı yürütenler ortaya çıkan başarısızlıklarımızın ve 2013 'demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesini' yürütmeye ortaya çıkan başarısızlıklarımızın payı vardır.

İçinde bulunduğumuz süreç, devrimci değişim ve yeniden yapılanma süreci olması gerekirken AKP-Fethullah Gülen hareketinin çatışması süreci haline gelmiştir. Bu durum hareket olarak eksikliklerimizden kaynaklanmaktadır. Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti çözüldükten, sol demokratik güçlerin boşluğundan yararlanarak AKP'nin iktidara geldiği bilinmektedir. AKP'nin hükümet olmasının önemli bir sorumluluğu sol demokratik güçlerin gerekli siyasi çıkışı gösterememeleriydi. Geline aşamada Fethullah-AKP çatışmasıyla Türkiye'ye yeni bir siyasi yapı kazandırma mücadelesi, 2010'dan bu yana Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de devrimci demokratik hamle çözümünün gerçekleştirilmemesi sonucunda gündeme gelmiştir. Bu mücadeleyle, AKP ve Fethullah Gülen hareketi kendilerince Türkiye'yi eski ve köhnemiş iktidarlarını yenileme temelinde yapılandırmak istemektedirler. Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde Kürt sorununun çözümü yönünde adım atma niyetleri olmadığı gibi tersine bunu engelleme arayışı içindedirler. Yeniden böyle bir sürecin içinde olduğumuzu, çatışmanın bunun sonucunda ortaya çıktığını belirtebiliriz.

Dar, tutucu, eskiyi aşamayan duruş ve tutumlarla devrimci hamle yapılamaz

Açıktır ki Devrimci Halk Savaşı ve demokratik siyasi çözüm hamlesi başarılı olsaydı bu tarz çatışma ve gelişmeler tarih sahnesinden silinecekti. Siyasi süreç devrimci çözüm temelinde işleyecekti. Bu bakımdan ortaya çıkan bu gelişmelerin yetersizliklerimiz üzerinden yaşandığını unutmamalıyız. Bu durumu doğru anlayarak, eleştiri özeleştiriyile gereken dersi çıkarmalıyız. Yine bu gelişmelere karşı mücadele edeceksek paradigmamız temelinde özgürlük ve demokrasi devrimini başarıya götürecek hamleleri yapmayı öngörmeliyiz. İdeolojik, politik doğrultumuz; propaganda üslubumuz, tarzımız; siyasi öz savunmacı eylemimiz, kesinlikle çizgi esaslarına göre gelişmelidir. Yaşanan eksikliklerden dersler çıkararak, örgüt ve eylem durumunda pratiği yeterli kılacak, imkanları ve ortaya çıkan fırsatları değerlendirecek tarzda stratejik taktik duruşa kavuşmalıyız. Türkiye bir siyasi mücadele ve değişim içindedir. Yerinde durarak, "bak nasıl kavgaya ediyorlar" diye seyre dalmak anlamlı değildir, gelişme yaratma değeri yoktur. Bu temelde taraflardan herhangi birisinin yörüngesine girerek etki altında kalmadan, kendi alternatif çizgimizle gereken kararlaşmaları yaşamalıyız. Bu temelde özgürlük ve demokrasi mücadelesini başarıya götürecek devrimci çabaları gerçekleştirecek adımları atmamızdır.

Türkiye'de yaşanan bu siyasi değişim arayışları aynı zamanda devrimci gelişmeler için yeni olanaklar yaratmaktadır. Her an yeni fırsat ve seçeneklerin de açığa çıkacağı bir aşamadayız. Bu süreç zarfında 30 Mart 2014 seçimlerinin kendisi bu konuda önemli bir fırsat ve sonuçları belirleyecek bir aşama olmaktadır. Seçim çalışmalarına önem verilmelidir. Seçim çalışmalarını hiçbir duraksama yaşanmadan, eksik ve yüzeysel yönleri

aşarak, iç çelişkili durumları ortadan kaldırarak AKP'ye Kürdistan'da kazandırmayacak, demokratik siyasetin büyük bir seçim zaferi yaşayacağı temelde yürütülmelidir. Bu konuda en küçük tereddüt, zayıflık olmamalıdır. 30 Mart seçim sonuçlarını güçlü bir demokratik siyasi hamleyle dönüştürmek dışında başka bir yolumuz yoktur. Aynı zamanda, 30 Mart yerel seçimler sonrası ortaya çıkabilecek siyasi, askeri her olasılığa göre mücadele edecek hazırlık çalışmalarını da yürütmeliyiz. Önder Apo'nun özgürlüğü için yürütülen imza kampanyası çalışmaları ve özgürlük nöbetleri de 15 Şubat itibarıyla yeni bahar süreci ve seçim çalışmalarıyla birleştirilerek sürdürülmelidir.

İçinde bulunduğumuz süreç son derece aktif, çok yönlü bir mücadele sürecidir. Buna göre doğru anlayan ve yöneten, her türlü fırsatı görerek pratik hamleler yapabilen bir konumda olmak gerekmektedir. Süreç, beklenene, gözlenecek, hazırlanılacak bir durumda değildir. Bir yandan daha ilerisi için bunları yapmaya çalışırken, diğer yandan ve esas olarak anı anına yaşanan mücadeleyi doğru değerlendirmek öne çıkmaktadır. Bu tarz bir yaklaşım ve örgütlenmeyle 2013'de yapılamayan 2014'ün yaz başında gerçekleştirilebilir. 2014 yılı Kuzey Kürdistan'da ve dolayısıyla Türkiye'de büyük devrimci hamlelerin gelişerek zafer kazandığı bir süreç haline dönüşebilir. AKP-Fethullahçı çatışmasına karşı Türkiye'de demokratik devrim düzeyinde çıkış yaşanabilir. Taşlar yerinden oynamıştır, geriye dönüş yoktur. Elbette bu gelişmeler, 2010'dan bu yana Önder Apo'nun geliştirmek istediği devrimci hamle temelinde gerçekleşseydi daha iyi ve güvenceli olabilir ve halklar açısından daha kalıcı sonuçlar verebilirdi. Bu konudaki hata ve eksikliklerimizin yarattığı olumsuz sonuçları ortaya çıkan durumlara bakarak netçe görüyoruz. Bu hareketimiz için derin bir sorgulama ve özeleştirisi konusudur. Bunu herkes iyi görmelidir. 'Devrimci militanım, Apocu militanım' diyenler yerine getiremedikleriyle kaybettirdiklerini fark edebilmelidir. Neden yapamadığını ve kaybettirdiğini çözümleyerek dersini çıkarabilmelidir. Çıkardığı dersler temelinde sonrası için hata yapmayacak ve eksiklik göstermeyecek bir duruma gelebilmelidir. Bu tarz bir sorgulama ve çözümleme ile gereken eleştiri özeleştirisi düzeyi açığa çıkarılabilirse önümüzdeki haftalar, aylar değerlendirilebilir ve kaybedilenler kazanca dönüştürülebilir. Eksik kalanı tamamlayabilir. Çok yoğun ve karmaşık bu mücadele süreci birden fazla seçenek sunmaktadır. Birinden olmazsa diğerinden çıkış yapılabilecektir. Ama bunun için doğru görebilmek ve cesaretili, girişken olmak gerekmektedir. Dar, tutucu, eskiyi aşamayan duruş ve tutumlarla devrimci hamle yapılamaz. Tereddüt, kaygı, idareci yaklaşımlar şimdiye kadar sonuç vermemiştir, bundan sonra da vermez. Ancak bu zihniyet yapısı asılır ve örgütsel sistemimizi buna göre geliştirebilirsek sonuç alabiliriz. Fırsatlar, imkanlar kaybolmuş değil, tersine çok yoğun bir süreç yaşanmaktadır. Mevcut duruma eskiden 'devrimci durum' denilirdi. Buna, devrimin objektif koşullarının her bakımdan var olması da diyebiliriz. Böyle durumlarda, belirleyici olan devrimcilerin ve devrimci örgütün durumu olmaktadır. Bir anlamda doğru değerlendirme ile devrimci hamle yapma gücünü, yaratıcılığını, cesaretini gösterip gösterememe durumudur. Özgürlük hareketi olarak Türkiye ve Kuzey Kürdistan açısından bunu yaşıyoruz. Aslında bu Kürdistan'ın bütün parçaları ve bütün Ortadoğu için geçerlidir. Kuzey ve Türkiye bunun bir maketi durumundadır. 2013'ü bitirip, 2014'e girerken odaklanma Kuzey Kürdistan ve Türkiye üzerine kaymaktadır. Nasıl ki 2013'te

odaklanma Suriye ve Rojava üzerinde olduysa 2014'e girerken siyasi, askeri mücadelenin, çelişki ve çatışmanın odaklandığı yer, Türkiye ve Kuzey Kürdistan olmaktadır. Bu gerçekleri değerlendirerek fırsat ve imkanları yerinde kullanabilirsek 2014 yılının Kuzey Kürdistan'da devrim, Türkiye'de büyük bir demokrasi yılı olması içten bile değildir. Bunun her türlü verisi vardır. Başarısı buna öncülük edecek gücün, öncülük görevlerini yerinde ve zamanında yerine getirip, getirememesine bağlıdır. Bu görev yerine getirilirse, kesinlikle 2014 yılı devrim yılı olacaktır. İmralı sisteminin parçalandığı, uluslararası komplonun yenilgiye uğratıldığı, dolayısıyla Önder Apo'nun özgürlüğü temelinde Kürdistan'ın özgürlüğü bir yıl olacaktır.

Değerli yoldaşlar

2013 yılı tamamlanırken Rojava Kürdistan'ı ve Suriye gündemdeki yerini korumaktadır. Rojava devrimi ve direnişi temelinde gelişen bir Suriye gerçekliği vardır. 2014 yılına Ortadoğu üzerinde bu gerçekliğin yoğun etkisi altında girilmiştir. Rojava Kürdistan'da devrimci bir çıkışın beklenmediği bir dönemde, 19 Temmuz 2012 Devrimi'nin gerçekleşmesi herkesi yeniden değerlendirme yapmaya, düşünce ve politika üretmeye zorlamıştır. Bunun akabinde 2013 yılında kapsamlı karşı devrimci kuşatma ve saldırılar karşısında Rojava halkının özgürlük devriminin savunulması ve derinleştirilmesi, YPG ve YPJ savaşçılarının kahramanca direnişiyile başarılmıştır. Ortadoğu'da siyaset yürüten hiçbir güç bu gelişmeleri kestirememiştir. Rojava halkı ve özgürlük güçleri bu anlamda herkesi yeniden düşünce ve politika üretmeye zorlayan bir sonuç yaratmıştır. Bu anlamda 2013 yılı Rojava Kürdistan yılı, özgürlük ve devrim yılı haline getirilmiştir. Bu özgürlük devrimini yaratan ve koruyan şehitlerimizi büyük bir saygı ve minnetle anıyor, bu devrimci direnişe katılan herkesi yürekten kutluyoruz. Rojava şehitleri tarihin akışını belirlemiş, ters gidişatı düzeltmişlerdir. Özgürlük çizgisinde onur ve şeref, insanlık çizgisinde tarihsel yürüyüşü gerçekleştir hale getirmişlerdir. Bu bakımdan da sadece Kürt halkı tarafından değil bütün ezilenler, halklar, emekçiler, gençler ve kadınlar tarafından her zaman saygıyla minnetle anılacak bir gerçekliği ortaya çıkarmışlardır. Bu gerçeklik, büyük yurtseverlik ve özgürlük bilinciyle, özgür yaşam arayışı ve tutkusuna bağlıdır. Bu gerçeklik, Apocu çizgiye olan inanç, güven ve bağlılıkla ilişkilidir. Rojava'da yaşanan gelişmeler bu temelde yaratılmış büyük bir cesaret ve fedakarlığın sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

El Kaide ilk büyük yenilgisini 2013 güzünde, Rojava'da yaşamıştır

Devrim her zaman devrimcinin, devrim için ayağa kalkanların, özgürlük ve eşitliğe inanan toplumların işi olmuştur. Halk devrimleri cesaretle, fedakarlıkla gerçekleşen bir kahramanlık olayıdır. Bütün bu nitelikler fazlasıyla Rojava devriminde ortaya çıkmıştır. 2012 öncesinde "Rojava'da özgürlük devrimi olur, bunu boğmak için yürütülen bölgesel ve küresel saldırılar karşısında Rojava halkı kahramanca direniş gösterir ve bütün saldırıları kırarak devrimi korur, Rojava Kürdistan Devrimi Ortadoğu devriminin bir özgürlük kıvılcımı haline gelir," denseydi itibar görmeyeceğini biliyoruz. Özgürlük hareketimizin içinde bile hafife alan yaklaşımlar yaşandığı bilinmektedir. Tüm arkadaşlarımız Rojava Devrimi karşısında gerçek düşüncesini, duygusunu, neler yaşadığını itiraf etmelidir. Bizi en çok doğruya çekecek olan Rojava Devrimi

karşısında geliştireceğimiz yeni düşünceler, eleştiri ve özeleştiriler olacaktır. Başka hiçbir yerden bu kadar derin ve kapsamlı analiz çıkmayacaktır. Fazla bir değerlendirmenin yapılmaması tutuculuğun ve özeleştirisi yoksunluğunun göstergesi olmaktadır. Bu konuda da cesur olmak gerekmektedir. Nasıl ki 19 Temmuz hamlesini ve 2013 direnişini geliştirirken büyük cesaret gösterildiyse devrimin ve direnişin derslerini çıkarırken de aynı cesaret ve yiğitlik gösterilmelidir. Rojava Devrim dersleri Kürt halkını, gençlerini, kadınlarını, bütün hareketimizi aydınlattığı gibi Ortadoğu halklarını ve insanlığı aydınlatan önemli bir düşünce birikimini ortaya çıkaracaktır. Bu içeriğe sahip olduğu bilinmelidir. Bu bakımdan hiç olmaz gibi düşünülen ve gündeme bile alınmayan olay ve olguların nasıl gerçekleştirildiği iyi anlaşılmalıdır. Yaşanan gelişmelerin temellerinin nasıl atıldığı, tarihinin ne olduğu, özellikle 1980 yılından günümüze Önder Apo öncülüğündeki çalışmaların etkilerinin neler olduğu önemlidir. Önderliğin düşüncelerinin, kişiliğinin, ruhunun bu gelişmeler üzerindeki etkisi nasıl olmuştur? 2011 yılından itibaren Rojava'da devrim için yürütülen çalışmalar nelerdi? Bölgede oluşan konjonktürün etkisi konusunda hangi sonuçları çıkarabiliriz? Devrim olayı nedir, nasıl gerçekleşir, bir devrimin başarısı için nelere ihtiyaç vardır? 2012'nin 19 Temmuz'daki devrimci adımı hangi ruh hali ve düşünce ile atıldı? Nasıl bir cesaret ve fedakarlık işiydi? Bu gelişmelerde değişik kesimlerin durumu neydi, farklı tutumlar nasıl ortaya çıktı ve olaylar üzerinde etkide bulundu? Devrimin birinci yıldönümünde devrimi anlamak ve coşkusunu yaşamak isterken, Rojava halkına yönelik arkasında küresel, bölgesel güçler ile yerel gericiğin bulunduğu El Kaide karşılarında direnme hangi düşünce ve duyguların sonucu gelişti ve neler kazandırdı, ne kaybettirdi? Bu saldırılar karşısında hangi ruh halleri, duygu ve tutumlar yaşandı? Devrim hangi kritik süreçlerden geçti? Bu süreçlerin yaratıcıları ve gerçek kazandırıcıları kimlerdir? Geriye çeken ve kaybettireni kimler olmuştur? Bunların hepsinin doğru cevaplanması ve doğru anlaşılması gerekmektedir.

Bu temelde Özgürlük hareketi olarak Rojava Devrimi üzerinde yoğunlaşmamız gerektiği açıktır. Rojava devrim dersleri güçlü sorgulama ve anlamlı eleştiri özeleştirisi yaklaşımlarıyla doğru ve yeterli biçimde özümselebilmelidir. Özgürlük mücadelemizi zafere taşıyacak olan düşünceyi ve iradeyi olduğu kadar cesaret ve fedakarlığı bu devrimin dersleri verecektir. Bu başarılı olduğu ölçüde de Rojava Devrimi, bütün Kürdistan Devrimi, dahası Ortadoğu Devrimi ve insanlık devrimi olacaktır. Bu başarılamazsa devrim kendi düzeyinde kalacak, sonuçları fazla olmayacaktır. Yaşanan gelişmelerin ayrıntıları üzerinde Rojava özgürlük güçleri hassasiyetle durmaktadır. Sonuçlarını da hareketimize ve halkımıza mal edeceklerdir. Kürdistan özgürlük hareketi ve yönetim olarak bu gelişmeleri sürekli tartıştığımızı belirtiriz. Sonuç olarak bedeli ağır olan zor süreçlerden geçildiği açıktır. Ancak gerçek bir halk savaşı ve direnişi yaşanmıştır. El Kaide çete güçlerinin saldırıları kırılmış, Rojava Kürdistan'ının özgürlük devrimi korunmuştur.

El Kaide denen provokasyon gücü, ilk büyük yenilgisini 2013 güzünde, Rojava'da yaşamıştır. Bunu kendileri de itiraf etmektedir. El Kaide saldırganlığı askeri bakımdan kırılmıştır. Rojava Devrimi ve halkı şu anda askeri tehdit altında değil mi, farklı saldırılar gündeme gelmez mi? diye sorulabilir. Bu tehlike her zaman vardır. Birçok gücün yeni saldırılar plan-

lamak için çaba içinde olduğunu görmemek mümkün değildir. Ama en azından 2013 büyük komplosu boşa çıkarılmış ve saldırıları kırılmıştır. El Kaideci güçler tarihi ilk yenilgilerini Rojava'da Kürt halkının geliştirdiği direniş karşısında yaşamıştır. Bu önemlidir ve bu askeri sonucun çok yönlü etkileri vardır. Bir defa El Kaide gibi bir tehlike boşa çıkarılmıştır. Bu güç, yakın gelecekte Ortadoğu'nun her tarafında, tüm halklar için tehlike olmaya devam edecektir. Küresel kapitalist modernite sistemiyle çelişkili gibi görüne de aslında onların yarattığı bir provokasyon gücüdür ve onların politikaları doğrultusunda rol oynamaktadırlar. Halkların devrim ve demokrasi potansiyellerini heder etmektedirler. Dolayısıyla Ortadoğu devrimi ve demokrasi açısından tehlikelidirler. Böyle bir tehlikeli provokasyon gücünün, ilk askeri yenilgisini yaşamış olması bütün halklar açısından önemlidir. Diğer yandan El Kaide Rojava saldırısıyla Kürdistan'ı işgal etmek istemekteydi. Rojava'yı ele geçirip Irak Şam devleti kurmayı hedeflemekteydi. Irak'ın sünni kesimini ve Güney Kürdistan'ı da ele geçirerek Kuzey Kürdistan'da AKP ve benzeri akımlardan aldığı destekle bölgede yeni bir mezhepçi iktidar yaratmayı öngörüyorlardı. Bu anlamda bölgeyi yeni bir din ve mezhep çatışması içerisine çekerek katliam ve soykırım süreçleri ile birlikte etki altına almayı hedeflerken Ortadoğu'yu alternatif bir demokratik modernite çıkışının alanı haline getirmekten alıkoymak istiyorlardı. Bu, küresel kapitalist bir plandır.

El Kaide saldırısı, Ortadoğu'yu kaos, çelişki ve çatışma içinde tutarak potansiyelini eritme, güçsüz düşürme ve Ortadoğu üzerinde kapitalist modernite egemenliğini, hegemonyasını sürdürme planının bir parçasıdır. Bu plan en azından Rojava cephesinde kırılmıştır. Rojava'da özgürlük güçlerinin ortaya çıkardığı bu başarının Güney, Kuzey Kürdistan ve Suriye üzerinde etkileri vardır. Rojava direnişi El Kaide'nin planının başarılması önüne ciddi bir engel koymuştur. Ancak tümünden kaldırdığı söylene- mez, tehlike hala vardır. Yeni Rojava direnişlerinin daha fazla gerektiği açıktır. Yine de bu saldırıların kırılmış olması çok önemli bir gelişmeyi ifade etmektedir. Rojava direnişi, Kürdistan'da demokratik modernite devriminin gelişmesinin önünü açmıştır. Diğer yandan Rojava'ya dönük El Kaide saldırılarına umut bağlayan güçler vardı. Bunlar dünyanın ve bölgenin belli başlı bütün aktörleriydi. ABD umudunu El Kaide güçlerinin başarısına bağlamıştı. Cenevre konferansını buna göre düzenleyecek, Kürt sorunun yansımadağı bir Suriye toplantısı gerçekleştirilmiş olacaktı. Kürtler kazandı ve bu plan gerçekleşmedi. Cenevre konferansı bu nedenle yapılamayıp ertelenmiştir. AKP umudunu çeteci güçlerin başarısına bağlamıştı. Güney Kürdistan'dan sonra bir de demokratik modernite çizgisinde, demokratik özerklik devrimi temelinde ortaya çıkan bir Rojava Kürdistanı, Türkiye'nin Kürt politikası, dolayısıyla mevcut inkarimha sistemi açısından tam bir çöküşü ifade etmekteydi. AKP bunu engellemek için her şeyi yapmıştır. ABD ile çelişen Suriye politikasının nedenini de bu oluşturmıştır. AKP ve Türkiye yönetimi Suriye'de neden durup dururken ABD ile ters düştü? Libya için İzmir ABD ve NATO'nun bir saldırı karargahı oldu da, Suriye politikasında neden uyuşamadılar? Tek neden Kürt politikası ve Rojava Kürdistanı'nın durumudur. Eğer Suriye'de, Rojava Kürdistanı yani Kürtler olmasaydı, Türkiye ve ABD, Libya'da olduğu gibi yine ortak hareket eden iki güç olacaktı. Türkiye'nin alelacele Şam'da iktidarın değişmesini istemesi, bunun için Esad yönetimine savaş açmasının tek nedeni, Suriye'de mücadelenin uzayarak

farklı dinamiklerin ortaya çıkmasını engellemek içindi. Özellikle de Rojava Kürtlerinin bir özgürlük kuvveti olarak ortaya çıkmalarını engellemek temel politik yaklaşımlarıydı. Süreç uzar, mücadele hızla sonuçlanmazsa Suriye bir demokrasi alanı haline gelir, Rojava da yeni bir Kürt iradesi ortaya çıkar diye korkuyordu. AKP'nin Şam'a savaş ilan etmesi bu nedenleydi. ABD'yi, NATO'yu Şam'a saldırtmak için o kadar çabalaması da sadece bu nedenleydi. Son on yıldır Tayyip Erdoğan'ın en yakını, en iyi kardeşi Beşar Esad'tı. Kendilerini 'iki devlet bir hükümet' biçiminde tanımlamışlardı. Siyasi, kişisel karşıtlık veya düşmanlıkları kesinlikle yoktur. Tersine dostlukları vardır. Ama o kadar çatışmaya bu nedenle girdiler. AKP çetelere, El Kaide'ye en büyük desteği bu nedenle verdi.

AKP'yi Rojava Devrimi ve direnişi bitirmiştir

Rojava'da yaşanan gelişmeleri ABD ve NATO'yu Şam'a saldırtarak durduramayınca tüm gücüyle çeteciliği destekledi. El Kaide çeteleri Urfa'ya, Antep'e, Adana'ya karargah kurdu. Bütün savaşçıları İstanbul üzerinden geldi, Türkiye'de eğitildi, donatıldı ve Rojava'ya saldırtıldı. Türkiye devleti ve AKP hükümeti, Rojava Devrimi'ne karşı El Kaide'yle ortak savaşan bir güç haline geldi. Bununla da başaramayınca sınıra duvar çekerek, Rojava Devrimi'nin rüzgarının Kuzey'e akmasını engellemeye çalıştılar. En son duvar çekme çabası bile AKP'nin Suriye politikasının ve Rojava'ya yaklaşımının esasında neler olduğunu göstermeye yetmektedir. AKP yenilmiştir. Bugün Fethullahçılarla yaşadığı çatışma, ABD tarafından artık küresel kapitalizmin Türkiye ve Ortadoğu'daki çıkarlarını savunamaz bir hükümet olarak yargılandığını, gözden düştüğünü ve itibarsızlaştığını göstermektedir. Bu Rojava'da yaşadığı yenilginin sonucudur. AKP'yi güçsüz düşüren, tüketen, Rojava yenilgisidir. Çünkü AKP'yi AKP yapan, iktidara götüren tek iddia 'Kürtleri en iyi ben yönetim, Kürtler üzerinde en çok egemenliği ben kurarım' argümanıydı. Her zaman "Kürdistan'ın birinci partisi biziz" diyorlardı. Sadece Kuzey Kürdistan'la değil, Güney Kürdistan yönetimiyle kurduğu ilişkilere dayanarak "orayı da ben yönetiyorum" mesajını özenle veriyorlardı. İran'la o kadar düşman olmasına rağmen Kürt politikasında yine ittifak yapıyor, birlik içinde hareket ediyorlardı. "Rojava'yı da ben denetim altında tutarım" dedi. Ama bu politikanın başarısız kaldığı, AKP'nin iktidar dayanağı olan Kürtleri egemenlik altında tutma politikasının ilk kırılıp yenilgiye uğratıldığı yer Rojava oldu.

AKP'yi Rojava Devrimi ve direnişi bitirmiştir. Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de yürütülen mücadelenin payı vardır. Ama bugünkü çatışmayı yaratan, bardağı taşıran son damlayı Rojava direnişi oluşturmuştur. Son damla kesinlikle Rojava direnişidir. Dolayısıyla AKP'nin El Kaide'ye bağladığı umutlar, El Kaide yenilgisinin sonucunda AKP'nin yenilgisi olmuştur veya çöküşü haline gelmiştir. Artık kimseyi "Kürtleri ben yönetiyorum, ben denetliyorum" diye inandıramaz. Güney Kürdistan'la istediği kadar ekonomik siyasi ilişkiler içerisine girsin, artık tılsım bozulmuştur, çember delinmiştir. Rojava devrimi AKP-KDP birliğinin dışında yeni bir Kürt toplumsallığının ve kimliğinin var olduğunu ve yenilmezliğini ortaya çıkarmıştır. Bu bütün bu politikaların yenilgisi, eski hesapların bozulması ve oyunların aşılması anlamına gelmiştir. Diğer yandan İran da ortaya çıkan gelişmelerden razı olmamıştır. İran yönetimi Suriye yönetimini güçlendirecek, AKP ve ABD'yi zorlayacak siyasi geliş-

“AKP'yi Rojava Devrimi ve direnişi bitirmiştir. Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de yürütülen mücadelenin payı vardır. Ama bugünkü çatışmayı yaratan, bardağı taşıran son damlayı Rojava direnişi oluşturmuştur. Son damla kesinlikle Rojava direnişidir. Dolayısıyla AKP'nin El Kaide'ye bağladığı umutlar, El Kaide yenilgisinin sonucunda AKP'nin yenilgisi olmuş veya çöküşü haline gelmiştir.”

melere evet demekle birlikte “ama bunlar Kürt iradesinin gelişmesi temelinde olmamalı” demektir. Kürtlerin iradesiyle geliştiğinden bu iradeyi güçlendirecek herhangi bir işe engel koyma politikalarının öne çıkan bir yönü durumundadır. Til Koçer'in Rojava özgürlük güçlerinin eline geçtiğinin ertesi günü PJAK üyelerini idam ettiler. Hizbullah'ı Batman'da harekete geçirdiler. Bu şekilde Kürt özgürlük hareketine uyarı ve tehdit mesajı vermek istediler. AKP gibi olmasa da, İran'da El Kaide saldırısının arkasındaydı. Rojava Kürdistanı'nın iradesinin kırılabilceği, dolayısıyla fazla etkinliğinin olmayacağı umut ediliyordu.

En çok iç yerel gericiilik açısından Rojava Devrimi ve direniş sürecini değerlendirmek öğretici olacaktır. Dikkat edilirse küresel, bölgesel ve yerel düzeyde mevcut sistem içinde Rojava Devrimi'nin çok fazla dostu, dayanağı olmamıştır. Rusya yakınlık gösterir gibi olsa da bunun nedeni başkalarıyla yaşadığı çıkar mücadelesiydi. Çıkarları gereği Suriye'de yürütülen mücadele de taraf olma durumu nedeniyle böyle davranıyor. Ama yine de bu davranışı da önemlidir. Irak'ın yürüttüğü ekonomik siyasi çıkar mücadelesi sonucu biraz etkisi olmuştur. Bunun dışında ki küresel, bölgesel güçlerin hepsi aslında El Kaide'nin arkasında durmuştur. Katar, Suudi ve bölgenin bütün temel güçleri için bu geçerlidir. Yerel bakımdan ise Kürt halkının yurtsever demokratik güçlerinin kalbi Rojava direnişçileriyle atmıştır.

Kürt ulus devletçi zihniyetin tutumu ters gelişti ve Rojava direnişinden yana değil de, Rojava Devrimi'ni kuşatan, boğmak isteyen cephede yer almayı tercih etti. Kuşatmanın bir tarafı oldu. KDP'nin sınır kapatması, KDP'ye bağlı örgütlerin çetelerle birlik halinde YPG ve YPJ güçlerine karşı sivil Kürt halkına karşı saldırılarda bulunmaları, içeride bir sürü komplo, provokasyon çıkarmaları, Kürt yurtseverlerini komplolarla katletmeleri gündeme geldi. Mesut Barzani, Rojava'da devrimin olmadığını aslında Şam rejimine işbirlikçilik yapıldığını söyleyecek kadar somut gerçeklikten ve yurtsever tutumdan uzaklaşan bir duruma düştü. Bu da yurtseverlik ve milliyetçilik arasındaki farkı görmek açısından çok büyük bir önem taşımaktadır. Yurtseverlik bütün yurdu, halkı, özgürlüğü sevmeyi içerirken; milliyetçiliğin bir çıkarıcılık olduğu, kişisel, ailesel, kabilesel, örgütsel çıkarıcılığı ifade ettiğini KDP'nin bu süreçte izlediği politikalardan net bir biçimde açığa çıkmıştır. KDP, Rojava direnişçiliğini boğmak için El Kaide saldırılarına en çok medet uman bir duruma düştü. Sınırı kapatarak, içte provokasyon yaratarak, AKP ile ittifak yapıp birlikte Rojava halkını göçe teşvik etmeye çalıştı. AKP-KDP ilişkileri Rojava Devrimi'ne ve direnişine zarar veren olduğu gibi aslında Kuzey Kürdistan'da geliştirilen siyasi çözüm sürecine de ciddi biçimde zarar veren bir ilişkiye dönüştü. AKP ve KDP arasındaki bu ilişkinin ABD ve Avrupa sistemi açısından rahatsızlık yarattığı anlaşılmaktadır. AKP'nin üzerine bu biçimde

gidişin bir nedeni de AKP-KDP arasındaki ekonomik ilişkilerdir. Güney Kürdistan'ın yeraltı zenginliklerini kontrol etme ve sömürme kavgası verilmektedir. Aslında KDP ile AKP kurdukları ticari ilişkilerle kontrolü Türkiye'ye vermek isterken, ABD ve Avrupa birliğinin buna karşı olduğu bilinmektedir. İran, Rusya ve Çin zaten buna karşıdır. Dolayısıyla AKP'ye yönelimin ve yaşanan çöküşün bir ucu da KDP'dir. Bilindiği gibi AKP ve KDP bu birliği en son Diyarbakır'daki ortak mitinge kadar götürmüş ve Rojava direnişini birlikte kıracaklarını ilan etmişlerdi. Kuzey Kürdistan'da PKK'ye alternatif yaratacaklarını bizzat Tayyip Erdoğan söylemişti. Ardından uyduruk bir devlet partisi olarak Türkiye'de de KDP'yi kurdurmaya çalıştılar. Rojhilat'a dönük KDP'nin benzer çabaları söz konusudur. ABD, KDP'den Kürdistan parçalarını kontrol etmesini ve PKK'nin gelişmesini engellemesini istemektedir. Fakat KDP bunu kendi başına yapamamakta AKP gibi güçlere dayanmaya çalışmaktadır. Dolayısıyla ortaya çelişki çıkmaktadır. Türkiye'de yaşanan siyasi bunalım ve yaşanan çatışmanın Güney Kürdistan'daki etkilerinin nasıl olacağını önümüzdeki günlerde göreceğiz. Bütün bunların arkasında yatan en önemli husus da Rojava'da yaşanan El Kaide direnişinin kırılmasıdır. Bir yandan Önder Apo'nun Newroz'la birlikte başlattığı süreci dirayetle sürdürmesi, AKP'nin de KDP'nin de Kürt sorununun çözümünü istemeyen gerçek güçler olduğunu açığa çıkarmıştır. Diğer yandan Rojava direnişinin El Kaide saldırılarını kırması KDP'nin Rojava politikasını, dolayısıyla bütün Kürdistan parçalarına yaklaşımını ifade eden politikasının ne kadar yanlış olduğunu göstermiştir.

Parçaların özgürlüğü o parça halkının öz gücüyle gerçekleşecektir

2013 yılına damgasını vuran bu gelişmeler sonucunda Rojava ve Suriye'deki gelişmeler yeniden değerlendirilmektedir. Suriye'ye ilişkin ocak ayının sonuna doğru Cenevre-2 konferansı kararı alındıktan sonra Suriye'deki siyasi ve askeri güç dengeleri değişti. ABD'nin uzantısı konumundaki askeri güçler yenildi ve Suriye'den kaçtılar. Suriye'de şu an rejimin ordusu bulunmaktadır. El Kaide büyük gelişme yaşasa da Rojava'yı kazanamayınca Arabistan'da yayılmıştır. İhvan-ı Müslim'in güçlerinin geliştirdiği bir islami ittifak ile Kürtler ve YPG güçleri vardır. Bu güçlerin hiçbirisi ABD'nin destek verdiği, ABD siyasetine göre hareket eden güçler değildir. Hem El Kaide, hem islami cephe Cenevre konferansını tanımadıklarını açıkladılar. Geriye yurt dışında kurulmuş askeri temeli olmayan Suriye koalisyonu denen bir muhalefet kalmıştır. Cenevre-2 konferansına Kürtler ve devlet katılmak istemektedir. Bu durumda konferansı düzenleyenlerin kendi dayanakları yoktur. Yani hesaplar bozuldu. Bu hesapların bozulmasında Rojava direnişinin sonuçları belirleyici ol-

muştur. Ancak Kürt demokratik devrimci güçleri ile anlaşır ve Demokratik Suriye fedarasyonu ya da konfederasyonu ön görülürse Cenevre konferansı gerçekleşebilir. Aksi taktirde Cenevre konferansının yapabileceği hiçbir şey yoktur. Mevcut haliyle konferans olsa bile içteki dayanakları çok zayıftır. Diğer yandan Kürtler arasındaki ilişkilerde bu askeri sonuçlar temelinde yeni gelişmeler oldu.

PKK ile KDP yaptığı görüşmelerle hem genel ilişkiler konusunda hem de Rojava'daki sorunların çözümü yönünde ortak bir mutabakat sağlandı. Bu mutabakata dayalı olarak Rojava partileri, cephele bir süredir görüşme içinde oldular. Aralarındaki sorunları çözmek için tartışma yürüterek bazı sorunlarını çözümlen ortak bir protokolü imzaladılar. Bu mutabakatın en önemli maddelerinden biri Cenevre konferansına Kürtlerin birlikte gitmeleri idi. Ama KDP'ye bağlı gruplar bu karara uymayarak tek başlarına muhalefetin sığıntısı olarak muhalefete gitmişlerdir. Askeri bakımdan sağlanan başarılar bir siyasi yapılanmayı yaratmanın zeminini oluşturmuştur. Ancak engellerin çok olduğu, çıkarıcı yaklaşımların fazlasıyla var olduğu bilinmelidir. Türkiye, ABD, İran gibi güçler dıştan bu süreci bozmak istemektedir. Yine KDP kendisi Güney Kürdistan'ın yönetimiyeen Batı Kürdistan'da bir Kürt yönetiminin ortaya çıkmasını hala sindirmiş değildir. Neredeyse Rojava'yı kendi yönetimine bağlamak için çalışmaktadır. Bu kabul edilir bir durum değildir. Hiçbir parti başka bir partiye böyle yaklaşamaz. Kürdistan'da hiçbir parça başka bir parçaya karşı böyle yaklaşım gösteremez. Hiçbir parça yönetimi diğer parçayı kendi egemenliği altına almak isteyemez. Parçaların özgürlüğü o parça halkının öz gücüyle gerçekleşecektir. Bu PKK'nin kuruluş ilkesidir. Ortaya çıkış ilkesidir. PKK programının Kürdistan'a özgü birinci maddesi budur. Bu bakımdan PKK bugüne kadar bazı parça yönetimlerinin devletçi hegemonyacı güçlerin diğer parçalar üzerinde örgütler üzerinde hegemonya kurmasına izin vermedi, bundan sonra da vermeyecektir.

Rojava'daki yurtsever demokratik güçler bir süredir Kürdistan'ın özgürlüğü temelinde Kürt demokrasisinin sağlıklı gelişmesi için tüm gücüyle çalışmaktadır. PKK'nin diğer bütün parçalarda da esas aldığı ve gerçekleştireceği ilke kesinlikle bu olacaktır. Bu bakımdan Rojava açısından tehlikeler olsa da 2013 direnişinin askeri sonuçları büyük bir zaferi içermektedir ve bunun etkili siyasi sonuçları vardır. Bu hem Kürdistan geneline hem de Suriye demokratik devrimine taşırılmalıdır. Rojava özgürlük güçleri şimdi Cenevre konferansı ve o temeldeki ilişkilerle Suriye geneline ve Ortadoğu'ya taşımaya çalışılmaktadır. Ulusal Kongre çalışmaları temelinde PKK-KDP ilişkileri ile Kürdistan geneline taşımaya çalışılmaktadır. 2014'te bu etkilenme düzeyi daha çok gelişecektir. Bu nedenle yeni saldırı ihtimalleri vardır. Ne küresel ne bölge statükoculuğu ne de yerel gericiilik Rojava'daki özgürlük devrimini ve ira-

desini hazmetmiştir. Rojava özgürlük devrimini boğmak için çeşitli biçimlerde ekonomik, siyasi, askeri saldırılar geliştireceklerdir. Bunu bilerek hazırlıklı olmak, öz savunmayı bu temelde geliştirmek gerekmektedir. Bu nedenle Rojava halkımız her türlü saldırıya karşı kendi savunmasını çok sağlam bir biçimde geliştirebilmelidir. Diğer yandan öz savunmayı geliştirmenin çeşitli yöntemlerini uygulayabilmelidir. Bunlardan ilki savunma kuvvetlerini nicel ve nitel olarak büyütürken; ikinci olarak Demokratik ulus inşasını, toplum örgütlülüğünü sekiz boyutta, çok ileri biçimde gerçekleştirmek gelmektedir. Demokratik Konfederalizmin, komünal demokratik toplum yaşamı tüm alanlarda bütün toplumsal kesimlerde bilinçli, örgütlü ve bu temelde kendi kendini yöneten konuma getirilmelidir. Demokratik toplum örgütlülüğünü güçlendirmek, demokratik öz yönetimi geliştirmek, öz savunma kuvvetlerini nicel ve nitel olarak büyütmek 2014 yılında Rojava halkının önünde duran temel görevlerdir. Bunları gerçekleştirdiği ölçüde her türlü saldırı karşısında yenilmez güç olacaktır. Özgürlük devrimini, demokratik ulus inşasını örnek bir model olarak geliştirecek, demokratik Suriye'nin yaratılmasının temel kuvveti olacaktır. Bu temelde Kürdistan'ın diğer parçalarında özgürlük devriminin gelişmesine öncülük edecektir. Dolayısıyla Ortadoğu'da öncü rol oynayabilecektir.

Değerli yoldaşlar

Rojava Kürdistan'da yaşanan gelişmeleri değerlendirirken Güney Kürdistan'daki durumu da ele aldık. Bununla birlikte önemli bir husus Ulusal Kongre çalışmaları ve KDP'nin tutumu olmaktadır. 2013 yılında Güney Kürdistan'da seçimler olmuştur. Seçim sonuçlarına partiler demokratik yaklaşımlar kısmi bir demokrasinin gelişmesine hizmet edecek düzeydedir. Çoğulcu bir yapı vermektedir. Fakat partiler demokratik davranmazlarsa her türlü gerginlik ve çekişmenin de etkeni durumundadır. Nitekim doğru değerlendirmek, Güney Kürdistan'da şimdiye kadar bir hükümetin kurulmasını engellediği gibi, Ulusal Kongre çalışmalarını da engellemiştir. Rojava direnişine karşı da bir baskı oluşmasına zemin oluşturmuştur. Seçim sonrasında KDP'nin yaklaşımları Kürt halkının ve Kürdistan'ın çıkarlarıyla uyumlu olmamıştır. Kuzey'de çözüm sürecine destek vermeyerek AKP'yi güçlendirmiş, Rojava'da ise El Kaide çeteciliğinin saldırılarını dolaylı destekleyerek Rojava direnişini boğmaya çalışmıştır. Bu temelde Ulusal Kongre çalışmalarını durdurmuştur. Nitekim Güney Kürdistan seçimlerine kadar başarılabacağı yönünde herkeste yeni bir umut, beklenti oluşturan Ulusal Kongre durumu seçimlerden sonrasına ertelenerek gündemden tümüyle düşürüldü. Çalışmalar tümünden durmadı ama çok alt bir düzeye getirildi. Bu duruma Güney Kürdistan'daki KDP politikaları yol açmaktadır. Yoksa ne Kuzey, ne Rojava, ne de Rojhilat'taki durum buna yol açan etkindir. Güney Kürdistan'da demokratik olmayan, kendi kendini yönetmekte zorlanan siyasi durum ile KDP'nin her şeye el koyarak egemen olmak isteyen hegemonyacı, iktidarcı politikaları Kürdistan Ulusal Kongresi'nin Kürt demokrasisini yaratma temelinde gerçekleştirilmesini engellemektedir. Bu durumu gidermek için partimizin yürüttüğü önemli çalışmalar vardır. Bütün örgütlerle görüşme ve tartışmalar yürütülmekte, KDP ile diyalog ve tartışma devam ettirilmektedir. İktidarcı hegemonyacı politikalar zayıflatılarak, demokratik eğilim başta KDP olmak üzere diğer partilerde geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu gerçekleşirse Ulusal Kongre toplanabilir. Bu tür çabalarda ileri sonuç alınamazsa Ulusal

“Rojava'daki yurtsever demokratik güçler Kürdistan'ın özgürlüğü temelinde Kürt demokrasisinin sağlıklı gelişmesi için tüm gücüyle çalışmaktadır. PKK'nin diğer tüm parçalarda da esas aldığı ve gerçekleştireceği ilke kesinlikle bu olacaktır. Bu bakımdan Rojava açısından tehlikeler olsa da 2013 direnişinin askeri sonuçları büyük bir zaferi içermektedir ve bunun etkili siyasi sonuçları vardır.”

Kongreyi toplamak zordur.

Kürdistan'da özgürlük devrimi geliş-tikçe bu özgür iradenin demokratik te-zahürü olarak, Kürdistan Ulusal Kon-gresi'nin şekilleneceği daha iyi anlaşıl-maktadır. Kürdistan Ulusal Kongresi'ni toplamak için yürütülen çalışmalar, Kür-distan parçalarında özgürlük devriminin geliştirilmesine hizmet edecektir. Ulusal Kongre çalışmalarını bu temelde ele alıyor ve gerçekleşmesi için çaba har-cıyoruz. Önder Apo'nun 5 ilke, 3 prensip biçiminde ortaya koyduğu yaklaşım temelinde bir Ulusal Kongre'nin gerçek-leşmesi için çaba gösteriyoruz. Özgürlük hareketi olarak 2014 yılında da bu ça-baları sürdürecektir, üzerimize düşen gö-rev ve sorumlulukları eksiksiz yerine getireceğiz. Fakat Kongre'ye bütün par-tilerin yaklaşımının demokratik temelde bir katılım içinde olması gerekmektedir. Başta KDP olmak üzere bazı güçlerin engelleyiciliği ortadan kalkarsa Ulusal Kongre gerçekleşebilir. Yoksa gerçek-leşmez. Bu konuda da çok hayalci ol-mamak, gerçekçi bir yaklaşım içinde olmak gerekmektedir.

Bununla birlikte Doğu Kürdistan ve İran'ın durumuna ilişkin birkaç hususa dikkat çekilebilir. İran şimdi Suriye üze-rinde çatışmaktadır. El Kaide'nin gelişimi ve Güney Kürdistan-Türkiye ittifakının stratejik düzey kazanması İran'ı zorla-maktadır. PJAK-İran ateşkesi mevcut haliyle devam etmektedir. Kürdistan öz-gürlük hareketimiz de Rojava Devrim ve direnişini savunma ve kökleştirme, Bakûr'da devrimci hamleleri geliştirerek demokratik çözüm sürecini başarıya gö-türme, Ulusal Kongre çalışmalarını ba-şarma temelinde yürüttükleri mücadele içinde PJAK-İran ateşkes konumunun sürmesi ve bunun demokratik siyaset temelinde gelişecek bir mücadele sü-rece evrilmesini öngörmektedir. İran, bu süreçte de Rojhilat halkı üzerinde her türlü baskıyı uygulamaktan geri durma-maktadır. Hasan Ruhani yönetimi politik bir farklılık geliştirmemektedir. Baskı uy-gulamakta ve askeri egemenlik geliştirmeye çalışmaktadır. Rojhilat'ta askeri denetimi güçlendirmek için her türlü faa-liyeti yürütmektedir. Ajanlaştırma faa-liyetleri ve çok yoğun karakol kurma faa-liyetleri devam etmektedir. Sınır üzerinde denetleme faaliyetleri çoktur. Bu uygu-lamalar Önder Apo'nun demokratik çö-züm sürecinin bir benzerinin İran'da, Doğu Kürdistan için geliştirilmesi öngö-rüsünü zorlamaktadır. Fakat buna rağ-men mevcut ateşkes durumundan yola çıkarak ateşkesi devam ettirme ve müm-künse onu Önder Apo'nun öngördüğü demokratik çözüm sürecine vardırmanın siyasi ideolojik çalışmalarının doğru yön-tem ve tarzla yürütülmesi yönünde ha-reketimizin çabaları vardır.

Genel olarak 2013 yılı sonu ve 2014 yılına giriş itibarıyla bölgedeki politik du-rum, Kürdistan parçalarındaki özgün ge-lişmelerle politikalara ilişkin bunlar be-lirtililebilir.

Değerli yoldaşlar

Bütün bunlardan çıkan sonuçlar ne-lerdir? Dikkat edilirse bir genel çelişki ve çatışma durumu III. Dünya Savaşı çerçevesinde sürmektedir. Bunda bir sonuçlanma yoktur. Suriye'deki çatışma durumu devam edecektir. Türkiye yeni olarak böyle bir çatışmanın içine çekil-miştir. T. Erdoğan'ın deyimiyle "ameliyat" altına alınmıştır. İran'la sistem yeni yö-netime dayalı olarak biraz uzlaşmaya çalışsa da bunun çok uzun vadeli ola-cağı düşünülmemelidir. İleride Türki-ye'dekine benzer bir durum İran'a da dayatılacaktır. Çünkü I. Dünya Sava-şı'nın ortaya çıkardığı ulus devlet sta-tükosunun bireysel diktatörlükleri yıkılsa da bu durum yeni bir Ortadoğu'yu ya-

ratma ve büyük Ortadoğu projesini ba-şarıya götürmek için yetmemiştir. Yeni bir Ortadoğu yaratmanın önünde Türkiye ve İran engeli vardır ve bölgedeki ge-lişmeleri Türkiye ve İran'ın durumu yön-lendirmektedir. Türkiye ve İran oligar-şilerinde değişiklik yapmadan eski sta-tükoları yıkarak yerine yenisini koymak mümkün değildir. Türkiye'yi değiştirmek için adımlar atıldı. Bunun 2014 yılı bo-yunca devam edeceği anlaşılmaktadır. Bu çatışma belki hızlı gelişmeyecektir ama giderek Türkiye'de yeni bir siyasi yapılanmaya doğru gidilecektir. Benzer bir durumun İran'da da gelişmesi yüksek bir olasılıktır. İran bu konumdayken ne Suriye'de, ne Türkiye, ne Irak'ta farklı bir çözüm beklenmemelidir. Dolayısıyla İran'da da siyaset değişikliği yaratacak girişimler önümüzdeki süreçte gerçek-leşecektir. Bu da gösteriyor ki III. Dünya Savaşı'nın çelişkili, çatışmalı durumu önümüzdeki süreçte de devam ede-cektir.

Bu gelişmeler en çok da Kürdistan'ı etkiliyor. Kürdistan bu çelişkili ve çatışmalı durumun tam ortasındadır. Irak'ta savaşın olması Güney Kürdistan'ı içine almış ve derinden etkilemiştir. Suriye'de bu savaşın yoğunlaşması Rojava'yı derinden etkile-miştir. Geline aşamada Türkiye'nin böyle bir çatışmanın içine çekilmesi Kuzey Kür-distan'ı doğrudan etkiliyor, etkileyecektir. İran şimdiden bunun içindedir. Bu çatışmalı durum giderek daha fazla İran'a yansı-yabilir. Kürdistan böyle bir çelişki ve ça-tışmanın ortasında yer almaktadır. Hem çatışma ve çelişkilerden doğrudan etki-lenmekte hem de bu çelişki ve çatışmanın bir tarafı olmaktadır. Mevcut haliyle III. Dünya Savaşı'nı türeten güçler, küresel sermaye güçleriyle bölgenin ulus devlet despotizmidir. Fakat bunlara alternatif bir de halkların özgürlük ve demokrasi ha-reketleri vardır. Özgür, demokratik ve kardeşçe yaşadıkları bir Ortadoğu birliği yaratma arayışları yoğunudur. Kürdistan bu alternatif duruşu ifade ediyor. Bu, "3. Politik Çizgi" olarak da ifade edildi. Aslında ideolojik politik çizgi anlamında ikincisidir yani alternatif olandır. Birincisi, devletçi sistem kapitalist modernite güçlerinin farklı iktidar bloklarının kendi aralarındaki çatışmasıdır. Birbirleriyle çatışıyorlar ama aynı sistemin içindedirler. Bu sistemin dışında ona alternatif olan halkların öz-gürlük ve demokrasi arayışı, demokratik modernite güçleri çizgisidir. Kürdistan ve Kürt halkının yürüttüğü mücadele ve ser-gilediği duruşu bunu ifade etmektedir. Bir-birleriyle çatışan kapitalist modernite sis-teminin alternatifidir. Politik askeri çatış-mada, devletçi iktidarcı güçler dışında 3. çizgi olurken, aslında kapitalist modernite-nin alternatifi olan demokratik modernite çizgisini temsil etmektedir. Demokratik modernite çizgisinde özgürlük devrimini geliştirebilmek, başarıya götürebilmek için koşulların, fırsatların, imkanların son derece elverişli olduğunu yıllardır değ-erlendiriyoruz.

Değerli yoldaşlar

Önder Apo savunmalarında demo-kratik modernite devriminin tarihsel top-lumsal temellerini, güncel politik çerç-vesini net ortaya koymuştur. Devrimci durumun var olduğunu, bunu başarıya götürebilmek için de uygun bir stratejik duruş geliştirmek gerektiğini tespit et-miştir. 4. Stratejik Dönem böylesi bir or-tamda Kürdistan'da devrimci müdahale, hamle geliştirmek demektir. 2010 Hazi-ran'ında başlayan ve tüm Kürdistan par-çaları açısından geçerli olan bu süreç devam etmektedir. Öncelikle 2010-2012 tarihleri arasında Kuzey Kürdistan'da bu hamlenin geliştirilip, başarılması ön-görülüyordu. Devrimci Halk Savaşı Ham-lemiz bunu ifade ediyordu. Fakat istenen başarıya ulaşamayınca 2012'de bu, demokratik siyasal mücadele hamlesiyle devam ettirilmek ve sonuç alınmak ist-endi. Ancak Kuzey Kürdistan'da bu mü-cadele yürütülerek istenilen sonuç alı-namazken 4. Stratejik Dönem çizgisinin başarısı 19 Temmuz 2012'de Rojava'da gelişti. Rojava Özgürlük Devrimi demo-kratik modernite çizgisinde, içinde bu-lunduğumuz koşullarda özgürlük devri-minin başarıya götürüleceğinin en açık, en somut ve tartışılmaz kanıtı oldu. Bö-yüce Rojava Devrim gerçeğinden baktı-ğımızda Kuzey'de 2010-2012 arasında neden devrimci hamle yapılamadığını daha iyi değerlendirebiliyoruz. Devrimin imkanlarının, koşullarının, fırsatlarının neden daha iyi değerlendirilememiş ol-duğunu görüyoruz.

Eylül ayının ilk yarısında yaptığımız PKK XI. Kongresi'nde bunun çok yönlü değerlendirmesi yapılmıştır. Mevcut çelişkili ve çatışmalı durumun, çeşitli zor-lukları bağrında taşımakla beraber Kür-distan'da imha ve inkar sistemini yıkmak, özgür ve demokratik Kürdistan'ı ortaya çıkartmak için elverişli koşullar sunduğu tespit edilmiştir. Kürt halkının tüm par-çalarda özgürlük mücadelesi için gücünü her türlü verdiğini, büyük bir halk deste-ğinin söz konusu olduğunu belirledik. Yine içinde bulunulan çatışmalı durumda küresel ve bölgesel güçlerin karşıt hale geldiği bu nedenle inkar ve imha siste-minin en zayıf durumunu yaşadığı tespit edilmiştir. Bütün bunların hepsi özgürlük devrimini zafere götürmek için koşulların uygun, fırsat ve imkanların çok olduğunu göstermekteydi. Burada geriye kalan bu fırsat ve imkanları doğru değerlendirerek, devrimci hamleye dönüştürecek ideolojik, örgütsel öncülüğün, başarıyla icra edil-mesiydi. XI. Kongremiz devrimin başa-rısını engelleyen eksikliğin esasta parti öncülüğünün geliştirilmesinde yaşanan zayıflıktan kaynaklı olduğunu tespit etti. Önder Apo bu durumu "PKK devrim yapmaktan korkuyor" diyerek ifadelen-dirdi. PKK'nin devrimci öncülüğe yanıt oluşturmadığını, devrimin tarzı ve üs-lubunu, örgütünü ve örgütlülüğünü ya-ratamadığını söyledi. Rojava Devrimi'nin zaferi öncülük zayıflığı aşılsa Kürdistan

devriminin başarıya gideceğini gösterdi. 2014 yılına girerken önümüzde böyle büyük bir devrimi başarma görevi ve sorumluluğu vardır. XI. Kongre bu dev-rimin hedefini Önder Apo'nun ve Kür-distan'ın özgürlüğü olarak belirledi. 2013 yılı sonunda karşı karşıya bulunduğumuz politik, örgütsel durum, devrim için her türlü fırsat ve imkanın olduğu bu dö-nemde eğer öncülük, görev ve sorum-luluklarını başarıyla yerine getirirse her gün çiğ gibi devrimci hamleler gelişebi-leceğini göstermektedir. Demokratik özerklik devrimi dağda, köyde, mahal-lede, kasabada zafer üstüne zafer ka-zanacaktır. Parça parça Kürdistan öz-gürlük devrimi her tarafta Kürt halk güç-lerinin, özgürlük güçlerinin kendi kendini yönettiği, özyönetimini kurduğu, kendi etkinliğini, denetimini sağladığı bir gelişme ortaya çıkaracaktır. Ama bunu yapabilmek için öncülük bunu anlayan, yaratan bir bilinç ve örgüt konumuna gelmelidir. So-runumuz buradadır. Bunun temel nedeni olarak Önder Apo, yeni paradigmayı, o paradigmanın öngördüğü strateji ve taktik anlayışı, buna göre yaratıcı bir tarzı ve eylemi geliştirememeyi değerlendirdi.

ERNK konumu aşılılmamaktadır

Bu nedenle Önder Apo'nun vurgula-dığı hususlar üzerinde doğru durmalıyız. Neden PKK bu kadar cesaret ve fedakarlığa sahipken devrimi başarabilen bir öncü olamıyor? Bunun koşulları, imkan-ları vardır. Hiç kimsenin eline geçmeyecek düzeyde bilinç, teorik zemin geliştirmiştir. Savunmalar bunu net ortaya koy-maktadır. Kongre ve konferans kararla-rımız bunları ifade etmektedir. Rojava Devrimi bunun pratikte gerçekleşebilir olduğunun kanıtıdır. Rojava Devrimi'ne kadar acaba bu başarılabilir mi, başa-rılamaz mı kararsızlığı yaşanmaktaydı. PKK çizgisi sadece bir muhalefet ve mücadele gücü müdür, yoksa zafer gücü müdür belli değildi. Pratikte kanıtlanma-mıştı. Rojava Devrimi bunu kanıtlayan bir güçte oldu. Bu soruya olumlu cevabı verdi. O halde Rojava Devrimi her yerde olamıyorsa Botan'da, Zagros'ta, Amed'te, Serhat'ta, Dersim'de, Urfa'da gerçek-leşmiyorsa, Rojhilat'ta yayılamıyorsa, Güney'de kendi etkinliğini geliştiremiyorsa burada Önderlik çizgisi değil, çizgiyi uy-gulayan güçlerin çizgiyi yetersiz anlama ve yetersiz uygulama durumları sorum-ludur. Başarılı engelleyen, başarıyı ya-ratmayan neden bunlardır. Bu noktada Önder Apo eskinin aşılamadığını, derin bir tutuculuğun ve dogmatizmin yaşan-dığını belirledi. "Kadroların durumu sa-nıldığından daha fazla gerilikler arz edi-yor" dedi. Yeni paradigmanın öngördüğü stratejik ve taktik anlayışa ulaşamadı-ğını, dolayısıyla paradigma değişiminin yapılamadığını, tutuculuğun burada ken-disini gösterdiğini net bir biçimde ortaya koydu. Önderliğimiz KCK'nin tanımının

anlaşılmadığını ifade etmektedir. "KCK, ne bir devlet ne de bir direniş cephesidir" demektir. Mevcut PKK duruşunda, KCK'ye hala bir yanıyla devlet bir yanıyla direniş cephesi olarak yaklaşımın oldu-ğunu söylemektedir. KCK tanımının doğru ve tam anlaşılamaması, paradigma değişiminin yapılamadığı ve devletçi pa-radigmanın aşılmadığı anlamına gel-mekte, ulusal kurtuluşçu çizgi sürdürül-mektedir. Yani sistem inşa edilmeye kal-kışıldığında iktidarcı devletçi yapı taklit edilmekte, mücadele gücü olmaya kal-kıldığında ise direniş cephesi, ulusal kurtuluş cephesi konumunda kalınmak-tadır. ERNK konumu aşılmamaktadır. Önder Apo içinde bulunduğumuz süreci demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa dönemi olarak tanımladı ve özgür bir yaşamın inşası için sekiz boyutta demokratik ulus inşasını görev olarak belirledi. Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü isimli kitapta bütün bunları genişçe izaha kavuşturdu. Demokratik kurtuluşun böyle bir demokratik ulus in-şasının önünü açma ve onu savunmak olduğunu ifade etti. Dolayısıyla askeri yaklaşımın, gerilla duruşunun böyle bir görev ve sorumlulukla yüklü olması ge-rektiğini, sadece dar bir askeri yaklaşımla onu da sadece dağa sıkıştırılmış bir gerillacılıkla böyle bir devrimin önünü açan ve savunan bir gerilla duruşu haline ge-linemeyeceğini dile getirdi. Hareket olarak bizim doğru dersler çıkarmamız gerek-mektedir. Dar askeri yaklaşımın içinde olmak demek dağa sıkışmış cepheden düşmana saldıran, onu yıkmak isteyen bir gerilla duruşu içinde olmayı ifade et-mektedir. Bir cephe direniş konumunda kalmak ise demokratik ulus inşasına yö-nelememek anlamına gelmektedir.

Bu noktada pratik yaparken neden başarılı olamadığımız bu değerlendirmeler ışığında çok daha iyi anlaşılacaktır. Örgüt tarzımız, çalışma planlamalarımız, eylem biçimlerimiz, siyasi ya da askeri propaganda üslubumuz; ya devletçilik tarafından ya da direniş cepheçiliği ta-rafından etki altında kalmakta, yönlen-dirilmektedir. Bu anlamda KCK'yi doğru anlamadığımız için doğru uygulama da olmamaktadır. 2000 öncesinde parti örgütlülüğü olarak üstte var olan ve altta da halk ilişkileri biçiminde gerçekleşen parti cephe duruşunun bir benzeri ya-şanmaktadır. Tabanda halk örgütlenme-miz ise 20 yıl öncesindeki durumdan çok farklı değildir. Yani mücadele tarzımız fırsat ve imkanlar değerlendirilerek, de-mokratik ulusu inşa etme ve bu inşaya saldırılar yöneldiğinde öz savunma biçi-minde değildir. Bu tarzda bir mücadele yürütmediğimiz açıktır. Böyle bir ekono-mik, sosyal, kültürel, siyasi çalışma dü-zeyimiz oluşmamıştır. Ne eğitim sistemi, ne sağlık sistemi, ne ekonomi ne de kültür sistemi geliştirilmemiştir. Ciddi ve yeterli bir inşa çalışması yoktur. Direniş döneminin stratejik ve taktik duruşuyla varız. Oysaki Önderlik parti tarihinin dö-nemlerini 1980'lere kadar olan kuruluş dönemi, 1980-1990 yıllarını içine alan gerilla ve cephe direniş süreci ve şu anda içinde olduğumuz inşa dönemi olarak tanımladı. Demokratik ulusu inşa döneminde gerilladan savunmaya, örgüt çalışması ve ideolojik mücadeleye kadar her şey demokratik toplum ve demokratik ulus inşasını ön görmektedir. Eskiden direniş, karşından saldırı içinde sadece direnmek, halkı yurtsever bilinçle direnişe destek verir hale getirmektir. Maddi des-tek, eylemsel destek ve benzeri gibi. On yıldır KCK'yi örgütlememize rağmen değişim çok azdır. Örneğin, serhildan çizgimiz aynıdır. Propagandamız yurt-severlik üzerine, eylemimiz protesto üze-rinedir. Hep olumsuzluklar protesto edi-liyor. Devleti, düzeni protesto etmeye çalışıyoruz. Protestomuz sonuç verme-yince de istekte bulunuyoruz. Halka ha-

kim olan mücadelemize hakim olan üslup, çizgi budur. Oysa 1 Haziran 2010 ile başlayan 4. Stratejik Dönem için Önderlik demokratik özerkliğin, Devrimci Halk Savaşı'yla inşası dönemi demişti. Devrimci Halk Savaşı demokratik özerklik inşasının önünü açacaktı. İdeolojik, siyasi mücadele, çalışma tümüyle demokratik ulus inşasına yönelecekti. Öz savunma inşaya yönelen saldırılar karşısında kendini savunacaktı. Sistem içinde sisteme karşı mücadele, demokratik konfederalizm çizgisinde mücadele; devrimi devlet +demokrasi olarak ele almak bunu ifade ediyordu. Paradigma değişiminin gerekleri böyle hareket etmeyi gerektiriyordu. Böyle hareket edince sonuç aldığımızı en iyi Rojava Devrimi kanıtladı. Hiçbir yerde böyle yapamadık denilemez. Mesela Rojava'da böyle oldu. Koşullar elverişli oldu, fırsat oluştu, devrimci hamle yapıldı. Demokratik ulusu inşa yönünde kendi kendini yönetme yönünde adımlar atıldı. Buna yönelik saldırı bütün dünya gericiğini arkasına alsa da halk ona karşı direndi. En küçük parça, en elverişsiz coğrafyada, en hazırlıksız bir konumdayken bile kendini savunabildi. Demek ki gerilla doğru savaşıyor, gerilla başarılı savaş verebiliyor. Kuzey'deki gibi değildir. Rojava'daki ayrıntıda tarz ve pratik uygulamadaki hatalar, eksiklikler ayrıca değerlendirilebilir. Ama Rojava direnişi, gerillanın bir zafer gücü olduğunu sadece bir direnme gücü olmadığını kanıtlamıştır. Rojava'da olduğu gibi Bakûr'da da olabildi. Gerilla bütün dünyada zafer kazanan güç olmuştur. Kürdistan'da da zafer kazanan güçtür. Ne zafer ne yenilgi gücü olamaz. Sadece direniş gücü de olamaz. Oysa bizim otuz senelik Kuzey gerilla pratiğimizin ortaya çıkardığı sonuç, gerilla direnir, kazanmaz, zafer yaratmaz ama saldırırlarsa direnir, öteye gidemez şeklindedir. Öyle olmadığı ortaya çıkmıştır. Saldırılar karşısında direnecek ama niçin direnecek? Nasıl direnecek? Bu direniş neyi koruyacak, neyi savunacak? İşte yeni paradigma ve öngördüğü yeni stratejik ve taktik mücadele tarzı bunu içermektedir.

Demokratik ulus inşasını geliştirme durumumuz yoktur

Bu nedenlerle KCK sisteminin anlaşılması konusunda Önder Apo'nun yaptığı eleştiri üzerinde çözümleyici bir şekilde durmak gerekmektedir. KCK temelindeki mücadeleyle ERNK temelindeki mücadele birbirinden bu noktada ayrılmaktadır. ERNK, cepheden saldıran, gerillaya güç, destek vermek, maddi destek, moral destek, eylem desteği vermek için kitle çalışmasını öngörürken, KCK, demokratik ulus inşasını hedeflemektedir. ERNK'nin tarzı yurtseverlik temelinde propaganda, örgütlenme ve serhıldana kalkmak iken KCK'nin tarzı sekiz boyutta demokratik ulusu inşa etmedir, örgütlemektir. Ekonomik, sosyal, siyasi, kültürel bütün bu boyutlarda demokratik ulus inşasını sağlamaktır. Dikkat edelim bu çizgiye girmiyoruz. Demokratik ulus inşasını geliştirme durumumuz yoktur. Kuzey'de, biraz adım atılmak istendi, karşılık olarak AKP hükümeti hemen saldırı yaptı. Atılan adım savunulmadı ve ileriyi götürülmedi. Ondan sonra inşa çalışmalarının önüne ' faşizm var, fırsat vermiyor' denilerek gerekçe yapıldı. Fakat diğer alanlar da vardı ama hiçbir yerde pozitif eylemlilik, inşa eylemliliği yoktur. İnşa etme, pozitif eylem bir mücadele ve çalışma tarzı olarak kabul edilmemekte, benimsenmemektedir. Mücadele dendi mi, protesto edeceksin, karşına alacaksın, vuracaksın, kıracaksın! Ya sen vuracaksın, ya da vurulacaksın! Böyle olmayana mücadele demiyoruz. Milyonlar Kuzey'in kentlerinde kasaba-

larında sokağa dökülüyor, 23 yıldır hiç birisiyle, daha bir köye bir çeşme, bir nehrin üzerine bir köprü, bir köyde Kürtçe eğitim veren bir okul bile yapmadık. Yani hiçbir şey yapmadık. Sadece yürüyüş yapıyoruz. Demirel eskiden böyle yürüyenlere "yürümekle yollar aşınmaz" diyordu. AKP de onu söylüyor. AKP de Demirel çizgisindedir. 'Fazla zarar vermemek kaydıyla yürüyün' diyor, 'yürümekle yol aşınmaz, bundan bir sonuç elde edemezsiniz'. Biz de yürüyoruz. Sonra da 'niye bu yürüyüşten sonuç çıkmıyor' diyoruz. Yürüyüşten sonuç nasıl çıkacak? Ya vurup karşıdakini öldüreceğiz, bunun fırsatı yok, imkanı yok, buna gücümüz yok ya da karşıdaki bize verecek! Sonuçta istemek kalıyor. PKK inşa eden, yapan bir örgüt olmaktan çıkmış, eleştiren ve isteyen örgüt haline gelmiş! Bu PKK'nin doğuş tarzıyla, çıkış gerçeğiyle terstir. PKK gerçeğini tersyüz ediyor. Bu Apocu çizgi değil, reformist-milliyetçi çizgidir. Kemal Burak'dan tutalım, diğer gruplara kadar var olan küçük burjuva Kürt örgütlerinin durumları böyledir. PKK bunun eleştirisi üzerinde bu çizginin aşılması hareketi olarak gelişti. Oysa şimdi PKK çizgisini özümseyememe, onu temsil edememe durumu yaşanıyor.

Aslında paradigma değişikliği yapamama, dolayısıyla eylem çizgisinde, tarzında eskiyi aşamama, dar askeri yaklaşımı, yani devletçi ve cepheci çizgiyi aşamama buradan kaynaklanmaktadır. Basit bir durum değildir. Tutuculuk, dogmatizm burada kendisini ortaya koymaktadır. Bu da tehlikeler oluşturmaktadır. Paradigma özümseyerek gerektirdiği stratejik ve taktik mücadele anlayışı benimsenmezse, buna göre örgütlenme ve eyleme geçme gerçekleşmezse pratikte her türlü hata ve eksiklik ortaya çıkar. Eğer devrim değerlerine büyük bağlılık temelinde Önder Apo'nun direnişi, öncülüğü, şehitlerin etkisi olmazsa, PKK bu duruşla şimdiye kadar kırk defa dağılırdı. Kesinlikle ayakta kalamazdı. Eğer ayakta kalmışsa, hala mücadele yürütüyor ve devrim yapma iddiasına iradesine sahip bulunuyorsa, bütünlüğünü, varlığını sağlayan bu etkenler sayesinde. On yıl paradigma değişimini anlamama, özümsememe, kendini ona göre yapılandıramama olabilir mi? Olamaz denilecektir. Bizde de gelişmeler olmakla birlikte şematik ve biçimsel tarzda oldu. İsim değiştirildi, çalışmalarımıza 'KCK' dedik. KCK'nin organlarını, Kongra-Gel'i, yürütme konseyini, komitelerini oluşturduk. Buna göre bir yapılanma geçirdik. Gerilla bu temelde yeniden biçimlendi. Kadın ve gençlik hareketi bu temelde yeni adlandırmalara gitti. Şema olarak, biçim olarak, sistem olarak üstte bir sistem değişikliği yapıldı. Ama bu üsttedir. Altan, tabandan halktan kopuktur. Halk yirmi yıl önceki ERNK halkıdır. Önder Apo "çizgimiz özümseyenmemiş" demek-

tedir. Kadro özümsememiş, eskide kalmış, tutucu ve dogmatiktir. Eskiye aşmamıştır. Yeni paradigmanın stratejisi, taktiğinin ne olduğundan, devrim anlayışının nasıl olduğundan ve mücadele çizginin neyi gerektirdiğinden habersizdir. Buna göre çalışmamaktadır. Yirmi yıl, otuz yıl önce öğrendiklerini tekrarlayan, sözde yeni kavramlar kullansa da özde, içerikte ise eski tarzı işleyen duruşlar yaşanmaktadır. Böyle olursa süreçleri takip etmek mümkün değildir. Stratejik değişim süreçleri gündeme gelse de değişim yaratılamamaktadır. Taktik değişim gerektiğinde değişilememektedir. Eylem çizgisinde düzeltme olmamaktadır. 'Savaşla kazanalım' diyoruz, cepheden tahkim edilmiş düşman hedeflerini vurmaktan öteye bir sonuç vermiyor. 'Halkla yapalım, gerilla dursun' diyoruz, yürüyor yürüyor geliyor. Yani, eylem çizgimiz stratejik ve taktik olarak yeni paradigmanın gereklerine göre değil, eski paradigmanın gereklerine göre redir. Eski gerillanın ve ulusal kurtuluş cephesi mücadelesinin gereklerine göre onu tekrarlamaktadır. Bununla da sonuç alınamamaktadır. Oysa Rojava'da yeni paradigmaya göre adımlar atılırsa bütün eksikliklere rağmen büyük başarıların yaratılabileceğini, devrim yapılabileceğini ve devrimin savunulabileceğini gördük. Her yerde uygulamamız gereken, esas almamız gereken budur. Bunu özümsememiz, kavramamız gerekmektedir. Bu konuda kendine göre olmaktan, kendi düşüncesinde kalmaktan kurtulma yaşanmalıdır. Eskiye lafta değil; zihniyette, duyguda, düşüncede, davranışta aşabilen konuma gelmeliyiz. Kadrolar olarak, yönetim olarak, parti örgütleri olarak bunu yapabilmeliyiz. Oysa bu konuda gerçekten ciddi bir darlık ve yüzeysellik var, kendine görelilik var. Birreycilik çoktur. Söz farklı, öz farklıdır. Sözde, söylemde yeni kavramları, Önderliğin savunmada geliştirdiği kavramları kullanılsa da pratikte eski stratejik ve taktik anlayışlara göre hareket edilmektedir. Başarılı olunmayınca da suçu başkasına atma ya da sorumluluğu başka yerde görme yaşanmaktadır. Hep başkalarını eleştirme yaşanmaktadır. Yürütme Komitesi toplantımız, bu temelde kadroda yaşanan bu yanlış anlayış ve eğilimleri mahkum etmiştir.

Yürütme Komite toplantımız genellemecilik ve ezbere yaklaşımları ile birlikte ikna olamama ve kendi bildiğini okuma olduğunu belirledi. En önemli, hatalı ve eksik duruşun; 'paradigma değiştirememekten, yeni paradigmanın gerektirdiği mücadele anlayışını özümseyememekten kaynaklanan, negatif bakış açısı, karamsarlık' olarak tespit etti. Parti ve örgüte güvensizlik de bununla bağlantılı gelişmektedir. Çok fazla karamsar, negatif, hep olumsuzdan bakan, dolayısıyla hep eleştiren, hatta suçlayan ama pozitif bakamayan, kendinde çare üretemeyen, kendini çözüm gücü olarak görmeyen,

dolayısıyla da o hale getiremeyen duruşlar vardır. Bunun kaynağını eski paradigmada yeniyi yürütmek istemekten aldığını anlıyoruz. Böyle yürümek isteyen karamsar kalır, çünkü gerçekleşmez, başaramaz. Başaramayan bir duruş da elbetteki karamsarlığı, negativizmi ortaya çıkarır. Çünkü söylüyor, pratikte gerçekleşmiyor, o halde eleştirmesi gerekiyor ve kalkıyor "şundan olmuyor, bundan olmuyor" diye eleştiriyor. Bunun sonucunda fazlasıyla didiştirmecilik, çekiştirmecilik olduğu, parti ve yoldaşlık ilişkilerinin bu didiştirme, çekiştirmelerle zedelendiğini söyleyebiliriz. Yine her türlü geriliği, zayıflığı normal görme, meşrulaştırma; eleştiri özeleştiriye çözümleyici yaklaşmama, zayıf, kendine göre, savunmacı yaklaşım içinde olma ortaya çıkmaktadır. Değerleri çarçur etme, devrim değerlerini korumama, maddiyatçılık, bağlılıkta zayıflıkla beraber kariyerizm, yetkililik gibi birçok parti dışı anlayış ve tutumlar da mevcut durumda kadroda yaşanmaktadır. Bu durumun mutlaka ideolojik mücadeleyle, eğitimle düzeltilmesi ve aşılması gerektiği PKK Yürütme Komitesi toplantımızda kararlaştırıldı. Yaşanan en önemli hususlardan oldu.

Bütün bu anlayışların tutuculuk ve dogmatizmle bağlı ve paradigma değişimini özümsememeyle ilişkisi vardır. Devletçi iktidarcı paradigma ve ulusal kurtuluşçu çizgi aşılmazsa ve düzeltme buradan olmazsa bahsi geçen hiçbir anlayış düzeltilemez. Bunu çok iyi bilmek durumundayız. Bu temelde, Önder Apo'nun değerlendirmeleri ışığında, dogmatizmi, tutuculuğu aşacak paradigma değişimini, KCK'yi, KCK'ye dayalı strateji, taktik anlayışını, mücadele çizgisini kavrayacak, özümseyecek bir düzeltme yönetim ve kadrolarda, her düzeyde mutlaka yapılmalıdır.

Yönetim örgüt olmak demektir

Eğitim ve tartışmalarımızı, ideolojik-örgütsel mücadelemizi bu noktaya yönlendirmeliyiz. Pratik faaliyetlerin analizi ve ders çıkarmayı bu eksene oturtmalıyız. Dar ve parça parça, "şu yapılmıyor, şu olmuyor" dememeliyiz. Zaten, olmayanlar birer sonuçtur ve görülmektedir. Önderlik bunun nedenini ortaya koydu ve dedi ki: "Siz eski paradigmasınız, yeniyi özümsememişsiniz. KCK'yi anlamamışsınız, dolayısıyla KCK'ye göre mücadele etmiyorsunuz. Çalışma tarzınız, mücadele tarzınız KCK'ye göre değil, dar askeri ve cepheci yaklaşımdır. KCK'yi ya bir devlet olarak, ya da dar bir direniş cephesi, ERNK olarak anlıyorsunuz. Oysa KCK, ne devlettir, ne de ERNK'dir. Yeni bir yapılanmayı, toplumsal duruşu ifade ediyor."

Önderlik bu toplumsal duruş ve yapılanmaya demokratik toplum, demokratik konfederalizm, demokratik ulus demektir. Demokratik ulusun, demokratik

konfederalizmin boyutlarını ortaya koyarak eğitim, sağlık, kültür, hukuk, öz savunma, diplomatik ve özgür yaşam duruşunun ne olduğunu izah etmiştir. Bunlar temelinde bir pratikleşmeye, örgüt ve toplum inşasını gerçekleştirilmeye yönelirsek, partiyi, KCK'yi buna göre örgütler, komiteleştirir, temsilcilik kurar ve pratiğe bu temelde seferber edersek, işte o zaman doğru bir eylem çizgisi ortaya çıkacaktır. Böyle olursa eylem çizgimizin merkezine, pozitif eylem, inşa girer; KCK'yi inşa etme girer. KCK'yi inşa etmek için, KCK'nin ne olduğunu anlamak ve KCK'nin Kürdistan'ın dört bir yanından nasıl örgütleneceğini somut olarak bilince çıkarmak gerekmektedir. Ezbere, 'KCK' deyip geçilmemelidir. Bu şekilde somut proje, uygulanabilir planlar ortaya çıkarabiliriz. Bu proje ve planlar hayata geçtiği oranda öz savunmada devreye girecektir. İster serhildan, ister gerilla, ister savaş olsun hepsi demokratik ulusu, demokratik konfederalizmi savunma temelinde ortaya çıkacaktır. Bu yapılrısa kadronun verimsizliği olmayacağı gibi başkasından da beklemez ve kadronun hep söyleyen, yapamayan durumu da aşılabılır.

Mevcut haliyle cesaret ve fedakarlıkta eksiklik yoktur; insanlar çalışmak istemiyor da denemez. Bu geçen savaş pratiğinde de, serhildan pratiğinde de görülmüştür. Cesaret, fedakarlık, çalışkanlık, yiğitlikte parti kadrosu içinde, yurtsever halk içinde, kadınların ve gençlerin duruşu içinde kesinlikle kusur yaşanmamaktadır. Bu düzey hiçbir yerde ortaya çıkartılamaz. Ama tüm bunların istenen sonucu vermemesi doğru bir tarz ve çizgide kullanılmadığını göstermektedir. Doğru bir planlama ve bizi başariya götürececek eylem çizgisi ve planlamasına dayalı olmadığı anlaşılmalıdır. Sonrasında ise belirtilen hatalar, eksiklikler, parçalılık, yüzeysellik ortaya çıkmaktadır. Ciddi tarz sorunları yaşanmaktadır. Bunları pratik sonuçlara göre eleştiriyoruz. Böyle olunca eleştiri ve özeleştirilerimizdeki konular sanki tesa-düfen, tekil olaylar şeklinde ortaya çıkı-yormuş gibi anlaşılmalıdır. "Doğru yapacağız" diye, söz veriyoruz ama özünü anlamadığımız için yanlış nerededir, düzeltme nerede olmalıdır, doğru nasıl uygulanır sorularına doğru yanıt vermediğimiz için hata da eleştiri özeleştiride tekrarlanmaktadır. Ondan sonra da kendine güvensizlik ve örgütsel yozlaşmanın zemini oluşmaktadır. Örgüt disiplini ve işleyişinde, yoldaşlık ilişkilerinde verimsizlik ve güvensizlikten dolayı yozlaşma yaşanmaktadır. Bu başarısızlık ve verimsizlikle bağlantılıdır. İş ve üretim yapamamakla bağlantılıdır. Herkes yanında daha verimli, iş yapan, kendine yardımcı olan yoldaş görmek ister, bu doğaldır.

Bunun sonucunda çalışma tarzında ciddi yüzeyselliklerin olduğu açığa çıkmaktadır. Bir yayılma olmakla birlikte herkes bir tarafa gitmiş, yüzeyde bir şeylerle uğraşıyor ancak derinlik yoktur. Örneğin, arkadaşlar toplanmakta, tartışmakta ve bazı işleri de yürütmektedir. Ancak hiçbir yerde demokratik ulusun, demokratik konfederalizmin sistemini model olarak uygulamamıştır. Pratiğe hiç yaklaşılmıyor, yüzeysel kalınıyor. Eğitim alanına adım bile atılmamıştır. Çareyi örgüt kurmakta arıyoruz. Ancak bu da zorlama ve eleştiri ile olmaktadır. Somut, pratik üzerinde çalışılmamakta, soyut ve genellemeci bir tarz dayatılmaktadır. Sonunda "ben söyledim, karar aldım, öteki yapsın" şeklinde bir tarz yaşanıyor ki yapılmayınca da şikayet, eleştiri, suçlama, alay etme, yoldaşa ve kendine güvensizlik açığa çıkmaktadır. Açık ki bu tarzla hiçbir yere varamayız.

Bütün propaganda, sanat ve edebiyat çalışmaları Kürdistan'ın parçalarında, dağında, ovasında, köyünde, şehrinde

olacaktır. Nerede imkan varsa orada olacaktır. O zaman ekonomi çalışmasının bu alanlara yönelmesi gerekmektedir. Edebiyat çalışmasında parti edebiyatı yazılacaksa öyle ‘ben gördüm, ettim’ şeklinde yüzeysel yaklaşımlarla olmayacaktır. Arkadaşlar günlük yazıyor ve duygularını şiire döküyorlar ancak parti edebiyatı bundan ibaret olamaz. 40 yıllık bir hareketin, yeni bir demokratik ulus yaratan hareketin edebiyat yaklaşımı bu kadar olamaz. Doğru dürüst parti ve mücadeleli, Önderlik gerçeğini izah eden, çözümleyen, toplumsal değişimi, 40 yıllık mücadeleyle insan ve toplumda yaratılan değişimi analiz eden, ortaya koyan bir çalışmamız yoktur. Ve herkes bundan kaçıyor. Bunun sonucunda geldiğimiz nokta herkesin söyleyen olmak istemesi, yönetim olmak istemesidir. Arkadaşlar raporlarına “kariyerizm var” değerlendirmesinde bulunmuşlar. Kariyerizm, yetkililik burada ortaya çıkmaktadır. Somut, derinlikli pratik iş yapmaya yönelmekten kaçış vardır. Uygun bir planlama yapılmamış, paradigma esas alınarak çalışma planı buna göre kurulmadığı için o iş yapılmamaktadır. Dar, askeri ve cepheci mücadele içinde kalınmakta bunun dışındakiler çalışma alanı olarak görülmemektedir. Darlık buradadır ve bunun için somut, derinlikli pratik çalışma içine girilmemektedir. Doğru pratikleşme yaşanmayınca, görevlerin yerine getirilmesini bekleyen Önderlik, halk ve süreç karşısında sorumluluğu üzerinden atacak bir konuma gelmeye çalışılmaktadır. Bu ‘nerede olur’ sorusuna ne yazık ki ‘yönetim olursam böyle olur’ yanıtları geliştirilmektedir. Ardından yönetim olma yarışı başlamaktadır. Halbuki yönetim olmak demek, görev yapmak demektir. Yönetim olma anlayışlarını salt söylemek, emir vermek, ondan sonra oturup durmak, birilerinin yapmasını beklemek olmaktan çıkarmak gerekmektedir. Yönetim, örgüt olmak demektir; örgüt, pratik iş yapmak demektir. Nerede pratik görev varsa; o görev önce tanımlanmalı, ondan sonra o görevi nasıl bir komite, birim, örgüt yerine getirir, o görevlendirilmelidir. Tarz buna göre oluşmalıdır, iş bitince örgütte bitmelidir. Bürokratik, şematik bir yapılanma yaratıp ondan sonra ona iş arama değil de önce görevleri tespit etme, sonra o görevleri yapacak görevlendirmeler yapma, kadrolar çıkarma ve örgütler kurma en doğrusudur. Devrimci örgütlenme, fonksiyonel örgütlenme budur. Derinlikli örgütlenme de böyle olur.

Herkes kendi kendini görevlendirmek istemektedir

Mevcut haliyle işe ve göreve göre, görevi yapmak üzere bir örgütlenme, çalışma tarzı geliştirilmemektedir. Önce örgüt ve şema oluşturulmakta görev alacaklar almakta ve sonrasında ‘ne yapacak bunlar’ denerek hiçbir şey yapılmamaktadır. Şunlar, bunları yapsın diye, yazıyor, kongre ve konferanslarda kararlar alıyor, yönetim toplantılarında planlamalar yapıyoruz. Ancak hepsi kağıt üzerindedir, pratik uygulamaya geçmemektedir. Bu, bürokratik bir tarz, yüzeysel bir tarz; derinlikli, pratik çalışma yürüten bir tarz değildir. Tarz bu olduktan sonra da kadroda doğru dürüst yerini bulamakta, işlevsel olamamaktadır, sürekli değişiklik istemektedir. Herkes kendi kendini görevlendirmek istemektedir. Bunun bir nedeni, verimsizdir, işlevsizdir, başarılı olamamasıdır. Hep eleştiriye muhatap olmak ve özeleştiri vermek istememektedir. Sıkıntı içerisinde yer aramaktadır.

Bununla birlikte çalışma tarzımızda parçalılık var. Parçalılık bizde öyle bir durumdaki kendini parti, örgüt gibi gören bireyciliğe kadar gitmektedir. Birey, pa-

radigma değişimini gerçekleştiremediği ve stratejik, taktik süreci kavrayarak ona göre bir planlama, örgütlenme, eylem tarzına yönelmediği için bunların hepsinin yerine kendini geçirmektedir. Birey örgüt gibidir, her birim kendi başına bir örgüt gibi davranmaktadır. Bir arada kalma bazı değerlerler temelinde olmaktadır. Arkadaşlarımız gerçekten çalışmaktadır. Avare, asi tarz azınlıktır, geneli temsil etmemektedir. Aksini savunmak yani partimizi ve komutamızı böyle tanımlamak haksızlık olacaktır. Her yıl verdiğimiz yüzlerce şehidi anlamamak olur. Kadro budur, parti bunlardır. Bu kadar kendini verdiğine göre, doğru bir çizgide olsa ve doğru temelde görevlendirilerek çalıştırılrsa her yerde her türlü başarı sağlanır, verim ortaya çıkar. Önder Apo, “kadrolardaki gerilik sanıldığından daha fazla” demektedir. Gerilik paradigma değişimini anlamamaktan, zihniyet ve vicdan devrimini Önderlik paradigması temelinde yapamamaktan, yeni paradigmanın gereğine göre stratejik planlama, örgütsel yapılanma, çalışma tarzı, taktik ve tarz içerisine girememeden kaynaklıdır. Bireyciliğin bu kadar gelişmesi de verimsizlikle ilgilidir. Çünkü üretim olmadıği için sonuçtan haz duymamakta, ne kendi çalışması ne de yoldaşının çalışması çekici gelmemektedir.

Sonuç olarak; ideolojik, örgütsel durum değerlendirme ve tartışmalar itibariyle, Yürütme Komitemizin yaptığı değerlendirmelerden 2014 yılına girerken, bütün örgütlerimizin, komitelerimizin, merkezlerimizin, karargahlarımızın, kadro ve komutanlarımızın, sempatanlarımızın esas alması gereken hususlar vardır. Öncelikle gerçekten de düzeltme gerekmektedir. Tutuculuğu, dogmatizmi aşarak paradigma değişimini esas alan, Önderlik felsefesini, ideolojisini, siyaset tarzını özümseyen bir zihniyet devrimine ihtiyaç vardır. Okuyup geçmemek gerekir. İkna olunmazsa, ikna olmak için araştırmak, tartışmak gereklidir. Yani, “Önderlik böyle söylemiş, bir şey demiyorum, karşı çıkmıyorum” deyip, anlamadan ya da inanmadan geçilmemelidir. İçimizde böyle duruşlar yaşanmaktadır. Geçtiğimiz süreçte paradigma değişimi gündeme geldiğinde bazı arkadaşlar açık söylüyorlardı; “ben devletsiz toplumun kendini yaşatacağını düşünmüyorum, inanmıyorum buna” diyen arkadaşlar çıkıyordu, tartışıyorduk. Tek tük de olsa bunlar vardı. Son zamanlarda bu artık açığa çıkmamaktadır. Çünkü Önderlik savunmalarında, paradigma bu kadar izah edilmiş, kimse buna karşı bir şey diyecek durumda değildir. Ama anlamadan geçiştirmektedir. “Önderlik söylemiş, bir şey demiyorum, doğru olan odur” deniyor. Önderlik adına, parti adına hareket edildiği düşünülmekte ama düzenin verdiği zihniyete göre hareket ettiğini fark edememektedir. Partide geçmişte öğrendiğine göre hareket etmekte, PKK’nin devletçi paradigmasına, cepheci mücadele tarzına göre çalışma yürütülmektedir. “Bunları geçmişte yaptım, PKK’ye göreydi, başarı kazandırdı, şimdi de bunları yapsam da kusur olmaz” diyerek sürdürmektedir. Bu durumun düzeltilmesi gerekmektedir.

Önderlik çizgisine, savunmaların özüne doğru yaklaşım göstermeyi başaramılmıyız. Paradigma değişimini anlamalı felsefik, siyasi, örgütsel, askeri boyutları güçlü kavrayabilmeliyiz. Buradan çıkan stratejik gerçekliği, değişimi, mücadele tarzının ne olduğunu ve devrim anlayışının nasıl olduğunu doğru anlamalıyız. Anlayış değişimini, düzeltmeyi bu temelde yapmalıyız. Ciddi bir zihniyet devrimini mutlaka gerçekleştirmeliyiz. Eğitim bunun üzerinden olmalı, araştırma inceleme, tartışma buna göre olmalı ve somutlaştırmalıyız. Doğrular, yanlışlar herkesin kendine göre bildikleri olarak kalmama-

lıdır. Bir devrim hareketi her gün, her yerde tartışır. PKK böyleydi, Kemal Pir çizgisi buydu. Kemal Pir gördüğü insana, “şu konuda ne düşünüyorsun? Şu nasıldır? Sen şöyle yapıyorsun, bu doğru değil!” diyerek, 24 saat tartışıyordu. Onun eylemi propagandaydı; silahlı eylem onun yüzde 10’u bile değildi, yüzde 90’ı ideolojik mücadeleydi, propagandaydı. Şimdi eğitim ortamlarında bile kimse, kimseye dokunmuyor. Biraz eleştiri gelişse, rahatsız oluyor ve geri çekiliyor, kendisini kapatıyor. Böyle olsak belki zorlanmayız ama kendi kendimize kalırız. Böyle bir kişi de Apocu militan olmaz, PKK’yi anlamaz. Böyle birisine görev verilirse, gittiği yerde ne uygular belli olmaz, kendini uygular, Önderlik çizgisini, partiyi uygulamaz. Bu bakımdan, eskide kalmayı, düzende kalmayı, partinin eskinde kalmayı reddederek yenilenmeyi, değişimi engelleyen dar, dogmatik, tutucu yaklaşımları kesinlikle aşacağız.

Zihniyet devrimini, yeni paradigmayı özümseme, onun devrim anlayışını, mücadeleye tarzını özümseme temelinde yapacağız. Buna bağlı olarak elbette bütün o belirtilen parti dışı anlayış ve tutumlara karşı büyük bir ideolojik mücadele ve düzeltmeye ihtiyaç vardır. Bizim gibi bir örgütte böyle anlayışlar olamaz. Mücadele yaşam demektir ve 24 saati içine almaktadır. Bu temelde katılan insanlarda bu tarz eksikliklerin hiçbirinin olmaması gerekmektedir. Kadro denetiminin 24 saat olduğu bir yaşamda bu tür anlayışlar nasıl ortaya çıkmaktadır? Böyle hatalar yapamaz çünkü ortam o hatalara izin vermez. Bu tür anlayışlar yaşıyorsa bu zihniyet farklılığından kaynaklanmaktadır. Zihniyet devrimi olmazsa, yeni paradigmanın, ideolojik, politik çizginin özümsemesi ve ona göre pratikleşme olmazsa, bu konuda başarısızlık, verimsizlik olacaktır. Söz konusu Yürütme Komitemizin toplantısının eleştirdiği anlayışlar açığa çıkar ama rahatsızlık yaratmaz. Çünkü daha büyük bir olumsuzluk yaşanmaktadır. “Sen başarısızsın. Görev almışsın, devrim yapamamışsın.” Öyle bir ortamda bilmem bireyci davranma, kariyerizm ya da hatalı davranış ve sözler yetersizlik olarak görülmemektedir. Daha büyük hatalar var. Paradigmasal hatalar var, stratejik değişimde hatalar var, kendini değiştiremem, dönüştüremeden kaynaklanan hatalar var. Böyle bir düzeltme kesinlikle yapılmalıdır.

Bütünlüklü ve derinlikli bir çalışma tarzını ortaya çıkarmalıyız

Bütün eğitim çalışmalarımızı yeni paradigmayı özümseme, o paradigmanın devrim anlayışını ve mücadele tarzını, eylem çizgisini özümseme üzerinde yoğunlaştırmalıyız. Yine örgüt sistemimizi, kesinlikle KCK’yi örgütleyen, demokratik ulusu inşa eden, somut görevlendirmeler üzerinden yapmalıyız. İnşa ve direniş, çizgisi böyle koyacağız. Önce pozitif eylemcilik, önce her yerde ne kadar olabiliyorsa inşa, saldırıldığında direniş! Saldırını kırdığında daha fazla inşa! 4. Dönem, inşa dönemidir. KCK, bir demokratik toplum, demokratik yönetimdir; ne devlettir, ne de örgütsüz bir ERNK direnişçiliğidir. Örgütlü bir demokratik toplum yaşamıdır. Ekonomisini, eğitimini, kültürünü, sağlığını, hukukunu, ekolojisini, diplomasini, savunmasını kendisi yapan bir örgütlü yaşam biçimidir. Böyle bir tarzı esas almamız gerekmektedir.

Bütünlüklü ve derinlikli bir çalışma tarzını ortaya çıkarmalıyız. Demokratik konfederalizm çok değişik örgütlendirmeler temelinde çalışmanın yürütülmesini öngörür ama bu bir bütünlüğe sahip olmalı, parçalı olmamalıdır. Eğer doğru

bir çalışma, eylem tarzı kurarsak bütünlük sağlanır. Bütünlük sağlamak için özel çaba ve yaklaşım gereklidir. Parçalayıcı, bireycileştirici, kendine göre sağa sola çekici olunmamalıdır. Önderlik, demokratik konfederalizm için “birlik içinde özgünlük” dedi. Birliği esas alan, özgür, özgün örgütlülükler olarak da tanımladı. Demokratik Topluluklar Birliği, diyoruz. Birlik esastır. Yine derinlikli çalışmayı çok çok önemsemeliyiz. Derinlikli çalışmadan kastımız; inşa ve direniş çizgisini pratik çalışmada esas almaktır. İnşa için “zorluk” dememek ve “can sıkıntısı” gibi yaklaşmamak gerekmektedir. Yapılması gereken görevse, dönem hangi görevleri yapmayı gerektiriyorsa, o görevlere göre kendini eğitip, hazırlayıp büyük bir cesaret, istekle, aşkla, şevkle o işleri başarıyla yapmak önemlidir. Çalışma tarzımız en iyi zamanda en yetkin başarıyı elde etmeyi içermektedir. Gerilla buna “derinlikli bir düzeltme” dedi. HPG’de yürütülen hazırlık projesinin tanımı derinlikli gerillacılığa ulaşmaktır. Gerilla başta olmak üzere çalışmalarımızın her alanında, ideolojik, sosyal, siyasi bütün çalışmaların tamamında böyle derinlikli, somut bir çalışma tarzına kesinlikle kendimizi ulaştırmalıyız. Buna göre örgütü büyütmek, aday kadrolar katmak, yeni kadrolar eğitmek, gerillayı büyütmek önümüzdeki dönemin temel görevidir.

Bunları gerçekleştirmek için Parti Yürütme Komitesi toplantımız, kış boyu partileşme seferberliği içerisinde, eğitimlerden başlayarak, Önder Apo’nun eleştirileri temelinde kendini yenileme çalışmalarını yürütmeyi ön gördü. XI. Kongre kararlarını hayata geçirecek bir parti ve kadro haline gelebilmek için, seferberlik düzeyinde çalışmalıyız. Eğitimlerimizi böyle yürütmeliyiz, ideolojik mücadelemizi, tartışmamızı buna göre geliştirmeliyiz. Yanlış anlayışlara karşı mücadeleyi, zihniyet devrimini her şeyi yeni paradigmayı ve Önderlik savunmalarını özümseme temelinde bir partileşme seferberliği ruhıyla yürütmeliyiz. Bu kış çalışmalarını parti olarak böyle tanımlıyoruz. Bunların sonuçlarını kadroda netleştirme, kararlaştırma ve buna göre yeniden görevlendirmeyi, komite, temsilcilik düzeyinde örgütlenmeyi ön görüyoruz.

Bu değerlendirme ve kararlar tüm alan çalışmaları açısından geçerlidir. 2013’te genel kongre ve konferansları yaptık. Kış boyunca XI. Kongre sonuçları ve Önder Apo’nun son talimatı temelinde bir partileşme seferberliği yürütmeliyiz. Kendi içimizde ideolojik mücadeleyi, sınıf ve cins mücadelesini bu temelde yürütmek kadar, dışımızda da ideolojik, örgütsel mücadeleyi böyle bir seferberlikle yürütmeli, sonuçlarını 2014 baharında yeni bir pratik hamleye göre hazırlık çalışmasına dönüştürmeliyiz. Bu hazırlık çabalarını parti konferanslarında tamamlamalı, daha kalıcı bir hamleye dönüşecek başarılı sonuçlara ulaştırmalıyız.

PKK Yürütme Komitesi olarak yeni yıla cevap olma yaklaşımımız bu temelde olurken eleştirel özeleştirel bir yaklaşım ve doğruyu daha derinden anlama yaklaşımı esas alındı. Bu süreci, yönetim açısından, daha derinlikli bir özeleştiri süreci olarak da ele alıyoruz. PKK XI. Kongre sonuçlarını hayata geçirmenin ilk yılını, kongrenin görev verdiği yeni yönetim açısından da, her bakımdan bir özeleştirel derinleşme yılı olarak görüyoruz. Önce bunu pratikte, her alanda yürüttüğümüz çalışmanın başarıyla gerçekleştireceğiz, sonra da ulaştığımız sonuçları, yaptığımız başarılı pratikten bakarak, kendimizde gerçekleştirdiğimiz değişiklikleri değerlendireceğiz, analiz edeceğiz, raporlara dönüştüreceğiz. Tüm kadro ve sempatanların, tüm halkın yararlanması için tüm örgüte ve topluma mal etmeyi sağlayacak raporlara da dönüştüreceğiz.

XI. Kongre’den sonraki 3 aylık pratik sonunda kongrenin ön gördüğü düzeltme, kendini yenileme, netleştirmeyi Önderlik talimatı temelinde yapmada bu sonuçlara ulaştık. 2013 yılını da çözümleme ve yeniden kararlaştırma temelinde tamamlıyoruz. Yeni miladi yıla, 2014 yılına siyasi, askeri bakımdan durumu değerlendirmiş, genel değerlendirmeler kadar, somut Kürdistan parçalarında yaşanan gelişmeleri de analiz ederek, izlememiz gereken, bizi özgürlük devrimine taşıyacak yeni politikaların ne olması gerektiğini de tartışmış ve kararlaştırmış olarak giriyoruz. Bunun yanında Önderlik talimatı temelinde şimdiye kadar ki yarım yetersiz devrimciliğin, tam başarılı olamamanın sonuçlarını tartışıp, değerlendirek, yenilenmeyi, değişimi yeterince yapamayan, yeni paradigmayı özümsemeyen, tutuculuğu, dogmatizmi, karamsar bakış açısını mahkum ederek eleştirirken bunu aşmayı pratikteki dersler temelinde Önderlik paradigmasını ve devrim anlayışını, strateji ve taktik yaklaşımlarını bilince çıkarma, özümseme ile yapmayı öngörüyoruz.

Yönetim toplantımız yeni siyasi gelişmeleri değerlendirip, siyasi ve askeri duruma ilişkin, bizi başarıya götürecek politikalar belirleyip, kararlar almıştır. XI. Kongre sonuçları temelinde kadro ve örgüt duruşunu, çalışma tarzımızı, parti ve KCK örgütlenmesinde yaşanan sorunlar ve var olan hata ve eksiklikleri, bunların zihniyet ve tarz boyutlarını çok yönlü olarak tartışıp, değerlendirek yanlış, eksik, hatalı olan tutumları mahkum etti.

Başarılamayana, gerçekleştirilemeyişi bu süreçte mutlaka gerçekleştirip, 2014 yılında Önderlik savunmalarını derinden özümsemiş, yeni paradigmanın öngördüğü devrim anlayışını ve mücadele tarzını kavramış, bu konuda kendini yenilemiş bir kadro duruşu ve örgütsel yeniden yapılanmayla karşılamayı öngördü.

Bu anlamda Yürütme Komitesi toplantısı bir kongre gibi bir düzeltme, yeniden yapılandırma ve büyük bir hamleyi kararlaştırma özelliğine sahiptir. Bu gerçekler, her alandaki yoldaşlar tarafından doğru kavranır, esas alınır ve buna göre kendini yenileme, değiştirme ve pratiğe yönelme gerçekleşirse, 2014 yılı, başta Kuzey Kürdistan olmak üzere, Kürdistan’ın tümünde büyük bir hamle yılı olacak; özgürlük devrimimizin zafer üstüne zafer kazandığı yıl haline gelecektir. Bu temelde de Önder Apo ve Kürdistan’ın özgürlüğü, bir istek olmaktan çıkıp, gerçek haline gelecektir. Biz buna inanıyor ve yönetim toplantımızla kararlaştırmış bulunuyoruz. 2014 yılı mücadelesine de bu esas üzerinde yürüyoruz. Kararlaştırılan, ön görülen esaslar asgari olarak yerine getirilir, tüm kadro, komuta gücü, parti ve KCK örgütlerimiz bu esaslar üzerinden kendini planlayıp, örgütleyerek pratik hamleye yönelirse, 2014 yılının, her yıldan daha fazla Kürdistan halkının ve özgür insanlığın kazandığı bir yıl olacağına inanıyoruz. Bu temelde özgürlük Önderimiz Rêber Apo’nun, Kürdistan halkının ve tüm yoldaşların yeni yılını kutluyor, 2014’ün özgürlük ve zafer yılı olmasını diliyoruz!

– Partileşme seferberliğini Önderlik çizgisini doğru özümseme ve başarılı pratikleştirme temelinde geliştirilelim!

– Bütünlüklü ve derinlikli bir çalışma tarzıyla 2014’ü zafer yılı yapalım!

– Yaşasın Özgürlük ve demokrasi mücadelemiz!

– Yaşasın meşru savunma direnişimiz!

– Bijî Rêber APO!

Kültürel soykırım kısılcacında Kürtleri savunmak

KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

● Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

çok sayıda gelgitler oluşmuştur. Kentlerin, sınıfların, devletlerin yükselişleri ve dağılımları, beylikler ve imparatorlukların kuruluş ve yıkılışları, hanedanlıkların yükselip düşmeleri hep bu hegemonik merkez-çevre ilişkilerindeki bunalımlarla bağlantılı olarak gerçekleşir. Tarihi doğru okumak istiyorsak, tüm bu süreçlerin temelindeki diyalektiği doğru kavramamız zorunludur.

Hegemonik güç merkezinin nasıl oluştuğu tarihsel diyalektiğin kilit sorusudur. Hegemonyanın oluşması öncelikle yerel güç odaklarının oluşmasını gerektirir. Bunlar genellikle kırsal beylikler, kabilesel ve aşiretsel hiyerarşiler ve kentsel devletçiklerdir. Yerel güç odakları oluşuktan sonra, aralarında dayandıkları artı-üründen kaynaklanan pay arttırma savaşları başlar. Payını arttırma savaşları sınırlar meselesini ortaya çıkarır. Sınırlar daha önceki çağların aile ve kabilelerinden kalma mülkiyet sınırlarının yerel iktidarların sınırlarına dönüşmesi anlamına gelir. Her yerel iktidar daha da genişletilmiş aile hanedanlığı veya kabile birlikleri demektir. Ne denli büyürlerse sınırlarını da o denli büyütürler. Sonuçta sınırlar birbirleriyle çakışır. Her sınır dahilindeki güçlerin dengersiz gelişme durumları vardır. Dengesizliği doğuran, yeni iktidar teknikleri (yeni silahlar, ulaşım araçları vb) ve verimli üretim araçlarıdır. Gücünü sürekli arttırmak sermaye birikiminin ilkel halidir. Kapitalist sermaye nasıl birikimini sürekli arttırmadan ayakta duramazsa, yerel iktidar güçleri de güçlerini büyütmeden ayakta duramazlar. Sınırların boş alanlarda genişlemesi tamamlanınca, farklı güçler karşı karşıya geldiklerinde çatışma yani bunalım dönemi kaçınılmaz olur. Kaçınılmazlık oluşan yerel güçlerin artık-ürün büyümesi olmadan güçlerini koruyamamalarından kaynaklanmaktadır. Çünkü artan bürokrasi, çoğalan hanedanlıklar ve kabileler nedeniyle mevcut nüfus şişmeye başlar. İktidar büyüyen kanser hücreleri gibi diğer tüm toplumsal alanlar üzerinde yayılmak ister. Bu ise, kendini korumak isteyen canlı hücreler örneğinde görüldüğü gibi korunma savaşına yol açar. İlk Sümer şehir devletlerinde ve hanedanlık savaşlarında bu süreci çok çarpıcı olarak izlemekteyiz. Günümüz Irak'ında da aynı süreç bütün çıplaklığıyla devam etmektedir. Uruk Tanrıçası İnanna'nın laneti yüzünden olsa gerek.

Yeni hegemonya kendini kutsallaştırıp tanrısalastırır

Yerel iktidarların çatışma süreci ya birbirlerini hep birden tüketmeleri ya

da birinin bu çatışma veya bunalımdan üstün çıkmasıyla sona erer. Üstün çıkan site veya hanedanlığın etrafında yeni hegemonik merkez oluşur. Tüm alt ve üstyapısıyla, yani maddi üretim teknikleri ve mülkiyetleriyle manevi ideolojik ve politik yapılanmaları yeniden düzenlenir. Yeni hegemonya kendini kutsallaştırıp tanrısalastırır. Ya eski dini kendi çıkarlarına uyarlar, ya mezhepleştirerek farkını ortaya koyar, ya da yeni bir din veya mitoloji ile ideolojik yönden de kendini kalıcı, ebedi kılmak ister. Ortadoğu'nun merkezi uygarlık sistemi, beş bin yılı aşan bir süre boyunca bu diyalektik işleyiş temelinde kendini hep merkezileştirerek bunalımlardan çıkış yaptı. Her çekişme ve çatışma süreci daha da büyüyen merkezi iktidarla sonuçlandı. Zaten bunun sonucudur ki, merkezi uygarlık sistemi olmayı hep başardı. Artan merkezileşme sadece yerel iktidarların güç kaybı pahasına gerçekleşmedi. Genel olarak toplumların özyönetim haklarını da sürekli gasp ederek, gerek merkezindeki gerekse çevresinde ve hatta dışındaki aile ve kabilelerin doğal demokratik düzenlerine de sürekli müdahale ederek, onların özyönetim haklarını elinden alıp kendine bağlayarak hegemonik merkezi güçlendirdi. Gerek hegemonik iktidar gerekse yerel iktidarlar hep doğal ilkel komünal düzeni yaşayan kabile, aşiret, köy ve hatta kent özyönetimlerinin geriletilmesi veya yıkılması pahasına gerçekleşti.

Hegemonikleşmiş merkezi iktidar her zaman yerel demokratik otoritelerin aleyhine gerçekleşir. Ortadoğu kültüründe demokratik ruhun ve zihniyetin çok zayıflatılmış olmasında binlerce yıllık hegemonik iktidarların belirleyici payı vardır. Avrupa'da iktidar kültürü yakın bir tarihe dayandığı için demokratik ulus eğilimleri hep güçlü olmuştur. Ortadoğu'da ilkel komünal otorite imkanı kalmadığından, gelişim gösteren muhalif dinsel ve mezhepsel akımlar çarpık bir demokratik geleneği yansıtır. Özünde iktidar muhalifi olan her hareket demokratiktir. Hegemonik geleneğin 16. yüzyıldan itibaren Batı Avrupa'ya kayması, Ortadoğu'da siyasi ve ekonomik bunalımın sistemik karakterde yaşanmasına yol açar. İslami hegemonyanın Osmanlı İmparatorluğu'nda bu yüzyılın sonlarından itibaren gerilemesine karşılık, Avrupa hegemonik iktidarı yükselişe geçer. Hegemonik iktidarı bir sistem olarak düşünmek gerekir. Bir bölgede bir yüzyılda düşüşü ve bunalımı yaşarken, başka bir bölgede başka bir yüzyılda yükselişe karşılık bulur. Gittikçe merkezileşir ve küreselleşir. 19. ve 20. yüzyıllar hegemonik sistemde merkezileşme ve küreselleşmenin en çok yaşandığı yüzyıllardır. Son iki yüz yılda ağırlıklı olarak İngiltere ve ABD hegemonyasının geliştiği Ortadoğu, derin bir bunalım yaşayan çevre kültürü konumundadır. Osmanlı hegemonyasının

dağılmasından sonra, binlerce yıllık merkezi hegemonik iktidar kültüründe yaşanan bunalım daha da derinleşmiştir.

Beş bin yıllık tüm hegemonik sistemlerde bağımsız devlet olgusuna yer yoktur

İngiltere ve ABD'nin temsil ettiği hegemonik iktidar sistemi son dört yüz yılda inşa edilip yükselişe geçen ulus devletlerle icra edilir. ulus devletlerin doğasını çok iyi tanımak gerekir. Küçük burjuva ideolojisinin iktidara indirgediği bağımsız ve yarı-bağımsız devlet yorumları iktidar gerçeğini örtbas etmekten öteye bir rol oynamaz, ulus devlet gerçeğini açıklamaz. Özellikle Ortadoğu'da hegemonik güçlerce kurulan ulus devletler hakkındaki bu tür küçük burjuva yorumlar devlet ve demokrasi sorunlarını gizlemeye ve kapitalist sistemden soyutlamaya yarar. Çok iyi bilinmesi gerekir ki, İngiltere'nin kendi hegemonyasında önce Avrupa'da, sonra bütün dünyada inşa edilmesine öncülük ettiği ulus devletlere ilişkin iki temel amacı vardır. Birincisi, hegemonyası önünde engel teşkil eden imparatorlukları ve büyük devletleri parçalayarak küçültmek ve böylece engel olmaktan çıkarmaktır. İkincisi, ortaçağdan çıkışta oluşan demokratik ulus geleneğini kapitalizmin gelişmesi önünde engel olmaktan çıkarmaktır. Her iki amacın başarısı sonuçta kapitalist hegemonyanın tesisine yol açacaktır. Hegemonik ulus devlet tekeli son dört yüz yıldır Anglosakson İngiltere ve ABD'nin elindedir. Diğer tüm ulus devletlerin hegemonik ulus devletin çıkarlarıyla bütünleştirilinceye kadar minimize edilmeleri kaçınılmazdır. Her hegemonik sistem bunu gerektirir. Tarih boyunca da bu böyle olmuştur. Kapitalist hegemonya döneminde devlet düzenlenmeleri daha çok sistematize edilmişlerdir. Dolayısıyla sanki dünyada sistem dışında tamamen bağımsız devletler mümkünmüş gibi görüşler ileri sürmek, kasıtlı değilse küçük burjuva ukalalıdır. Son beş bin yıllık tüm hegemonik sistemlerde bağımsız devlet olgusuna yer yoktur. Kapitalizm gibi son derece şiddet ve emperyalizm yüklü bir sistem hegemonyasında bağımsız devletlerden, keyfince devlet kurmalardan ve var olan devletlerin varlıklarını bağımsızca sürdürmelerinden bahsetmek bir safsatadır.

Kapitalist sistem neden hegemonik ulus devlete ihtiyaç duyar? Açık ki, sistem başka tür bir devletle sürdürülemez de ondan. İmparatorluklar dağıtılmadan, özellikle ortaçağdan çıkışta kentlerde yoğunlaşan demokratik cumhuriyetler ortadan kaldırılmadan, böylelikle demokratik uluslaşmanın önü kesilmeden kapitalizm hegemonik sistem halinde yükselmez. ulus devlet olarak iktidar yeniden düzenlenmeden, kapitalizm varlığını koruyup geliştiremez.

İngiltere hegemonyası özellikle Hin-

Ortadoğu kültüründe bunalım ve çıkış-çözüm evrensel kültürdeki konumunu halen sürdürmektedir. İlgili ciltte konu üzerinde kapsamlı durulduğundan tekrarlamayıp dikkat çekmekle yetineceğim. Üzerinde daha yoğunluklu durulmayı gerektiren konu merkezi iktidar olgusudur. Toplumsal bunalımların temelinde iktidar olgusunun yattığı bilimsel bir tespittir. Çözümlerin de bu nedenle iktidarla bağlantılı olarak geliştirilmesi gerekir.

Beş bin yılı aşan bir süre boyunca Ortadoğu kültüründe merkezi uygarlık sisteminin başat rol oynadığını uzunca değerlendirdik. merkezi uygarlık merkezileşen iktidarla bağlantılıdır. Uygarlık bir anlamda iktidarın merkezileşmesiyle at başı gider. Beş bin yıllık merkezi uygarlık, aynı süre boyunca merkezileşen iktidar anlamına da gelir. İktidarın dağılıp merkezileşmesi hakim tarih anlayışının en çok işlediği konudur. Diğer bir ifadeyle hegemonik merkez ve çevre oluşturma aynı tarih anlayışının izlediği temel diyalektiktir. Hegemonik güçler

her zaman derin bir bunalımın ardından yeniden oluşturulur. Her hegemonik sistem yeni bir iktidar ve üretim tekniğine dayalı olarak oluştuğundan, bu iktidar ve üretim tekniğinin eskimesiyle birlikte aşılması da kaçınılmaz olur. Yeni iktidar ve üretim teknikleri genellikle eski hegemonik merkezin çevre ilişkileri içinde ortaya çıkar. Çevre ilişkilerinde daha güçlü iktidar teknikleri ve verimli üretim araçları yeni güçler ortaya çıkarır. Bu yeni güçlerin eski hegemonik güce üstünlük sağlaması, genellikle eski güçlerin kendini yenileyemeyip bunalıma düşmesiyle başlar. Bu süreç çatışmalı geçer. Eski güçler merkezi iktidar teknelini kolay kolay kaybetmek istemezler. Yeni güç merkezi ise ayakta durmak ve daha da güçlenmek istiyorsa eski merkezin yerini almak zorundadır. Bunalım zaten bu sürecin çatışmalı karakterinden doğmaktadır. Hegemonik bir güç kendi kendine bunalıma düşmediği gibi, yeni bir güç de hegemonik sisteme karşıt olmadan gelişemez. Ortadoğu kültüründe ve uygarlık sisteminde bu yönlü

distan'a kadar olan egemenlik yolu üzerinde bulunan Ortadoğu'ya stratejik bir rol biçmişti. Napolyon'dan sonra Ortadoğu üzerindeki denetimini adım adım geliştirirken sistemin bütünselliğini göz önünde bulunduruyordu. İspanya ve Fransa İmparatorluklarını bu amaçla minimize etmişti. Rus İmparatorluğu'nun güneye inmesinin önüne set çekmişti. Osmanlı İmparatorluğu'nu da kullandığı süre boyunca tampon statüsünde tuttu. Yükselen Alman hegemonyasıyla ittifağa girince de parçalanma sürecine soktu. I. Dünya Savaşı ile amacına ulaştı. Bu tarihten sonra Ortadoğu'da kurulan tüm ulus devletler önce İngiltere'nin, sonra stratejik müttefiki ABD'nin damgasını taşırlar. Başta TC olmak üzere kurulan tüm ulus devletler merkeziulus devletin rızası olmadan varlıklarını sürdüremezlerdi. Sovyet Rusya'nın kuruluşundan yetmiş yıl sonra çözülüşü, Çin'in halen kapitalizm yolunda ilerlemesi bu gerçeği doğrular. Başlangıçta bazı çelişkilerin -örneğin TC'nin kuruluş yıllarında yaşanan çelişkiler- olması, sonucun böyle gelişmesinin önünde engel teşkil edemez. Dört yüz yılı aşkın hegemonik bir birikimi olan sistem bunu kolay kolay terk edemez ve bağımsız devletler adıyla başka ulus devletlerle de paylaşamaz. Hegemonyayı paylaşmak sistem mantığına aykırıdır. Ya savaş olur, biri kazanır, hegemonya onda kalır, ya da daha verimli yeni bir sistem doğar. Eski hegemonyanın ona gücü yetmez. O da diyalektik bütünlük içinde gerektiğinde savunma savaşlarıyla gerektiğinde uzlaşmalarla varlığını sürdürür. Kapitalizmi tercih edip de sistem dışında bağımsızlık taslamak kendini kandırmaktan veya ukalalıktan öteye anlam taşımaz.

O halde Ortadoğu kültüründe inşa edilen ulus devletleri hegemon ulus devletin en yoğunlaşmış ajan kurumları olarak yargılamak gerçekçidir. Örneğin yirmi iki minimal Arap ulus devletin varlığı ancak hegemon ulus devletin çıkarlarıyla izah edilebilir. Başka türlü bir izahı olamaz. Osmanlı bakiyesi olan TC'nin varlığı ancak minimal bir ulus devlet olmayı kabul edince tanındı. Başka türlü vücut bulamazdı. Genelde olduğu gibi Ortadoğu'da da ulus devletler bunalımdan çıkışın değil, bunalımın derinleşmesinin araçlarıdır. Amaçları hegemonik ulus devletlerin küresel istikrarını sağlamaktır. Bu da sonuçta kapitalizmin bunalımını küreselleştirir. Ortadoğu ulus devletleri bölge kültüründen beslenen araçlar olmadıklarından hep bir çelişki yaşarlar. Geleneksel iktidar bunalımına kendi yabancılıklarından kaynaklanan unsurlar eklerler. Böylece bölge toplumlarının kültürel gerçeğinden tümüyle koparlar. Hiçbir toplumsal sorunu çözemeyen bu ajan kurumlar gittikçe gereksizleşirler. Bölgedeki ulus devletler kapitalizmin başlangıç döneminde devlet kapitalizmi ile varlıklarını biraz meşrulaştırdılarsa da, kısa bir süre içinde toplumsal sorunların altında nefessiz kaldılar. Sadece antidemokratik olmakla kalmadılar, anti-toplumsal da oldular. ulus devletlerin doğuşları mantıkları gereği demokratik ulusa karşıtlık temelindeydi. Geç dönemlerinde bu karşıtlık toplumsallık karşıtlığına dönüşür. Çevreyi çöküşe götürür. Günümüzdeki konumlarını somut ele alarak gerçekliklerini daha iyi kavrayabiliriz.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurgulanışı

Osmanlı İmparatorluğu islami hegemonyanın son büyük temsilcisiydi. Önce Bizans hegemonyasına, sonra başını Habsburg Avusturya'sının çektiği

Avrupa Haçlı hegemonyasına, ayrıca kuzeyden Rus Çarlığı'nın güneye doğru yayılışına, en son İngiliz hegemonyasına karşı savaşlarla geçen altı yüz yılın sonunda yıkıldı. İmparatorluğun enkazından çıkarılan Cumhuriyet'i sık sık çözümlemeye tabi tuttuk. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışını, Almanya ile ittifakına bağlayanlar yanılmaktadır. Almanlar kazansaydı bile yine dağılacaktı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunu da önce hristiyan halkların, sonra müttefikleri olan komünistlerin, islam ümmetçilerinin, Çerkezlerin ve Kürtlerin tasfiyesine, yahudi-Siyonist milliyetçiliği ile Türk bürokratik burjuvazisinin ittifağına bağlamak mümkündür. İngiltere hegemonyasında kurulan bu ittifaqla Ortadoğu'da İsrail'in oluşumuna giden yolda önemli bir kilometre taşı döşenmişti. Bütün göstergeler Türkiye Cumhuriyeti'nin minimal gerçeğini Proto-İsrail'e bağlamaktadır. Kuzey Kürdistan'da Kürt varlığının tasfiyesiyle Güney Kürdistan'da minimal bir Kürt siyasi oluşumuna gidilmesi de Cumhuriyet'in Proto-İsrail rolüyle yakından bağlantılıdır. O dönemin konjonktürü bunu emretmektedir. Arapların çok sayıda ulus devletçiğe bölünmesi de İsrail'in oluşumuyla bağlantılıdır. Günümüzde yeni kurulmakta olan Filistin ve Kürt ulus devletçikleri de aynı program kapsamındadır.

1919-22 Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda iki temel unsur olarak rol oynayan Türkler ve Kürtlerin bu tavrı tarihsel geleneklerine uygundu. Selçuklu, Eyyubi ve Osmanlı Hanedanlıklarında görüldüğü gibi, kurulan tüm iktidar-devlet oluşumlarında ortak bir tutum benimsemişlerdi. 19. yüzyılda her iki tarafla oynayan İngiltere hegemonyasının etkisiyle bu ortaklık bozulmak istendiyse de, bunda başarılı olunamadı ve ortaklık sürdürüldü. Dizginleri yahudi milliyetçiliği ve Masonluğun ellerinde olan Jön Türklerin, sonraki adlarıyla İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin komplo ve provokasyonları da aynı tarihsel ortaklık geleneğini bozmadı. Ulusal Kurtuluş Savaşının zafarını belirleyen de son tahlilde bu tarihsel ortaklıktı.

Burada sorulması gereken temel soru, dokuz yüz yıllık stratejik müttefik ve Cumhuriyet'in asli kurucu unsuru olan Kürtlerin varlığının neden yadsındığıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurgulanış mantığını çözümlerken, Fransız ve Rus Devrimlerindeki yahudi milliyetçiliğinin etkisini ve sermayesinin gücünü kesinlikle hesaba katmak gerekir. Bilindiği gibi Fransız kralları katı Katolik olup yahudi aleyhtarıydı. Ortaçağ'dan beri yahudileri gettolara kapatmada ve antisemitizmi geliştirmede önemli rol oynamışlardı. Rus Çarları da katı Ortodokstular ve Katoliklerden daha fazla yahudi pogromlarında (katliamlarında) rol oynadılar. Gerek yahudi entelektüelleri (Yazarları da diyebiliriz; daha önceleri peygamber unvanını taşıyorlardı) gerekse yahudi sermayedarları (Tarih boyunca marjinal sermayenin önde gelen birikimcileriydi) bu krallık hanedanlarını iyi tanıyorlar ve bunlara dış biliyorlardı. Uygun buldukları zamanda bunlardan intikam almak için bileniyorlardı. Fransız ve Rus Devrimleri onlara bu fırsatı fazlasıyla sundu. Her iki devrime de boşuna burjuva devrimleri denmemiştir. Devrimlerin ideolojik ve pratik hazırlanışında etkindiler. Her iki kralın idam edilmesinde ve devrimlerin burjuvazinin hegemonyasında gelişmesinde rolleri katalizör düzeyinde belirleyiciydi.

Şüphesiz bunların etkileri niceliklerinden değil niteliklerindendi. Kaldı ki, burjuvaziye öncülük edecek kadar sermaye ağırlıkları da vardı. Londra-Amsterdam hattında bir hegemonik yükselişi

“Fransız ve Rus Devrimlerindeki demokratik ulusçuların yani komünarların, Sovyetçilerin ve radikallerin tasfiyesiyle ulus devlet diktatörlüklerinin kurulması tarzındaki gelişmenin TC'de de tekrarlandığını görmekteyiz. Fransız Devrimi esas olarak halkın demokratik ulusal devrimiydi. Babeuf ve Robespierre gibi önderler bu gerçeği kanıtlar. Tıpkı Kral XVI. Louis gibi onların da başlarının giyotinle kesilmesi, ulus devletçi diktatörlüğe giden yolda atılan temel bir adımdı.”

yaşayan Protestan Anglosaksonlarla ittifaqlarının her iki devrim üzerindeki etkisi oldukça yüksekti. Liberal veya reel sosyalist çizgide gelişen devrimlerin arkasındaki temel itici güçlerdi. Anglosakson Protestan burjuva ulus devletçiliği Avrupa'daki Katolik ve Ortodoks imparatorlukları hegemonik amaçlarla yıkıp parçalarken, temel yol göstericileri ve müttefikleri yahudi entelektüelleri ve sermaye güçleriydi. Yahudi entelektüellerinin ve sermaye güçlerinin etkisini hesaba katmadan, Avrupa burjuva devrimlerini çözümlemek çok yetersiz ve dogmatik kalacaktır.

Anglosakson ulus devlet hegemonyasına karşı çıkan Prusya burjuvazisiyle (Alman Habsburg Hanedanlarıncı yönetilen İspanya ve Avusturya Katolik İmparatorluklarını da buna eklemek gerekir) Rus Çarlığı ve burjuvazisinin yahudilere karşı soykırımlara kadar varan tavırlarının altında, giriştikleri hegemonik savaşları kaybetmelerinde yahudilerin bu iki yönlü etkisinin, yani Anglosakson ulus devlet projesine ve kapitalist moderniteye sundukları desteğin belirleyici rol oynadığına inanmaları yatar. Aynı hususlar Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşü için de geçerlidir, hatta daha fazla geçerlidir. Çünkü İmparatorluk 1896'da toplanan ve Filistin'i yahudi anayurdu olarak kabul eden Siyonist Kongre'nin kararları önünde bir engel konumundaydı. Yahudi militanlar ve sermaye sahipleri önce dostlukla Abdülhamit'ten Filistin'e yahudi göçünün yolunu açmasını istediler. Abdülhamit istedikleri gibi davranmayınca (Yine de yahudilerle sıkı fıkıydı) veya yaptıkları yetersiz kalınca, İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni kuran (Dönemin İngiliz Elçisi, Jön Türklerle İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin iktidara gelişini yahudilerin İmparatorluğa el koyuşu olarak değerlendirir) Jön Türkler İmparatorluğu etkileri altına aldılar. İkinci Meşrutiyet (1908) ve 31 Mart 1909 darbeleriyle Abdülhamit'i de tıpkı Fransız Kralı ve Rus Çarı gibi etkisizleştirdiler. Cumhuriyet'in kuruluşuyla Anadolu ve Mezopotamya'daki etkilerini zirveye çıkardılar.

Çok daha çarpıcı olan bir benzerlik daha vardır. Fransız ve Rus Devrimlerindeki demokratik ulusçuların yani komünarların, Sovyetçilerin ve radikallerin tasfiyesiyle ulus devlet diktatörlüklerinin kurulması tarzındaki gelişmenin Türkiye Cumhuriyeti'nde de tekrarlandığını görmekteyiz. Fransız Devrimi esas olarak halkın demokratik ulusal devrimiydi. Babeuf ve Robespierre gibi önderler bu gerçeği kanıtlar. Tıpkı Kral XVI. Louis gibi onların da başlarının giyotinle kesilmesi, ulus devletçi diktatörlüğe giden yolda atılan temel bir adımdı. Ulus devlet Anglosakson modelinde geliştiği gibi, onların fiili denetiminin etkisini de taşıyordu. Tarihçilerin üzerinde birleştikleri görüş, Fransız Devrimi'nin ulus devletçilikle sonuçlanmasının İngiliz Anglosakson kapitalizminin hegemonik güç haline gelişinde en büyük adımlardan biri olduğudur.

Tam olmasa da, aynı görüş Rus İmparatorluğu'nun yıkılışı sonrasında kurulan Rus ulus devleti için de ileri sürülebilir. Devrimin başlangıcında sadece Çarlık tasfiye edilmedi, demokratik Rus ulusçuluğu da Sovyetler Birliği somutunda tasfiye edildi. İyi bir Rus demokratik ulusçusu yani Sovyetçisi olan

Kropotkin bizzat Lenin'e, Sovyetlerin ulus devlet diktatörlüğüne kaymaması konusunda öneri ve uyarıda bulunmuştu. Daha sonra Rus ulus devletinde olup bitenler Kropotkin'in öneri ve uyarılarını haklı çıkarmıştır.

Yeni kurulan Türk cumhuriyeti tüm azınlıkları yok etmek istedi

Osmanlı İmparatorluğu'nda kademeli olarak önce kontrolü, sonra iktidarı eline geçiren İttihat ve Terakki Cemiyeti, özünde yahudi militanları ve sermaye güçlerinin ideolojik ve pratik öncülüğünü ifade eder. Cemiyette diğer milliyetlerden kurucular ve yöneticilerin rolü belirleyici değildir. Türk ve Kürt katılımcılar da buna dahildir. Türk ve Kürt öğeler daha çok yahudi etkinliğinin maskeleyicisi rolünü oynadılar. Kuruluşunda Cumhuriyet'in ulusal kurtuluşçu yönü kadar demokratik kurtuluş yönü de vardı. Devrim olarak başlangıçta demokratik ulusal güçlerin ittifağı ile başarılıydı. Komünistler, islam ümmetçileri, Çerkezler, Kürtler ve Türklerden oluşan bir ittifaq söz konusuydu. Fransız ve Rus Devrimlerinde olduğu gibi Anadolu Devriminde de demokratik ulus karakterli yapı komplocu yöntemlerle diktatöryal ulus devlete dönüştürüldü. Burada da başrolü oynayan İngiliz hegemon-

yordu. Büyük Kuzey Kürdistan parçası ise Cumhuriyet tarihi boyunca kan revan içinde bırakılarak kıpırdıyamaz hale getiriliyordu.

Kendi ümmet dincileri, baş müttefikleri komünistler ve Kürtlerle sürekli kavgalı olan, onların varlığını sürekli inkar eden, sık sık provokasyonlarla imha ve idam eden bir Cumhuriyet'in gelişme ve büyüme şansı elbette olamazdı. Küçük bir azınlık olan bürokratik Türk burjuvazisiyle yahudi unsurların bu yeni sınıf jargonuna Beyaz Türkler denilmektedir. Bunlar laik milliyetçiliği çok katı bir din olarak benimseyip Cumhuriyet'in tüm demokratik unsurlarını ötekileştirmişlerdi. Cumhuriyet tarihi bu özün korunmasından ibaretti. Menderes, Özal, Erbakan ve Ecevit gibi bazı devlet adamları Cumhuriyet'in bu özünü biraz aşip içerde demokratikleştirme, dışarıda ise Ortadoğu'da minimalizmi aşip maksimize etme sürecine girmek istediklerinde hemen tasfiye edildiler. Minimal diktatöryal özün 'tunc kanunu' ısrarla korundu. Bunun için Kürtlere, Müslümanlara ve Komünistlere, hatta Çerkezlere yönelik provokasyonlar ve komplolarla tasfiyeler sürekli gündemde tutuldu. Katliamlar, tutuklamalar ve idamlar hiç eksik olmadı. NATO'ya girildi. 1952'den bu yana Türkiye'yi fiilen Alman merkezli Gladio adlı gizli NATO ordusu yönetti. Ordu vesayeti ve darbeleri denilen süreçlerin arkasında hep

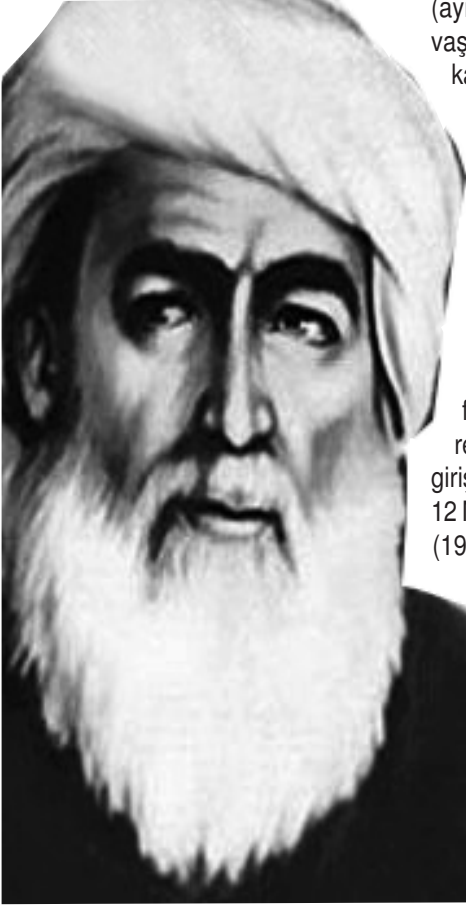

yacılığydı. Fakat Cumhuriyet ulus devletçiliğinde sadece demokratik ulusal unsurlar tasfiye edilmedi. Yine öncü rol oynayan beş paşadan Mustafa Kemal dışındakilerin tasfiyesiyle de yetinilmedi. İngiltere'nin yeniden düzenlemek istediği Ortadoğu'daki minimal (İngiliz hegemonyasında kalacak büyüklükte ulus devletler) ulus devlet sisteminin köşe taşlarından olan Türkiye Cumhuriyeti, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda düşünüldenden çok farklı biçimde adeta yeniden tasarlanıp inşa edildi. İsrail'in kuruluşuna giden yolda Proto-İsrail olarak kurgulandı. Musul-Kerkük meselesi (Kürdistan'ın parçalanması) bu konuda bir manivela olarak kullanıldı. Mustafa Kemal Paşa'nın önüne konulan 'ya Cumhuriyet ya Musul-Kerkük' ikilemi bu anlama gelmekteydi. Burada da bir taşla iki kuş vuruluyordu. Hem Musul-Kerkük ellerinden alınıyor (Misak-ı Milli'ye aykırı olarak), hem de orada İsrail'in kuruluşuna giden yolda bir ikinci Proto-İsrail Kürt oluşumunun temeli atılı-

Gladio vardı. Gladio yönetimi için sağsol, Alevi-Sünni, Türk-Kürt gerginlikleri sürekli çözümsüz bırakılarak askeri ve sivil diktatörlüğe gerekçe kılındı. 1925'ten sonra benzer rolü Kürtlere yönelik provokasyonlar oynuyordu. Soğuk savaştan sonra Türkiye Cumhuriyeti'ne yeni roller biçilmek istendi. Ne de olsa İsrail'in kuruluşu tamamlanmış, Ortadoğu'daki hegemonya ilerleme sağlamıştı. Sovyet Rusya tehdidi ortadan kalkınca (1990), Ortadoğu'da ABD'nin tam hegemonyası için tarihi gün doğmuştu.

Bu tarihi günün önemini anlamak için temel göstergemiz yine İsrail'in konumu olmak durumundadır. İsrail kurulmuş ama güvenlik sorunları halledilememişti. Arap milliyetçiliği tarafından her an yutulabilirdi. Bunun için kalıcı müttefiklere, yeni strateji ve taktiklere ihtiyacı vardı. 1920'lerde Türkiye Cumhuriyeti'nde Beyaz Türk ulus devletçi diktatörlüğün oynadığı rolü bu sefer Kürdistan'da Beyaz Kürt ulus devletçiliği

(aynı tarih, 1920), Ulusal Kurtuluş Savaşı sonrasında Lozan Antlaşması'nın kabulü ile birlikte Beyaz Türk ulus devletçiliğinin demokratik ulus cumhuriyetçiliğini tasfiye edip (Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndaki ittifakı dağıtma ve azınlık diktatörlüğünü kurma) CHP diktatörlüğünü kurması (1923), 15 Şubat 1925'te Şeyh Sait'in provoke edilmesiyle Kürt katliamları sürecinin başlatılması (1925-1938), İngiltere-TC ittifakı (1939), İsrail'in kuruluşunun resmen ilanı (1948), TC'nin NATO'ya girişi (1952), 27 Mayıs darbesi (1960), 12 Mart darbesi (1971), 12 Eylül darbesi (1980), Çiller-Demirel darbesi (1993), Çevik Bir darbesi (1997) ve en son Ecevit'e darbe ve AKP'nin hükümete getirilişi (2002), bunlara ek olarak Birinci (1990) ve İkinci Körfez Savaşları (2001'de görünüşteki Afganistan'ın işgali aslında İkinci Körfez Savaşı ve Irak'ın işgali

oynayacaktı. 1990'lar dönemi ikinci bir 1920'ler dönemidir. 2000'lerin başlangıç yıllarındaki İkinci Körfez Savaşı için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. 1990'ların başlarında Sovyetler Birliği'nin çözülüşü, kapitalist dünya hegemonyası (önder güç ABD) için yeni bir düşman belirleme sorununu ortaya çıkarmıştı. Sonuçta İsrail'in güvenliği temel alınarak, islam radikalizmi yeni tehdit veya düşman olarak ilan edildi.

İslam ümmetçiliği laik ulusçu devletle tasfiye edilmek istenmiştir

Açığa çıkan bu yeni gerçeklik İsrail'in bölgedeki konumu üzerinde yeniden düşünmeyi zorunlu kılmaktadır. İsrail'in inşası herhangi bir bölge ulus devletinin inşası değildir, olamaz da. İsrail sadece bir yahudi ulus devleti de değildir. Böyle anlamakla yetinilemez. İsrail'in kuruluşuna giden süreci yeniden göz önüne getirdiğimizde, Siyonist Kongre'nin toplanması (1896), Sultan Abdülhamit'in kısa kaç altına alınması (1876-1909), İkinci Meşrutiyet darbesi, 31 Mart 1909'da Abdülhamit'in düşürülüşü, 23 Ocak 1913'te İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bir darbe ile iktidarı ele geçirmesi, 1914'te bir oldu bittiyle I. Dünya Savaşı'na girilmesi, Sykes-Picot Antlaşması temelinde Ortadoğu'nun İngiltere ile Fransa arasında parçalanması, Balfour Deklarasyonu (1917 Filistin'de bir yahudi yurdunun, İsrail'in kurulması planı), Filistin'de İngiliz mandacılığının kurulması ve TBMM'nin ilanı

tasfiye edilmek istenmiştir. Altı yüz yıllık islami hegemonik güç olan Osmanlı Sultanlarının aynı zamanda halife unvanını da ellerinde bulundurmaları, Cumhuriyet'e güçlü bir islami ümmetçi miras bırakmıştır. İslam aleminde bu islami ümmet bütünlüğü korundukça, İngiliz hegemonyasının ve bunun bölgedeki çekirdeği olacak İsrail'in inşası son derece güç olacaktı. Laik ulusçu CHP diktatörlüğü altındaki Cumhuriyet'e biçilen rol, bu ümmetçi bütünlükte parçalanmaya giden yolu açmasıydı. İngiltere ulus devlet silahını bu amaçla dünyanın birçok köşesinde kullanmıştı. Ortadoğu için de bu son derece gerekli ve etkin bir silah olacaktı. Cumhuriyet'in demokratik ulus temelinden kopartılıp, acele ve çok kanlı biçimde katı Beyaz Türk ulus devletine dönüştürülmesi ancak bu stratejik rolü ile izah edilebilir.

Daha sonraki kilometre taşı niteliğine sahip gelişmeler bu strateji doğrultusunda olacaktır. 1920'lerde ulus devlet olarak Cumhuriyet'in önüne konulan ikinci misyon, Sovyet Rusya'nın Ortadoğu'ya yönelik yayılmasını ve ayrıca Cumhuriyet Türkiye'sinde komünizmin gelişmesini önlemeye yönelikti. Türkiye'nin iç ve dış politikası esas olarak bu iki temel amaca göre şekillenmişti. Denetleyici güç İngiltere idi. 1979'da İran islami Devrimi ve aynı tarihte Afganistan'da başlayan Sovyet Rusya işgali bölgede tesis edilen ulus devlet dengesini kökten sarsmıştı. Birinci Cumhuriyet döneminde Ortadoğu'da İngiliz ve ABD himayesinde kurulan ulus devlet dengesi İsrail bağlamında tamamlanmıştı. Eksik halka Kürt ulus devletiydi; o da kurulma aşamasındaydı. Şu hususu önemle belirtmek gerekir ki, 1979 İran islami Devrimi ve Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgaline kadarki süreçte, Ortadoğu'da İsrail (müttefikleri İngiltere ve ABD ile ortak olarak) hegemonyasında ulus devlet dengesine varılmıştı. Ortadoğu'daki ulus devletçiliğin iddia edildiği gibi bağımsız ulus gereği olmayıp kapitalist modernitenin bölgedeki hegemonik hesaplarına uygun olarak düzenlenmiş olması, İsrail'in hegemonik çekirdek güç olarak varoluşunu gayet iyi izah etmektedir. Ortadoğu'da ulus devlet sistemi İsrail'in gerçekleşmesinin önkoşulları niteliğinde olup hegemonyanın, dolayısıyla İsrail'in varlığının süreklilik kazanması için gerekli bir sistemdir. Sistemin bu mantığı Türkiye Cumhuriyeti'ne ilişkin minimalizmi de gayet iyi açıklamaktadır.

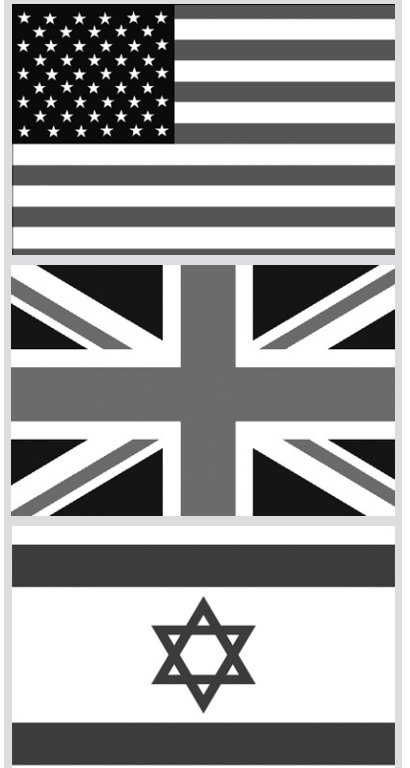
AKP ve II. Cumhuriyet gerçeği

1979'lardan itibaren sisteme yönelik olarak iki kanaldan gelen tehdit (Sovyet Rusya ve islami İran) Türkiye Cumhu-

riyeti'ndeki dönüşümün temel dış nedeni olmakla birlikte, içte üst boyutlara varan demokratik ulus muhalefeti de tehdit teşkil etmekteydi. Bu iki tehdit yüzünden zaten güçlü bir konumda olan Gladio çerçevesinde 12 Eylül 1980 darbesinin gerçekleştirilmesi sistemin vazgeçilmez çıkarları gereği idi. Birinci Cumhuriyet döneminin laik ulusçu ideolojisi yeni tehditler nedeniyle yetersiz kalmaktaydı. Türk-islam sentezi her iki tehdidi önlemek açısından gerekliydi. İkinci Cumhuriyet döneminin resmi ideolojisinin Türk-islam sentezi olarak geliştirilmesi bu bağlamda anlamını bulur. İran islam radikalizmine Türkiye'nin ılımlı Türk-islam sentezciliği ile yanıt verilecek, ayrıca demokratik ulus hareketleri de faşist terörle imha edilecekti. Gladio'nun denetiminde esas olarak bu iki yönlü iç ve dış tehdide karşı böylesi bir darbe cumhuriyetiyle -İkinci Cumhuriyet ile- yanıt verilecekti. Uygulamalar da bu yeni ideolojik konsept temelinde oldu. AKP 1980'de başlayan İkinci Cumhuriyet döneminin daha yaygın ve oturmuş aşamasının hegemonik partisi olarak tasarlandı. İkinci Cumhuriyet'in temel iç ve dış politikalarına bağlı, ama artık hegemonyasını tamamlamak isteyen bir parti olarak kurgulandı. Bir nevi İkinci Cumhuriyet'in CHP'si olarak tasarlandı. Geçen sekiz yıllık uygulamaları da bu ifadeyi doğrulamaktadır. Günümüzde AKP'nin İsrail'le yaşadığı yapay ilişkiler kimseyi şaşırtmamalıdır. Aralarında hiç çelişki olmadığı da iddia edilemez; fakat bu çelişkiler aynı hegemonik sistem içinde çözülebilir çıkar ilişkileridir.

Birinci Cumhuriyet döneminde de Proto-İsrail olarak ciddi ve kanlı geçen ilişkiler yaşanmıştı. Genç Türk bürokrat burjuvazisi yahudi sermayesiyle olan ittifakını sürekli kendisinden yana yontmaktaydı. Yahudilerin, Masonların payını sürekli azaltmak istiyordu. İngiliz yanlısı Maliye Bakanı Cavit Beyin (İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin önde gelen liderlerinden) 1926'da idam edilmesinden 1943'te Varlık Vergisi adı altındaki el koymalara kadar varan birçok uygulama yahudi sermayesini sürekli kırpma amaçlıydı. Tüm bu olaylara rağmen, Türk yahudiliği sistemin ideolojik, politik ve ekonomik yapısına hep damgasını vuran belirleyici güç konumunda kaldı. Ordu ve dış politikada da ağırlıkları hep belirleyici oldu.

AKP ile Türk burjuvazisinin yeni bir kanadı, Konya ve Kayseri merkezli Anadolu özel sermayesi, yahudi sermayesinden ve devletteki (Birinci Cumhuriyet'teki) gücünden daha fazla pay istemektedir. ABD-İngiltere-İsrail üçgeninin Ortadoğu'daki hegemonyasına hizmet etmek için bizzat bu üçlü tarafından oluşturulan AKP, hegemonyaya hizmet karşılığında payının artırılmasını talep etmektedir. Bunun yolu da ordunun kendisine yönelik vesayetinin hafifletilmesi, kendisine karşı yeni darbelerin düzenlenmemesi ve Ortadoğu'daki sömürü pastasından daha fazla pay ayrılmasıdır. İsrail bu yeniyetme Anadolu burjuvazisini biraz aşırı bulmakta, taleplerini kısmasını beklemektedir. Ayrıca 'bölgesel güç', 'küresel güç' teranelerini fazla abartılı bulmakta, bölgede ve dünyada kimin hegemon olduğunu doğru okumasını istemektedir. AKP'ye biçilen rol, İran Şii milliyetçiliği ile Arap radikal islamcılığını ve laik milliyetçiliği yumuşatıp hegemonik sisteme entegre etmektir. Bunun için ordu ve dışişlerinde kendisine bir rol tanıdıkları açıktır. AKP de bu rolü oynuyor. Bu kısma ilişkin çatışma görüntüsü dansıklı dövüştür, ama pay arttırımına ilişkin çelişkileri gerçektir, ancak bunlar sistem içinde çözülebi-lecek gelişkilerdir. Orta ve uzun vadede

“AKP ile Türk burjuvazisinin yeni bir kanadı, Konya ve Kayseri merkezli Anadolu özel sermayesi, yahudi sermayesinden ve devletteki (Birinci Cumhuriyet'teki) gücünden daha fazla pay istemektedir.

ABD-İngiltere-İsrail üçgeninin Ortadoğu'daki hegemonyasına hizmet etmek için bizzat bu üçlü tarafından oluşturulan AKP, hegemonyaya hizmet karşılığında payının artırılmasını talep etmektedir. Bunun yolu da ordunun kendisine yönelik vesayetinin hafifletilmesi, kendisine karşı yeni darbelerin düzenlenmemesi ve Ortadoğu'daki sömürü pastasından daha fazla pay ayrılmasıdır.”

AKP'nin hegemonik sistemle tam uyu-mu kaçınılmazdır. Dik kafalılık ederek, hele İran'la ve radikal islamla, hatta ılımlı islamcılıkla ittifak kurup hegemonik sistemi zorlarsa, eski seleflerinin ve CHP'nin başına gelenlerden farklı bir durum yaşamayacaktır.

Türkiye'nin sistemin zayıf halkası olduğu rahatlıkla söylenebilir. Sistemden kopması ihtimali zayıf bir olasılık değildir. Kopma iki eksende gelişebilir: Birinci eksen, eğer aldatmaca değilse, İran, Suriye, hatta Rusya ve diğer BRIC ülkeleriyle (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin) geliştirmek istediği, eksen kayması olarak da yorumlanan ve küresel güç olmaya kadar varacak kuvvetli bir bölgesel güç olma, böylelikle İsrail, ABD, İngiltere ve AB hegemonyasına karşı çıkma yoludur. İmkansız olmasa da, mevcut Türkiye Cumhuriyeti'nin öz varlığı ve somut dengeleri itibarıyla bu yol çok zor geçilebilecek bir yoldur. İkinci kopma eksenine giriş, Cumhuriyet'in Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndaki ittifaklarının demokratik ulus temelinde güncelleşmesiyle mümkündür. Kapitalist moderniteden kopmayla sonuçlanabilecek bu yolda, ulusal ve bölgesel düzeyde yaşanan temel sorunlar ancak demokratik modernite ile köklü çözüm şansına kavuşabilir.

SÜRECEK

Önderlik gerçekliğini doğru kavrayalım ve uygulayalım Önder Apo'yu özgürlüğüne kavuşturalım

Değerli yoldaşlar

Kürdistan özgürlük hareketi ve Kürt halkı olarak önemli gelişmelerle dolu geçen bir yılı geride bıraktık. Yeni yıla girerken bir önceki yılı tüm yönleriyle ele alıp değerlendirmek büyük öneme haizdir. Başardıklarımızın ve başaramadıklarımızın muhasebesini yapmak, nerede, neden istenen düzeyde başarılı olmadığımızı sorgulayarak eksikliklerimizi bilince çıkarmak ve kazanımlarımızı bu temelde ele almak, daha doğru ve gerçekçi sonuçlara ulaşmak açısından önemlidir.

Öncelikle 2013 yılında Kürdistan'ın dört parçasından Önder Apo'nun 'demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi'ne fedaice katılan, özellikle Rojava Devrimi'ni boğmak isteyen uluslararası güçler ve bölge devletlerinin desteklediği çetelerin saldırılarına karşı bedenlerini siper eden Dilovan, Çekjîn, Dicle, Varşîn, Viyan, Ronahî, Reşo, Cesur ve Memo yoldaşlar şahsında tüm şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. Yine 9 Ocak 2013 tarihinde Paris'te alçakça katledilen Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez yoldaşların ölümsüz anıları önünde saygıyla eğiliyoruz. Kendilerinin aydınlattığı yolda Özgürlük mücadelesini daha da yükselteceğimize olan derin inancımızla Önder Apo'nun ve halkımızın özgürlüğünü sağlama temelinde verdiğimiz zafer sözünü yineliyoruz.

Değerli yoldaşlar

Önder Apo ve Türk devlet yetkilileri arasında sürdürülen görüşmeler ve yine BDP heyetinin Önder Apo ile yaptığı görüşmeler herkesin bilgisi dahilindedir. Mücadele tarihimizde bir dönüm noktasını ifade eden bu süreç, Önder Apo'nun on beş yılı aşkın bir süreden beri İmralı'da sergilediği görkemli duruş ve çözüm gücünün yanı sıra, hareketimiz ve halkımızın yürüttüğü mücadele sonucunda bugün bulunduğu noktaya gelmiştir. 2011-2012 yıllarında başlatılan dördüncü stratejik halk savaşı hamlesinin ortaya çıkardığı direniş inkar ve imha sistemine ciddi darbeler vurmuş ve bu sistemi işlemez kılmıştır. Önder Apo ve Özgürlük hareketimiz uluslararası ve bölgesel gelişmeleri değerlendirmiş; hem kapitalist modernitenin sistemsel krizine hem de miadını dolduran despotik ulus devlet rejimlerine ilişkin değerlendirmeleri pratikte doğrulanmıştır.

Küresel hegemonik güçlerin politikaları her geçen gün deşifre oluyor

Küresel emperyalist güçlerin Ortadoğu'ya yönelik müdahalesi özellikle 'Arap baharı' ile birlikte farklı bir boyuta taşınmıştır. Tunus'ta, Libya'da, Mısır'da ve son üç yıldır da Suriye'de olup bitenler küresel kapitalist sistemin bölgeye yönelik kirliliğini gözler önüne sermiştir. Bugün Ortadoğu'da halkların kırımına yol açan savaş, hegemonik güçlerin kendi aralarındaki çıkara dayalı güç savaşıdır. Acımasız, ahlaka ve vicdana sığmayan bu savaşta ezilen halklar katliamlara tabi tutulmakta, kültürel değerler tahrip edilmekte, insanlık değerleri ayaklar altında çiğnenmektedir. 'Ortadoğu'ya demokrasi ve özgürlük getiriyoruz' deseler de, küresel hegemonik güçlerin vahşi politikaları her geçen gün daha fazla deşifre olmaktadır.

Her şeyden önce Kürdistan'da yükselen serhildanların da etkisiyle 2011 yılından itibaren Arap coğrafyasında başlayan halk isyanlarını değerlendirerek çıkmaza giren 'Büyük Ortadoğu Projesi'ni sonuca götürmek isteyen ABD bu çabalarında başarıya ulaşamamıştır. Nitekim despotik Saddam rejiminden kurtulduğu söylenen Irak'ta patlayan bombalar her gün onlarca can almaya devam ediyor. Bir türlü korkunç kıyımların önüne geçilemiyor. NATO müdahalesine maruz kalan Libya'da tam bir kaos hali hüküm sürüyor. Sistemin Mısır'da iktidara getirdiği Müslüman Kardeşler hükümeti kısa bir süre sonra yapılan askeri darbe ile devrilmiş, bazı yönleriyle eski sisteme dönme zorunda kalmıştır. Suriye'de Beşar Esad yönetimini devirme girişimleri ABD ve müttefiklerinin bekledikleri sonucu vermemiştir. Halk isyanlarının yaşandığı Arap topraklarında El Kaide ekseninde hareket eden gruplar en etkili güçler haline gelmişlerdir. AKP'nin Türkiye, Irak ve Mısır'ı 'Büyük Ortadoğu Projesi' çerçevesinde model ülkeler haline getirme politikası akamete uğramıştır. Bütün bu gelişmeler küresel hegemon ABD ve müttefiklerinin izlediği politikaların bölgedeki kaosu aşmak yerine daha da derinleştirdiğini göstermektedir.

Yine bir ABD projesi olarak iktidara gelen AKP hükümeti Kürt sorununda klasik

inkâr ve imha politikasını terk etmediği için çözülmeye başlamıştır. Türkiye'de bir 'çözüm süreci'nin yaşandığını ve AKP bu sürecin arkasında durduğunu iddia etse de gerçek budur. AKP'nin çözümden kastının PKK'nin tasfiyesi olduğuna kuşku yoktur. Bilindiği üzere AKP hükümeti 2011 yılında geliştirdiği kapsamlı bir hamleyle Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeye yöneldi. 28 Aralık 2011 tarihinde gerçekleştirdiği Roboski katliamı ile Kürt halkına gözdağı vermeye ve özellikle Botan halkını gerilladan koparmaya çalıştı. Gerilla güçlerinin bazı zaafatlarından ve ağır kış koşullarından da yararlanarak imha operasyonları düzenledi. Aynı dönemde sıkça Sri Lanka'da Tamil Kaplanları'na yapılabilecek benzer topyekun imha operasyonlarından söz edildi. Bu çerçevede Türk ordusu gerilla mevzilerine yönelik cumhuriyet tarihinin en şiddetli ve süreklileşen hava saldırılarına başvurdu. Ancak 2012 yılı baharıyla birlikte gelişen gerilla direnişi AKP iktidarının bu emellerini boşa çıkardı. Sınırlı da olsa geliştirilen Devrimci Halk Savaşı Türk ordusunu işlemez kıldı. Gerilla güçleri Türk ordusuna ağır kayıplar verdirirdi. Topyekun imha emelleri boşa çıkan ve yediği darbelerle iktidarını kaybetme korkusuna kapılan AKP, görüntüde bile kalsa politika değiştirip, 'Silahlar sussun, fikirler konuşsun' noktasına geldi. İçinde bulunduğumuz ve hala devam eden ateşkes süreci böyle başladı.

AKP gerilla karşısında zorlanınca 'çözüm'e sarıldı

AKP'nin 'çözüm' söylemine sarılmasının en önemli nedeni gerilla direnişi karşısında yaşadığı zorlanmaydı. Gerilla direnişinin kırılmaması, tersine topyekun imha umutlarını suya düşürmesi ve direnişin daha da yükseleceği ihtimali AKP iktidarında büyük endişe yarattı. Yaklaşan yerel seçimleri kazanma isteminin yanı sıra Ortadoğu'da despotik rejimlere karşı gelişen muhalif hareketler üzerinde etkili olma, bölgede hegemon bir güç olarak etkisini yayma ve özellikle bir iç savaşın yaşandığı Suriye'de desteklediği muhalif güçlerle etkinlik kurma arzusu da bunda ciddi rol oynadı. Ne var ki bölgede gelişen isyanların ardından işbaşına gelen iktidarlar kendi modelini dikte ettirmeye çalışan AKP'nin bu yaklaşımına karşı tavır

aldılar. Yani AKP'nin bu çabası ters tepti. Aynı şekilde Suriye'de yaşanan iç savaşın kısa sürede bir iktidar değişikliği ile sonuçlanacağı beklentisi gerçekleşmedi. Bunun da ötesinde Rojava'da gelişen direniş ve ardından başarıya ulaşan halk devrimi AKP iktidarının hegemonik emellerine ölümcül bir darbe vurdu. Kısacası AKP'nin 'komşularla sınırlı sorun' diye tanımladığı Ortadoğu politikası tamamen başarısızlığa uğradı ve Türkiye bölgesinde adeta tecrit olmuş bir ülke haline geldi.

AKP'nin Kürt sorunundaki çözüm-süzlüğü bu süreçte dış ilişkilerine de yansdı. Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmesini özellikle Ortadoğu'da çeşitli güçlerle kurduğu ilişkilerin merkezine yerleştirdi. Mısır'da yönetime gelen Müslüman Kardeşler örgütü ile ilişkileri de bu hedefe endeksliydi. Yine Suriye'de rejime muhalif güçlere yoğun destek vermesi ve her bakımdan donatması aynı amaca yönelikti. El Kaide'ye bağlı El Nusra ve benzer çeteleri bizzat yönetip Rojava Devrimi'ne saldırttı. Kuzey'de olmasa bile Rojava'da Kürtlerle sürekli savaş halinde oldu. Böylece birçok masum Kürt sivilin ve özgürlük savaşçısının kanına girdi. Benzer şekilde Irak'ta sabotajlar düzenleyen ve El Kaide ile ilişkili Tarık Haşimi'yi bu amaçla Türkiye'de konuk etti. KDP ile bu çerçevede ittifak geliştirdi. Ancak uğursuz emeller içeren bu ilişkileri Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeye yetmedi. Rojava'daki silahlı devrimci güçler AKP'nin beslemeleri olan El Nusra çetelerini ülkemizin bu parçasından sökülüp çıkardı. Çok sayıda gerillanın ve yüzlerce sivilin yaşamına mal olsa da, çetelerin uğradığı hezimet AKP için de onur kırıcı bir yenilgi oldu. Başlangıçta hoşgörülle karşılanan bu ilişkiler Rojava Devrimi'nin zafer kazanması üzerine AKP'nin başına bela açan ilişkilere dönüştü. Dolayısıyla söz konusu ilişkileri AKP'yi başta ABD olmak üzere dış güçlerle karşı karşıya getirdi.

Bu dönemde AKP'nin Kürt sorunu konusunda gerçek niyetini açığa vuran bir diğer olgu da son süreçte KDP ile geliştirdiği ilişkiler ve bu temelde özellikle Rojava Devrimi'ni boğmak üzere kurduğu ittifak oldu. ABD bu ittifakın kuruluşunda önemli bir rol oynadı. Kendi işbirlikçileri dışındaki güçlerin Rojava'da etkili olmalarına izin vermek istemeyen ABD, Rojava Devrimi'nin ve bu temelde pratikleşecek

bir demokratik çözümün örnek oluşturacağını ve bölge halklarını etkileyeceğini iyi biliyordu. Çünkü Kürdistan'ın bu parçasında demokratik modernite alternatifinin pratik başarısı sadece ABD'nin bölge politikalarının iflasını kanıtlamakla kalmayacak, aynı zamanda kaostan çıkış seçeneğiyle Kürt özgürlük hareketinin Ortadoğu'daki demokratik değişim ve dönüşüm mücadelesinde oynadığı öncülük rolünü pekiştirecekti. KDP'nin Rojava Devrimi'ne yönelik saldırılarını ve yürüttüğü karalama kampanyalarını da bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Kuşkusuz Kürt sorunu Ortadoğu'da yaşanan sorunların anası niteliğinde bir sorundur. Dolayısıyla bu sorunun çözümünde öne çıkan ve başarı kazanan güç tüm bölgesel sorunların çözümünde alternatif olduğunu kanıtlayacak ve bölge halklarının kaderi üzerinde büyük etkide bulunacaktır.

Teşhir olan sadece AKP değil iktidarın kurumlara bağlanmış biçimi olan devlettir

Hegemonik bir karakter taşıyan dış politikasını hayata geçirmede başarısızlığa uğrayan AKP, içeride de benzer bir durumla karşı karşıya gelmiş durumdadır. Çatışmasızlık ortamı Türkiye'de halk hareketini daha da görünür kılmış, halkların demokratik muhalefetinin gelişmesine elverişli bir zemin yaratmıştır. Sistemin kendi içindeki gelişmeler derinleşmiştir. AKP-Cemaat çatışması özünde her iki güç arasında iktidar üzerinde yaşanan bir çatışmadır, bir çıkar ve rant çatışmasıdır. Her iki gücün Kürt sorunu konusunda aynı politikada birleştiği kesindir. Ne AKP hükümetinin ne de 'Cemaat'in Kürt sorununun çözümüne ilişkin bir politikası vardır. Bu konuda her iki güç de şoven-milliyetçi bir çizgide ısrar etmektedir. Tüm cumhuriyet hükümetlerinin izlediği 'milli bütünleştirme' politikası AKP hükümetinin de esas aldığı politikadır. Başbakan Erdoğan'ın 'çözüm süreci'nde sıkça 'milli bütünlük projesi'nden söz etmesi de bunu kanıtlamaktadır. Yani Kürt sorunu söz konusu olduğunda, hem AKP'nin hem de 'Cemaat'in daha önceki hegemonik iktidarlardan fazla bir farkları yoktur. Farklılıklar daha çok söylemdir; özellikle inkar ve imha siyasetinin nasıl uygulanacağına ilişkin taktikler noktasındadır.

Kaldı ki AKP kendisinden önceki iktidarların başaramadıklarını başarma, yani Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme iddiasıyla iktidara getirildiği iyi bilinmektedir. AKP bugün de aynı çizgidedir ve iktidara gelişinde esas aldığı bu politikadan vazgeçmemiştir. ‘Çözüm süreci’ni de bu doğrultuda değerlendirmek istemektedir.

2013 yılının son ayına girerken uzun süre iki yakın müttefik ve koalisyon ortağı olarak hareket eden AKP ile Cemaat arasındaki çelişkilerin daha da derinleştiği ve tam bir çatışma halini aldığı görülmektedir. MİT Müsteşarlarına yönelik tutuklama girişimi ile başlayan ve ‘dershane’ tartışmaları ile yeni bir boyut kazanan bu çatışma, geliştirilen rüşvet ve yolsuzluk operasyonu ile AKP iktidarını sona erdirmeye noktasına doğru götürülmek istenmektedir. Cumhuriyet’in laik ‘Beyaz Türk’ milliyetçiliği yerine ikame edilen ‘Türk İslam-Yeşil Türk’ milliyetçiliğine dayalı iktidar kayması çerçevesinde iktidara getirilen AKP hükümeti, doruktan hızlı bir çöküşe geçmiş durumdadır. Halbuki aynı hükümet 2023 yılına ilişkin hesaplar yapıyor, bu tarihte kendi hegemonyasını derinliğine tesis etme işini tamamlayacağına inanıyor, daha da ileri gidip 1071 Malazgirt Savaşı’nı başlangıç olarak 2071 yılına kadar iktidarda kalmayı planlıyordu. Şimdi bütün bu hesapların hayal olarak kalmaya mahkum olduğu anlaşılmaktadır. AKP’nin önümüzdeki genel seçimleri kazanıp kazanamayacağı bile meçhuldür. Halkların artan muhalefeti ile Beyaz Türk hegemonik sistemi gerilerken, yerine geçirilmek istenen Yeşil Türk hegemonik sistemi henüz kurumlaşmadan çözümlere sürecine girmiştir. 2000’li yıllara girerken Türkiye’de yaşanan iktidar kayması son gelişmelerle birlikte yerini iktidar kırılmasına bırakmıştır.

Türkiye’de ‘paralel devlet’ olarak örgütlenen Cemaat’e bağlı savcılar ve yargıçların başlattığı rüşvet ve yolsuzluk operasyonu AKP’nin en becerikli rantçı parti olduğunu ve rüşvet ve yolsuzlukta sınır tanımadığını halkların gözü önüne sermiştir. Para kasası olarak kullanılan ‘ayakkabı kutusu’ imgesi bile tek başına toplumun bu partinin gerçeğini kavraması için yeterlidir. Dört bakanın rüşvet ve yolsuzluk suçlaması kapsamında görevden alınması, bazı milletvekillerinin istifası etmesi ve ‘dokunulmaz lider’ olarak lanse edilen Tayyip Erdoğan’ın kendi partisi içinden ağır eleştirilere muhatap olması AKP iktidarında yaşanan çözülmenin en belirgin işaretleridir. Sistem içinde bir tür ikili iktidar durumu yaşanmakta, her iki taraf (AKP ve Cemaat) birbirine galebe çalmak için çaba harcamaktadır. Bütün bu gelişmeler iktidarın azami kar ve ranta dayalı bir sömürü ve baskı tekelini olduğunu körlerin bile gözüne sokmakta, bu anlamda iktidar denilen olgunun teşhirinde muazzam bir rol oynamaktadır. Başka bir deyişle teşhir olan sadece AKP iktidarı değildir; genel olarak iktidardır, iktidarın kurumlar ve kurallara bağlanmış biçimi olan devlettir.

Fetullah Gülen ‘Cemaat’i 12 Eylül askeri faşist darbesinin gayrimeşru çocuğudur

Çok daha önemli bir gerçeklik, bu süreçte yaşanan gelişmelerin islamın siyasi iktidarlara ve iktidar odaklı güçler tarafından nasıl bir maske olarak kullanıldığını alabildiğine deşifre etmesidir. Genelde dinin, özelde islamın toplumun iktidarlardan sürü gibi güdülmesinde bir argüman olarak kullanıldığı yeniden ve en çarpıcı biçimde doğrulanmıştır. İslamın bir maske olarak kullanıldığı emekçiler ve devrimci partilerden gelen bir eleştiri değil, çatışan tarafların birbirine yönelttikleri bir suçlamadır. Bu durum kültürel islam ile iktidarcı güçlerin bir argümanı

olan karşı islam arasındaki farkı iyice belirgin hale getirecek, karşı islam ya da iktidar islamını egemenlerin elinde etkili bir araç olmaktan çıkaracaktır. İster ‘radikal’ ister ‘ılımlı islam’ adı verilsin, bu topraklarda iktidarcı islamın artık eskisi gibi kullanılamayacağı, kullanılsa da etkili olamayacağı açıktır. Bu durum kültürel islamın gücünü ortadan kaldırmaz, tersine önemini daha iyi fark etmemizi ve buna göre davranmamızı gerekli kılar. İktidar islamına karşı mücadele ederken büyük bir gelenek olan kültürel islama sahip çıkmak en doğru tutum olacaktır.

Bugünkü iktidar çatışmasının taraflarından biri olan, Fetullah Gülen’in başını çektiği ve ‘Cemaat’ olarak adlandırılan oluşum 12 Eylül askeri faşist darbesinin gayrimeşru çocuğudur. Söz konusu oluşum Önder Apo’nun sözünü ettiği ABD’deki hristiyan yahudi evangelistlerin Türkiye versiyonu olan islami-yahudi ekolü kapsamındaki bir yapılanmadır. Bu ve benzeri evangelist yapılanmalar 12 Eylül faşizminin asıl ideolojik zeminidir. Arkasında küresel hegemon ABD vardır. Bu oluşumun yargıda, emniyet teşkilatında, toplumu etkilemenin en temel alanları olan eğitim ve sağlık alanlarında kapsamlı bir örgütlenmeye gittiği iyi bilinmektedir. Aynı oluşum 12 Eylül faşizminin sağladığı yoğun destek ve küresel hegemonun icazetiyle devlet içinde ‘paralel devlet’ olarak örgütlenmiştir. Dinci ve keskin Türk milliyetçisi olan bu ‘paralel devlet’in örgütlenmesi için NATO’nun gizli kolu olan gladionun büyük güç verdiğine kuşku yoktur. Bu anlamda ‘Cemaat’ denilen yapılanmayı ‘yeşil gladio’ kapsamında değerlendirmek en doğrusudur. Bu çerçevede bakıldığında AKP-Cemaat çatışmasının gerçeği tam yansıtmadığı, asıl çatışmanın ABD ile artık küresel güçlerin ihtiyacına cevap olamayan AKP iktidarı arasında yaşandığı rahatlıkla görülebilir. Yani asıl aktör ABD’dir, ‘Cemaat’in oynadığı rol taşeronluktur.

AKP’nin özellikle üçüncü iktidar döneminde ABD’yi rahatsız eden politikalara yöneldiği söylenebilir. AKP iktidarının İran’a uygulanan ambargoyu delmesi, Irak’ta Maliki yönetimine karşı sabotajlara başvuran sünni muhalefete arka çıkması, Müslüman Kardeşler örgütüne sahip çıkıp Mursi iktidarını deviren askeri yönetime adeta savaş açması, Suriye’de El Kaide ekseninde hareket eden çeteleri desteklemesi ve ABD dahil çeşitli devletlerden gelen silah ve para yardımını bu çetelere akıtması, yine İsrail ile çelişkili ve çatışmalı durumu küresel hegemon ABD’yi rahatsız eden ve öfkeliendiren yaklaşımlar olarak değerlendirilebilir. Türkiye’nin ‘büyük devlet’ olduğu ve böyle bir devlete yaraşır bir politika izlemesi gerektiği tezi ve aynı doğrultudaki uygulamalar da bu yaklaşımlar arasında sayılabilir. Dolayısıyla ‘Cemaat’ merkezli ‘paralel devlet’in yeni operasyonları bu çerçevede bir uyarı ve AKP’ye haddini bildirme biçiminde algılanabilir. Başta Tayyip Erdoğan olmak üzere AKP yetkilileri de yapılan operasyonun arkasında ABD’nin olduğunda hemfikiridir. Özellikle ABD Büyükelçisi ve elçilik yetkililerinin iktidara müdahalede belirleyici rol oynadığı hem basında işlenmekte hem de hükümet yetkilileri tarafından dillendirilmektedir. Gerçeğin bu boyutu Türkiye’de çok daha önemli gelişmelerin yaşanacağına işaret etmektedir.

AKP ile ‘Cemaat’ merkezli ‘paralel devlet’ arasındaki çatışma kısa süre içinde sonuçlanacağına benzemektedir. Rüşvet ve yolsuzluk AKP iktidarında başını alıp gitmiş, korkunç bir kirlenme her tarafa yayılmıştır. ‘Cemaat’in elinde operasyonları sürdürmek için gerekli veriler mevcuttur ve bunları kullanarak AKP’yi geriletmek üzere mücadeleye devam edecektir. AKP de devlet içinde ‘paralel devlet’i tasfiye etmek için tüm gücünü ortaya koyacaktır. İktidarını korumak için buna mecburdur.

İki güç arasındaki bu çatışma her iki tarafın tüm çirkinliklerinin orta yere dökmülmesine hizmet edecektir. Devlet içindeki bu siyasal krize ekonomik krizin eşlik etmesi kaçınılmazdır. Bugüne kadar ekonomide istikrar yaratmakla övünen AKP hükümeti derinleşecek ekonomik krizle birlikte daha da zorlanacaktır. Bu süreçte dış güçlerin bir bütün olarak AKP iktidarını mı, yoksa Tayyip Erdoğan’ın liderliğini mi hedeflediği netlik kazanacaktır. ‘Cemaat’ taşeron olarak kullanıldığına ve operasyonun arkasındaki güç ABD olduğuna göre, aynı ABD özellikle dış politikada kendisiyle çatışan AKP’yi hizaya getirmeden geliştirdiği müdahaleden vazgeçmeyecektir. Köklü demokratik adımlar atma yerine hegemonik yapısında ısrar etmesi halinde AKP iktidarının bu müdahaleyi savuşturması çok zordur.

Kürdistan’da ‘Cemaat’e karşı çok yönlü mücadele en temel devrimci görevdir

Tayyip Erdoğan ancak bir bumerang gibi dönüp kendisini vurduğunda ‘paralel

“Bilindiği üzere Önder Apo 2013 yılı Newroz’unda yaptığı ve büyük heyecan yaratan tarihsel açıklama ile Kürdistan’da yeni bir dönemin başladığını ilan etti. Bu açıklamanın muhteşem bir öngörünün ürünü olduğu ve Önder Apo’nun gelişmelerin doğrultusunu kestirerek yeni bir süreci başlattığı bölgedeki gelişmeler ve Türkiye’deki iktidar çatışmasıyla tamamen doğrulanmış durumdadır. ‘Demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi’nin başladığı bu süreçte özgürlük hareketimizin ateşkes ilan etmesi üzerine oluşan çatışmasızlık ortamı, Türkiye’de devrimci demokratik dinamiklerin harekete geçirilmesi için elverişli bir zemin yarattı.”

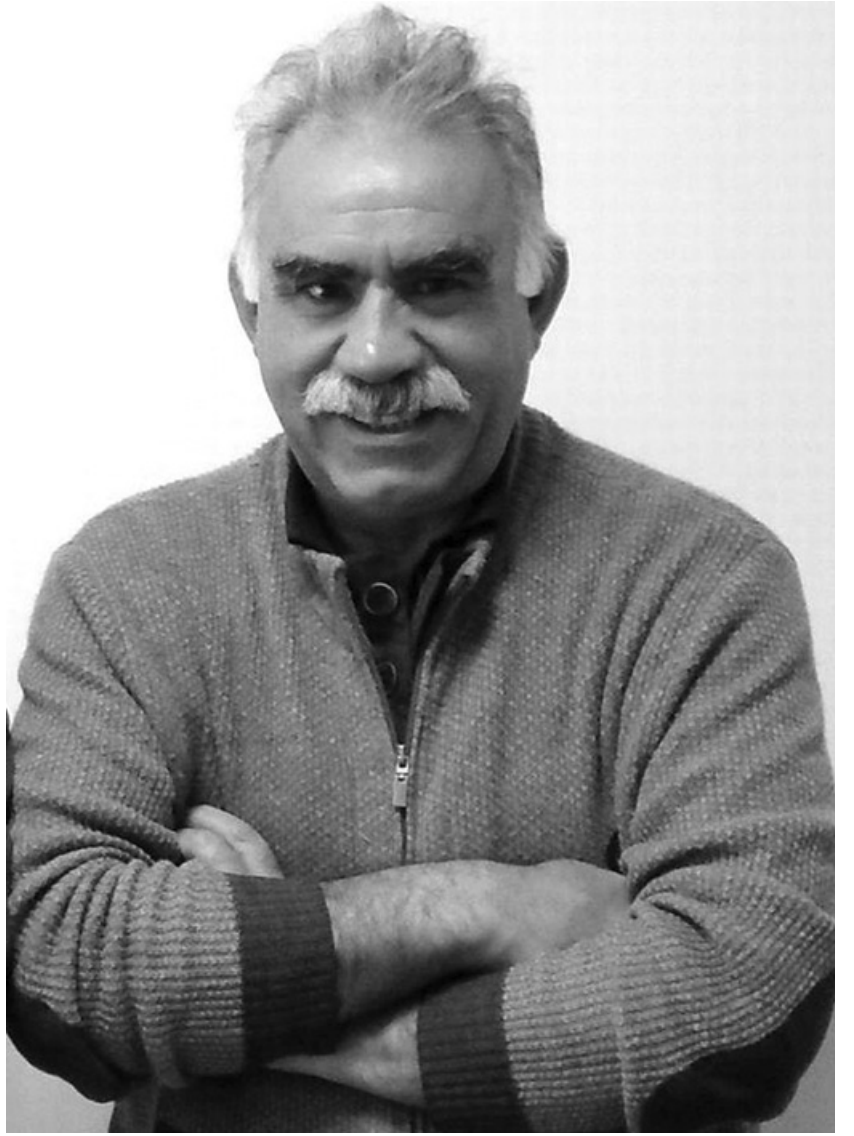
devlet’in varlığını kabul etti. Buna karşılık aynı oluşum Kürdistan’da siyasal soykırım operasyonlarını geliştirdiğinde bu operasyonların arkasında durdu. Altı Kürt milletvekilinin rehine olarak tutulmasını, belediye başkanları ve belediye meclisi üyelerinin zindanlara tıklılmasını, kadınlar ve çocukların özel olarak hedef alınıp hapse atılmasını birlikte gerçekleştirdiler. Bugün de aynı durum devam etmektedir. Kürdistan’da değişen bir şey yoktur. AKP hükümeti iktidarını savunmak için Türkiye’de ‘Cemaat’ yanlısı birçok emniyet yetkilisini ve binlerce polisi görevden aldığı halde Kürdistan’daki bu karanlık yapılanmaya çok az dokunmuştur. Halbuki ‘paralel devlet’in en çok örgütlü olduğu ve kirli eylemlerini icra ettiği yer Kürdistan’dır. Bu yapılanma siyasi soykırım kapsamındaki uygulamalarına hala devam etmekte, ev basmakta, cinayet işlemekte, binlerce siyasi tutsağı rehine konumunda tutmayı sürdürmektedir. Bütün bu faşist sömürgeci uygulamalar AKP iktidarı altında gerçekleşmektedir. Yani Kürdistan’daki tüm insanlık dışı uygulamaların sorumlusu AKP hükümetidir.

Kürdistan’da devam eden özgürlük mücadelesi karşısında AKP eskisi kadar

ciddi bir tehdit olmaktan çıkmıştır. Mücadelemiz amiyane tabirle AKP’nin ampulünü patlatmış, maskesini düşürmüş, Kürt halkı nezdinde teşhir ve tecrit etmiştir. Bu partinin Türkiye’de gecikmeli olarak yaşadığı çözümlere süreci Kürdistan’da büyük ölçüde gerçekleşmiş bulunmaktadır. Yolsuzluklar ve iktidar üzerinde yaşanan çatışma AKP’yi Kürdistan’da bitime noktasına getirecek ve onu öteki sömürgeci partiler gibi bir tabela partisine dönüştürecektir. ‘Cemaat’ de Kürt sorunu karşısında AKP’ninkine benzer bir duruş içindedir ve tehlikelidir. Bunun nedenini anlamak zor değildir. Her şeyden önce ‘Cemaat’ ideolojik bir yapılanmadır, bir kadro hareketidir, bu temelde geliştirdiği militan bir örgütlenmeye sahiptir. Yaşanan siyasal ve ekonomik krizlerin bu yapılanmayı çözmesi zordur. İkincisi, ‘paralel devlet’in merkezinde yer alması nedeniyle kompo ve provokasyonlara başvurmakta, özel savaş yöntemlerini kullanmaktadır. Bu karanlık oluşumun Paris katliamında önemli bir rol oynadığı açıktır. Bu katliam AKP ile ‘Cemaat’in ittifak içinde koalisyon oldukları dönemdeki ortak yapımdır. Bu yüzden Kürdistan’da ‘Cemaat’e karşı çok

dukça tedirgin eden Gezi eylemliliği böylesi bir ortamda gelişti. Etnik ve mezhepsel kimlikler ve kültürlerin özgürlük ve adalet arayışı hız kazandı. Daha da önemlisi, Türkiye’deki demokrasi mücadelesi ile Kürt özgürlük hareketi arasında doğal bir yakınlaşmanın yaşanmasıydı. Özgürlük mücadelemizin Türkiye’nin demokratikleşmesindeki rolü bu süreçte çok daha iyi görüldü. ‘Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan’ hedefine kilitlenme ve halklarımızın mücadeleleri arasındaki dayanışmayı daha da pekiştirme gereği herkes tarafından çok daha iyi anlaşıldı. Yine aynı çatışmasızlık ortamı AKP ile ‘Cemaat’ arasındaki iktidar kavgasını gün yüzüne çıkardı; her iki güç arasındaki çelişkileri oldukça derinleştirdi.

Önder Apo’nun geliştirdiği tarihsel hamlenin en belirgin amaçlarından biri de zaten içeride ve dışarıda ağır sorunlar yaşayan Türkiye’nin bu sorunlardan kurtulmasına uygun koşullar yaratmak, bu temelde demokrasi güçlerine bir çıkış yaptırmaktı. Türkiye bir demokratik değişim ve dönüşüm sürecine giren Ortadoğu’da hegemonik emeller gütmekle değil ancak radikal demokratik açılımlarla etkili ola-

yönlü bir mücadele geliştirerek, Kürt sorununda inkar ve imha çizgisinde ısrar eden bu çetenin en azından ülkemizdeki legal ve illegal yapılanmalarını tasfiye etmeye çalışmak en temel devrimci görev durumundadır.

Değerli yoldaşlar

Bilindiği üzere Önder Apo 2013 yılı Newroz’unda yaptığı ve büyük heyecan yaratan tarihsel açıklama ile Kürdistan’da yeni bir dönemin başladığını ilan etti. Bu açıklamanın muhteşem bir öngörünün ürünü olduğu ve Önder Apo’nun gelişmelerin doğrultusunu kestirerek yeni bir süreci başlattığı bölgedeki gelişmeler ve Türkiye’deki iktidar çatışmasıyla tamamen doğrulanmış durumdadır. ‘Demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi’nin başladığı bu süreçte Özgürlük hareketimizin ateşkes ilan etmesi üzerine oluşan çatışmasızlık ortamı, Türkiye’de devrimci demokratik dinamiklerin harekete geçirilmesi için elverişli bir zemin yarattı. Çatışma ve savaş koşullarında fazla bir varlık gösteremeyen muhalif, demokratik akımlar bu süreçte ciddi bir canlanma gösterdiler. Barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesi yeni bir ivme kazandı. AKP iktidarını ol-

bilirdi. Devletin demokrasiye duyarlı hale geldiği ve buna bağlı olarak Kürt sorununun barışçıl çözümünde mesafe kateden bir iktidar Türkiye’yi bölgede öncü bir ülke düzeyine yükseltebildi. Aynı şekilde Türkiye’nin demokratik güçleri çatışmasızlık ortamında birleşik bir demokrasi hareketi geliştirebilir, Türkiye’nin demokratikleşmesinde öncülüğü ele geçirebilir ve bu doğrultuda ciddi sonuçlar alabilirlerdi. Ne var ki böylesi bir durumun bir hayli gerisinde kalındı. ‘Çözüm süreci’ yeterince sahiplenilmedi. Bu nedenle ‘çözüm süreci’ AKP’nin dilinde içi boş, lafzı olan ama özü bulunmayan oyalayıcı bir kavrama dönüştü. Dolayısıyla AKP’nin bu tarihsel hamleyi seçimleri kazanmak için bir araç olarak kullanmasına izin verildi.

Değerli yoldaşlar

Bu süreçte Rojava’da büyük bir halk devrimi gerçekleşti. Halkımız sömürgeci rejimi tasfiye edip özyönetimini kurma çabası içine girdi. Yeni tipteki bu devrim kördüğüm olmuş bölgesel sorunların çözümünü konusunda bir emsal oluşturdu. Önder Apo’nun devlet eksenli ve iktidar odaklı olmayan, ulusal sorunda Batılı çözüm tarzını aşan, demokratik, ekolojik

ve cinsiyet özgürlükçü toplum sistemi bu parçada uygulama imkanına kavuştu. Devlet kurmayı hedefleyen bir savaşa yönelmek yerine toplumsal örgütlenmeye dayalı bir öz savunma çizgisini esas almak ve özyönetimini kurup savunmak bu devrimin çarpıcı bir diğer özelliği idi. Bütün bu özellikleri nedeniyle Rojava Devrimi'nin fincancı katırlarını ürkütmesi ve Suriye'ye müdahalede bulunan çeşitli güçleri rahatsız etmesi kaçınılmazdı. Kuşkusuz Rojava'daki bu gelişmelerden en çok rahatsız olan güç AKP iktidarı oldu. Rojava Devrimi'ni kuşatıp boğmak isteyen AKP hükümeti, El Nusra çeteleriyle derin ilişkiler kurdu ve gizli anlaşmalar yaptı. Suriye'ye müdahalenin başlangıcında Kürtlerle çatışmadan uzak duran El Nusra'nın daha sonra Suriye rejimiyle savaşmayı bir yana bırakıp PYD'ye karşı kapsamlı bir saldırı hareketine girişmesi de bu gerçeği doğruluyordu. Rojava'da denetimi ele geçiren PYD'yi tasfiye etmeye yönelen El Kaide eksenindeki çeteler bunu başardıklarında Suriye'de bir islam devletinin kuruluşunu ilan edeceklerdi. KDP de tıpkı AKP gibi PYD'nin tasfiye edileceği beklentisi içindeydi.

Ancak PYD'ye fazla yaşam şansı tanımayan ve bu partinin tasfiye edileceğine inanan güçlerin bu beklentileri gerçekleşmedi. YPG gerillaları El Nusra çetelerine karşı kahramanca savaştilar. Birçok ülkede hedefledikleri güçlere karşı saldırılarında hep başarılı olmuş ve sonuç almış olan bu çeteler, YPG gerillaları karşısında hezimete uğradılar. Rojava bu çetelerden temizlendi. Özellikle Tıl Koçer'in YPG güçlerinin eline geçmesi ve Tel Halaf'ın çetelerden temizlenmesi Suriye'deki dengeleri büyük ölçüde değiştirdi. Kürt özgürlük hareketi Suriye'de en örgütlü ve çözümleyici muhalefet hareketi haline geldi. Çetelere karşı direniş burada yaşayan öteki halkların da desteğini kazandı. Bütün bu gelişmeler diplomatik alanda da yansımaları buldu. KDP'nin uluslararası alanda Kürt özgürlük hareketi önünde ördüğü barajlar kısmi ölçüde aşıldı. Birçok uluslararası güç PYD ile aracısız ilişki kurmaya başladı. Demokratik ulus seçeneğinin çözümleyici ve dönüştürücü gücü pratikte de doğrulanmış oldu. Kürdistan'daki demokratikleşmenin özelde Suriye'de, genelde bölge düzeyinde yaşanan sorunları aştırmadaki rolü iyice açığa çıktı. Ancak Rojava Devrimi'nin Cenevre 2'ye kabul edilmemesi özellikle KDP'nin Rojava Devrimi'ne ne düzeyde düşman olduğunu gözler önüne serdi. Çünkü Cenevre'ye Rojava Devrimci güçlerinin temsilcilerinin gitmesini engelleyen esas güç KDP ve onun Rojava'daki yandaşı partiler olmuştur. Erbil'deki toplantıda Cenevre'ye birlikte gitme kararı almalarına rağmen her türlü ahlaki bir tarafa bırakarak Cenevre'ye muhalefetin bir sığıntısı olarak giderek devrim düşmanlığını açıkça ortaya koymuşlardır.

Rojava'da asli görev demokratik ulusun inşasıdır

'Demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa etme' görevi kuşkusuz Rojava için de temel görev olmaktadır. Hatta bu görevi başarıyla gerçekleştirmek en çok da ülkemizin bu parçasında imkan dahiline girmiştir. Rojava Devrimi dar bakış açısına düşmeden Demokratik Suriye hedefine kenetlenmek durumundadır. Demokratik Suriye bu devrimin en büyük güvencesi olacaktır. Bu açıdan Suriye geneline yönelik politikalara daha fazla yoğunlaşmak, demokrasiden yana olan tüm güçlerle ilişki kurup bu temelde demokratik Suriye'nin temeli haline gelmek olmazsa olmaz kabilinde bir görevdir. Bu anlamda devrim henüz tamamlanmamıştır. Bunun için de bir yandan Rojava'da devrimi derinleştirmek ve de-

mokrasiyi inşa etmek gerekirken, diğer yandan bu ülkedeki tüm etnik ve dinsel kimlikler ve kültürlerin yanı sıra Arap toplumuyla ittifaklar geliştirmek şarttır. Bölgenin çok kimlikli ve kültürlü yapısının en iyi görülebileceği ülkelere biri Suriye'dir. Bunun için de 'Demokratik Suriye Demokratik Ortadoğu'nun prototipi olmaya son derece elverişlidir. PYD bu gerçeği iyi görerek tarihsel sorumluluğunun bilinciyle hareket etmelidir.

Devrim Rojava'yı özgürleştirmiş, sömürgeci egemenlik sistemini büyük ölçüde tasfiye etmiş ve toplumun kendi kendisini yönetmesinin koşullarını alabildiğine olgunlaştırmıştır. Bundan böyle yapılması gereken, demokratik ulusun inşasına girişmek ve özgür Kürdistan'ı somut bir gerçeklik haline getirmektir. Meşru savunma elbette her koşul altında geçerli ve gereklidir. Meşru savunma güçlerini nicelik ve nitelik olarak büyütmek bugün de vazgeçilmez bir görevdir. Ancak bu durum Rojava'da asli görevin demokratik ulusun inşası olduğu gerçeğini ortadan kaldıramaz. Pozitif görevler, yani inşa ve üretim esastır. Bundan böyle devrimin başarısını bu görevlerin yerine getirilmesindeki başarı düzeyi belirleyecektir. Demokratik sistemin bütünlüklü karakterini unutmamak ve sistem inşasını bütünlüklü olarak ele almak gerektiği açıktır. Ancak bu böyle olsa da, bu çalışmanın öncelikli boyutu ekonomik inşadır. Tutarlı bir ekonomik temele dayanmayan bir demokratik ulus inşası asla başarılı olamaz. Çünkü ekonomi varoluşla ilgilidir, ekonomi yaşamı sürdürme malzemesidir. Böyle bir malzeme olmadan toplum ayakta duramaz.

Doğu Kürdistan'da İran ile PJAK arasında varılan ateşkes devam etmektedir. İran'da seçimle işbaşına gelen yeni yönetim dışarıda uzlaşmacı bir politika izler ve bu ülkeye uygulanan ambargoyu yumuşatmak için çaba harcarken, içeride daha önceki yönetimin başvurduğu bastırmacı yaklaşımı sürdürmektedir. Rojava'da yaşanan gelişmeler bölgede yayılmacı bir güç olan İran'ı oldukça tedirgin etti ve bunun sonucunda ateşkesin koşullarını çiğneyip iki Kürt devrimcisini idam etti. Bu idamların bir amacı da Türkiye'ye Kürt özgürlük hareketine karşı mücadelede ortak hareket edebilecekleri mesajını vermektir. Geline nokta ateşkesin mevcut biçimiyle sürdürülmesi zordur. İran'ın en az Türkiye kadar Kürtlerin Ortadoğu'da statü kazanmasına karşı olduğu iyi görülmek durumundadır.

Devletleşen KDP kendi işbirlikçi çizgisini uyguluyor

Güney Kürdistan'ın uluslararası kompo tarafından demokratik Kürt uluslaşmasına karşı mücadelede merkez olarak seçildiğini iyi biliyoruz. Yine Rojava'da yaşanan savaşın iki çizgi –devletçi çizgi ile demokratik ulus çizgisi– çatışmasıdır. Rojava Devrimi'ni ablukaya almak amacıyla Sê-malka sınır kapısını kapatması, KDP'nin düşmanca tutumunun hangi boyutlara vardığını açıkça göstermektedir. KDP Rojava Devrimi'ne karşı bir yandan karalama kampanyaları geliştirir ve PYD'yi Suriye devletiyle işbirliği yapmakla itham ederken, diğer yandan sabotaj eylemlerine başvuran çetelere destek sunmaktadır.

Devletleşen KDP'nin kendi işbirlikçi çizgisini daha etkili bir biçimde uygulamaya çalışması doğaldır. Rojava örneğinde görüldüğü gibi Kürt düşmanlığı yapan AKP yönetimiyle ilkesiz ve salt çıkara dayalı ilişkileri bu yapılanmayı daha da tehlikeli hale getirmektedir. Bu ilkel milliyetçi yapılanma küresel kapitalist sisteme ayak uydurmaya çalışmakta, bu anlamda aynı sistemin Kürt hareketi içindeki beşinci

kolu biçiminde rol oynamaktadır. Petrol gelirlerinden elde ettiği sermaye birikimine dayanarak tüm işbirlikçileri kendine bağlamak isteyen KDP, paranın gücünü kullanarak benzer bir faaliyeti Kuzey Kürdistan'da da yoğunlaştırmış durumdadır. AKP'yi çözümlü götüren rüşvet ve yolsuzluğun KDP'nin gerçeğini de anlattığını belirtmek gerekir. Bu kirli karakteri aslında Güney Kürdistan'da çok iyi anlaşılmış durumdadır. AKP ile geliştirdiği ilişkilerin içyüzünü deşifre etmek gerekmektedir. KDP, hristiyan-yahudi evangelizminin Kürt versiyonu olan bir yapılanma olduğu gibi, AKP ile ilişkileri Kürt sorununun çözümünü engelleyici karakterdedir. Güney Kürdistan ve Irak'ta demokrasiyi geliştirmek açısından tüm Kürt demokrasi güçlerinin de içinde yer aldığı HDP gibi bir oluşumu geliştirmek önemlidir. Hem Irak'ın demokratikleştirilmesi hem de Güney Kürdistan'da demokratikleşmeyi engelleyen etkenlerin ortadan kaldırılması açısından kapsamlı bir demokrasi hamlesi geliştirmek önemli hale gelmiş bulunmaktadır.

Değerli yoldaşlar

Bütün eksiklikleri ve yetersizliklerine rağmen, 2013'te Özgürlük hareketimiz ve halkımız küçümsenmemesi gereken kazanımlar elde etti. Her şeyden önce Önder Apo'nun ve kurucusu olduğu özgürlük hareketi'nin Kürt sorununun çözümünde muhatap olduğu tüm siyasal çevrelerce kabul gördü. İmralı'daki tecrit sistemi büyük ölçüde çöktü. Önderliğimiz ve Hareketimize yöneltilen 'terörist' suçlaması pratikte anlamını yitirdi. İmralı'da devlet yetkilileriyle sürdürülen görüşmelerde Önder Apo baş müzakereci olarak yer aldı. AKP Kürt sorununun barışçıl çözümü için müzakere aşamasına geç-

memekte ayak sürüse de, bu sorunun ancak müzakere yoluyla çözülebileceği kamuoyunda egemen kanı haline geldi. Uluslararası alanda Önder Apo'nun ve PKK'nin itibarı arttı. PKK'nin önderlik ettiği Kürt özgürlük mücadelesi Ortadoğu'da dengeleri etkileyen ve yeni dengelerin kurulmasında dikkate alınması gereken bir güç halini aldı.

AKP liderliği sıkça 'çözüm süreci'ne yanlış yaklaşanların bu sürecin altında kalacağını ve çözüleceğini dile getiriyordu. Kürt tarafını sürece yanlış yaklaşmakla itham etmeyi ima etse de, özünde bu doğru bir belirlemeydi. Önder Apo da esasen bunu öngörüyordu. Silahların sustuğu ve PKK'nin silahlı güçlerinin bir bölümünü Güney Kürdistan'a çektiği bu çatışmasızlık sürecinde AKP ya bu sorunu çözecek ya da kendisi en kötü çözülmeyi yaşayacaktı. Doğrulan Önder Apo'nun bu yaklaşımı ve öngörüsü oldu. Demokratikleşmenin anahtarı olan Kürt sorununun çözümünde hiçbir adım atmaması ve izlediği oyalama siyaseti AKP'yi çözümlü sürecine soktu. Kendisinden önceki sömürgeci partileri Kürdistan'da bitiren de benzer şekilde Kürt sorunundaki çözümsüzlükleriydi. Önderliğin ve Partimizin tüm ön açıcı girişimleri AKP'yi diğer partilerin akıbetine uğramaktan kurtaramadı.

Mücadelemizin bu süreçteki en önemli kazanımlarının başta geleni belki de hegemonik iktidar bloklarının etkisizleştiril-

mesi oldu. 12 Eylül faşizmi halkın demokratik muhalefetine gelişmesi karşısında gerileyen Beyaz Türk iktidar bloğu yerine yeni bir iktidar bloğunun inşasına yöneldi. AKP-Cemaat koalisyonu ile birlikte bu inşa çabası ete kemiğe büründürülmek ve Ergenekon yeniden yapılandırılmak istendi. AKP iktidarında 'Yeşil Ergenekon' ve 'paralel devlet' yeni hegemonik bloğun derin devleti olarak işlevsellik kazandı. Son gelişmeler eski hegemonik iktidar bloğunun önemli ölçüde çözüldüğünü, ancak yerine yenisinin ikame edilemediğini ortaya koydu. Zayıf temellere dayanan 'paralel devlet' ya da 'Yeşil Ergenekon' dağılmayla yüz yüze geldi ve görüldüğü kadarıyla Beyaz Türk faşizmi ile ittifaka yönelmek zorunda kaldı. Kürt gerçeği her iki iktidar bloğunu oldukça etkisizleştirdi. Bu iki bloğun çözümlü miadını dolduran özünde hegemonik yaklaşımdı. Daha açık bir ifadeyle Cumhuriyet'i yeni bir hegemon devlet tarzında inşa etme çabaları sonuçsuz kalmaya mahkum olduğu netlik kazandı. Yani Kürt gerçeğini anayasal ve yasal olarak tanıyıp farklı bir halk ol-

rol oynayan, mücadelemiz temelinde Kürt toplumunda yaşanan büyük uyanış ve aydınlanmadır. Kürt ulusal birliğinin yaratılması halkımız için en acil talep ve ihtiyaç durumundadır. Bu yüzden hiçbir güç halkımızın bu talebine artık gözlerini kapatamaz.

Mücadelemizin belki de en önemli kazanımı Kadın özgürlük hareketimizin yaşadığı muazzam gelişmedir. Kadın özgürlük hareketimiz hem dünyada hem de Ortadoğu'da dikkatleri üzerine toplayan bir hareket durumundadır. Kadının en çok düşürüldüğü ve büyük bir anlam yitimine uğratıldığı kapitalist modernite dünyasında, yine korkunç bir kadın kırımının yaşandığı, kadının ruhuna, duygularına ve bedenine ağır saldırıların yapıldığı Ortadoğu'da Kürt kadınının bu yükseliş devrimimize rengini vermektedir. Bugün Rojava'da yaşanan devrim özünde bir kadın devrimidir. Kürt kadını burada yaşamın ve mücadelenin bütün alanlarında öncü düzeyde katılım sağlamakta ve bu haliyle mücadelemizde zaferin en temel güvencesini oluşturmaktadır. Toplumların özgürleşmesinin

maktan kaynaklanan tüm haklarını teslim etmeyen bir devlet yapılanması kesinlikle kalıcı olamaz. Türkiye'nin önündeki temel sorun devletin demokratik cumhuriyete dönüşmesidir. Ancak böyle bir cumhuriyetin inşası esas alınır Kürt sorunu çözülebilir ve Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümü gerçekleşebilir.

Rojava'da yaşanan özünde bir kadın devrimidir

Bu yeni süreçte mücadelemizin kazanımlarından biri de Kürdistan Ulusal Kongresi'nin kuruluşu doğrultusunda yaşanan gelişmeler oldu. Kürdistan'ın bütün parçalarında yaşanan gelişmeler ve özellikle Rojava Devrimi bu konuda belirleyici rol oynadı. Ülkemizin dört parçasından çok sayıda siyasi parti ve örgüt ilk defa bu amaçla bir araya geldi. Bu çalışmada henüz istenen sonucun ortaya çıkmadığı doğrudur. Ancak Kürdistan gibi bölünüp parçalanmış bir ülkede ve Kürt toplumu gibi yıllardır üzerinde inkar ve imha siyaseti uygulanan bir toplumda Ulusal Kongre gibi bir oluşumun hemen vücut bulmasının hiç de kolay olmayacağını iyi bilmek gerekir. Önemli olan böylesi tarihsel bir adımın atılmış olması ve bütün örgütlerin Ulusal Kongre'nin gerekliliğini kabul edip bu doğrultudaki gelişmelerin dışında kalmaktan kaçınmasıdır. Kuşkusuz bu gelişmede belirleyici

kadınların kurtuluşundan geçtiği Kürt gerçeğinde sadece teorik bir belirleme olarak kalmamış, pratikte hayat bulan bir olgu haline gelmiştir. Önder Apo son mektuplarından birinde bir kez daha erkek egemenlikli zihniyete dikkat çekmekte, sorunların erkek paradigmasıyla çözülemeyeceğini belirtmekte; 'Jin-Jıyan' formülünün çözümleyici gücüne vurgu yaparak, gerçekçi ve kalıcı çözümlerin jineoloji çalışmalarının derinlikli olarak geliştirilmesiyle mümkün olabileceğini belirtmektedir. Yine KCK yapılanmasında eşbaşkanlık sistemine geçiş toplumsal devrim niteliğinde bir gelişmedir ve radikal demokrasinin inşasında tarihsel bir adım niteliğindedir. Eşbaşkanlık sistemi kadın erkek eşitliğini vazgeçilmez bir ilke olmaktan çıkarıp günlük yaşamın canlı bir gerçeği haline getirmede ve kördüğüm olmuş toplumsal sorunların çözümünde ön açıcı bir rol oynayacaktır. Özgür eş yaşamı geliştirilmesinin yolu da kadının bu tarzda özgürleşmesinden geçmektedir.

Gençlik hareketimizde de bu süreçte bir gelişmenin yaşandığı söylenebilir. 'Barış ve demokratik çözüm' sürecine bağlı olarak yaşanan çatışmasızlık ortamı genç kadınlar ve erkeklerin gerilla saflarına akışını durdurmada. Tersine gerillaya en güçlü katılım bu dönemde gerçekleşti. Gerillayı nicel ve nitelik olarak geliştirilmesinin sürecin başarılı gelişmesinde yaşamsal rolü konusundaki bilinci gençliği özgürlük dağlarına taşıdı. Bunun özgürlükçü bir

“Hep olumsuzlayan ve her yerde yetersizlik gören negatif bakış açısı öncelikle umutsuzluğa götürür ve kişiyi inançsızlığa sürükler. Bu bakış açısına sahip biri yaşam sevincinden yoksundur ve bu yüzden çevresine sürekli umutsuzluk ve karamsarlık yayar. Buna karşılık pozitif bakış açısına sahip bir kadro büyüleyici ve şiişsel yaşamın, inşa eyleminin, üretken çalışmanın ve değerlere yeni değerler katmanın kendisi olduğunun farkındadır. Negatif üslup soruna odaklanır, pozitif üslup ise çözüm üzerinde yoğunlaşır. Çözüm bizi ‘yapma’ya, yani soruna bulduğumuz çareyi uygulamaya yöneltir. Özgürlük budur.”

duruşu ifade ettiğine kuşku yoktur. Ancak bu tarzdaki bir katılımın tek başına yeterli olmadığı da açıktır. Demokratik ulusun inşası parti öncülüğünün gelişmesine ve sağlam bir parti örgütlenmesinin varlığına bağlıdır. Kadın ve gençlik, devrimimizin öncü güçleridir. Dolayısıyla güçlü bir öncü parti ancak güçlü bir gençlik hareketinin varlığını gerektirir. Kadın gibi gençlik de toplumun özüdür. Toplumun varlık sorununu çözmesi onun temel dinamik gücü olan gençliğin rolünü çok yönlü oynamasına bağlıdır. Toplumun geleceğinin gençliğe bağlı olması da bu anlama gelir. Gençliğini kaybetmiş bir toplum yok oluş sürecini yaşayan bir toplumdur.

Kürt nüfusu aslında genç bir nüfustur, yani toplumumuzun önemli bir kesimini gençlik oluşturmaktadır. Bunun için gençliğin kitlesel düzeyde örgütlülüğünün yaratılması şarttır. Fakat böylesi bir örgütlülüğün yaratılması parti örgütlenmesinin varlığını kaçınılmaz kılar. Ancak parti kadroları ortaya çıkarıldığında, parti öncülüğü geliştirildiğinde ve gençlik içinde parti komiteleri kurulduğunda gençliğin demokratik örgütlenmesinin zemini sağlam bir biçimde döşenmiş olabilir. Böyle bir durumda gerillanın nicel ve nitel olarak büyütülmesi, serhildanın yükseltilmesi, demokratik ulusun ve özgür yaşamın inşası sorun olmaktan çıkar. Yaşamın mucizevi karakteri kendini en çok gençlik somutunda ortaya koyar. Daha doğrusu gençlik kayada gül olup açmak, çölleri yemyeşil bir vahaya dönüştürmek, gelişmede engel ve sınır tanımamak, uçurumların üzerine köprü kurmak, anı geleceği bağlamak demektir. Bunların aynı zamanda kadroların özelliklerini ifade ettiği ortadadır. Bu nedenle gençlik bir kadro yatağıdır; partiye yeterli kadro birikimini sağlayacak ve öncülük sorununu çözecek olan toplum kesimi gençliktir. Gençliğin toplumun özü olması demek onun toplumsal yaşamın her alanında Özgürlük mücadelesini geliştirmekten sorumlu olması demektir. Ancak eksikliklerini gidermede kendisini sorumlu gördüğü zaman parti öncülüğündeki zayıflıklar aşılabılır. Hem PKK'nin hem de PAJK'ın kendi misyonuna denk düşen bir pratik içinde olması böylesi bir sorumluluk duygusuyla gerçekleşebilir.

Demokratik ulus inşasında büyük mesafeler katedemedik

Değerli yoldaşlar

Önder Apo 'demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa süreci'ni aslında 2005 yılı Newrozu'nda başlatmış, KCK'yi o zaman ilan etmişti. Bu hamleyle Kürt sorununda çözümün önünü açmak ve bununla birlikte demokratik halk hareketini bir bedene kavuşturmak istiyordu. KCK'yi bu hareketin bedenleşmiş hali olarak anlamak gerekiyordu. KCK hegemon sistemin Güney Kürdistan'a dikte ettirdiği ve sorunu daha da ağırlaştıran ulus devletçik modeline alternatif olan, ulusal sorunda klasik devletçi çözümü aşan, iktidar perspektifini terk eden, toplumcu özyönetimine kavuşmayı hedefleyen ve devletle çözümü mümkün kılan bir modeldi. Bu aynı zamanda bölgede kördüğüm olmuş sorunları aştırtacak, toplumun mezarına dönüşmüş yapılar içinden çıkışı sağlayacak ve alternatif bir yapılanmayı mümkün kılacak bir model olacaktı. Önder Apo'nun bu modelle önümüze koyduğu temel görev demokratik ulusun inşasıydı. İnşa pozitif eylemliliği öne çıkaran ve açıkça kuruculuğu çağırıştıran bir kavram olup toplumu topluluklar halinde örgütlemeyi gerekli kılıyordu.

Önder Apo çok önceleri 'Bir Halkı Savunmak' adlı eserinde bu noktaya değiniyor; “örgütlülük eylem, eylem örgütlülük gerektirir. Bunun hakim yönü yıkıcılıktan çok yapıcılıktır. İnşa, üretim esastır... Temsil ettiğim önderlik gerçeğinin bu yönü özenle bilinmek ve takip edilmek durumundadır. Aksi halde benim önderliğimde politik birlikten, örgütsel ve eylemsel yaşamdan bahsetmek zordur” diyordu.

Önder Apo'nun talimat özelliği taşıyan son mektubunda ortaya koyduğu gibi, yönetimimiz demokratik ulusun inşası görevi karşısında hazırlıksız yakalandı. KCK sistemini bütünlüklü olarak kavrayıp inşa etmede yetersiz kaldı. Önderliğimiz bu konudaki eleştirilerini iki temel noktada somutlaştırdı. Öncelikle KCK yönetiminin dar direnişçi cephe yaklaşımını aşamadığını belirtti. Yine hem sosyoekonomik hem de kültürel siyasal yönüyle öz savunmanın diyalektiğini kavrayıp hayata geçiremediği için salt askeri yöne kaydığını ifade etti. 2002-2004 dönemi tasfiyeciliğinin etkileriyle mücadele de bu yetersizliklerin yaşanmasına etkide bulundu. Geride kaldığına inanıldığı için aslında cephe yaklaşımı da uygulanamadı. Hem cephe örgütlenmesinin terk edilmesi hem de KCK sisteminin inşa edilmemesi toplumun örgütlenmesinde bir boşluk yarattı. Gereğine çokça vurgu yapılsa da, örgütlü bir toplumun varlığını gerektiren öz savunma örgütlenmedi. Bu örgütsüzlük 'Cemaat' ile bağlantılı olarak örgütlenen 'paralel devlet'in düzenlediği siyasi soykırım operasyonları karşısında toplumu önemli ölçüde savunmasız bıraktı.

Dolayısıyla belirttiğimiz kazanımlara rağmen KCK sisteminin her alanda örgütlenmesini ifade eden demokratik ulusun inşası konusunda büyük mesafeler katettiğimizi söyleyemeyiz. Bir kere sisteminin örgütlenmesini ifade eden KCK ile bu sistemin öncü gücü olan PKK'nin birbirine karıştırdığını, başka bir deyişle bu noktada bir muğlaklığın yaşandığını belirtmek gerekir. KCK'nin açılımı 'Kürdistan Topluluklar Topluluğu'dur. Yani KCK parti değil bir toplum örgütlenmesidir, demokratik toplumun örgütlenme modelidir. Bu örgütlenme özgür birey ve topluluklara dayanır. Parti ise özünde bir kadro topluluğudur. Dolayısıyla özgür toplum ölçüleri farklı, parti ölçüleri farklıdır. Bu farklılık belirsiz hale geldiğinde demokratik ulus inşası kesinlikle başarılabilir. Toplumsal ilişkilerde esas olan dayanışma ve dostluk, kadro ilişkilerine damgasını vuran ise yoldaşlıktır. Önder Apo'nun deyişle “yoldaşlık ilişkileri toplumsal ilişkilerin özünü yansıtır veya yansıtmak durumundadır. Tarihsel toplumu olduğu kadar geleceğin toplumunu da yansıtır. Esas olarak ideolojik ilişkilerdir; ideolojinin açığa vurduğu ve ortaya çıkmasına yol açtığı hakikat ilişkileridir. İki yoldaşın birliği bu anlamda sadece ideolojik birlik olmayıp, ideolojik kapasitenin yol açtığı hakikat birliği olarak yaşanmak durumundadır.” Bu belirlemeler bize kadro ölçülerini koruma ve yükseltmenin ne denli hayati bir önem ifade ettiğini göstermektedir.

Önder Apo'nun kadrolar ve yoldaşlık ilişkileri konusundaki şu belirlemeleri hem sorunlarımızı ortaya koymakta hem de bu sorunları nasıl aşacağımızı açıkça göstermektedir: “Basit hevesler, güdüler ve çıkarların peşinde olanlar asla yoldaş olamazlar. Bunlarla yoldaşlık yapılamaz. Kör inançların, fanatik duyguların meczubu gibi olanlar da yoldaş olamaz. Hele hele karı koca ideolojisini aşmamış, basit eril dişil ilişkisini kırıp zihniyet dünyasını özgürleştirememiş olanlar yoldaşlıktan dem vurmamalı ve bu yola girmeye bo-

şuna heves etmemelidir. Yoldaşlık ilişkisi para, mal, mülkiyet, karlık kocalık, tüketim eşyalarına heves etme, nefsinin peşinde koşma, iktidar derdine düşme, kör cesaret veya korkuya kapılma gibi hakikat yolcusu olmaktan ve temsil edici kimliğine varmaktan alıykoyucu her türlü ilişki, düşünce, söylem ve eylemden uzak tutulmalıdır. Bu yönlü tehlikelere başarıyla karşı koymalı; aynı zamanda büyük hakikatleri her koşul altında söylemlendirecek ve eylemlendirecek ideolojik, politik, ahlaki ve örgütsel donanımla yüklü olmalıdır. Birleşilmesi, birlik olunması düşünülen parti ancak bu kapsamdaki yoldaşlık ilişkileriyle gerçekleştirilebilir, tarihsel toplumun ve geleceğinin sözcüsü ve iradesi olabilir. PKK de ancak bu ölçülerdeki yoldaşlık ilişkileriyle tarihsel ve toplumsal rolünü oynayabilir.”

Değerli yoldaşlar

Bıkp usanmadan bir gerçeğin altını sürekli çizmemiz gerekiyor: Özünü demokratik ulus inşasının oluşturduğu bir pozitif eylemlilik döneminden geçiyoruz. Pozitif eylemlilik öncelikle kurucu nitelikteki çalışmayı, üretimi ve inşayı ifade eder; yıkmayı değil yapmayı akla getirir. Devrimci çalışma özünde böyle bir çalışmadır. Devrimci; barış, demokrasi ve özgürlük üzerinde yükselen yeni bir dünyayı inşa etme mücadelesinin öncü gücüdür. Bu gerçeği unutmak amaca bağlılıktan uzaklaşmaya götürür. Amaçta güneş kadar aydınlık ve net olmak demek, bir an için bile olsa bu gerçeği unutmamak demektir. İnşa çalışmasının önünde engel oluşturan ve yıkılmayı gerektiren yapılar her zaman olabilir. Bunları yıkmaya yönelik eylemlere girişme gereği, esas olanın pozitif eylemlilik olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Bunun da ötesinde toplumsal yaşam hemen her zaman pozitif eyleme dayalı örgütlü yaşamdır. Var olmak ve evrensel sonsuzluğa katılmak pozitif eylemle mümkündür. Örgütlü toplumda her eylemin aynı zamanda bir toplumsallaşma eylemi olması da bu gerçeği kanıtlar. Bu yüzden Önder Apo “Sürekli örgütlü ve ağır basan yönü pozitif eylemlilik olan bir yaşamı sergileyemeyenlerin, önderlik kurumunda başarıyla rol oynamaları imkansız yakındır” dedi.

Pozitif eylemlilik konusunda kabul edilemez bir kısırlığı yaşadığımız açıktır. En yüksek fedai ruhuna sahip kadrolarda bile böylesi bir bakış açısının bir hayli zayıf olduğunu belirtmek gerekir. Kuşkusuz Özgürlük hareketi genelde fedai ruhlu bireylerden oluşan bir harekettir. Yine de böyle bir hareket içinde en militan kişiler bile çoğu zaman meşru savunma direnişinde yer alma arzusunu dile getirmenin ötesine geçmezler. Kuruculuk gibi tarihsel ve toplumsal bir misyon taşıdıklarını nerdeyse unuturlar. Oysa gerillanın da en önde gelen görevi demokratik ulusu inşa edip savunmaktır. Gerilla direnişi ile demokratik ulus inşası arasında dolaylı değil doğrudan bir bağ vardır ve bu bağ amaç bağıdır. Bir sömürgeci yapıya karşı geliştirilen kapsamlı bir eylemde de amaç toplumsal inşa çalışmasının önünü açılması ve özgür yaşamın inşa edilmesidir. Ancak bu bakış açısıyla eylemde bulunduğumuzda yaşamı her türlü değer in üstünde tuttuğumuzu iddia edebiliriz. Bizim her eylemimiz özgür yaşamı savunma eylemidir. Özgür yaşam örgütlü toplumsal yaşamdır. Dolayısıyla toplumun örgütlenmesine hizmet etmeyen bir eylemin ciddi bir değeri yoktur. Biz hakikatin bütün olduğunu savunan ve kadroyu örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikat olarak tanımlayan bir hareketin mensuplarıyız. Hakikat toplumsaldır ve toplumsal

görevler bir bütünlük oluşturur. Devrimci bir insan toplumsal görevlerin tümünden sorumludur ve bu görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Görevlerini parçalamaz, bazılarını geri plana itip bazılarını öne çıkaramaz.

Parti kadroları olarak ulaşmak istediğimiz hakikatin özgür yaşamla bağı bellidir: Hakikat özgür yaşamdır. Önder Apo, kapitalizmin en büyük tahribatının yaşamın tanımını yok etmek olduğunu söyledi. İnkâr ve imha sistemi altında yaşamın anlamının tamamen kaybolduğu Kürdistan'da bu tahribat çok daha derinlere işlemiştir. İçinde şekillendiği toplumsal ortamın özellikleri bireyin kişiliğini şekillendirmede temel rol oynar. Bu açıdan sözü edilen özelliklerin bizleri de etkilediğini kabul etmek durumundayız. Yıkarıda da değindiğimiz gibi, bu tahribatın olumsuz etkilerini fedai ruhuna sahip insanlarımızda bile görmemiz zor değildir. Hareketimizi geriye çeken gerilik ve özgürleşememe durumu bu tahribatın etkilerini aşamamaktan kaynaklanmaktadır. Geriliğin ve özgürleşememenin kendisini en çarpıcı biçimde ortaya koyduğu yer ise yaşam karşısındaki duruşumuzdur.

Yaşama yaklaşımımızdaki tersliği anlamak için diğer olumsuzlukları bir yana bırakalım, kimi yoldaşlarımızın şehadete yaklaşımına bakalım. Bir kadro için şehadet, özlemi çekilecek bir şey olamaz. Buna karşılık bizde ölmeye gelmiş gibi davranan insanlar hiç de az değildir. Elbette şehadet kutsaldır, ama onu kutsal kılan şey özgür yaşamla bağlantısıdır. Kemal Pir yoldaşın “biz yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz” sözü tam da bunu ifade eder. Devrimcilerin ütopyası ve özlemi özgür yaşama ulaşmak, onu mümkün kılan demokratik toplumun inşasına girişmek, bu toplumu içinde yaşanan bir gerçeğe dönüştürmektir. Ölüm felsefesiyle bağlantısı açık olan bu yaklaşım kaynağını kişilikte yaşanan parçalanmadan ve bunun sonucu olarak yaşamdan kaçıştan almaktadır. Devletçi uygarlık yaşamından kopuş öncelikle bu tehlikeli yaşam felsefesinden kopmayı gerektirir.

Bilgelik düzeyine erişmemiş devrimcilik eksik bir devrimciliktir

Pozitif eylemlilik pozitif bakış açısına sahip olmayı gerektirir. Hep olumsuzlayan ve her yerde yetersizlik gören negatif bakış açısı öncelikle umutsuzluğa götürür ve kişiyi inançsızlığa sürükler. Bu bakış açısına sahip biri yapmaktan çok yapmamaya odaklanır, yapmanın gerekçelerini oluşturmaya çalışır. Örgütlenme yaratmaz, örgütlü eylemden uzak durur. Yaratıcılık diye bir şeyi pek düşünmez, yaratmaktan çok yıkmaya odaklanır. Çoğu zaman çözümsüzdür. Kadronun çözüm gücü demek olduğunu unuttur, devrimcinin bulunduğu yerde sorun olmayacağını düşünmez. Çok daha kötüsü, yaşam sevincinden yoksundur ve bu yüzden çevresine sürekli umutsuzluk ve karamsarlık yayar. Bu açıdan negatif bakış açısı yaşam dışı olmakla aynı anlama gelir. Bizde bu bakış açısının çok güçlü olduğunu kabul etmemiz gerekir. Negatif üslup aslında tasfiyecilerin üslubudur. Özgürlük hareketinin tarihine baktığımızda tasfiyecilerin her dönemde negatif bir üslup kullandıklarını, bundaki amaçlarının harekete karşı güvensizlik yaratmak olduğunu, bu üsluptan etkilenen birçok insanın hareketten kopmaya kadar gittiğini görürüz. Dolayısıyla negatif üslup

ve bakış açısından kopmak bir an için bile olsa ertelenmemesi gereken en temel görev durumundadır.

Buna karşılık pozitif bakış açısına sahip bir kadro büyüleyici ve şiişsel yaşamın inşa eyleminin, üretken çalışmanın ve değerlere yeni değerler katmanın kendisi olduğunun farkındadır. İşte bu yüzden çalışmak özgürlüktür, işte bu yüzden özgür yaşam büyüleyici ve şiişsel yaşamdır, işte bu yüzden devrimci pratik her koşul altında bir sevinç ve neşe pratiğidir. Pozitif üslup ve bakış açısında çözümsüzlük yoktur. Negatif üslup soruna odaklanır, pozitif üslup ise çözüm üzerinde yoğunlaşır. Çözüm bizi 'yapma'ya, yani soruna bulduğumuz çareyi uygulamaya yöneltir. Özgürlük budur. Bu anlamda inşa eylemi içindeki insan sonuna kadar umutlu ve inançlıdır. Umutsuz ve inançsız biri için en anlam yüklü çalışma bile bir angarya halini alır.

Bilgeliği de buna eklemek gerekir. Bilgelik düzeyine erişmemiş devrimcilik eksik bir devrimciliktir. Bilgelik de Apocu gerçeklikte her şeyden önce Önderlik gerçeği içinde erimeyi ifade eder. Önderlik gerçeğine aşkla bağlanmak hakikatle yaşamaktır, bilgeliktir. Ancak Önderlik gerçeğine doğru bağlandığımızda 'Hakikat aşktır' belirlemesi gerçek anlamını bulur. Önder Apo kimseye kendi önderliğini dayatmadığını söyledi ve temsil ettiği önderliğin bilgelik ve inançla beslendiğini dile getirdi. Çağdaş mümin olarak devrimci böylesi derin bir aşk ve inançla yaşar. Bu aşktan yoksunluk inkar, ikisi arasında seyretmek ise münafıklıktır, oportünizmdir. Münafık inkarcıdan daha tehlikelidir. Kur'an'da bile sadece münafıklara davete yer verilmez; “oldukları gibi olmayanları çağırma” denilmiştir. Bu anlamda saflarımız bir ikiye bölünmüş durumu olan oportünizmden arındırılmalıdır.

İyi düşün, güzel konuş, temiz iş yap!

Bu çerçevede Önder Apo'nun her kadroda cisimleşmesini öngördüğü 'fikir-zikir-fiil' birlikteliğini kişiliğimiz ve pratiğimizde mutlaka yaşamsallaştırmalıyız. Fikir doğru düşünceye ulaşmak, zikir ikna yöntemiyle bu düşünceye kazandığımız insanları örgütlemek, fiil aynı insanlarla örgütlü eyleme geçerek özgür yaşamı inşa etmektir. Bütün bunlar birbirinden kopuk aşamalar değil, tek bir sürecin yerine getirilmesi kaçınılmaz gerekleridir. Kapitalist modernitenin bir kasap gibi doğradığı parçalanmış kişilik yapısıyla 'fikir-zikir-fiil' bütünlüğü yakalanamaz. Bu anlamda hakikatin bütünlüğü öncelikle devrimcide vücut bulmalı, her devrimci kişiliğindeki parçalanmışlığı mutlaka aşmalıdır. Parçalanmışlığı aşmadan modernist yaşamdan kopuş gerçekleşmez.

Parçalanmışlık hakikatin yitirilmesi ile aynı anlama gelir. Hakikatle bağları kopmuş yaşam yanlış yaşamdır ve böylesi bir yaşamın içinden sağlıklı bir pratik doğmaz. Hakikate çok daha yakın duran tasavvuf düşüncesinde pozitif bakış ve üslubun gerekliliği özenle vurgulanır. Buna göre pozitif bakabilen göz güzel gözdür. “Güzel gözleri olan insan güzel bakmayı ve güzel düşünmeyi başarır, dokunduğu her şeyi değiştirir, yıkıntıların üzerinde en görkemli binaları yükseltir, somurtkan yüzleri güler hale getirir.” Toplumsallıktan kopmamış bir yaşam sürdüren her devrimci bu gerçekleri kendi kişiliğinde somutlaştırmıştır ve her zaman başarı ve zafer çizgisinde yürür. Çaresizlik, umutsuzluk ve inançsızlık bu

“Önder Apo talimat niteliğindeki son mektubunda örgütün ve kadronun toplumsal özgürlük mücadelesinde başarılı sonuç alamamasının altında örgüt yapısında ve kadro kişiliğindeki tutuculuk ve dogmatizmin yattığını belirtti. Bunun da son tahlilde doğru ve yeterli özgürleşememe anlamına geldiğini söyledi. Bu durumda başarmaya kenetlenmiş bir kendini yenilemenin şart olduğunu, tüm kadroları her alanda ve her dönem için geçerli bir kendini inşa görevinin beklediğini ortaya koydu.”

yaşama yabancı kavramlardır.

Her zerresine çirkinliğin sindiği bir toplumsal ortamda güzellik kaygısı taşımadan devrimci pratik yapmak kesinlikle mümkün değildir. Güzellik kaygısı sanatla ilgilidir ve devrimci en büyük sanatçıdır. Güzellik kaygısının taşınıp taşınmadığını en çok da iş yaparken, başka bir deyişle pratik çalışmanın içinde görürüz. İnşadan söz edilen yerde yaratıcı eylem vardır ve yaratıcılık bir açıdan güzellikle özdeşdir. Yaratıcılıkla güzellik arasında kopmaz bir bağ vardır. Politika da insanlığın varoluş tarzına sürekli yeni yaratımlarla katılma gücünü göstermeyi anlatır. Bu anlamda politika bir sanattır. Ancak devrimci topluluğumuzda bu gerçeklikle çelişen birçok olumsuzluğa tanık oluyoruz. Her şeyden önce ‘temiz iş yapma’ anlayışı oldukça zayıftır, yaratıcılık yok denecek kadar azdır, yeni yaratımlardan çok pratikte bir tekrarın yaşanması söz konusudur. Tekrar ise yaratıcılıktan yoksunluğun dışavurumudur. Bu nedenle güzellik bilimi olarak estetik üzerinde yoğunlaşmak, yaratıcı olmak, temiz iş yapmak ve yaptığı işten sonuç almak her kadronun vazgeçilmez görevidir. Düsturumuz bellidir: İyi düşün, güzel konuş, temiz iş yap!

Bu noktada toplumun politik ve ahlaki karakterini derinliğine anlama gereği karşımıza çıkmaktadır. Önder Apo politikayı ‘toplum için en iyi işleri bulmak’ biçiminde tanımladı; ahlakın da bu işleri en iyi şekilde yapmak olduğunu ifade etti. Toplumun olduğu yerde iş ve çalışma vardır. Özgürlük toplum için en uygun işleri bulmadaki yaratıcılıkta ve kolektif çalışmada somutlaşır. İşsizlik kapitalizmin ekonominin can düşmanı karakterinin bir göstergesi olduğu gibi, aynı zamanda onun ortaya çıkardığı bir olgudur. Toplumsallığın yaşandığı yerde işsizlik söz konusu olamaz. Toplumu oluşturan sayısız topluluk esas olarak iş ve çalışma etrafında birleşir. Çalışma ve üretim hem toplumsal bir eylemdir hem de bir toplumsallaştırma eylemidir. Çalışmanın ürünü olarak değer toplumsal olduğuna göre, bireysel çalışma ile değer yaratmaktan söz etmek aslında tam bir safesatadır. Dolayısıyla “beni kendi işim ilgilendirir, başkasının işine karışmam ve sorumluluğuna ortak olmam” demek toplumsallığa ters düşmek demektir ve liberal bireyci anlayışın bir belirtisidir.

Kürt toplumu işsizliğe mahkum edilmiş bir toplumdur. Saffarımızda yaşanan ‘gizli işsizlik’ de öünde bu olumsuz gerçekliğin parti ortamına taşınmasına denk düşer. Devrimci saflardaki ‘işsizlik’ halini bir yana bırakın, Önder Apo toplumdaki işsizliği bile şiddetle mahkum etti; işsiz olmayı ya da işsiz kalmayı onursuzluk olarak değerlendirdi. “Demokratik ulusun inşası koşullarında her insanımız için, yedi yaşındaki çocuğundan yetmiş yedi yaşındaki yaşlısına, kadınından erkeğine kadar, eğitim seviyesi ne olursa olsun herkes için bir iş mümkündür. Herkes

için hem de ibadet edercesine uğraşacağı, kendini hem koruyarak hem besleyerek, hem de çoğaltarak yerine getirebileceği ve onunla özgürleşebileceği bir veya birçok iş vardır. Yeter ki demokratik ulus bilincinden ve iradesinden azıcık da olsa nasibini almış olsun!” dedi.

Önemli olan ne kadar çalıştığımız değil ne kadar başardığımızdır

Bizde herkes bir iş sahibidir ve bir çalışmanın içindedir. Ancak işe ve çalışmaya yaklaşımı yüzeyseldir. Birçok arkadaşımız deyim yerindeyse adet yerini bulsun kabilinden bir çalışma yürütmektedir. Yıllardır kendini yaşıtmaktan başka bir şey yapmayan arkadaşlarımız hiç de az değildir. Bunun sadece siyasal ve toplumsal mücadele alanı ile sınırlı bir durum olmadığı açıktır. Meşru savunma alanında da benzer olumsuzluklar görülebilmektedir. Yüzeysel çalışmanın örgütsüzlükle aynı anlama geldiği açıktır. Örgütsüz çalışmadan verimli sonuç çıkmaz. Bu tür çalışma tasfiyeciliğe açık kapı bırakan bir çalışmadır. Dolayısıyla bu tarz çalışmanın mutlaka aşılması ve derinlikli ve bütünlüklü bir çalışmanın tüm faaliyet alanlarımızda mutlaka hakim kılınması gerekir. Toplumu ve bireyi özgürleştiren bir çalışmanın olmadığı yerde derinlikli çalışma yoktur. Demokratik ulusun inşası ancak böylesi derinlikli bir çalışmayla başarıya gidebilir; demokratik özerklik ancak bu tür bir çalışmayla inşa edilebilir.

Değerli yoldaşlar

Geride bıraktığımız bir yılı değerlendirdiğimizde küçümsenmemesi gereken kazanımlarımızın olduğunu gördük. Ancak Önder Apo'nun önümüze koyduğu hedeflere ulaşamadığımız da ortadadır. Hareket olarak ‘demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi’ çerçevesinde halkımızın varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama hedefine kilitlenerek, yıl boyunca örgütsel anlamda bir dizi toplantı, kongre ve konferanslar gerçekleştirdik. Tüm süreçleri kapsamlı değerlendirmelere tabi tuttuk. Partimiz PKK'nin XI. Kongresi'nde öncülük ve kadro duruşu, zihniyeti, tarz ve temposu masaya yatırıldı; eleştiriler yapıldı, özleştiriler verildi. Nitekim Önder Apo'nun hala esaret altında tutulması ve sömürgeci yönetimin Kürt sorununun çözümüne ciddi yaklaşmaması öncülükte ve kadro düzeyinde yaşanan yetersizliklerle yakından bağlantılıdır. Bu toplantılarda önümüze koyduğumuz hedeflerin hala uzağında olduğumuzu bilince çıkardık ve eleştirilen konularda yeni kararlaşmalara gittik.

Önderlik paradigmasını derinliğine kavramadaki yetersizlik başarmanın önkoşulu olan zihniyet dönüşümünü sağlamamaktadır. Burada partimizin XI. Kongresi'nde mahkum edilen yetersizliklerin, kendine göreliğin ve çizgiye girememenin nedenlerini tekrarlamayacağız. Kongre sonuçlarının aktarıldığı ve daha sonra yapılan toplantılarda bütün bu olumsuzluklar ele alınmış, aşılması gereği vurgulanmış ve talimatla tüm yapımıza ulaştırılmıştır. Önemli olan, Kongremizde açığa çıkarılan eksiklikler ve yetersizlikler üzerinde büyük bir ciddiyetle durmak ve aşmak için yoğun çaba harcamaktır; kendini çalışmalara tümüyle katmak ve başarmaktır. Önemli olan ne kadar çalıştığımız değil ne kadar başardığımız ve sonuç aldığımızdır.

Demokratik ulusun inşası açısından öncü kadronun rolü bellidir ve bütün değerlendirmelerimiz bu hayati rolü daha da belirgin kılmayı öngörmektedir. Kadrolaşma her şeyden önce partiye bilinçli katılımla başlar. Bu anlamda kadrolaşma bir kararlaşma işidir. Kararlaşma bilinç ve inanç temelinde gerçekleşmişse, gerisi

kendini eğitmek ve tecrübe sahibi kılmaktır. Özgürlük hareketine doğru katılmış biri sağlam, güvenilir ve sonuç alıcı bir devrimci haline gelmesini sağlayacak şeyin kendisini eğitmek olduğunu bilir. Bu nedenle eğitim mücadelenin yarısıdır ve hiçbir kadro kendini eğitmekten kaçamaz. Kendini eğitmek mücadele-sizliğe mahkum olmayı seçmekle özdeşdir. Ancak eğitimi sadece okullarla sınırlı bir çalışma olarak görmek yanlıştır. Ortak eğitim alanları olarak okulların önemi elbette tartışılmaz. Kendini bireysel olarak eğitme görevini savsaklayan bir kadro ortak eğitimden de sonuç alamaz.

Önder Apo talimat niteliğindeki son mektubunda örgütün ve kadronun toplumsal özgürlük mücadelesinde başarılı sonuç alamamasının altında örgüt yapısında ve kadro kişiliğindeki tutuculuk ve dogmatizmin yattığını belirtti. Bunun da son tahlilde doğru ve yeterli özgürleşememe anlamına geldiğini söyledi. Bu durumda başarmaya kenetlenmiş bir kendini yenilemenin şart olduğunu, tüm kadroları her alanda ve her dönem için geçerli bir kendini inşa görevinin beklediğini ortaya koydu. Bu belirlemeler Apocu yaşam felsefesini yeterince özümsemediğimizi göstermektedir. Bu felsefedeki hakikat toplumsal gerçekliğin içindedir ve bu felsefeye göre toplumsallıkla sağlam bağları olan bir kadronun çözemeyeceği ve sonuç alamayacağı bir politik çalışma olamaz. Bunun için her kadroyu bekleyen temel görev, Apocu yaşam felsefesiyle bütünleşerek kişiliğinde dönüşümü gerçekleştirmek ve bu temelde kendisini bekleyen görevlere en yetkin yanıtlar vermektir. Buradaki toplumsallık vurgusu yaşamsal öneme sahiptir. Kadro ancak topluma bağlı olarak yaşanabileceği konusunda en yetkin bilince ulaşmış insandır. Bu bilinçten yoksunluk toplumun çözülüşüne ve hakikat algısının yitirilmesine tekabül eder. Özellikle Kürt gerçeğinde toplumsallıkla bağ kendisini toplumun topluluklar halinde inşasında somutlaştırır. Bu inşa çalışmasına katılmadan bireysel özgürlükten söz edilemez.

Dogmatizm ve tutuculuğun varlığı zihniyet devriminin başarıya götürülmediğinin göstergesidir. Reel sosyalizmin zamanında köklü bir değişim ve dönüşümü yapmadığı için çöktüğünü ve kapitalist modernitenin yedeğine düştüğünü unutmamak gerekir. Dolayısıyla Önder Apo'nun yaşam tarzı, yoğunlaşma düzeyi, temposu, duruşu ve özgürlük düzeyine ulaşmak temel hedefimiz olmalıdır. Tüm çalışma alanlarında yaşanan sorunların temelinde öncülük sorunu vardır. Büyük bir zihniyet devrimi temelinde kendini yeniden yapılandırmayan, kişiliğinde büyük bir değişim ve dönüşümü gerçekleştirmeyen bir kadro nasıl demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğüne dayanan bir toplumsal inşayı gerçekleştirebilir? Demek ki inşayı ilkin kendimizden başlatmamız zorunludur. Serhildanın gelişmemesinin, örgütlemenin zayıf kalmasının, savaşı istediğimiz tarzda geliştirmeyişimizin nedenlerini kendimizde aramalıyız, başkalarını suçlamamalıyız. Tüm başarıların altında kadroların fedaice katılımı rol oynadığı gibi, başarısızlıklarda da kadroların payı belirleyicidir.

Gün Kürtleri demokratik ulus halinde örgütlenme günüdür

Tutuculuk ve dogmatizmi aşmanın en etkili yöntemi kendini eğitmektir. Önder Apo “savunmalarım neredeyse ben oradayım” dedi. Savunmalar demokratik ulusun anlamını, nasıl ve kimler tarafından inşa edileceğini hem kuramsal hem de pratik açıdan ortaya koymaktadır. Bu açıdan yine Önder Apo'nun deyişle dönüşüm geçirmeyi gerektiren Kürt varlığı ve

özgür yaşamının tarihsel ve toplumsal ifadesidir. Önderliğimiz tarihin hakikat okulundan olumlu denilebilecek ne varsa hepsini derledi, bir sentez oluşturdu ve ‘süzülmüş bal kıvamında’ yoldaşıktada iddialı olanlara sundu. Demokratik ulusun inşası yolunda yürümek isteyenlere düşen temel görev her şeyden önce bu belgelerde özellikleri ortaya konulan Önderlik gerçeğini kavrayıp uygulamaktır. Savunmalar soyut teorik belirlemelerle sınırlı belgeler değil devrimimizin manifestosudur ve programın açılımını ortaya koymaktadır. Özellikle ‘Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü’ adlı savunmanın gerçekliği budur. Her devrimci bu manifesto üzerinde yoğunlaşıp kendini eğitmekle yükümlüdür. Özellikle demokratik uluslaşmanın sekiz boyutunu derinliğine bilince çıkarma ve uygulama göreviyle karşı karşıyadır. Bunu yapmadan hiçbir devrimci kendisini demokratik ulusun temsili biçiminde örgütleyemez.

Değerli yoldaşlar

Önder Apo'nun da vurguladığı gibi, bir denetleme kurumu olan KCK Genel Başkanlık Konseyi'nin ‘denetleyici ve müdahaleci bir organ’ haline gelmesi için her şeyden önce kendini yetkince işlevselleştirmesi gerekir. Bunun yolu da öncelikle sistemimizin bütünlüğünü kavramak ve bu gerçeğe uygun bir yapılanmaya ulaşmaktan geçer. Pratiğin, çizginin gereklerine uygun olup olmadığını anlamak da öncelikle teorik yetkinliğe ulaşmayı, çizginin dönemsel gereklerine hakim olmayı ve kurumun her üyesinin bu çizginin gereklerini kendi şahsında somutlaştırmasını gerektirir. Daha da önemlisi, sistemimizin bütünlüğünü her koşul altında göz önünde bulundurmak ve buna bağlı olarak tamamlayıcılık ilkesinden hareket etmektir. Bizim sistemimiz organik bütünlüğe dayanan bir sistemdir. İçerikleri farklı olsa da, sistemimizin bileşimini oluşturan tüm kurumların çalışmaları birbirine bağlıdır, birbirini tamamlar, sistemin bütünlük halinde sağlıklı işlemesini esas alır. Bu belirlemeler çerçevesinde gerekli olan şey, denetlemenin anlamını daraltmadan, pratik yürütmenin güçlü ve sağlıklı işleyebilmesi için destek ve katkı sunmak, tıkanmanın yaşandığı yerde ön açıcı olmaya çalışmak ve engelleri aştırmaktır. Çizginin netliği ancak böyle korunabilir. Bu kapsamda bir işlevselliği pratikte sergilemek ve demokratik ulusun inşasını geliştirmek temel amacımız ve kaygımız olacaktır.

Önderliğimizin temel çalışması kadroların eğitimi ve geliştirilmesi, özellikle dönemin ruhuna uygun olarak sistemimizi inşa edecek kadroların yetiştirilmesiydi. Bu anlamda Konseyin ilgileneceği en temel çalışma alanlarımızdan biri de eğitimler olacaktır. Partimizde fedai çizgisinde tarihimizin en gelişkin düzeyini yakalamış olsak da, kadro yapımızda negatif eylem döneminin özelliklerinin tümüyle aşıldığını söyleyemeyiz. Önderlik gerçeğimizde pozitif eylemin, başka bir deyişle inşa ve üretimin esas olduğunu özellikle vurguladık. Bu çerçevede tüm kadrolarımızı inşa kadrolarına dönüştürmek ve Önderliğimizin başlattığı ‘demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa süreci’nin öncü kadroları haline getirmek tüm hareket olarak asli görevimiz olmak durumundadır.

Denetlemenin sadece Genel Başkanlık Konseyi'nin görevi olduğunu düşünmek hem yanlış hem de tehlikelidir. Tüm yönetimimizin temel görevi çizginin gereklerine uygun bir pratiği planlayıp geliştirmek ve bir an için de olsa pratik çalışmaları denetleyen bir konumun dışına çıkmamaya özen göstermektir. Bütünlük ilkesi kesinlikle her örgütümüz, bu örgütlerin her birimi, hatta her kadro için geçerli ve gereklidir. Bu anlamda denetlemenin esas olarak kadroda başladığını iyi bilmemiz gerekir. Önderliğimizin yaptığı kadro tanımının da bu anlama geldiği

açıktır. Önder Apo, “akademik kadro beyindir, örgüttür ve bedende (toplumda) kılcal damarlarla yayılandır. Gerçek bütündür. Hakikat ifade edilen bütünsel gerçektir. Kadro örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir” dedi. Kendisini sistemimizin canlı temsili olarak yapılandırmamış bir kadro yetersiz yoldaşlık ilişkileri içinde kalan bir kadrodur. Kadroda bütünlük kendini sistemin temsili haline getirmesiyle somutlaşır. Parçalanmışlık hakikatin yitirilmesiyle özdeşdir. Bizde kişilikteki parçalanmışlık sorumluluk bilincinin zayıflığı, içinde yer aldığı dar çalışmayla sınırlı kalma, çalışmaların bütünlüğünü gözetmeme, bu çalışmalarda ortaya çıkan yetersizlikler karşısında hiçbir kaygı taşıyama biçiminde kendini gösterir. Bunun diğer bir adı denetime yabancılıktır. Böylesi bir yabancılığı yaşayan bir kadro kendi çalışmasını da denetime kapatır. Bu nedenle denetlemeyi kadronun bütünlüğe dayalı çalışmasının temel bir özelliği olarak değerlendirmek zorunludur.

Tam da bu noktada Önder Apo'nun işaret ettiği ‘gerilik ve özgürleşememe’ durumunun neyi ifade ettiğini daha iyi bilince çıkarabiliriz. Gerilik genelde devletçi uygarlık sisteminin, özelde kapitalist modernitenin damgasını taşıyan kişilik yapısında gerekli dönüşümün sağlanamaması, parti ortamında parçalanmış kişilik özellikleriyle yaşamaya devam edilmesidir. Kapitalist modernitenin derinleşmiş ve genelleşmiş köleliği ifade ettiğini, bunun da esas olarak parçalanmış kişilikler biçiminde ifadesini bulduğunu unutmamalıyız. Biz insanı milyarlarca yıla yayılan evrensel gelişmenin özeti ve doruğu olarak gören bir hareketiz. Bu hakikatin bizde geliştirdiği en soylu duygu sorumluluk duygusudur. Bunun anlamı insanın evrende kendisine karşı sorumluluk duymayacağı tek bir varlığın bile olmamasıdır. ‘Ben evrenim’ demenin bu anlama geldiği açıktır. Özgürlük bu sorumluluk duygusunun bilince çıkarılması ve evrensel bütünlükle bağ içinde bu sorumluluğun gereklerinin yerine getirilmesidir. O halde bu temelde kişiliğini sürekli sorgulamak, başarısızlığın nedenlerini kendi kişiliğinde aramak, başarısızlığa yol açan etkenleri açığa çıkarmak, kendisine giydirilen deli gömleğini çıkarır gibi kapitalist modernitenin etkilerinden soyunmak ve kişilik dönüşümünü sürekli kılarak gerçek bir Apocu militan haline gelmek her kadronun vazgeçilmez ve ertelenmez görevidir. Bu görevi başarıyla yerine getirdiğimizde bütünlük de başarılmış ve demokratik ulus inşasında başarıyla yol alma güvence altına alınmış olacaktır.

Sonuç olarak tarihi günlerden geçiyoruz. Önderliğimizin belirttiği gibi demokratik ulus inşacılığı Kürt varlığı ve özgür yaşamının yeni tarihsel ve toplumsal ifadesi olarak hepimizden aşk düzeyinde bir sahiplenme bekliyor. Kadroda cisimleşen fikir-zikir-fiil birlikteliğinin somutlaştığı yer olan demokratik ulus inşacılığı kendimizi aşk derecesinde adamamız gereken bir hakikati ifade ediyor. Gün Kürtleri demokratik ulus halinde örgütlenme günüdür. Bu konuda atacağımız her başarılı adım halkımızı ulus devlet canavarından biraz daha kurtaracak, kültürel soykırımı işlemez kılacak ve özgürlüğü yaşanabilen bir gerçeğe dönüştürecektir. Bundan daha büyük bir iddia ve soylu bir amaç olamaz.

Bu asli görevlerine dört elle sarılacakları inancıyla tüm arkadaşlarımızın yeni yılını kutluyor, yine tüm kadrolarımızı Apocu yaşam felsefesi temelinde kişiliklerinde köklü bir dönüşüm yapmaya, demokratik ulusun inşasına başarıyla katılmaya ve bu temelde Önder Apo'yu özgürleştirmeye çağırıyoruz.

Demokratik modernitenin inşasında entelektüel ve bilimsel katkı

AKADEMİLER

Kapitalist sisteme karşı savunmamı geliştirirken yapmam gereken ilk işleyişlerden biri onun zihni formatlarından kurtulmaktır. Nasıl ki islamiyetin her işe başlarken bir 'bismillahi' varsa, kapitalizmin de benzer kutsalları vardır. Mademki ondan kurtulmak istiyoruz, o halde her şeyden önce onun niyet duasını reddetmeliyiz. Bunların başında empoze ettiği 'bilim yöntemi' gelmektedir. Bahsedilen, toplumsal yaşamın süzgecinden geçen ve insan toplumu var oldukça onsuz olmayacağı 'özgürlük ahlakı' ve etiği değildir. Tersine, onu yadsıma temelinde anlam-sızlaştırarak dağılmasına ve yozlaşmasına yol açan en gelişmiş köleci yaşam zihniyeti, onu var kılan maddi ve manevi kültürüdür.

Kapitalist modernitenin kendini hegemonik kılıp tek gerçek olarak dayatması, meşru kılması bütün muhaliflerini etkisizleştirmede önemli rol oynadı. Tartışmalar modernite kapsamında değil, sermaye birikimi gibi tek boyutla sınırlandırıldı. Modernite ise çoğu unsurları ile benimsendi. Tüm muhaliflerin eritilmesinde modernite yaklaşımları belirleyici oldu. Reel sosyalizmin aşırı modernist yaklaşımı kendi kendini tasfiyesinin esas nedeniydi. Demokratik modernite kapitalizmin sadece ekonomi politliğini değil, tüm sistematiğini eleştirir. Hegemonik bir sistem olarak uygarlık tarihi ile ilişkisini, kent, sınıf ve devlet olgularında yol açtığı değişimleri kendi modernitesini hangi unsurlar temelinde kurguladığını bir bütün olarak eleştirerek ortaya çıkarır. Bilim, felsefe ve sanat üzerinde kurduğu ideolojik hegemonyayla kendini bu araçlarla sürekli meşrulaştırır. Toplum üzerindeki yıkımını, temel zihniyet alanlarını içerdiğinden boşaltıp araçsallaştırır. Bilim, felsefe ve sanat artık hakikati açıklamanın alanları olmaktan çıkar. Tümünle kapitalizmin hizmetinde sistemi meşrulaştırmada, azami karın sağlanmasında araçsal rolle sınırlandırılırlar.

Çağımız egemen mantığının kapitalist sisteme göre dizayn edildiğini iyi bilmek gerekir. Mevcut bilim ve akademi dünyası bu mantığın üretildiği mekandır. Günümüzün bilim akademileri, Sümer ziguratlarından daha karmaşık mitoloji üretim mekanları olarak kapitalist iktidara eklenmişlerdir. Toplumun direncini iktidarın çıplak egemenlik araçlarından daha çok, bu mekanlarda bilim adına

üretilen mitolojiler kırmıştır. Orta çağ aldatmacalarının çok ötesinde yanıltma ve karartmalar söz konusudur.

Kapitalist dünya sisteminin bilgi yapısı, en az iktidar ve üretim, birikim aygıtları kadar kriz yaşamaktadır. Bilgi yapılarının doğası gereği özgür tartışmaya daha yatkın olmaları, bilimsel krizin boyutları üzerinde geniş yorumlama imkanları sunmaktadır. Bilginin toplum ve iktidar yapılarındaki rolü hiçbir dönemle kıyaslanmayacak boyutlarda anlam bulabilmektedir. Toplumsal yaşamın bilgi, bilişim aygıtları tarihi bir devrimi yaşamaktadır. Buhran olarak devrimsel süreçler özünde hakikat rejimlerini arama rolünü de oynarlar. Hegemonya sadece birikim, üretim ve iktidar alanlarında konumlanmaz; bilme alanında da şiddetli hegemonik mücadelelere tanık olunur. Bilme alanında meşruiyet sağlamamış hiçbir üretim, birikim, iktidar yapılanması varlığını uzun süre kalıcı kılamaz.

Çağımızda bilimsel yöntemlerin ağır basması diğer yöntemlerin hakikati ifade edemeyecekleri biçimindeki yargıları ön plana çıkarmıştır. Fakat yaşanan bilimsel kaos, dayandığı yöntemlerin yetersizliğini bütünüyle açığa çıkartmıştır. Bilimsel yöntemlerin kendisi hakikatin kavranması önünde ciddi engel oluşturmaktadır. Bilimsel yöntemin, Batı uygarlık sistemindeki hegemonik iktidar ve ideolojiyle bağlı gittikçe açığa çıkıyor.

Pozitivizm ulus devleti bilim ve sanatın somutlaşmış hali olarak yansıtmaya büyük özen gösterir. Kapitalist modernite bu yüzüyle en büyük yalanı dolaşıma sokmuş olur. Ne kadar olgusal, nesnel, bilimsel olduğunu ısrarla iddia eder. Ulus devlet tüm gücünü bu propagandaya adar. Muazzam büyüklükte bir akademik dünya inşa eder. Tarihte hiçbir tanrı ve dinin (kral ve meşruiyeti) gerçekleştiremediği mitoloji ve propagandası bu modernite döneminde oluşturulup pazara sunulur. Tüm ahlaki ve politik gözenekleri tahrip edildiği gibi, anlam odakları da tahrip edildiği için bu çağdaş mitleri ve propagandaları yemeyecek bir beyin ve yürek kalmamış gibidir.

Pozitivizmin çerçevesini oluşturduğu bilim ve sanatlar 1970'ler sonrası krizden nasibini alarak, hakikati ifade etme mas-kelerini düşürmeyle yüz yüze kaldılar. Bu, ulus devlet dogmatizminin parçalanmasıyla yakından bağlantılı bir gelişmedir. Yaşanan, birinci aydınlanmanın karanlık noktalarında ikinci bir aydın-

lanmadır. Ulus devlet toplumsal doğayı mühendislik projeleriyle doğramakla sadece olgusal gerçekliği değil, algısallığını da tahrip eder. Olgu yok edildiğinde algısının da darbe yemesi kaçınılmazdır.

Toplumsal bilimin açığa çıkmış hakikatlerinden birisi toplumun tarihselliğidir. Ulus devlet, toplumsal tarih yerine bir burjuva iktidar elitinin mitik inşasını tarih olarak sunar. Çok eleştirdiği mitolojik ve dinsel tarihten daha çok hakikatin dışına çıktığının farkında bile değildir. Avrupa sosyal bilimi resmi ideoloji haline geldikçe, en gerici mitolojik ifade haline gelir. Tüm bilimsel ideasına rağmen metafiziktir. İyi bir metafizik de değildir. Sanatın yaşadığı biliminkinden farklı değildir. Kapitalizme ilave birer sermaye alanı haline gelmişlerdir. Bilim ve sanat metalaştıkça hakikat değerini yitirirler. Hakikat bilimi olarak felsefenin tasfiyesi ve önemini yitirisi, toplumun yaşadığı maddi, fiziki soy kırımlar kadar felakete yol açar. Felsefesiz toplum hakikatle bağını yitiren toplumdur. Bu ise toplumun sadece bir nesneler yığını haline gelmesi demektir. Nesne toplum ise tüm savunma yeteneklerini yitirmiş, her tür sömürüye açılmış yığın, malzeme demektir.

Tarihsel dönemin yeni değişik yöntemler ve hakikat kurgulamaları açısından verimli olduğunun tespiti, toplumun topluluklar düzeyinde yeniden inşa edilme şansını artırmaktadır. Özgürlük ve eşitlik ütopyalarının inşa edilmiş toplumsal yapılanmalar halinde somutluk kazanmaları günün pratik görevleri mesafesindedir. Gerekli olan, girilen yolun bilimsel değeri ve özgürlük iradesinin gücüdür. Hakikat aşkının özgür yaşama yaklaştığı dönemden bahsediyoruz. Özdeyişimiz şudur: Hakikat aşktır, aşk özgür yaşamdır.

İnsan toplumunda hakikat arayışçılığı hep olagelmıştır

Kendi yorumumu hakikat kavramı adı altında sunmak durumundayım. Bir alternatif yöntem arayışından ziyade, yanılgılarla yüklenmiş ve özgürlük değerinden uzaklaştırılmış yaşam sorunlarından çıkış yolu aranmaktadır.

Şüphesiz insan toplumunda hakikat arayışçılığı hep olagelmıştır. Mitolojilerden dinlere, felsefeden günümüz bilimlerine kadar birçok seçenek bu arayışlara yanıt olarak belirmiştir. Yaşamı bu seçenekler dışında yaşamak düşünülmediği gibi, sorunlar yumağının bu seçeneklerden kaynaklandığı gibi bir ironi de inkâr edilemez. Yani ne onsuz olunur, ne onunla olunur dilemması (ikilemi) söz konusudur. Fakat yaşadığımız modernitenin benzersiz bir farkı vardır. Modernite birçok alanda sürdürülemezlik sınırlarına dayanmıştır. Bir çırpıda sayarsak artan nüfus, kaynakların tükenişi, çevre yıkımı, sınırsız büyüyen toplumsal çatlaklar, çözölen ahlaki bağlar, yaşamın mekân ve zamandan kopuşu, büyük stresli ve büyüsnü, şiirselliğini yitirmiş yaşam, dünyayı çöle çevirecek nükleer silah yığınakları, sonu gelmeyen ve tüm toplumsal bünyeyi saran yeni savaş türleri gerçek bir mahşeri çağrıştırmaktadır. Bu aşamaya gelişin kendisi bile hakikat rejimlerimizin iflas ettiğini göstermektedir. Umutsuz bir tablo sergilemek durumunda değilim. Ama karşımızda, içimizde yiten yaşama karşı sessiz kalacak, çğlık atmayacak halde de değiliz. Umutsuz olmayalım, göz yaşlarına boğulmayalım. Fakat bunun için çare gerekir.

Kapitalizmin küresel kaos imparatorluğuna karşı bu temelde 'halkların küresel demokratik uygarlığına' yönelmek, geçmiş direnme geleneklerine saygı kadar geleceğin her zamankinden daha demokratik, özgür ve eşit dünyasına götürebilir.

Kaos durumunu anlaşılır kılmadan, sanki normal düzende yaşıyormuşuz gibi düşünür ve davranırsak temel yanlışlara düşmekten, dolayısıyla çözüm yerine çözümsüzlüğü tekrar yaşamaktan kurtulamayız. Entelektüel çabaya bu dönemdeki gereklilik diğer dönemlerden kat be kat daha fazladır. Özellikle olup bitenin eski bilimsel yapılarla - üniversite, din- anlaşılacak yerine yanlış anlaşılmasına yol açması, gerçekten aydınlatıcı entelektüel çabanın değerini artırmaktadır. İktidara bağlı bilim ve din, ortamı çarpık göstermede, sahte paradigmlar sunmada son derece etkinleşir. Bilim ve dinin, sporun karşıdevrimci rolünü bu dönemlerde daha iyi görmeliyiz. Yanıltmayan, topluma gerçek projeler ve paradigmlar sunan bilim ve bilim yapılanmalarına - sosyal bilim okul ve akademileri- ihtiyaç arttıkça artar. Mücadele öncelikle entelektüel alanda, yani zihniyet alanında kazanılmalıdır. Zihniyet devriminin belirleyici önem kazandığı bir süreç yaşanmaktadır.

Demokratik modernite akademiyasız gelişmez

Kaos toplumunu aşarken bilim ve sanat en çok dayanacağımız zihniyet temelleridir. Üniversitelerden ilkokullara kadar dayatılan resmi eğitimler öz ve biçim olarak bireye, topluma ve çevreye yabancılaşmış devlet ve hiyerarşi güdümlü insan oluşturmaya esas aldığından, bu tip eğitim ve öğretimin tuzaklarını ve aldatmacalarını aşıp, insanı ve toplumu tarihsel gerçekleriyle tanıştıran, anı özgür kılarak geleceğe taşıyan yeni bir bilim ve sanat anlayışı -paradigması- öncelikli olarak ve bir zihniyet devrimi esprisi içinde özüm-senip yaşamsal kılınmalıdır. Yeni tip sosyal bilim akademileri, okulları ihti-

yaçlar ölçüsünde yaygınlaştırılmalıdır. Zihinsel anlam birikimi için hem tarih, hem de modernitenin demokratik kefesinde oluşmuş birikimin akademik örgütlenmesi sağlam bir başlangıç olabilir. Unutmamak gerekir ki, tarihin ilk akademileri olarak Sümer ziguratları, Nippur, Babil, Nusaybin, Urfa, Bağdat Bilge Evleri uygarlıkların, onları edemeyeceği gerçeğin de ifadesidirler. Demokratik modernite akademiyasız gelişemez. Kapitalist modernitenin kriz içindeki akademik dünyasına alternatif olarak örgütlenmek durumunda olan yeni bilimsel ve anlamsal dünya, ekolojik ve ekonomik toplumun vazgeçilmezidir. Bilimin ideolojik tekel olmaktan ve iktidar aracı olarak kullanılmaktan kurtulması ancak eşit (farkındalıkla birlikte), özgür ve demokratik toplum inşasıyla, bunların iç içe yaşanmasıyla mümkündür. Her eko-topluluk ancak kapitalist moderniteyi aşmış bir bilinç ve örgütlülük olarak inşa edildiğinde anlamlı olabilir. Kapitalizmi, endüstriyalizmi ve ulus devletçiliği aşan bilinç, örgüt ve eylemsel irade oluşmadan, eko-topluluklar ve ekonomik toplum oluşamaz. Bilim, bilinç ayrı, toplum ayrı anlayışları uygarlık çarpıtmasıdır. Toplumun köleleştirilmesiyle bağlantılıdır.

Dünya kültür ve akademiler konfederasyonu inşa edilebilir

Ciddi bir toplumsal yenilenme ve sistem kuruluşu için en basitinden 'sosyal bilim merkezleri' diyebileceğimiz, temel idrak ve irade merkezlerinden başlamak da verimli sonuçlar verebilir. Sosyal bilim merkezlerinin rahiplerin kutsallığında, en çağdaş bilim adamlarından, disiplinli çalışma gücüne kadar özellikleri kişiliklerinde yoğunlaştırma hedefi ve gücü olanlardan oluşması için özü gereğidir. Bir anlamda din adamının mabedi, filozofun okulu, bilim adamının da akademisi, bu merkezlerde bir sentez oluşturup insan toplumunun tüm hayati sorunlarına gerektiğinde kırk yıl çile çekerek yanıt arayacaklardır. Kapitalizmin toplum ve birey katliamını ancak bu tür merkezlerin gücüyle durdurabiliriz. Bu merkezler devrimci partilerin ideolojik büroları olmadığı gibi, basit buluşlarla yetinen bilim adamlarının tez oluşturma mekanları da olamaz. Siyasete yön veren filozof yönetim merkezleri de değildir. Ama gerektiğinde toplumun tüm kurumsal ve bireysel unsurlarına değişim gücünü, bunun bilinci ve iradesini verecek erdemde ve yetenekte kurumlardır. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de insan toplumu için vazgeçilmez beyin kurumlardır. En çok kapitalist sistemde toplumun beyinsel kurum merkezleri tahrip edildiği için, belki de tarihin hiçbir döneminde görülmeyen bir ihtiyaçla bu merkezlerin inşasına girişmek gerekir.

Sosyal bilim için kurumsal devrim, diğer deyişle yeniden yapılanma şarttır. Nasıl ki Grek-İonya aydınlanmasında bağımsız felsefe ve bilim akademileri oluştuysa, yine ortaçağda hem islami hem hristiyanlık geleneğinde tekke, dergah ve manastırlar benzer bir rol oynadıysa, Avrupa Rönesans, Reform ve Aydınlanma hareketlerinin aynı zamanda birer entelektüel ve bilim devrimi oldukları gerçek ise, benzer devrimlere mevcut krizden çıkış için günümüzde de ihtiyaç vardır. Modernitenin dört yüz yıllık ideolojik hegemonyası en az maddi kültür hegemonyası kadar derin

“Hakikat savaşı yaşamın her anında, tüm toplumsal alanlarda, komünalist ekonomik ve ekolojik birimlerde, demokratik kent, yerel, bölgesel, ulusal ve ulus ötesi mekanlarda yürütüldükçe anlam ve başarı kazanır.”

ve süreklileşen krizini aşma yeteneğinde değildir. İçerik ve biçim olarak demokratik modernitenin müdahalesi olmadan, krizin daha da çürütücü ve dağıtıcı rol oynaması kaçınılmazdır. Ütopik sosyalistlerden bilimsel sosyalistlere, anarşistlerden Frankfurt Okulu'na, 20. yüzyılın ikinci yarısındaki Fransız felsefi çıkışından 1968 gençlik kültür devrimine ve en son 1990'lar sonrası postmodernist, feminist ve ekolojik çıkışlara kadar bu yönlü çıkışın zengin bir entelektüel ve bilim mirası vardır. Demokratik modernite hem uygarlık dönemi entelektüel pırıltı ve devrimlerini, hem modernite karşıtı entelektüel çıkışlarının olumlu özelliklerini özümseme temelinde kendi entelektüel ve bilim devrimini yapmak durumundadır.

Kurumlaşma bu devrimin koşullarından biridir. Entelektüel devrimin küresel çapta başarısı için tarihte adı geçen deneyimlerden çıkarılacak dersler temelinde yeni bir dünya kurum merkezine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacı gidermek için Dünya Kültür ve Akademiler Konfederasyonu inşa edilebilir. Özgür bir coğrafyada inşa edilecek bu konfederasyon hiçbir ulusdevlet ve iktidar gücüne bağlı olmadığı gibi, sermaye tekellerine de karşıt temelde oluşmak durumundadır. Bağımsızlığı ve özerkliği esastır. Her yerel kültür ve bölgesel, ulusal akademilerden gönüllülük temelinde program, örgüt ve eylem ilkeleri uyarınca katılım gerçekleştirilebilir. Konfederasyon yerel, bölgesel, ulusal ve kıtasal düzeyde görevli kurumlaşmalara gidebilir.

Demokratik modernitenin kendisi de ancak kapitalist modernitenin bilimsel, felsefi ve sanat açısından eleştirisi ile kuramlaşır. Kendi kavramsal araçlarını geliştirir. Kapitalist modernitenin üniversite ve akademi dünyasındaki bunalımını özgür üniversite ve toplumun her alanına ilişkin akademik kurumların inşasıyla çözmeye çalışır. Sistemin ideolojik hegemonyası çözüldükçe demokratik modernite zihniyetinin önü açılmış olur. Bu ise demokratik modernitenin yeniden inşasına yol açar.

Modernite kurumlarını taklit etmek, başarısızlığa götürebilir

Demokratik modernite birimlerinin yeniden inşa çalışmalarında entelektüel ve bilimsel katkı şarttır. Bu şartın piyasadaki entelektüel sermaye ile karşılanamayacağı açıktır. Yeni akademi kaynaklı kadro ve bilim ancak bu ihtiyacı karşılayabilir. Entelektüel görev kapsamında yapmaya çalıştığım bu kısa değerlendirmeye ve çözüm ilkeleri şüphesiz

öneri niteliğinde olup tartışmayı gerektirir. Kriz koşulları ancak yeni entelektüel ve bilimsel çıkışlarla olumlu yönde aşılabılır. Söz konusu krizin küresel, sistematik ve yapısal olduğu göz önüne getirildiğinde, çıkış için de küresel, sistematik ve yapısal müdahaleler gerektiği açıktır. Eski kalıpları, kurumları, bilimleri taklit etmekle veya eklektik kılmakla bir yere varılamayacağı yaşanan sayısız devrimci deneyimden ders olarak öğrenilebilir.

Demokratik siyaset ve kültür akademileri bu görev için uygun kurumlaşmalar olabilir. Ahlaki ve politik toplum birimlerinin yeniden yapılanma ihtiyaçları için gerekli olan entelektüel ve bilimsel desteği bu akademiler oluşturabilir. Kendilerine resmi ve özel tekel kurumlarını örnek alma yerine, orijinal çıkışlar olarak yapılanmaları daha uygundur. Modernite kurumlarını taklit etmek, başarısızlıkla sonuçlanmalarını beraberinde getirebilir. Özerk ve demokratik olmaları, kendi program ve kadrolarını kendileri oluşturmaları, gönüllü öğrenciliği ve öğretmenliği esas almaları, öğrencinin öğretmen, öğretmenin öğrenci pozisyonuna sık sık geçebileceği, dağdaki çobandan profesöre kadar ideası ve amacı olan herkesin katılım gösterebileceği başlangıç itibarıyla öngörülebilir. Kadın ağırlıklı akademilerin de aynı içerikle birlikte özgün yanlarını bilimsel kılmaları için oluşturulması uygun olabilir. Sadece teorik kalmamaları için pratiğe çok yönlü katılım da aranan niteliklerden biridir. Akademiler yer ve zaman bakımından pratik ihtiyaçlar göz önünde bulundurulacak şekilde kurulur ve çalıştırılır. Tarihte örneklerine çokça rastlandığı gibi (Zerdüş'tün dağ başlarındaki ateşgedeleri, Eflatun ve Aristo'nun bahçeleri, Sokrates ve Stoacıların cadde kaldırımları, ortaçağın manastır ve tekkeleri vb) sade ve gönüllü kuruluşlardır. Dağ başından tutalım mahalle köşelerine dek mekanlar seçilebilir. Şüphesiz iktidarların azametini kanıtlayan binalar aranmaz. Manastır ve sivil medreselerde olduğu gibi, eğitimin süresi katılanların durumuna ve öğrenci akışlarının yoğunluğuna göre belirlenebilir. Resmi kurumlar gibi katı zaman koşulları gerekli değildir. Tümüyle şekil ve kuraldan yoksun olmaları da düşünülemez. Etik ve estetik kuralları mutlaka olmalıdır.

Demokratik modernitenin köklü bir aydınlanma devrimiyle iç içe kendini inşa etmesi, geçmişten öğrenilmesi gereken derslerin başında gelir. Bununla birlikte hemen vurgulamalıyım ki, geçmiş şimdidir. Toplumsal doğanın asli varoluş biçimi olan ahlaki ve politik toplumun tüm geçmişinden fazla söz etmesek de

“Toplumsal gerçeklik bir yana, biyolojik veriler temelinde de olaya bakıldığında gerçekten de yaşamı kadın üzerinden tanımlamak ve tanımak gerektiği apaçıktır. Hiyerarşik devletçi sistem yaşamı erkek merkezli tanımladığından, böyle oluşturmaya çalıştığından ve bunu meşrulaştırmak için de yalancı ‘hakikat rejimleri’ ürettiğinden bu görülmemektedir.”

(ama özellikle neolitik toplumun, köy-tarım toplumunun, göçebeliliğin, kabile ve aşiretin, dinsel cemaatlerin halen yaşamsallıklarını inatla sürdürdüklerini göz ardı etmemeliyiz), son beş bin yıllık sermaye birikim ve iktidar tekellerince kaybettirilen değerlerini yeniden kazanmak için devrimsel nitelikte entelektüel ve bilim üretimi en çok ihtiyaç duyulan nesneyi oluşturacaktır.

Kadro dönüşümün kurmay ekibidir

Kadro, sıkça vurguladığımız gibi parti zihniyetini ve program esaslarını en iyi özümseyen ve tam bir coşku seli halinde pratiğe aktarmaya çalışan militanları ifade eder. Dönüşümün kurmay ekibidir. Teori ile pratik bağına kurabilen, kitlesel örgütlenme ile etkinliği buluşturup yönetebilen özellikler taşımaktadır. Ayrıca toplumsal ahlaki ve politikanın yaratıcılığını şahsında birleştiren kimliktir. Kadro olmak bir aşk, bir tutku işidir. Kendini amaçlarına sınırsız bir inanç, kararlılık ve aydınlıkla yatırmak demektir. Bu nitelikleri olmayan bir heves, kariyer tutkusu ile önü tutmak isteyen kişiler hep olumsuz sonuçlara yol açarlar. Kadrolaşma bir heves olmanın ötesinde teorik bir öngörü programını derinliğine parti binasını kurmakta bir tutku insanını gerektirir. Yeni dönemde kadro örgütlemesine giderken bu niteliklerinin esas alınması tabidir. Her ciddi sosyal, siyasal, ekonomik örgütlenme benzer kadro anlayışına, liderlik sanatına sahip olmak ister. Başarısında bunun payını arar. Halkın demokratik örgütlenme ve eyleminde kendini kanıtlamayan hiçbir kadro ve önder demokratiklik sıfatına layık olamaz. Önderlik gerçeği ile bütünleşmek kadro politikasının özüdür. Gerekenler behemehal başarılmalıdır.

Demokratik modernite sistemi açısından üç sorunun yanıtı sistemin unsurlarıyla ideolojik ve eylemsel buluşmayı ifade eder. Eskiden öncü parti kavramı denilen misyon demokratik modernitenin kuramsal ve eylemsel öncülüğü olarak yetkinleştirilmiştir. Sistemin üç temel ayağı olan ekonomik, ekolojik ve demokratik toplumun (kent, yerel, bölgesel, ulusal ve ulus ötesi demokratik konfederalist yönetim) zihinsel ve iradesel ihtiyacını karşılamak yeni öncülüğün temel misyonudur. Bunun için yeterli sayıda ve nitelikte akademik yapıların inşası gereklidir. Modernitenin akademik dünyasını sadece eleştirmekle yetinmeyen, alternatifini geliştiren yeni

akademik birimler içeriklerine göre çeşitli adlarla inşa edilebilir. Ekonomik teknik, ekolojik tarım, demokratik siyaset, güvenlik savunma, kadın özgürlük, kültür kimlik, tarih dil, bilim felsefe, din sanat başta olmak üzere önem ve ihtiyaçlara göre toplumun her alanına ilişkin olarak inşa etmek görevidir. Güçlü bir akademik kadro olmadan demokratik modernite unsurları inşa edilemez. Akademik kadro ne kadar demokratik modernite unsurları olmaksızın anlam ifade etmezse, demokratik modernite unsurları da akademik kadrolar olmaksızın anlam ifade etmez, başarılı olamazlar. İç içe bütünsellik, anlam ve başarı için şarttır.

Kapitalist modernitenin sırttaki lanetli elbise gibi duran fikri, zikri ve eylemi ayrı anlayışını mutlaka terk etmek, aşmak gerekir. Fikir, zikir, eylem asla birbirinden ayrılmaz, hakikatin hep sırtta tutulması, bütünlük içinde giyilmesi ve yaşanması gereken yücelik nişaneleridir. Üçünü bir arada, nasıl yaşamalıda, ne yapmalıda ve nereden başlamlıda temsil edemeyen, hakikat savaşına çıkmamalıdır. Hakikat savaşı kapitalist modernite çarpıtmasını kabul etmez. Onunla yaşayamaz. Özcesi akademik kadro beyindir, örgüttür ve bedende (toplumda) kılcal damarlarla yayılandır. Gerçek bütündür. Hakikat, ifade edilen bütünsel gerçektir. Kadro, örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir.

Hakikat peşinde koşmadıkça, hakikat savaşı verilemez

Ortadoğu kültürü kendini yenilerken, bunun yolunun hakikat devriminden geçtiğini de bilmek durumundadır. Hakikat devrimi bir zihniyet ve yaşam tarzı devrimidir. Kapitalist modernitenin ideolojik hegemonyasından ve yaşam tarzından kurtulma devrimidir. Gelecekte sarılan sahte dinci ve soyucu şovenistlere aldanmamak gerekir. Onlar kapitalist moderniteyle savaşıyorlar. Bekçi köpekliği için biraz pay istiyorlar. Bunlar için asla hakikat savaşı düşünülemez. Kaldı ki, modernite karşısında sadece yenik değil, yaltaklanma durumundadırlar da. Eski sol, feminist, ekolojik, kültüralist hareketler de tutarlı anti-modernist olmak istiyorlarsa, hakikat savaşını bütünselliği içinde ve yaşam tarzlarına dek indirgeyerek yürütmeyi bilmek durumundadırlar.

Hakikat savaşı yaşamın her anında, tüm toplumsal alanlarda, komünalist ekonomik ve ekolojik birimlerde, demokratik kent, yerel, bölgesel, ulusal ve ulus ötesi mekanlarda yürütüldükçe

anlam ve başarı kazanır. Dinlerin ilk doğduklarındaki elçi ve havarileri gibi yaşamayı bilmedikçe, hakikat peşinde koşmadıkça hakikat savaşı verilemez. Verilse de başarılamaz. Ortadoğu'nun yenilenmiş kadın tanrıça bilgeliklerine, Musa, İsa ve Muhammedlere, Saint Paullara, Manilere, Veysel Karanilere, Hallac-ı Mansurlara, Sühreverdilere, Yunus Emrelere, Brunolara ihtiyacı vardır. Hakikat devrimi, eskilerin eskimeyen ama yenilenen mirasına sahip olmadan başarılamaz. Devrimler ve devrimciler ölmez, sadece miraslarına sahip çıkılarak yaşanılabilirliğini kanıtlar. Ortadoğu kültürü fikri, zikri, eylemi bütünleştirmenin kültürüdür ve bu yönden çok zengindir. Demokratik modernite bu kültüre, uygarlığın ve kapitalist modernitenin eleştirisini ekleyerek katkısını sunacak, tarihsel rolünü oynayacaktır.

Demokratik uygarlık bireyi kapitalist modernitenin üç mahşeri atlısına (kapitalizm, endüstriyalizm ve ulus devletçilik) karşı sürekli fikri, zikri, fiili mücadeleye birlikteliği içinde yaşamak kadar, demokratik modernitenin üç kurtuluş meleğiyle (ekonomik toplum, ekolojik toplum ve demokratik toplum) birlikte sürekli fikri, zikri, fiili yaşam mücadelesi vermedikçe kendini gerçekleştiremez; hakikat önderi halinde inşa edemez. Akademiya birimi kadar, toplumsal komün biriminde mücadele ve yaşam birlikteliğini sürdürmedikçe, adaletin, özgürlüğün ve demokrasi dünyasının gerçekleştirmesi önderi (mürşidi) olamaz. Kutsal kitapların ve tanrıça bilgilerinin eleştirisi (ancak egemen uygarlığa ve moderniteye araçsallaştırılmalarına karşı yapıldığında) değerlidir. Geri kalanı eskimeyen yaşam mirasımız, toplumsal kimliğimizdir. Demokratik çağın hakikat militanı bu kimliği kişiliğine kazıyan, yaşam mirasını özgürce yaşayan ve yaşatandır.

Büyük özgür yaşam ütopyası olanlar için, arandığında bölgede örneği çok olan bir yaşam tarzı şartı vardır. O da şudur: Toplumsallığın mümkün kıldığı hakikat için yaşayacaksınız. Hakikati buldukça yaşayacaksınız. Yayıdıkça ahlaki ve politik toplumu kuracaksınız. Bunun için, karşına çıkan iç ve dış engellerle doğru mücadele edeceksin. Ortadoğu'da bilgelik akademisi hep böyle söyler. Bu söylemle özgürleşen yaşam iradesi hep böyle yapar!

* Bu yazı Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın savunmalarından derlenmiştir.

PKK XI. Kongresi'nde kabul edilen

PKK PROGRAMI

Kürdistan'ın tarihsel toplumsal gerçeği ve çağdaş Kürt hareketleri

Kürdistan Fars, Azeri, Arap ve Anadolu Türkleri arasında yer alan, Ortadoğu'nun yüksek dağlık, ormanlık, bol akarsulu ve verimli ovalarına sahip bir coğrafyasını teşkil etmektedir. Tarihin en büyük devrimi olan neolitik tarım ve köy devriminin (MÖ 11.000–4.000) ana merkezi durumundadır. Uygarlıkların kaynağı ve geçiş alanıdır. Bu stratejik konum, kavim olarak Kürtlerin kendilerini korumalarına imkan verirken, sürekli geçiş ve işgaller nedeniyle de toplumsal alanda gelişmelerinin engellenmesine yol açmıştır.

Toros-Zagros dağ silsilesinin verimli kavislerini yerleşime açan ve tarihte Aryenler olarak adlandırılan Kürtleri tarımın yaratıcıları olarak değerlendirmek mümkündür. Dağ, tarım ve hayvancılık Kürt halkıyla özdeşdir. Köylülük ve göçerlik Kürtlerin binlerce yıllık yerleşim ve hareket düzenidir. Kürt toplumunun temel özellikleri neolitik çağda gizlidir. Dolayısıyla Kürtlerin tarihteki önemli rolleri neoliğin yaratıcısı olmalarından ileri gelir. Daha sonra sınıflı ve cinsiyetçi toplum uygarlığı boyunca da tarihin hareketli bir halkı olarak rol oynamışlardır.

Yukarı Mezopotamya'da bilge ana kadın etrafında gerçekleşen neolitik devrim ve oluşan tarım-köy toplumu ilk toplumsal hareketliliğin temelini oluşturur. Binlerce yıllık bir dönemde yaşanan bu durum insan soyunun altın çağıdır. Neolitik devrimi yaratan Kürt dil ve kültürü, aynı zamanda tüm Hint-Avrupa dil ve kültür grubunun temelini teşkil eder.

Kürdistan'da yaşayan topluluklar, Sümerler tarafından 'dağlılar' anlamına gelen Kurti olarak adlandırılır. İlkçağda Hurritler, Gutiler, Kassitler, Mitanniler, Nairiler, Urartular ve Medler değişik dönemlerde bu topraklarda yaşayan belli başlı topluluklardır. Daha çok aşiretler konfederasyonu halinde yaşadıkları tahmin edilmektedir.

Bu dönemdeki Kürt toplumu hiyerarşik ve devletleşmeye açıktır. Kuvvetli bir ataerkilliği geliştirdikleri gözlemlenmektedir. Ancak neolitik tarım çağında kadının daha çok işlevsel olmasından ötürü, Kürt toplumunda kadının ağırlığı güçlüdür. Tarım devriminden aldığı bu gücü, uzun süre kullandığı ve izlerini günümüze kadar taşıdığı görülmektedir.

Neolitik kültürün merkezi ve çok verimli alan olması bakımından Kürdistan sürekli bir çatışma ve savaş alanı olur. Neolitik devrimden beslenerek Aşağı Mezopotamya'da Sümer uygarlığı biçiminde doğup adım adım yayılan tek elci uygarlığın iktidarcı ve devletçi tahakkümüne karşı neolitik kabile toplulukları daimi bir hareketlilik ve direniş konumunda olurlar. Bunda ana tanrıça kültürü ile aydınlık-karanlık güçler ikilemine dayanan Mazdaik inanç sistemi yol gösterici olmuştur.

Mazdaik inanç ve bilinç biçiminin devamı olan Zerdüştlük bilinci ve hareketi özgür insan ahlakını mümkün kılar. Zerdüştlük ahlakını esas alan Med kabile ve aşiret topluluklarının, yaklaşık üç yüz yıl süren ahlaki ve politik bilinç hareketleri Sümer kökenli Asur uygarlığını yenilgiye uğratmayı (MÖ 612) başarır. Günümüze kadar Demirci Kawa Efsanesi ve Newroz Özgürlük Bayramı olarak yaşayan bu gelişme, ilkçağda proto-Kürt toplulukların ulaştıkları en yüksek özgür ve demokratik toplum düzeyidir.

Pers ve Sasani egemenliği altında Med-Kürt topluluklarının ikinci plana düşmesiyle özgür bilinç hareketleri de darbe yer. Daha sonra Komagene, Abgar ve Palmyra uygarlıklarıyla yakın bağ içinde olunsu da, bu direniş hareketi fazla uzun ömürlü ve etkili olmaz. MS 3. yüzyıl ortalarında doğan Maniheizm daha ileri bir inanç reformunu ifade etse de başarılı ve kalıcı olamaz.

Kürt ortaçağı islamiyet'i kabul edişle başlar. Kürt toplulukları başlangıçta İslam karşı direnmişlerse de, üst tabakanın İslamın sünni yorumuyla iktidar şansını yakalaması köklü dönüşümleri beraberinde getirmiştir. Üst tabaka feodal devrimle kendi beylik sistemini kurup geliştirirken, alt tabaka ve dağlık alanlardaki kabile-aşiret güçleri bir tür öz savunma sistemi oluşturan başta alevilik olmak üzere değişik mezhep ve tarikatlara yönelmişlerdir. Yeni Kürt sınıflaşması bu temelde oluşmuştur.

Kürt ve Kürdistan kavramları ortaçağda belirginleşir

Araplar fethettikleri bu toprakların halkına Kürtler anlamında 'Ekrad' derken, kuzeydoğudan gelen Selçuklular karşılaştıkları bu coğrafyayı 'Kürdistan' olarak adlandırırlar. MS 1055'te Abbasilerden imparatorluğu devralan Selçuklu Sultanlığı Kürtlerle iç içe yaşar. Arap merkezileşmesinin parçalandığı bu dönemde Mervani Kürt Devleti ve Eyyubi Kürt Hanedanlığı gibi büyük gelişmeler yaşanır.

İslamiyetin Kürt toplumu üzerindeki değiştirici etkisi derindir. İslami devrimin özü olan kültürel İslamın etkisi iktidar İslamından daha fazla olmuştur. Kürdistan'ın çok sayıda tarikata beşiklik etmesi bununla bağlantılıdır. Toplumcu İslamî örgütlenme olan tasavvuf, halk dayanışmasının bir biçimi ve siğnağı durumundadır. Bireysel İslam ise, Kürtlerde derin olan güvensizlik ortamına karşı bir moral etki yaratmaktadır. Kürdistan'da kapitalist modernitenin ideolojik etkilerinin ortaya çıkmasına kadarki süreçte, İslam en az kabilenin etnik kültürü kadar rol oynayan bir toplumsal kültür biçimidir. Kabile ve aşiret bağlarının üstünde toplumsal bağların, uluslaşmanın oluşmasında temel etkindir.

Buna karşılık iktidar İslamının etkisi Kürt üst tabakasının kendini 'kavm-i necip' sayan Arap kültürüyle bütünleş-

tirmesi nedeniyle Kürt toplumsal ve kültürel varlığı bakımından yıkıcı olmuştur. Bu durum Kürt üst tabakasının işbirlikçi karakterini daha da derinleştirmiştir.

Bin yılı aşan ortaçağ boyunca Kürt toplumsallaşması komşuları olan Arap, Fars ve Türklerden daha geri değildir. Kürt dili ve edebiyatı gelişimini sürdürmüştür. Özgür kabile ve aşiret yaşamı değişik mezhep ve tarikatlar biçiminde sürmüştür. Medreselerde yetişmiş güçlü bir Kürt entelektüel tabakası her zaman var olmuştur. Kürt dili ve edebiyatı dönemin ilk yarısında Fevîye Teyran gibi bir ulusal ozanı yaratırken, dönemin ikinci yarısında da Ahmedî-Xanî gibi büyük bir aydını ve Mem û Zîn gibi ulusal bir destanı yaratmayı bilmiştir.

Ortaçağın üzerinde durulması gereken yeni bir olgusu da Türk ve Kürt ilişkilerinin niteliğidir. Türklerin Anadolu'da varlığını sağlayan 1071 Malazgirt savaşında Kürtlerin tayin edici bir rolü vardır. 19. yüzyıla kadar Kürtlerle Türklerin ilişkileri bir hakimiyetten çok özgün bir uzlaşmayı ifade eder. Osmanlıların 16. yüzyılın başında Ortadoğu'yu ele geçirmelerinde de Kürtlerle sağladıkları bu uzlaşma belirleyici rol oynamıştır.

Kürt beylikleri en güçlü dönemlerini Osmanlı sistemi içinde yaşamışlardır. Osmanlı İmparatorluğu içinde Kürt beyliklerinin statüsü hep özel ve en geniş otonomi olmuştur. Başta Şerehanlar olmak üzere onlarca Kürt beyliği neredeyse yarı devlet düzeyinde kendini güçlendirmeyi bilmiş ama devletleşme sürecine girememiştir. Bunun altında Kürt üst tabakasının kendi çıkarlarını Arap, Fars ve Türk üst tabakasıyla birleştirmesi yatmaktadır. Bu da üst tabakanın işbirlikçi karakterini derinleştirmiştir.

16. yüzyılın başından itibaren Osmanlı ve İran imparatorlukları arasındaki savaş Kürdistan üzerinde yoğunlaşmıştır. Böyle bir ortamda İdris-i Bitlisi kişiliği çareyi Kürt beyliklerini Osmanlı imparatorluğu ile uzlaştırmakta bulurken, 17. yüzyılda Ahmedî Xanî merkezi bir Kürt krallığı özlemi duymuştur. 1639 Kasr-ı Şirin Anlaşmasıyla Osmanlı ve İran imparatorlukları aralarında Kürdistan ikiye bölünmüştür.

Kürt sorunu, merkezi uygarlıktan kaynaklanan yanları olmakla birlikte, esas olarak kapitalist modernite sisteminin yarattığı bir sorun olmuştur. Batı Avrupa'dan çıkış yapan ve küresel hegemonik güç haline gelen kapitalist modernite sisteminin, Ortadoğu'ya egemen olabilmek için son iki yüzyıldır geliştirdiği saldırılar Kürtler ve Kürdistan üzerinde de tarihin en olumsuz, yıkıcı ve yok edici etkisini yapmıştır. Kapitalist modernite etkisinde yaşanan son iki yüzyıl Kürt tarihinin en kötü ve olumsuz dönemidir. Kürdistan bu dönemde daha çok parçaya bölünmüş, Kürt toplumu üzerinde fiziki katliamlarla desteklenen ve asimilasyona dayanan bir kültürel soykırım rejimi kurulmuştur.

Kürdistan tarihinde baş aşığı gidiş 19. yüzyıla başlamıştır

Son derece bilinçli, planlı, küresel ve bölgesel güçlerin çıkar mücadelesine ve işbirliğine dayanan bu soykırım saldırısına karşı son iki yüzyıldır Kürdistan boydan boya toplumsal direnişlere sahne olmuştur. Süleymaniye'de 1806 Babanzade Hanedanlığının isyanıyla başlayan ve günümüzde PKK direnişine kadar devam eden tüm bu hareketler özünde Kürtlerin kendilerine dayatılan katliam ve kültürel soykırıma karşı bir varlık ve özgürlük direnişidir. İki yüzyıl gibi çok uzun bir süre büyük acılar ve milyonlara varan şehitler pahasına yürütülmüş olmasına rağmen tam amaca ulaşmayı başaramayan bu çağdaş Kürt hareketlerini daha yakından tanımak gerekir.

Avrupa modernitesi karşısında gerileyen ve zayıf düşen Osmanlı İmparatorluğu, direnebilmek için kendini ulus-devlet yönünde reforme etmek zorunda kalmıştır. Bu da merkezi imparatorluk yönetimini daha çok vergi ve asker toplamaya mecbur etmiştir. Bu ihtiyaç Kürt beyliklerinin sahip oldukları otonomileri yok etmeyi, ellerinde toplanan vergi ve asker gücünün sultanlığa aktarılmasını getirmiştir.

Bu durum karşısında Kürt beylikleri için direnmek veya tasfiye olmaktan başka yol kalmamıştır. 1806 Babanzedeler isyanıyla başlayan bu direniş süreci irili-ufaklı birçok beylik isyanıyla sürüp Botan Emiri Bedirhan Bey hareketiyle (1842-1847) en yüksek düzeye ulaşmıştır. Sonuçta daha hazırlıklı ve moderniteye açık Osmanlı saldırıları karşısında tüm bu Kürt beylik direnişleri yenilmekten kurtulamamışlardır.

Kuşkusuz bu sonuçta dış nedenlerin etkileyciliğinden çok, iç nedenlerin belirleyiciliği önemlidir. Osmanlı Sultanlığı hazırlıklı olan ve saldıran taraftır. İngiltere ve diğer güçler imparatorluğu yaştamak istemektedir. İngiliz ve Rusların, Ermeni ve Süryanileri tahrik etmeleri söz konusudur. Bunlara karşı isyancı Kürt beylikleri çok geri ve hazırlıksızdır. Kürt beyliklerinin direniş hareketleri modern sınıf ve ulus çizgisinden yoksundur. İlkel milliyetçiliğin cılız etkileri söz konusudur. Dış ittifak oluşturamamış, kuşatma ortamında kalmışlardır. Hareketler yereldir, Kürt beyliklerinin kendi aralarında birlikleri yoktur. Komşu Ermeni ve Süryani halklarla stratejik ittifakları kurulmamıştır. Modern bilinç ve örgütlülük yoktur. Hedefleri muğlaktır. Askeri bakımdan gerilla hareketi geliştirememişlerdir. Hepsinde içten ihanete uğramış ama bunu çözememişlerdir.

Sonuçta Osmanlı saldırıları altında yüzlerce yıllık Kürt birikimi önemli oranda yok olup gitmiştir. Kürt üst tabakasının bu en güçlü kesimi tasfiye olmuştur. Dahası başta Bedirhan Bey ailesi olmak üzere yenilen Kürt bey aileleri Sultanlık denetimine alınarak iş-

birlikçilik ve ihanet derinleştirilmeye çalışılmıştır.

19. yüzyılın ilk yarısında Kürt beyliklerinin büyük ölçüde tasfiye edilmesi Kürt toplumunda şeyhlik kurumunun etkisinin artmasına yol açmıştır. İmparatorluğun yaşadığı dönüşüm de tarikatların gelişmesinin önünü açmıştır. Bu temelde Kürdistan'da Nakşi ve Kadiri tarikatları yaygınlaşıp şeyhleri önem kazanmıştır. 19. yüzyılın ikinci yarısında giderek toplumda önderlik konumları artmıştır. Osmanlı politikaları karşısında direnmek bu sefer şeyhlerin üzerine kalmıştır.

Osmanlı-Rus savaşında (1877-78) İmparatorluğun yenilip zor duruma düşmesinden yararlanıp direnişi geliştiren Şeyh Ubeydullah Nehri Hareketi (1881), Osmanlı ve İran sınırları içinde yayılıp çok hızlı gelişme göstermiştir. Hareket toplumun en geniş kesimlerini içine alıp önemli bir boyut kazanmıştır. Gereken dış desteği de bulabilme durumunda başarı kazanma şansına sahiptir.

Ancak hem iç yapısında var olan beylik isyanlarına benzer zafiyetler ve hem de dış desteği alamaması nedeniyle, dış güçlerin desteğini alan Osmanlı ve İran imparatorluklarının ortak saldırısı sonucunda bu direniş hareketi de yenilmekten kurtulamamıştır. Bedirhan Bey ailesi üzerinde uygulanan politika, Şeyh Ubeydullah Nehri ailesi üzerinde de uygulanmıştır.

Yüzyıl boyunca yaşanan bu olaylardan ders çıkaran ve imparatorluk içinde yayılan milliyetçilik hareketlerini değerlendiren Sultan II. Abdülhamit yönetimi, yeni bir politikaya yönelerek Rus Kazak Alaylarının bir benzerini Kürt aşiret güçleri içerisinde örgütlemeye girişmiştir. 1892 yılından itibaren 'Hamidiye Suvari Alayları' harekete geçirilmiş, diri Kürt aşiret güçlerinin tümü bu birliklerde örgütlenmeye çalışılmıştır. Aşiret reislerinin çocukları da 'Aşiret Mektepleri'ne alınarak, böylece tüm Kürt aşiret güçleri üzerinde denetim kurulmak istenmiştir.

Geliştirilen bu Hamidiye Alayları politikası bir taşla birkaç kuşu vurmaya hedefleyen tahripkar bir politika olmuştur. Bu temelde Kürt aşiret güçleri Osmanlı yönetiminin elinde sadece savaslarda ucuzca kullanılan bir güç olarak kalmamış, Ermeni ve Süryani halklarına karşı da kullanılarak binlerce yıllık iç içelik ve kardeşlik dokusu parçalanmıştır. Dahası bu politika ile Kürt aşiret güçleri denetim altına alınarak, gelişmeye yüz tutmuş olan Kürt ulusal hareketlerinin zemini yok edilmiştir.

Ezdirilerek işbirlikçi kılınmış olan beylik ve şeyhlik kurumlarına bu biçimde aşiret reisiğinin de eklenmesinin sonuçları Kürt toplumu açısından çok ağır olmuştur. Bu durum 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyılda benzerleri gibi Kürt ulusal hareketinin modern çizgide neden gelişemediğini açıkça izah eder. Burada Kürt üst tabakasının geri, parçalı ve işbirlikçi duruşu esas sorumludur. İşte bunun sonucunda Kürtlere

'Kendini inkar et ve unut' politikası da yaratılabilmektedir.

İttihat ve Terakki Cemiyeti yönetiminde de aynı Kürt politikaları derinleştirilerek sürdürülmüştür. II. Meşrutiyetin ilanı ardından gelişen milliyetçilik eğiliminden Kürt hareketleri de etkileneş ve ilkel milliyetçi çizgide gazete, dergi ve cemiyetler etrafında gelişme sağlamışlardır. I. Dünya Savaşı aynı zamanda milliyetçi hareketlerin de çatışma zemini olmuştur. Ermeni milliyetçiliği soykırıma uğrarken, Kürt hareketi de tahribat yaşayıp parçalanmıştır.

I. Dünya Savaşı ardından gelişen emperyalist işgale karşı Antep ve Süleymaniye örneğinde görüldüğü gibi önce Kürtler direniş geçmiştir. 1919-1922 ulusal kurtuluş savaşında Kürt hareketinin ezici çoğunluğu en aktif güç olarak yer almıştır. Savaşı 'Türklerin ve Kürtlerin ortak kurtuluş savaşı' olarak görmüşlerdir. Erzurum ve Sivas Kongrelerinden Ankara'da meclis açılışına kadar aktif rol oynamışlardır. Hareketin bir bölümü 1920-1921 Koçgiri İsyanına yönelmişse de, fazla sonuç alınmadan sona erdirilmiştir.

Bugünkü Kürt sorunu esas olarak 1920-1926 arasında Kürdistan üzerinde yaşanan mücadele ile yaratılmıştır. Küresel kapitalist sistem 1920 Kahire Konferansında 'Kürdistan'ın bölünmesi ve Kürtlerin sürekli komşularıyla çatıştırılması' düşüncesini benimsemiştir. Bu temelde Londra, Paris ve Ankara yönetimleri arasında imzalanan Lozan Antlaşmasında Kürtler yok sayılmıştır. Ankara'da gittikçe yönetimi ele geçiren beyaz Türk faşizmi, 'Türklerin ve Kürtlerin ortak yurdu' Misak-ı Milli'yi ve 1922 Kürt Özerklik Yasasını yürürlükten kaldırmaya yönelmiştir.

Bütün bu gelişmeleri Kürtler endişe ve tepkiyle karşılamışlardır. Verilen sözler ve alınan kararlar yerine getirilmemiştir. Bu nedenle Kürtler arasında yeni arayışlar ve ilkel milliyetçi çabalar yeniden gelişmiştir. Bazı milliyetçi aydınlar Azadî Cemiyeti'ni kurarken, bu tür arayışlara askeri ve dinsel motifler de katılmıştır.

Fakat Ankara'da yönetimi ele geçiren beyaz Türk faşizmi Kürt halkını inkar ve imhada kararlıdır. Bu konuda son derece bilinçli ve planlı hareket etmektedir. Kürtler içindeki rahatsızlık ve arayışlardan da duyduğu korkuyla provokasyonlara yönelir. Önce Azadî Cemiyeti'nin önderi Cibranlı Xalid Bey tutuklanarak idam edilir. Ardından Şêx Said'e yönelik 15 Şubat 1925 komplosu yapılır. 'Kürtler isyan ediyor' denilerek de Kürt katliamına yönelinir.

İngiltere ve Türkiye arasında Haziran 1926'da Kürdistan'ı bölen anlaşma imzalanır. Böylece Kürtleri inkar ve Kürdistan'ı işgalin önü açılır. Bir yandan buna tepki olarak gelişen Kürt direnişleri bahane edilerek Kürt katliamları yapılırken, diğer yandan 'Takriri Sükûn', 'Şark Islahat Planı', 'Mecburi İskan Kanunu' ve 'Tunceli Kanunu' gibi sözde kanunlarla ve 'İstiklal Mahkemeleri' ile de yeni nizam oturtulmaya çalışılır. 1930'ların başında milliyetçilikten esinlenen Ağrı direnişi ezilirken, 1938'de Dersim soykırımıyla Kürdistan'ın son kalesi de düşürülür. Böylece 'Kürdü yok sayan ve yok etmeyi ön gören' bir soykırım rejimi 1925'ten günümüze kadar oturtulmuş olur.

Kürt sorunu, esas olarak Kürdistan'ın bölünüp parçalanması ve Kürtlere sinsi ve örtülü bir kültürel soykırım rejiminin dayatılmış olması sorunudur. Kürtlerin anavatanlarının parçalanmasını ve inkarını, toplumsal gerçekliklerinin derinden bölünerek kendilik olmaktan çıkarılmalarını, siyasi iradelerine ket vurulmasını, devletlerin inkarcı ve imhacı yöntemleri karşısında boyun eğmeye

zorlanmalarını, ekonomik ihtiyaçlarını gidermenin öz kimliklerinden vazgeçme aracına dönüştürülmesini, kendi öz kimliklerine dayalı bir kültürel ve ideolojik varlık haline gelmelerine fırsat ve yasal statü tanınmamasını, çağdaş ve analilde eğitim araçlarından mahrum bırakılmalarını, tüm bu alanların bütünsel uygulamalarıyla öz varlıkları ve kimliklerinin yok sayılmasını ve özgür yaşamdan alıkonulmayı ifade eder. Varlığını tümünden ortadan kaldırma anlamında fiziksel imha temel yöntem olmasa bile, kültürel boyutlu soykırım sürekli yaşanan gerçekliktir.

Bu durumda Kürt sorunundan çok Kürt kördüğümünden bahsetmek daha gerçekçidir. Bilinen anlamıyla Kürdistan sömürge bile değildir. Bölünüp paylaşılan Kürdistan'da askeri işgal, ekonomik ve siyasal sömürgecilik ve kültürel soykırım rejimi hakimdir. Ortaya çıkarılan tam bir 'Kürt kapanı' sistemidir. Kürtler bölünüp tüm komşularıyla sürekli çatışır hale getirilerek, hem Türk, Fars, Arap ulus devletleri ve hem de Kürtler kontrol altına alınmak istenmiştir. Bu durumda Kürtler direnseler 'dış güçlere hizmet ediyor' denilerek katliamdan geçirilmişler, sessiz kalsalar kültürel soykırım altında yok olmaya mahkum edilmişlerdir.

'Kürt kapanı' Kürtler için 'çırpınarak kendini yok etme' sistemidir

Dolayısıyla tarihin tanıdığı en tehlikeli soykırım uygulamalarından biridir. Bu sistem altında Kürtler her şeylerini kaybederken, Türkiye toplumu Misak-ı Milli içindeki Musul-Kerkük'ü ve demokratik yönetime kavuşma şansını kaybetmiştir. Sistemin kazananı ise İngiltere önderliğindeki kapitalist modernite ile ajanı konumunda olan ve kendini 'Türkiye Cumhuriyeti' olarak sistemleştiren beyaz Türk faşizmidir. Kürt sorunu olarak ifade edilen böyle bir kapan veya soykırım sistemi altında Kürtler çırpınmaktan öteye bir şey yapamamışlardır.

Dikkat edilirse Kuzey Kürdistan'da 1925-1945 arasındaki hareketler gerçek anlamda bir isyan bile değildir. 19. yüzyıl Kürt hareketlerine göre çok daha zayıf, dağınık, örgütsüz ve umutsuzdur. Yaşanan aslında beyaz Türk faşizminin yürüttüğü bir işgal, katliam ve soykırım hareketidir. Bu dönemde Kürt varlığı ve canlılığı kendisinden çok şey yitirmiştir.

İki dünya savaşı arasında Doğu Kürdistan'da yaşanan gelişmeler aslında Kuzey Kürdistan'da yaşananlardan pek farklı değildir. Simko Şikakî önderliğindeki Kürt direnişinin İran Şahlığı tarafından ezilmesiyle Kürtler, baskı altına alınır. Farklılık katliamların niteliğinde değil, belki niceliğindedir.

Fransız manda rejimi altındaki Kürtler, bu dönemde dergi (Hawar) çıkarıp demek (Xoybûn) kurarak kendi varlıklarını sürdürmeye ve diğer parçalardaki direnişleri desteklemeye çalışmışlardır.

Bu dönemde önemli bir direniş, İngiliz hegemonyasına karşı gelişen Kürt direnişidir. Şeyh, aşiret lideri ve bey özelliklerini şahsında birleştiren Mahmut Berzenci'nin direnişi hem milliyetçi içeriği ve hem de ısrarı bakımından dönemin en ciddi olayıdır. Yine Osmanlı yönetimi tarafından 1914'te idam edilen Şêx Abdulselam Barzani ailesinden Mustafa Barzani'nin çıkışı bu dönemin diğer önemli bir olayıdır.

Aslında iki dünya savaşı arasındaki dönem modern Kürt ulusal hareketinin gelişeceği dönemdir. Fakat Kürdistan'ın parçalanması, üzerindeki cılız hareketlerin tasfiyesi ve ardından ağır asimilasyonist politikaların uygulanması

modern ulus hareketi olma ve başarı kazanma şansını ortadan kaldırmıştır.

Elbette bu durumun köklü iç nedenleri vardır. Birinci neden; Kürt üst tabakasının tarihsel oluşum tarzının bağımlı ve birlikten yoksun olmasıdır. İkinci köklü neden; Üst tabaka unsurlarının dünya görüşü, program ve örgütleniş bakımından bağımsızlık ve özgürlükten uzak oluşudur. Üçüncü neden ise; İlk iki nedenle bağlı olarak alt tabakanın daha da gerilemiş kabile ve aşiret yapısında kalması, şahsi ve ailesel sorunlar ve çatışmalar içinde boğulmasıdır.

II. Dünya Savaşı sonrasında ilan edilen Mahabat Kürt Cumhuriyeti, her ne kadar savaş sürecinin derinleştirdiği çelişkiler ortamına dayanarak varlık bulmuş olsa da, savaş sonrasında koşullarını yeterince değerlendirememesi ve yaşadığı iç yetersizlikler nedeniyle küresel ve bölgesel güçlerin desteğini alan Şahlık rejiminin saldırıları karşısında yenilmekten kurtulamamıştır.

Mahabat Cumhuriyeti'nin tasfiyesi ardından Kürdistan derin bir sessizliğe gömülmüştür. Umutsuz ve karamsar bir dönem baş göstermiştir. Beyler, şeyhler ve ilkel milliyetçi önderliklerle ifade edilen hareketler yenilmiş ve ezilmişlerdir. 1945'ten itibaren kendini Kürdistan parçalarında ilan eden KDP'ler (Kürdistan Demokrat Partisi), her ne kadar kendilerini çağdaş partiler olarak tanımlamaya çalışsalar da, doğal olarak yakın geçmişin ağır izlerini taşırlar. Burjuva sınıf temelleri zayıftır. Aydınları çok azdır. II. Meşrutiyet döneminin bile daha gerisine düşmüşlerdir.

1958'deki Irak İhtilali ardından, daha önce Sovyetler Birliği'ne iltica etmiş olan Mustafa Barzani ve arkadaşları Güney Kürdistan'a geri dönerler. I-KDP öncülüğünde 1961'den itibaren çatışmalı bir süreç gelişir. 1964 ve 1970 yıllarında iki kez özerklik uzlaşmasına varılmış olsa da, bu anlaşmalar uygulanmaz. Irak ve İran devletlerinin Ocak 1975'te Cezayir'de anlaşmaları, hareketin bir döneminin daha sonunu getirir.

1964'dan itibaren Süleymaniye merkezli bazı aydınlar KDP'den ayrılarak 1975'te YNK (Yekîti Nîştîmanî Kurdistan)'yi kurup daha sol ve liberal nitelikli bir hareket geliştirmeye çalışsalar da, bu hareketin dayandığı coğrafi ve kültürel zemin Kürdistan bütünlüğünü temsil etme açısından elverişli değildir.

Kuzey Kürdistan'da önce 1959'da '49'lar Davası', sonra da 1965'te Türkiye-KDP'nin kuruluşu yaşanır. Ancak daha kuruluşundan itibaren Türk kontrgerillasının kıskacından kendini kurtaramayan ve Güney KDP'sinden de olumsuz etkilenen bu hareket fazla etkinlik gösteremez. 1969'da kurulan DDKO (Devrimci Doğu Kültür Ocakları), II. Meşrutiyet dönemindeki Kürt Teali Cemiyetini aşacak düzeyde değildir.

Doğu Kürdistan'da Mahabat Cumhuriyeti'nin tasfiyesinden sonra İran-KDP kendisini Abdurrahman Qasimlo önderliğinde modern bir parti olarak örgütlemeye çalışsa ve bazı sol gruplar ortaya çıksa da, 1979 İran devrimiyle ortaya çıkan elverişli koşulları değerlendiremezler ve fazla etkili olamazlar.

II. Dünya Savaşı sonrasında Batı Kürdistan'da da önemli bazı edebi çalışmalar yapıp KDP uzantıları geliştirilmeye çalışılsa da, bunların Kürdistan'daki durumu değiştirme şansları yoktur.

Görüldüğü gibi, II. Dünya Savaşı sonrası Kürt hareketleri geçiş aşamasındaydılar. Üst tabakanın geleneksel önderliği yenilip tasfiye olmuştu. Geriye karamsar bir tablo bırakmıştı. Kürtlerin varlığına ve özgür yaşam arzularına ilişkin derin bir güvensizlik, inançsızlık oluşmuştu. Kürt ulusallaşması üst tabaka

somutunda 'ölü doğum' yapmıştı.

1970'lerin Kürdistan'ı ve Kürt toplumu kendileri hakkında gelecek idealleri çok cılız emareler düzeyinde olan bir topluluktu. Türk modernitesi mutlak anlamda 'Kürdistan ölüdür, Kürtlük yok edilmelidir' zihniyetiyle Kürtlük ve Kürdistanlıktan vazgeçmeyi dayatıyordu. Uygulanan katı asimilasyonist politikalar sonuç vermişti. Ulusal ve toplumsal kimliklerine sahip çıkması gereken modern sınıf ve aydınlar sahnede pek yoktu. Kürtlükten, vebadan kaçır gibi kaçılıyordu.

İşte böyle son derece ağır ve olumsuz bir ortamda bir 'Varlık ve Özgürlük Hareketi' olarak Önder Abdullah Öcalan tarafından gerçekleştirilen Önderliksel Doğu ve PKK (Partiya Karkerên Kurdistan)'nin sahneye çıkışı yaşandı.

Kürdistan'da son kırk yılın ideolojik-politik gelişmelerine ağırlıklı olarak PKK'nin temsil ettiği halk özgürlük eğilimi ve yürüttüğü devrimci mücadele damgasını vurmuştur. PKK, bir ideolojik ve kültürel devrim olan 1968 dünya devrimci gençlik çıkışının Türkiye üzerinden Kürdistan'a ve Kürt aydın gençliğine ulaşması hareketidir. Tarih boyunca yaşanan Kürt direnişlerini miras almakla birilikte, Türkiye devrimci gençlik hareketi içinde doğmuş ve gelişmiştir. Önderliksel Doğu, sayıları milyonları bulan Kürdistan şehitlerinin anısını esas aldığı kadar, Mahir Çayan, Deniz Gezmiş ve İbrahim Kaypakkaya gibi Türkiye devrimci önderlerinin anısını da esas almıştır. PKK tarihi, Kürt tarihsel toplum yapısında büyük değişim ve dönüşümlerin tarihi olmuştur. Bu anlamda çağdaş Kürt miladını oluşturmayı bilmiştir.

PKK'yi sadece 20. yüzyılda Kürdistan'a ve Kürt toplumuna dayatılan inkar ve imha sistemine karşı bilinçli ve örgütlü bir tepki, ulusal imhaya karşı demokratik toplum çizgisinde bir ulusal diriliş hareketi olarak görmek yetersiz kalır. Bununla birlikte PKK, tarihten gelen tüm tekelsiz uygarlık ve kapitalist modernite değerlerine karşı bir tepki, Kürt halkının neolitikten beri süzülüp gelen tüm özgürlük değerlerinin açığa çıkarılması hareketidir. Kürtlerin en olumsuz yok oluş koşullarında bile böyle yeniden doğuşu ve dirilişi başarabilmeleri, neolitik yaratılan ve uygarlık tarihi boyunca direniş içinde süzülüp gelen bir halk olmalarıyla bağlantılıdır.

Baştan itibaren Önder Abdullah Öcalan önderliğinde şekillenen PKK, aydın gençliğe dayalı olarak doğan, emekçi halka dayanarak gelişen, özgür kadın hareketiyle gerçek özgürlük çizgisine ulaşan, Kürdistan somutunu esas almakla birlikte 1970'ler dünyasının izlerini de taşıyan bir hareket olmuştur. Yarı modern bir sosyalist yapılanma ile yarı-klasik bir Ortadoğu kimlik sentezi olarak dönemin izlerini taşısa da, baştan itibaren dar ulusçuluğa ve dar sınıfçılığa düşmemiştir. Ulus devletçi ideoloji ile demokratik toplumcu ideolojiyi iç içe, karışık ve eklektik bir biçimde bir arada bulundurmıştır. Sosyal şoven Türk solculuğu ile ilkel ve reformist Kürt milliyetçiliğinden ayrı, bağımsız bir ideolojik, politik çizgi olarak şekillenmeyi esas almış ve akımlarla 1970-80 arasında yaşanan yoğun ideolojik mücadeleden PKK başarılı çıkmıştır.

PKK'yi ilkel ve reformist milliyetçi Kürt hareketlerinden ayıran temel husus, Kürdistan'a dayatılan inkarcı ve imhacı soykırım rejiminin oluşturduğu tehlikeyi derinden hissetmesi ve ondan bütünüyle kopması kadar, Kürt üst ve orta tabakasının yaşadığı bağımlılık ile sözde 'Kürt aydınlarının' ajanlık düzeyinde soykırım rejimince özümse-

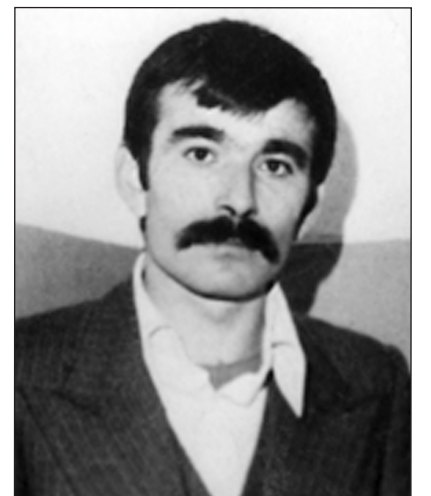
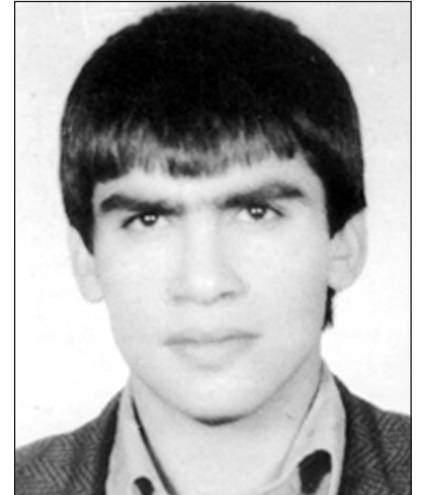
mesinin yarattığı büyük tehlikeyi görmüş olmasıdır. PKK soykırım rejimine karşı çıktığı kadar, bu rejim tarafından özümsemiş, teslimiyetçi ve işbirlikçi kişiliği çözmeyi ve aşmayı da bilmiştir. Kürt sorunu ilk defa dergi, gazete ve dernek konusu olmaktan çıkarılıp sınıf karakterli modern öncü bir parti örgütlenmesine ve bununla iç içe geliştirilen eylemli bir yapıya kavuşturulmuştur.

1973 Newrozunda temelleri atılan ve 27 Kasım 1978'de resmen kurulan PKK, 1980'lerin başında devrimci teorisi, programı, örgütü ve taktiğiyle Kürt halkına öncülük edebilecek bir parti haline gelmiştir. Bunda Önder Apo'ya güçlü yoldaşlık eden Haki Karer, Mazlum Doğan, Kemal Pir ve Hayri Durmuş gibi öncü kadroların şehadet düzeyinde partiye sahip çıkmalarının belirleyici payı vardır.

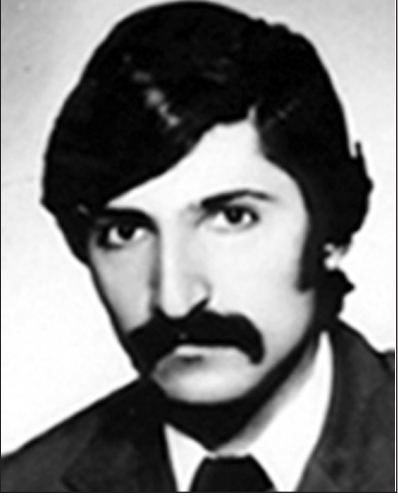
İdeolojik grup, partileşme ve partizan hareketleri dönemini ifade eden bu gelişme, Kürt halkı için yeni bir 'Önderliksel Doğuş'tur. Dönem görevleri yoğun teorik çalışma, ideolojik mücadele, propaganda ve ajanlaşmış yapı ve kurumlara karşı şiddet temeline mücadele taktiği ile başarılmıştır. Bu süreçte kendini dayatan, daha zihniyet aşamasında partiyi işlemez kılmaya çalışan, bazı çizgi dışı yaklaşımlar olmuşsa da, bunları etkisiz kılıp aşmak zor olmamıştır. PKK'nin doğuşu ile Kürdistan'daki süreç ve Kürt halkının tarihi gidişi niteliksel bir değişim yaşamıştır.

İkinci partileşme dönemi, 15 Ağustos 1984 'Gerilla Atılımı'yla başlayan devrimci halk savaşı sürecidir. Bu, ulusal direnişte partileşmeyi ifade etmektedir. Dönemin stratejik mücadele biçimi gerilla savaşıdır. Temel örgütlenmeleri HRK (daha sonra ARGK) ile ERNK olmuştur. 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı kahramanlık çizgisinde yürütülen gerilla savaşı, 1990'ların başında halkın Ulusal Diriliş Devrimini gerçekleştirmiştir. Böylece Kürdistan'da demokratik ulus olma süreci başlamıştır.

Devrimci halk savaşı süreci ideolojik, politik çizginin örgüt ve eyleme dönüştüğü süreçtir. Burada doğru tarz ve taktik kadar, kadro, komuta gücünün yeterliliği de önemli bir rol oynar. İşte bu noktada parti ve mücadele içinde önemli sorunlar ve yetersizlikler ortaya çıkmıştır. Devrimci halk savaşı için yeterli hazırlık yapılmasına, iç ve dış koşullar elverişli olmasına rağmen, bunlar yeterince değerlendirilmemiştir. Partimizin gerilla çizgisine dayatılan sağ

savunmacı ve çeteci anlayış ve uygulamalar devrimci savaş pratiğine ciddi zararlar vermiştir. Önderlik gerçeğinin amansız çabasına ve savaşçı yapısının büyük cesaret ve fedakarlığına rağmen asgari bir demokratik çözüme ulaşılmasında devlet ve PKK içinde ortaya çıkan bu çeteci eğilimlerin belirgin payı vardır. PKK merkezinin rolüne ve sorumluluğuna sahip çıkmaması da bu sonuçta etkili olmuştur.

Silahlı direnişe dayatılan sağ savunmacı ve çeteci anlayışlar önemli zararlar verse de, Önderlik çabası, halkın desteği ve gençliğin savaşçılığıyla gerilla direnişi esas olarak rolünü oynamıştır. 1990'ların başında PKK'nin öngördüğü özgürlüğü için savaşan halk gerçekliğine ulaşmıştır. Bunda başta Komutan Agît ve Bêrîtan yoldaşlar olmak üzere sayıları binleri bulan kahraman şehitlerin belirleyici payı vardır. Böyle bir mücadele ile Kuzey Kürdistan'da ulusal diriliş devrimi gerçekleştirirken, mücadelenin dolaylı etkisi Güney Kürdistan'da ulus devlet olma sürecini başlatmıştır. Bu da küresel inkar ve imha sisteminde ilk ciddi kırılmanın yaratılması demektir. Mücadelenin ortaya çıkardığı ulusal ruh, bilinç, örgütlülük, gerçekleşen Ulusal Demokratik Önderlik, özgürlüğü için yediden yetmişe ayağa kalkıp direnen halk ve savaşan, özgürleşen kadın gerçekliğiyle etkisi yüzyıllara yayılacak olan bu büyük değerler, Kürt halkını neolitik ile başlayan tarihi ile buluşturan özelliklere sahiptir.

PKK'nin yürüttüğü özgürlük ve demokrasi mücadelesinde 1993'ten itibaren köklü bir değişim ve yenilenme ihtiyacı ortaya çıkmaya başlamıştır. Hem Kürdistan'da yaşanan gelişmeler hem de reel sosyalizmin çözülüşüyle küresel ve bölgesel düzeyde yaşanan olaylar yeni değerlendirmeleri gerektirmektedir. Baştan itibaren reel sosyalizmden alınmış olan ulus devlet anlayışının çözümsüzlüğü pratikte zorlayıcı hale gelmiştir. Ayrıca zamanında yapılamayan değişiklikler, dogmatik zihniyetin etkisi, gelişmeleri yeterince takip edememe, silahlı mücadelede ortaya çıkan tekrar, içten dayatılan işbirlikçi çetecilik, yozlaştırıcı iktidar tutumlarının gelişimi durumu daha da ağırlaştırmıştır.

Değişim ve yenilenme ihtiyacının niteliği de durumu ağırlaştıran temel bir etkidir. 1993 baharından itibaren başvurulun ateşkes girişimleri stratejik mücadele tarzında değişiklik yapmak, demokratik siyaseti devreye koymak

için yeterli olmamaktadır. Bu durum bir yandan gladyocu, çeteci güçler tarafından engellenirken, diğer yandan ideolojik muğlaklığı aşırtacak bir felsefik, ideolojik değişime ihtiyaç duyulmaktadır. Değişimin hem ideolojik, felsefik boyutlu hem de stratejik boyutlu olması süreci ağırlaştıran ve geciktiren bir etken olmuştur. Bundan yararlanan dış ve iç gerici 9 Ekim 1998-15 Şubat 1999 uluslar arası komplosunu gerçekleştirmiştir. Gladyocu, çeteci güçler, değişim ve yeniden yapılanmayı başarmadan Özgürlük Hareketimizi boğmak istemiştir. Böylece uluslararası komploya karşı mücadele ile değişim ve yeniden yapılanma süreci iç içe geçmiştir.

Önderliğimizin imhası ve Özgürlük Hareketimizin tasfiyesi temelinde Kürt kültürel soykırımını tamamlamak isteyen uluslararası komploya karşı mücadelede PKK ciddi bir zorlanmayı ve sarsıntıyı yaşamıştır. Komplonun ağır baskı ve kuşatması altında içten gelişen her türlü provokatif ve tasfiyeci tutum, teslimiyet ve ihanet, yine her türlü bireyci, gevşek ve iddiasız yaklaşım, tüm bunların yönetim içinden de çıkması ve sürecin iyi yönetilememesi zorlukları artırmış, değişim ve yeniden yapılanma çalışmalarını zayıf bırakmıştır. Bu koşullarda ve en ağır tecridi yaşıyor olmasına rağmen, büyük bir beyin ve yürek gücüyle İmralı tecridini parçalayıp PKK'nin komploya karşı mücadele çizgisini yaratan Önder Apo, böylece 'Üçüncü Önderliksek Doğuş'u gerçekleştirmiştir.

Üçüncü dönem yeni bir stratejik mücadele sürecini içerdiği gibi, esas olarak paradigma değişimi ve felsefik-ideolojik yenilenme temelinde yeni bir zihniyet durumunu ve teorik, ideolojik çizgiyi ifade etmektedir. Pozitivist sosyolojinin ve reel sosyalizmin radikal eleştirisi temelinde ulus devletçi paradigmadan kopuş sağlanmış ve demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasına ulaşılmıştır. PKK devlet odaklı, iktidar amaçlı ve savaşa endekli bir parti olmaktan çıkarılmış, başta Kürt sorunu olmak üzere toplumsal sorunların demokratik ulus çizgisindeki çözümü formüle edilmiştir. Böylece PKK'nin kapitalist modernite sisteminden tamamen kopuşu sağlanarak, alternatif sistemi ifade eden Demokratik Modernite Kuramına (sosyal pazar ekonomisi, ekolojik endüstri ve demokratik ulus) ulaşması gerçekleştirilmiştir.

Kuşkusuz Önder Abdullah Öcalan'ın on ciltlik savunma ile ortaya çıkardığı bu teorik çözümleme düzeyi, insanlık açısından tarihsel öneme sahip büyük bir zihniyet devrimini ve yeni zihniyet oluşumunu ifade eder. Dolayısıyla 'Üçüncü Önderliksek Doğuş', yerel olduğu kadar evrenselidir de.

Her ne kadar ciddi bir zihniyet devrimini içerse de, hareket açısından dönemin sorunları bir doğuş, oluş ve eyleme geçiş sorunları değil, büyüme, korunma ve farklılaşmadan kaynaklanan öz kimlik ve özgür yaşamı inşa sorunlarıdır. Gerçekleşen var oluşun varlık haline gelmesi, kimliğini ve özgürlüğünü kazanmış bir varlık olarak anlam bulmasıdır. Dolayısıyla örgütsel yeniden yapılanma dönemin bu ihtiyacına cevap verecek şekilde gelişmek ve gerçekleşmek durumundadır.

Bu alanda henüz ideolojik netliğin sağlanmadığı geçiş döneminde KADEK ve Kongra Gel biçimindeki yapılanmalar denenmişse de, yaşanan tekrar ve yeterince anlam verememe nedeniyle çok sonuç alıcı olamamıştır. Dahası hem harekete dayatılan tasfiyeciliğe karşı bir tedbir olarak hem de gerçekleşen zihniyet devrimi ve ideolojik

yenilenmeyi ifade etmek üzere Önderlik tarafından PKK'nin yeniden inşası gündeme getirilmiştir. Kürt sorununun demokratik özerklik çözümünü öngören ve Kürdistan demokratik konfederalizmi anlamına gelen KCK (Koma Civakên Kurdistan) 'nin 2005 Newrozundaki ilanı ile da örgütsel yeniden yapılanma esas olarak gerçekleştirilmiştir.

Elbette PKK'nin bu tarz radikal bir dönüşümü başarması tarihi ve hayati öneme sahiptir. Kendini yeniden yaratan Önderlik değişen ve yenilenen parti, onlar da Kürt sorununun demokratik çözümü ve Kürt toplumunun demokratik ulus olarak var oluşu demektir. Bu temelde yaklaşık 7 yıldır yürütülen mücadele Kürdistan parçalarında ve yurtdışındaki Kürt toplumunda önemli gelişmelere yol açmıştır. Bu gelişmelerin bölgemiz Ortadoğu'da yaşanan değişim ve dönüşüm mücadelesi üzerinde giderek artan bir etkisi vardır ve küresel düzeyde insanlığı etkileme durumu da adım adım gelişmektedir.

Ancak KCK'nin ilanından itibaren Kürt sorununun demokratik ulus çözümünün, demokratik siyaset ve barış yoluyla sağlanmasına yönelik Önderliğimizin ve Hareketimizin yürüttüğü ısrarlı çaba, Türkiye devleti ve toplumu şahsında gereken karşılığı bulmamış, yeşil Türkçü faşizmi inşa eden AKP hükümeti tarafından boşa çıkarılmıştır. Bu nedenle 2010 yılından itibaren PKK, yeniden strateji değiştirerek 4. Stratejik mücadele dönemine geçmek, Kürt sorununun demokratik ulus çözümünü kendi öz gücüne dayalı devrimci halk savaşı stratejisiyle gerçekleştirmeye çalışmak durumunda kalmıştır.

2010-2012 döneminde yürütülen devrimci halk savaşı direnişiyle AKP Hükümetinin 'PKK'yi imha ve tasfiye' planı boşa çıkartılarak PKK'nin yenilmezliği bir kez daha kanıtlanmıştır. Bu temelde Önder Abdullah Öcalan 2013 Newrozunda yaptığı tarihi çağrıyla Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü için yeni bir süreç başlatmaya yönelmiştir.

Sonuç olarak, her yılı birbirinden anlamlı olan kırk yıllık mucizevi mücadelesiyle PKK, henüz tam ulusal özgürlüğe ulaşamamış olsa da, inkar ve imha sisteminin ciddi bir biçimde parçalayarak, Kürt halkının varlığını ve özgür yaşamını garantilemiştir. Bu temelde Kuzey Kürdistan'da demokratik ulus oluşumunu belli ölçüde geliştirmiş, Batı Kürdistan halkını toplumsal özgürlük ve demokratik ulus inşa sürecine sokmuş, Doğu Kürdistan halkında demokratik ulus bilinçlenmesi ve örgütlenmesi sürecini başlatmış, Güney Kürdistan'da Kürt sorununun ulus devletçi çözümü üzerinde ciddi dolaylı etkide bulunmuş, yurtdışındaki Kürtleri demokratik ulus bilinciyle uyarak Kürdistan özgürlük mücadelesini aktif olarak destekler hale getirmiştir.

Böylece PKK ile varlığı (kimliği, gerçekliği) görünür kılınan ve kendilik olmayı kazanan Kürt halkı için birinci aşama başarıyla tamamlanmıştır. Şimdi ikinci aşama; Kürt sorununun demokratik çözüm sürecidir. Bu da esas olarak demokratik ulus çözümü çizgisinde gelişmekte ve gerçekleşmektedir. Demokratik ulus çözümünün barış içinde mi, yoksa çatışma ve savaşla mı gerçekleşeceği yol ve yöntem, yani strateji ve taktiğe ilişkin bir husustur. PKK her türlü stratejik ve taktik mücadele yürütecek bir hareket haline kendini getirmiştir. Dolayısıyla süreci daha etkin karşılayacak ve her türlü yöntemle Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesini başarıya götürecektir.

Kürt sorununun şimdiki durumu ve demokratik ulus çözümü

Kürt sorunu küresel kapitalist sistemin ve bölge ulus devletlerinin çıkarları temelinde yaratılan bir sorundur. Kürt üst tabakasının işbirlikçiliğinden ve ilkel milliyetçi hareketlerin başarısızlığından yararlanılarak oluşturulmuştur. Uzun süre küresel kapitalist hegemonya ile ulus devlet milliyetçiliği arasındaki çelişki ve çatışmalara hapsedilerek yaşatılmıştır. Bu gerçek PKK öncülüğündeki özgürlük mücadelesinin gelişimiyle net bir biçimde açığa çıkmıştır.

Başlangıçta PKK de ulus devlet paradigmasıyla hareket etmiştir. Fakat ideolojik çizgisinde var olan demokratik toplumcu yan, mücadele ilerleyip sorunun çözümü sürecine girilince paradigma değişimini ve sorunun demokratik ulus çözümünü ortaya çıkarmıştır. Böylece PKK'nin kırk yıllık mücadelesinin yarattığı gelişmeler sonucunda Kürt sorununun durumu ve çözüm arayışları hem çeşitlenmiş hem de bu süreç hızlanmıştır.

Kürt sorununda geleneksel katı inkar ve imha çizgisi bugün artık kendini gizleyememekte ve sürdürmemektedir. Her ne kadar bölgenin statükocu ulus devlet güçleri zihniyet ve politika olarak katı inkarcı ve imhacı yaklaşımda istekli ve ısrarlı olsa da hem Kürt halkının mücadelesi hem de bölgenin yaşadığı değişim gerçeği karşısında çok ciddi biçimde zorlanmakta, AKP örneğinde görüldüğü gibi çok daha örtülü, sinsiyet ve gizli inkarcı biçimleri demagojik maskeyle sürdürmeye çalışmaktadır.

Kapitalist modernite sisteminin hegemonik yapısına göre aslında Kürt sorununun devlet ulusçu çözümünün önü kapalıdır. Kürt ilkel milliyetçi hareketlerinin başarılı olamamalarının çok önemli bir nedeni de budur. Fakat ABD önderliğinin bölgedeki ulus devlet sistemini yeniden yapılandırma yaklaşımı ve 1990'dan beri adım adım geliştirdiği Irak işgali, en azından Güney Kürdistan'a yaklaşımı kısmen değiştirmiştir. Bunda İsrail'in güvenlik sorunu ve Türkiye, Irak gibi bölge devletlerini kontrol altında tutma politikası da çok önemli bir etkidir. PKK'nin geliştirdiği demokratik ulus mücadelesinden duyulan korku, söz konusu güçleri politika değiştirmeye yöneltmektedir. Bu durum Güney Kürdistan halkının da ilkel milliyetçi önderlik altında ısrarla yürüttüğü direniş mücadelesiyle birleşince, Kürt sorununun devlet ulusçu çözümünde belli bir ilerleme yaşanmıştır.

Kürt sorununun çözümünü dayatan motor güç PKK'dir

Özellikle paradigma değişimi temelinde demokratik ulus çözümüne ulaşması PKK'yi çok daha etkili hale getirmiştir. Kürt sorununun demokratik ulus çözümü özgür ve demokratik yaşam isteyen Kürt toplumu tarafından çok daha yaygın ve güçlü bir biçimde benimsendiği gibi, ulus devlet sınırlarına dokunmayan yapısıyla da milliyetçi engelleri iyice zayıflatmaktadır. Böylece hem küresel sistemi hem de inkarcı ve imhacı ulus devlet yapılarını çözüm için çok daha fazla sıkıştırmakta ve zorlamaktadır. Gittikçe günümüzün daha yakıcı gerçeği haline alan Kürt sorununun demokratik ulus çözümü, önümüzdeki süreçte Ortadoğu'daki demokratik yeniden yapılanmanın motoru olacağı benzetilmektedir.

Kürt kültürel soykırım rejimini en katı ve bütünlüklü bir biçimde yürüten gücün Türkiye Cumhuriyeti Devleti olduğu bilinmektedir. Öyle ki, ideolojik

politik yapısıyla Türk ulus devleti tamamen Kürdü inkar ve imha üzerinden şekillenmiştir. Bu yanı sıra bölge devletleri arasında öncü konumundadır. Ancak Kuzey Kürdistan'da PKK'nin kırk yıldır yürüttüğü özgürlük ve demokrasi mücadelesi bu katı ve kaba inkarcı yaklaşımı kırmıştır. PKK'nin bu sonuç üzerinde ve KCK'ye dayalı olarak Kürt sorununun demokratik ulus çözümünü ve Türkiye'nin demokratikleşmesini barışçıl siyasal yöntemlerle gerçekleştirme yaklaşımı ve çabası Türk devleti ve AKP hükümeti tarafından reddedilmiştir. Fakat eski katı ve kaba inkar da artık sürdürülememektedir. Bu nedenle yeşil Türkçü faşist AKP, daha sinsiyet ve örtülü bir Kürt inkar ve imha rejimi inşa etmeye çalışmaktadır. AKP tüm gücüyle ve her türlü özel savaş yöntemini kullanarak partimiz PKK'yi imha ve tasfiye etmek istemektedir. O halde AKP'nin yeni soykırım rejimine karşı Kürt sorununun demokratik ulus çözümünü devrimci halk savaşı yöntemiyle gerçekleştirmeye çalışmak günümüzün devrimci görevi durumundadır.

Ortadoğu'da yaşanan Üçüncü Dünya Savaşının Suriye'de odaklanması, Kürdistan'ın buradaki en küçük parçasını bir anda ve beklenmedik bir biçimde en öne çıkartmıştır. 19 Temmuz 2012 Devrimiyle Batı Kürdistan'ın büyük bir bölümü bölgenin en özgür ve demokratik alanı haline gelmiştir. Bu durum Kürdistan özgürlük mücadelesinin elde ettiği çok önemli bir başarı konumundadır. Artık Fransız mandacılığının ve Suriye devletinin Kürt politikası yıkılmış durumdadır. İnşa edilecek yeni Suriye yeni bir Kürt politikası oluşturmak zorundadır. Tüm bu gerçekleri ve içinden geçilen çok hassas durumu bilerek yaklaşım göstermek, demokratik ulus inşasını demokratik modernite çizgisinde geliştirmek, devrimi yayararak ve derinleştirerek savunulmasını esas almak, bütün bunları ulus devletçi güçleri gözeterek ve Suriye demokratik devrimini geliştirerek yapmak şarttır.

İran ulus devletinin Kürt sorununa yaklaşımı da Türkiye'dekinden pek farklı değildir. Kaba ve örtülü soykırım sistemleri iç içe birlikte yürütülmektedir. Hükümetler değişse de bu politika özünde değişmemektedir. Rejim bölgesel ve küresel mücadelede çok fazla zorlansa da Kürt sorununun çözümüne yaklaşmamaktadır. Ancak Doğu Kürdistan'da Kürt sorununun demokratik ulus çözümü için çok güçlü ve dinamik bir zemin vardır. Devlet ulusçu çözüm arayışları bu parçada da sonuç vermemiştir. PKK'nin demokratik toplumcu yaklaşımları çok güçlü bir destek bulmuştur. Bu nedenle İran'ın iç yapısını ve bölgesel durumunu gözetme temelinde Kürt sorununa demokratik ulus çözümünü gerçekleştirme mücadelesi sonuç alıcı olacaktır.

Kürdistan'ın Güney parçasındaki durum biraz daha farklıdır. Kendi mücadelesi, PKK mücadelesinin etkisi ve konjonktürel durum birleşerek bir ulus devletçi inşa edilme sürecine girilmiştir. Şimdi sorun, bir yandan bu yapıyı demokrasiye duyarlı kılp demokratik toplum örgütlülüğünü geliştirmeye çalışmak olurken, diğer yandan da bu oluşumun savunulması olmaktadır. Zira ne Irak ulus devleti, ne de çevresindeki ulus devletler tarafından bu oluşum hazmedilmiştir. Dolayısıyla Güney Kürdistan'ın da varlık ve özgür yaşam sorunu bir biçimde devam etmektedir.

Görülüyor ki, Kürt sorununda devlet ulusçu çizgi ciddi bir gelişme ve çözüm yaratamıyor. Kapitalist modernitenin küresel hegemonyası bir Kürt ulus devletine fırsat ve yer vermiyor. Bölgedeki ulus devletçi yapı yeni bir Kürt ulus devletini kaldırmıyor ve kabul etmiyor.

Güney Kürdistan deneyimi gösteriyor ki, ulus devletçilik kalıcı çözüm yaratmadığı gibi, toplumu özgür ve demokratik de kılmıyor. Aslında bugün çok kısmi olarak yaşanan ulus devletçi gelişmeler çok büyük oranda PKK'nin yürüttüğü demokratik ulus mücadelesinin dolaylı sonucu oluyor.

O halde demokratik ulus çözümü Kürt sorununda farklı çözüm biçimlerinden biri değil, gerçekleşebilir biricik çözüm biçimidir. Demokratik modernite çizgisinin sosyal piyasa ekonomisi ve ekolojik endüstri anlayışıyla beslenen, kadın özgürlüğüne ve demokratik komünal yaşama dayanan demokratik ulus çözümü ve inşası, Kürt sorununun yegane çözüm tarzı olduğu kadar, Kürt halkının da biricik özgür ve demokratik yaşam gerçeği durumundadır. Kürt toplumunun neolitikten gelen özgür ve komünal yaşam genleri böyle bir özgür ve farklılıklara dayalı eşit ulus inşası için uygundur. Ortadoğu'nun tarihsel toplum yapısı ancak böyle demokratik uluslar birliğini kaldıracak durumdadır. O halde demokratik ulus çözümü Kürdistan için olduğu kadar Ortadoğu için de en gerçekleşebilir çözüm yöntemidir.

PKK'nin demokratik modernite kuramını geliştirip kendini devlet ve iktidar odaklı olmaktan çıkartarak demokratik ulus çözümünü teorik ve stratejik bir gerçeklik haline getirmesi, yakın dönemde sosyal bilime ve toplumsal devrim anlayışına yapılmış en büyük katkı olmaktadır. Kendini demokratik ulus olarak inşa eden toplumlar geleceğin en özgür ve güçlü toplumları olacaktır.

Kürt sorununun demokratik özerklik temelinde çözülmesi ve Kürt toplumunun kendini demokratik ulus olarak inşa etmesi Kürtleri yeniden tarihin motor gücü haline getirecektir. Elbette bunun için öncelikle Kürtleri yok etmek isteyen soykırım sisteminin tümden kırılıp aşılması, bugün 'varlık ve özgürlük sorunu' olarak şekillenen Kürt sorununun çözülmesi gerekir. Demokratik ulus çözümü bu görevin de en başarılı bir biçimde yerine getirilmesini ifade etmektedir.

Kürt demokratik ulus inşası bundan sonra Kürt toplumunun yegane var olma ve gelişme biçimi olacaktır. Bu varoluşun zihniyetini PKK, bedenini KCK oluşturacaktır. O halde üçüncü partileşme döneminin PKK'si zihniyet, strateji ve örgüt olarak kendini buna göre yapılandıracaktır. Yeni dönem PKK'si buna göre kimlik kazanacak ve bu temelde yer ve anlam bulacaktır.

Birinci doğuş veya partileşme dönemi, evrensel devrimci ideolojiden ulusal toplum kendiliğinin zihnen doğuşunu ifade etmektedir. İlke olarak Kürtlük esas alınmakta, nasıl bir toplum olduğu, ülkesi, dili, sınırları, parçalanmışlığı, geriliği veya çağdaşlığı en kaba bilgilerle tartışılmaktadır. 1973-1979 döneminin özü bu temelde yeni Kürt hakikatinin anlam bulması ve PKK olarak isimlendirilmesidir.

1980-2004 arasındaki ikinci dönem ise, esasında nesne olarak Kürt olgusundan bilinçlenen, örgütlenen, savaştan, böylelikle özgürleşen ve özneleşen Kürt ulusal toplumuna dönüşü ifade eder. Buna tipik olarak çağdaş bir halk, demokratik toplum halinde yeniden oluş da diyebiliriz. Oluş sürecinin isimleri HRK (ARGK) ve ERNK'dir. Milyonlarca insanın harekete geçirilmesi söz konusudur. Halktan şehitlerle beraber sayıları otuz bine ulaşan şehidi, on binlerce zindan tutuklusu, yüz binlerce işkenceden geçmiş kadrosu ve sempatzanı, hicretleri ve dört milyonu aşan göçmeni vardır. Savaştan halk gerçeğine böyle varılmıştır. Böylece bir ulusal halk, demokratik ulus toplumu oluşu söz konusudur.

2005 ve sonrasındaki üçüncü dö-

“Yoldaşlık ilişkisi; para, mal, mülkiyet, karılık kocalık, tüketim eşyalarına heveslilik, nefsinin peşinde koşmak, iktidar derdine düşmek, kör cesaret veya korkuya kapılmak gibi hakikat yolcusu olmaktan ve temsil edici kimliğine varmaktan alıkoyucu her türlü ilişki, düşünce, söylem ve eylemden uzaktır.”

nem, söz konusu varoluşun varlık haline gelmesi, kimliğini ve özgürlüğünü kazanmış bir varlık olarak anlam ifade etmesidir. Ulusal demokratik toplum artık bir hayal ve ütopya değil, özgürce yaşanan bir gerçeklik haline gelir. Ulus-devletçiliği terk ederek, tamamen demokratik toplum gerçeği üzerinde yoğunlaşır. Dönemin temel karakteri, sosyal pazar ekonomisi ve ekolojik endüstriyle beslenen bir demokratik ulus inşasıdır. Bu inşanın isimlendirilişi KCK olmaktadır.

PKK'nin yeni dönemdeki görevleri önceki dönemlerden farklıdır

Önceki dönemlerdeki ideolojik ve politik etkiyi yine yaşamak ve yaşatmakla birlikte, kazanılmış Kürt kimliğini ve özgür yaşam arzusunu demokratik ulus inşasına çevirmek durumundadır. PKK artık geçmişin reel sosyalizmden etkilenmiş ulus devletçi partisi değildir. Yeni dönemde sosyalist partiler kendilerini demokrasinin bir protipi olarak inşa etmek durumundadır. Kendini demokratikleştiremeyen bir partinin toplumu demokratikleştirmesi düşünülemez. Devlet ve iktidardan uzak durarak, politik toplum koşullarında demokratik otoriteyi oluşturmak mümkündür.

Yeni dönemde PKK sadece ulus devletçiliği aşmakla yetinemez ancak kendini demokratik modernite unsurlarının protipi biçiminde inşa ederek öncülük rolünü oynayabilir. Kürt toplumunun demokratik ulus olarak inşa edilmesi, PKK'nin yeni kimlik döneminin başta gelen görevidir. Bu görevini başarması, öncelikle kendi sistemini kapitalist modernite unsurlarının alternatifi kılmasıyla mümkündür. Bu da kendi modernite unsurlarını (demokratik ulus, ekolojik endüstri ve sosyal pazar ekonomisi) geliştirmesini ve pratikleştirmesini gerektirir.

Dogmatik yaklaşım yerine sıkı bir sorgulamacı yaklaşımı sergileyebilmektedir. Böylece daha etkili bir öncü güç olması mümkündür. Elbette yeni öncü güç demokratik toplumun protipidir. Demokratik ulus toplumunun ön modelini teşkil etmektedir. PKK'nin yeni dönemde de rolünü oynayabilmesi, tarihsel ihtiyaca cevap vermesine ve güncel görevlere doğru sahip çıkmasına bağlıdır. Kimlik ve özgürlük arzusunun sağlam güvencelere kavuşturularak süreklilik kazandırılması, güncel görevlerin başında gelmektedir. Bu durum sadece ulus devletçi anlayışla değil, 'bireysel ve kültürel haklar' kandırmacasıyla da saptırılmak istenmektedir.

PKK'nin yeni dönemde sürekli karşı karşıya olacağı temel iki sorun barış ve savaş sorunudur. 2005'ten itibaren diyalogu da içermek temelinde yürüttüğü barışçıl siyasi çözüm çabaları gereken karşılığı bulmamıştır. AKP hükümetinin yaptığı da, kendinden öncekiler gibi askeri, siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik, diplomatik ve psikolojik yöntemlerle soykırım savaşını daha bütünlüklü yürütmek olmuştur. Bu süreçte iyice netlik kazanmıştır ki, barışçıl ve

siyasi çözüm ancak mevcut ulus devletlerin Kürt halkının demokratik ulus olma hakkını ve bu hakkın doğal sonucu olarak demokratik özerk yönetim statüsünü kabul etmeleriyle mümkündür. Bunun dışında yaşanacak olan savaştır. Dolayısıyla PKK yeni savaş döneminin ideolojik, politik, ahlaki ve karar sorumluluğunu kaldırmak, bütünlük bir savaşa hazır olmak, eskinin partizan savaşı, yarı isyan yarı gerilla çatışmalar dönemini tekrarlamayan bir gerillacılığı ve meşru savunma savaşını geliştirmek durumundadır. Kültürel soykırım rejiminin devam ettirilmesi ve Kürt halkının çok yönlü saldırılara maruz kalması gerçeği dikkate alınırsa, bunlar var oldukça halkın öz savunmasını geliştirme ve her zaman meşru savunma savaşına hazır olması şarttır.

Yeni dönemin demokratik ulus inşası sosyalizmin inşasından öncelikli olup, sosyalizme giden yolu da açar. Sosyal bilimde devrimi gerektirirken, ahlaki ve politik görevleri birlikte yerine getirmekle de bağlantılıdır. Kapitalist modernitenin tüm kuşatmalarına rağmen, PKK öncülüğü bu çerçevede rolüne sahip çıkıkça başarılı olabilir. Bu durumda kadroların kendilerini eğitmeleri ve özgür yaşam felsefesini yaşam tarzı haline getirmeleri şarttır. Parti kadroları tam bir ideolojik ve politik yeterlilikle birlikte, özellikle her koşul altında özgür yaşam ahlakına bağlılığı sergileyebilecek güçte olmak durumdadır. Tüm iktidarcı, milliyetçi, cinsiyetçi, dinci ve liberal köreltici ve hakikatten uzaklaştırıcı ideolojileri ve yaşam tarzlarını boşa çıkaracak gücü sergileyebilmelidir. İdeolojik, politik, ahlaki ve örgütsel yeterlilik her önder kadronun demokratik ulus inşasındaki başarı güvencesidir.

Özellikle kadrolar arasındaki yoldaşlık ilişkilerini iyi kavramak gerekir. Toplumsal ilişkilerin özünü yansıtan yoldaşlık ilişkileri esas olarak ideolojik ilişkilerdir, ideolojinin açığa vurduğu ve ortaya çıkmasına yol açtığı hakikat ilişkileridir. Yoldaşlık ilişkisi para, mal, mülkiyet, karılık-kocalık, tüketim eşyalarına heveslilik, nefsinin peşinde koşmak, iktidar derdine düşmek, kör cesaret veya korkuya kapılmak gibi hakikat yolcusu olmaktan ve temsil edici kimliğine varmaktan alıkoyucu her türlü ilişki, düşünce, söylem ve eylemden uzaktır.

PKK Kürt sorununun çözümünde demokratik çözüm modelini esas almaktadır. Bu sadece bir çözüm seçeneği değil, başlıca çözüm yöntemidir. Sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketleri başarılı olmak istiyorlarsa demokrasi dışında çözüm aracı aramamalıdır. Demokratik çözüm modelini üniter ulus devletlerin federe veya konfedere biçimlere dönüşmesi olarak düşünmemek gerekir. Demokratik çözüm özünde demokratik ulus olma ve toplumun kendini demokratik ulusal toplum olarak inşa etmesi olgusudur. Demokratik ulus özgürlüğe ve eşitliğe en yakın ulustur. Sadece zihniyet ve kültür ortaklığıyla yetinmeyen, tüm üyelerini demokratik özerk kurumlarda birleştiren ve yöneten ulustur. Demokratik ulusun alternatif modernitesi demokratik modernitedir.

Tekelcilikten kurtulmuş ekonomi, çevreyle uyumu ifade eden ekoloji, doğa ve insan dostu olan teknoloji, yaşamı yaratan politik ve ahlaki toplum demokratik ulusun kurumsal temelidir.

Tarihsel ve toplumsal gerçeklerin bilince çıkarılması ve ulus devletçiliğin kapitalizmin bir tuzağı olduğunun anlaşılması sonucunda PKK tarafından Kürt halkının kendi demokratik yönetim sistemi olarak KCK ilan edilmiştir. KCK, Kürt ulusal sorununun çözümünde devlet ulusçu yaklaşımları reddederek demokratik ulusçu modeli, Kürtlerin ulusal toplum olgusuna dönüşümünü demokratik özerklikle gerçekleştirmeyi esas alır. KCK'nin yürüttüğü demokratik ulus inşasının zihinsel ve bedensel olmak üzere iki temel boyutu vardır. Ancak bunlar birbiriyle kopmaz bir bütünlük içindedir.

Zihinsel boyutta önemli olan, farklılıkları reddetmeyen bir eşitlik ve özgürlük anlayışını kamusal alanda, toplumun ahlaki ve politik dünyasında sürekli yaşatmaktır. Yirmi dört saat demokratik zihniyetle yaşamaktır. Kürtleri kendi varoluşlarına ilişkin ortaklaşa paylaşılan, iyi, doğru ve güzel düşünce ve duygu dünyasında bir ulus olarak tasarlamaktır. Ulus olmak isteyen birey ve toplulukların düşünce ve hayal dünyasını ve dayanışma duygusunu ilgilendirdiği için sınırlı bir düzenlemeyi gerektirir. Kırk yıllık mücadele ile Önder Apo'nun ve PKK'nin geliştirdiği zihniyet ve yarattığı aydınlanma düzeyi bu konuda çok güçlü bir veridir.

Demokratik ulus olmanın ikinci boyutu bedensel varoluşun yeniden düzenlenmesidir. Bunun temelinde de demokratik özerklik yatar. Demokratik özerklik geniş anlamda demokratik ulus ifade eder. Dar anlamda ise siyasi boyut, yani demokratik yönetim anlamına gelir. Kürtler açısından ulus devletlerle uzlaşmanın temelinde demokratik özerkliğin kabulü yatar. Demokratik özerklik, hakim etnisiteli ulus devletlerle ortak bir siyasi çatı altında yaşamının asgari koşuludur. Demokratik ulus modelinin dayattığı çözüm, mevcut ulus devletlerin inkarını değil, onların demokratik anayasal çözüme bağlı olmasını gerektirir.

Demokratik özerklik çözümü iki yolla uygulanabilir. Birinci yol; Ulus devletlerle uzlaşmayı esas alır. Somut ifadesini demokratik özerkliğe yer veren demokratik anayasal çözümdedir. Halklar ve kültürlerin tarihsel, toplumsal mirasına saygı gösterir. Bu mirasların kendilerini ifade etme ve örgütlenme özgürlüklerini vazgeçilmez temel anayasal haklardan sayar. Demokratik özerklik bu hakların temel ilkesidir. Bu ilkenin başlıca koşulları, egemen ulus devletin her türlü inkar ve imha politikasından vazgeçmesi, ezilen ulusun da kendi öz ulus devletçiliğini kurma fikrini terk etmesidir. Her iki ulus bu yönlü devletçi eğilimlerden vazgeçmedikçe demokratik özerklik projesinin hayata geçirilmesi zordur.

Demokratik özerkliğin ikinci çözüm yolu ise, birinci yolun tıkanması ve devre dışı kalması halinde ulus-devletlerle uzlaşmaya dayalı olmayan,

kendi projesini tek taraflı ve devrimci tarzda halkın özgücüne dayanarak pratikleştirmesi yoludur. Şüphesiz bu durumda tek taraflı demokratik ulus olma yolunu kabul etmeyecek olan egemen ulus devletlerle çatışmalar yoğunlaşacaktır. Kürtler bu durumda varlıklarını korumak ve özgürlüklerini kazanmak için topyekun direnişe geçeceklerdir. Savaş içinde olası bir uzlaşma veya bağımsızlık sağlanıncaya kadar bu öz savunma durumu ve demokratik ulus inşasını kendi özgüçleriyle geliştirme çabası devam edecektir.

Bu iki boyut temelinde inşa edilebilen demokratik ulus inşasının daha ayrıntılı boyutlarını şöyle somutlaştırmak ve sıralamak mümkündür:

□ Demokratik ulus olmanın ilk koşulu; Bireyin özgür olması ve bu özgürlüğünü bağlı olduğu komün veya toplulukla birlikte politik ve ahlaki değerler temelinde gerçekleştirmesidir. Her komün veya topluluk aynı zamanda politik ve ahlaki bir toplum birimidir. Ahlak topluluğu, komünal yaşama saygı ve bağlılık demektir. Politika ise toplumsal yarar temelinde pratikleşme özgürlüğünü ifade eder. Bir komünün politikliği, özgürlüğü ve demokratikliği arasında sıkı bağlar vardır.

Kapitalizmin 'toplum yoktur, birey vardır' biçimindeki sapkın anlayışına karşı demokratik ulusun bireyi, özgürlüğünü toplumun komünalitesinde yani daha işlevsel küçük topluluklar halindeki yaşamında bulur. Özgür ve demokratik komün veya topluluk, demokratik ulus bireyinin gerçekleştirdiği temel okuldur. Bu çerçevede KCK üyeliğine demokratik ulus yurttaşlığı kimliğini atfetmek uygun bir tanımlama olur. Kürtlerin kendi demokratik uluslarına yurttaş olması hem vazgeçilmez hakları hem de görevleridir. Kendi ulusunun yurttaş olamamak büyük bir yabancılışmayı ifade eder ki, bu durum hiçbir gerekçeyle savunulamaz. Eğer Kürt sorunu ilgili devlet içinde demokratik anayasal çözüme kavuşursa, o durumda iki veya daha çok yurttaşlık da yaşanabilir.

□ KCK'nin demokratik ulus inşasının politik boyutu demokratik özerkliktir. Bu da toplumun demokratik özyönetimi anlamına gelir. Hiçbir demokratik ulus özyönetimsiz düşünülemez. Ancak dağılma sürecine giren toplumların yönetiminden söz edilemez. Bir toplum kendi özyönetiminden mahrum olursa, ulus olmaktan da çıkar. PKK öncülüğü ve KCK politikası sadece Kürtlere dayatılan tasfiye sürecini durdurmakla kalmamış, politik toplumdan demokratik ulus olmaya doğru bir süreç başlatmıştır.

Politikanın doğasında özgürlük vardır. Bir toplum devlet ve iktidar olgularından ne kadar uzaklaştırılır ve politika olgusuyla beslenirse o kadar özgür olur. Politika sadece özgürleştirmez, aynı zamanda düzenler. Politika eşsiz bir düzenleyici güç ve sanattır. Kürt demokratik ulus inşasında omurga rolü oynayan KCK'dir. KCK'nin demokratik politika organı rolünü oynayabilmesi demokratik uluslaşmanın vazgeçilmez gereğidir. Ulus devletle karıştırılması bilinçli bir saptırmadır. Ulus devletçiliğin ne ilk ne de son aşamasıdır. Ulus devletçilikten ilkesel düzeyde ayrılmıştır. KCK'de politik kararlaşıma Kongra-Gel'den komüne kadar her düzeydeki halk meclislerinde gerçekleşir. Seçimle iş başına gelen icra organları halka ve meclislere karşı sorumludur.

KCK'nin kendini tek taraflı olarak demokratik ulusun bütün boyutlarında uygulaması yeni bir dönemi başlatmıştır. Bu dönem PKK mücadelesinin daha önceki dönemlerinden farklıdır. Bu dönemde yine PKK ve HPG çalışmaları ve savunma savaşları olmakla birlikte, esas amaç demokratik ulusun tüm bo-

“Kürt demokratik ulus inşası bundan sonra Kürt toplumunun yegane var olma ve gelişme biçimi olacaktır. Bu var oluşun zihniyetini PKK, bedenini KCK oluşturacaktır. O halde üçüncü partileşme döneminin PKK'si zihniyet, strateji ve örgüt olarak kendini buna göre yapılandıracaktır, buna göre kimlik kazanacak ve bu temelde yer ve anlam bulacaktır.”

yutlarında inşa edilmesi ve yönetilmesi olacaktır.

□ Demokratik uluslaşma sürecinde sosyal yaşamda önemli dönüşümler gerçekleşir. Sosyal alan genişliği ve derinliği en fazla olan alandır. Kapitalist modernite de geleneksel yaşamı büyük değişikliğe uğratmıştır. Toplumun kentli, sınıflı ve devletli yapısı kapitalist birikim sistemiyle kanser türü bir büyümeyi yaşamıştır. Bütün bilimsel veriler gezegenimizin, çevrenin ve toplumun bu hızlı büyümeyi kaldıramayacağını kanıtlamaktadır. Bu biçimiyle kapitalist modernitenin kendisi gezegendeki tüm canlı yaşamı tüketen bir canavara dönüşmüştür. Uyarlığın ilk ve en eski kölesi kadın, tarihin hiçbir döneminde kapitalist modernitede olduğu kadar istismar edilmemiştir. Aile çözülürken, toplumun tükenişi de hızlanmaktadır. Milliyetçilik, dincilik, iktidarcılık ve cinsiyetçilik toplum bilincini yok olma noktasına getirmiştir. Eğitim adı altında gençlere ve çocuklara dayatılanlarla tam bir anti-toplumsal bireyci tip yetiştirilmektedir. İnsanların ruhuna ve beynine yöneltilen yirmi dört saatlik bombardıman tam bir toplum kırım ortaya çıkarmaktadır.

Kapitalizmin çıkarları doğrultusunda geliştirilen bilimciliğin yarattığı bu toplum kırıma karşı, demokratik ulus öncelikle toplum kalmakta ısrarlıdır. Kapitalist modernitenin yarattığı toplumsal hiçleştirmeye karşı alternatif demokratik toplumdur. Kapitalizme karşı her alandaki toplumsallığı ve politik, ahlaki varoluşu ifade eder. Bu anlamda KCK, özgür birey ve demokratik toplum yaşamının güvencesidir. Toplumun ahlaki ve politik boyutunu geliştirerek, kendi gerçekliğinin bilincine varmasını sağlar. Gençlik ve kadın öncülüğünde tüm toplumsal kesimlerin bu bilinç temelinde demokratik eylemliliğe ulaşmasını ve demokratik konfederalizm çizgisinde örgütlü hale gelmesini ifade eder. Başta kadın ve gençlik olmak üzere tüm kesimlerin özgün demokratik örgütlülüğünü ve eylemini toplumsal varoluş olarak görür. Ulus devletçiliğin kültürel soykırıma tabii tuttuğu Kürt toplumu, kendine dayatılan bu inkar ve imha rejimini ancak demokratik ulus olmakla aşabilir. Demokratik ulus, KCK ve özgür birey ayrılmaz bir bütündür.

□ Demokratik uluslaşma sürecinde kadın özgürleşmesi büyük önem taşır. Özgürleşen kadın özgürleşen toplumdur. Özgürleşen toplum ise demokratik ulustur. Demokratik ulus inşasının temelinde özgür birey ve demokratik komün, onların temelinde de özgür kadın vardır. Geleneksel uygarlığın ve kapitalist modernitenin toplumu kadın köleliğine dayanarak bitirme çabasına karşı, demokratik ulus inşası da kendini kadın özgürlüğüne dayanarak var eder. Bütün bilinçlenme ve örgütlenme çalışmalarını bu temelde yürütür. Kadın özgürlüğünü bir bilim olarak ele alır ve özgün kadın örgütlenmesi olarak PAJK ve KJB'nin geliştirilmesine büyük önem verir.

Kürt toplumunda yaşamın tükenişini en çok kadın olgusu etrafında gözlemlemek mümkündür. Yaşam ve kadın adını gerçekçi olarak birleştiren bir toplumsal kültürde kadında yaşamın tüketilişi, toplumsal tükenişin de temel göstergesidir. Tanrıça kültürüne yol açmış kadın etrafında uygarlığın temelini atmış bir kültürden geriye kalan, yaşam konusunda kocaman bir körlük ve güdülere teslim olmuşluktur. PKK'nin ve devrimci halk savaşının bu konuda doğurduğu en önemli sonuç, toplumun kurtuluşu ve özgürlüğünün kadın olgusunun çözümlenmesinden, kurtuluşu ve özgürlüğünden geçtiğinin açığa çıkarılma-

sıdır. Kadına ilişkin verili bütün anlayış ve tutumların sorgulanması ve Önder Apo'nun geliştirdiği düşüncelerin özümsemesi şarttır. Bir kadın veya erkek gerektiğinde her türlü ilişkisinden vazgeçebilmeli ama ahlaki ve politik toplumdaki rolünden asla vazgeçmemelidir. Birlikte özgür yaşam bu esas üzerinde olmalıdır.

□ KCK, demokratik ulusun omurgası olarak ekonomik özerkliği ve komün ekonomisini en az toplumun öz savunması kadar gerekli görür ve esas alır. Nasıl öz savunma olmadan toplum varlığını sürdüremezse, ekonomik özerklik olmadan, toprağın korunmasına, ormanlaştırmaya, ekolojiye ve komüne dayanmadan da toplumun beslenmesi, dolayısıyla varlığını sürdürmesi mümkün olamaz.

Ekonomik işgal işgallerin en tehlikelisisidir

Ekonomik işgal, bir toplumu düşürme, çökertme ve çözmenin en barbar yöntemidir. Kürt toplumu en çok ekonomik araçlarına el konularak, denetlenerek nefessiz hale getirilmiştir. Bir toplumun kendi üretim araçları ve pazarı üzerinde kontrolünü kaybettikten sonra yaşamını özgürce sürdürmesi mümkün değildir. Ekonomik tutsaklık, kimlik inkarcılığının ve özgürlükten yoksunluğun en etkili aracıdır. Kürt toplumu uygarlık tarihi boyunca karşılaştığı fetih, işgal, istila, talan, sömürgecilik ve asimilasyon uygulamalarına kapitalist modernitenin üç ana unsurunun (azami kar talanı, ulus devlet zulmü, endüstriyalizmin tahribatı) eklenmesiyle birlikte yaşadığı kültürel soykırım sonucunda kendine sahip çıkamaz hale gelmiştir.

“Pazarı, ticareti, ürün çeşitliliğini, rekabet ve verimliliği reddetmemekle birlikte, üzerinde kar ve sermaye birikiminin egemenliğini kabul etmez. Finans ve mali sistem ekonomik verimliliğe ve işleyişe hizmet ettiği oranda geçerli kılınır. Paradan para kazanmayı en zahmetsiz sömürü tipi olarak kabul eder ki, ekonomik özerklik sisteminde bu sömürü tipi kendine yer bulamaz.”

Demokratik ulusun ekonomik sistemi sadece bu barbar uygulamaları durdurmakla kalmaz, toplumun ekonomi üzerinde yeniden denetim kurmasını esas alır. Ekonomik özerklik, ulus devletle demokratik ulus arasında varılacak asgari uzlaşmadır; onun altındaki bir uzlaşma veya çözüm teslimiyet ve 'yok ol' anlamına gelir. Ekonomik özerkliğin içeriği ne özel kapitalizmi ne de devlet kapitalizmini esas alır. Demokrasinin ekonomiye yansımış biçimi olarak ekolojik endüstriyi ve komün ekonomisini esas alır. Endüstriye, kalkınmaya, teknolojiye, işletmelere ve mülkiyete biçilen sınır, ekolojik ve demokratik toplum olma sınırıdır. Ekonomik özerklik kar ve sermaye birikiminin asgariye indiği bir sistemdir. Pazarı, ticareti, ürün çeşitliliğini, rekabet ve verimliliği reddetmemekle birlikte, üzerinde kar ve sermaye birikiminin egemenliğini kabul etmez. Finans ve mali sistem ekonomik verimliliğe ve işleyişe hizmet ettiği oranda geçerli kılınır. Paradan para kazanmayı en zahmetsiz sömürü tipi olarak kabul eder ki, ekonomik özerklik sisteminde bu sömürü tipi kendine yer bulamaz.

Demokratik ulusun ekonomik özerkliği çalışmayı bir zahmet, bir angarya olarak değil, bir özgürleşme eylemi olarak değerlendirir. İlkesi 'çalışmak özgürlüktür'. Toprağı koruma ve çevreyi ormanlaştırmayı en kutsal emek türü olarak görür. Nerede verim, bereket ve coşku varsa, orada komün ekonomisi vardır. Ekonomik özerkliği reel sosyalizmin kolektifleştirme çabalarıyla karıştırmamak gerekir. Ekonomik özerk-

lik için yasal bir temel de gereklidir. Ulusal ekonomiyle koordinasyonu dik-kate alan yerel ekonomiye ve onun özerk işleyişine şiddetle ihtiyaç vardır. KCK'nin ekonomi yönetimi büyük önem taşımaktadır.

Demokratik ulus esas itibariyle ahlaki ve politik bir ulustur

□ Bu nedenle hukuka, özellikle anayasa hukukuna karşı duyarlıdır. Ulus-devletlerle ortak bir siyasi çatı altında uzlaşarak yaşamayı esas aldığındaki demokratik hukuka ihtiyaç duyulur. Ulusal yasalar ve yerel yönetim yasaları ayrımı önem kazanır. Demokratik hukuk çeşitliliğe dayanan hukuktur. Daha da önemlisi, hukuk düzenlemesine az başvurulur ve basit yapılıdır.

Ahlaki ve politikayı inkar eden burjuvazi, kendisine muazzam güç sağlayan hukuk erkine başvurur. Burjuvazinin elinde hukuk büyük bir silahtır. Kendisini hem ahlaki ve politik düzene hem de alttaki emekçilere karşı hukukla savunur. Ulus devlet gücünü büyük oranda tek taraflı düzenlenmiş hukuk erkinden alır.

Kürdistan'da ulus devletlerin inkarcı ve imhacı hukukları yürürlüktedir. Ulus devlet hukukunda Kürt kültür ve varlığı tüm unsurlarıyla yok hükmündedir. Ulus devlet hukuku tasfiyede en etkili bir silah olarak kullanılmaktadır. Kürt varlığı ve özgürlüğü en çok da hukuksal kılıfla inkar edilip yok sayılmaktadır. Sömürgeci hukuk Kürt insanını doğal suçlu sayıp en ağır cezaları öngörmektedir. Bu nedenle hukuk alanındaki durum ve mücadele de önemlidir. Egemen ulus devlet hukukları Kürt demokratik ulus hukukunu tanıdığı ölçüde, Kürt

kültürünün yeniden yaşam bulmasında devrimci rönesans rolünü oynamıştır. Denebilir ki, Kürtlerin demokratik uluslaşması bu manifestoyla radikal bir başlangıç yapmış ve 1984 Ağustos Hamlesiyle savaşta denenilen Kürt kültürel varlığı birçok kahramanlık olayıyla yaşamsallığını kanıtlamıştır.

Kürt demokratik ulus inşası, ulus devlet ulusçuluğundan farklı olduğu gibi, Kürt milliyetçi ve devletçi yaklaşımlarıyla geliştirilmek istenen ulus inşasından da nitelik bakımından farklıdır. Cumhuriyet tarihi boyunca inkar edilen ve Kürtlerin asli unsur olarak katıldığı 1919-1922 ulusal devrimindeki rolüne sahip çıkar. Daha sonraki süreçte ortaya çıkan dışlayıcı ve inkarcı yaklaşımı devrimin halkçı karakterine karşı darbe sayar. Bu darbeye karşı Kürtlerin direnişini meşru, ilerici ve özgürlükçü olarak değerlendirir. Kürtlerle Türklerin Ortadoğu'nun son bin yıllık tarihinde ortaklaşa stratejik bir rol oynadığını kabul eder.

PKK ve KCK, diğer halklarla ucu açık demokratik ulus anlayışı temelinde daha geniş demokratik ulusal birlikler ve ittifaklara açıktır. Tarih boyunca Ortadoğu kültüründe yaşanan birlikleri güncelleştirip inşa etmeyi Ortadoğu halklarının gerçek kurtuluş ve özgürlük yolu sayar. KCK döneminde giderek daha da yapısal bir nitelik kazanacak olan Kürt demokratik ulusu, tüm boyutlarıyla Ortadoğu halklarına model olacak bir yeniden ulusal inşa deneyimi sunacaktır. Batı modernitesinin ajanlığı rolünü aşamayan ulus devletlerin tarih ve kültür inkarcılığına karşı devrimci ve demokratik kültür rönesansıya yeni bir çağı, demokratik modernite çağının yükselişe geçişini başlatacaktır.

□ Kürtler açısından öz savunma tarih

rında köklü reformlar yapmalarını, KCK'nin ise HPG'yi yenden düzenlemesini gerektirir.

Ulus devletlerle uzlaşma olmaması, KCK'nin tek taraflı olarak öz savunma güçlerini ihtiyaçlara göre nicel ve nitel olarak yeniden düzenlemesini getirir. HPG güçleri, yeni dönemde demokratik değerler ve demokratik uluslaşmayı her alanda ve her boyutta savunmakla, demokratik ulusal otoriteyi layıkıyla tesis etmekle yükümlü olacaktır. Demokratik ulus, yurttaşlarının can ve mal güvenliğini koruyacaktır. Kültürel soykırımlara kadar varan bütün ulus devlet uygulamalarına (askeri, politik, kültürel, sosyal ve psikolojik savaşlarına) karşı sürekli savaşım halinde olacaktır.

□ Kürtler gerek kendileri ve komşuları arasında, gerekse küresel çapta anlamlı bir diplomasiye şiddetle ihtiyaç duymaktadır. Varlıklarını korumada ve özgürlüklerini sağlamada olumlu diplomatik faaliyetlerin büyük rolü vardır. Kapitalist modernite sürecinde dünyada diplomatik oyunlara en çok kurban edilen halk Kürtler olmuştur. Hem konjonktürel hem de sınıfsal açıdan birleşik bir Kürt ulus devletinin şansının az olduğu göz önüne getirilirse, demokratik ulus diplomasisine şiddetle ihtiyaç olduğu görülecektir.

Demokratik ulus diplomasisi, öncelikle parçalanmış ve farklı çıkarlar etrafında bölünmüş Kürtler arasında ortak bir platform geliştirmek durumundadır. Diplomatik faaliyetlerin merkezine bu platform oturmaldır. Örgütlerin kendi başına yürüttüğü diplomasi yararlı sonuç getirmemiş, hatta zarar vermiştir. Dolayısıyla Kürtler arasında bütünsel bir diplomasi geliştirmek temel ulusal görevlerdendir. Bunun için Demokratik Ulusal Kongre'yi gerçekleştirmek Kürt diplomasisinin en hayati görevidir.

Olası bir Demokratik Ulusal Kongre, öncelikle kalıcı bir örgüt olmalı ve bileşiminde herkese konumuna göre bir yer verilmelidir. İkinci olarak daimi bir icra organı, yani Yürütme Konseyi seçmelidir. Üçüncü olarak bütün örgütlerin öz savunma güçlerini birleştirecek ortak bir Komutanlık kurulmalıdır. Son olarak Konseye bağlı bir Dış İlişkiler Komitesi oluşturmalıdır. KCK ile Güney Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin Demokratik Ulusal Kongre'yle ilişkileri birlikte çalışmalarına imkan verecek bir uygunlukta düzenlenmelidir. Ulusal Kongre toplama yönünde atılan adımların bu temelde sonuca ulaştırılması için çalışılmalıdır.

Boyutlarını kısaca ifade etmeye çalıştığımız Kürdistan'da demokratik ulus inşacılığı hem kuram hem de pratik açıdan üzerinde yoğunlaşmayı ve dönüşüm geçirmeyi gerektiren Kürt varlığı ve özgür yaşamının yeni tarihsel ve toplumsal ifadesidir. Demokratik modernitenin kavram ve kuramlarıyla yeniden kurgulanan Kürdistan Devriminin pratik gelişmesini layıkıyla sürdürmesi halinde devrimin yerel çözümü aynı zamanda evrensel çözümünün de en sağlam bileşkesi olacaktır. Bu temelde Ortadoğu demokratik devrimine dönüşümü başarıyla gerçekleştirecek ve kapitalist modernitenin III. Dünya Savaşının kaderini de belirleyecektir.

Demokratik çözüm mücadelesinin özellikleri

Günümüzde tüm boyutlarıyla açığa çıkarılmış olan ve çözümünü dayatan Kürt sorununun demokratik çözümünü sağlayacak mücadelenin başlıca özellikleri şunlardır:

□ Kürt sorununun demokratik çözüm mücadelesinin iki temel yanı vardır. Birincisi; Mevcut ulus devletlere

demokratik ulus hukuku da ulus devletleri tanıır. Ulus devlet hukuku inkarcılığı sürdürdüğünde KCK de tek taraflı kendi demokratik özerklik hukukunu yürürlüğe koyar. Böylece kendi demokratik özerklik yönetimine geçiş yapar. Kürdistan'da demokratik özerklik yönetimi bir ulus devlet hukuk yönetimi olmayıp, yerel ve bölgesel çapta demokratik modernite yönetimidir.

□ Kürt sorununun demokratik ulus çözümü öncelikle Kürt tarihinin ve kültürünün doğru tanımlanmasıyla bağlantılıdır. Bu durum toplumsal varlığının tanınmasını beraberinde getirir. Ulusal toplum olmak, tarih ve kültür bilincine ve ruhuna sahip olmak demektir. Cumhuriyet tarihinin Kürtleri inkar ve imhası (Diğer ulus devlet tarihleri de benzer uygulamalara sahiptir), ilkin Kürt tarihinin inkarı ve kültürel varlığının imhasıyla başlatılmıştır. Önce manevi kültürel unsurlar, daha sonra maddi kültür unsurları tasfiyeye uğratılmıştır. Kürt dili ve kültürü yasaklanıp ulus devletlerin hakim dil ve kültürü toplumsal yaşama egemen kılınmıştır. Kürtçe anadilde eğitim yasaklanarak anadil yerine geçirilmeye çalışılan Türkçe eğitimle asimilasyon sürekli kılınmıştır. Kürtçe coğrafik adlar da yasaklanmıştır. Böylece hakim ulus dili, zihniyeti ve coğrafik adları ikame edilmiş, Kürt gerçekliğinin kolayca tasfiye olacağına hükmedilmiştir. Yaşama şartı olarak kendilik kültüründen vazgeçiş dayatılmış ve uygulanmıştır. Bu anlamda PKK'nin inşasına tarih ve kültür bilinciyle başlaması doğru olmuş, ulaştığı sonuçları manifesto ile ilan etmesi Kürt tarihi ve

boyunca hep önem taşımıştır. İlkçağdan beri kabile ve aşiret birimleri halinde dağlık alanlarda yaşamaya dayalı öz savunma sistemleri kapitalist modernite saldırıları karşısında yetersiz kalmıştır. Böylece ilk defa varlıklarını yitirme tehlikesi yaşayıp ulus devletlerce soykırım kışkacına alınmışlardır.

Tarihsel olarak proto Kürtlerden çağdaş Kürtlere kadar hep varlığını koruyan anavatan Kürdistan gerçekliği tümüyle tarihten silinmek istenmiş, Kürtlerin vatanı 'yok hükmünde' sayılmıştır. Bu soykırım sürecine tepki olarak doğan PKK hareketi, esas itibariyle Kürt halkının bir öz savunma hareketidir. Başlangıçta ideolojik ve politik olarak yürütülen bu öz savunma hareketi daha sonra devrimci halk savaşı biçiminde sürdürülmüş ve bu direniş inkar, imha ve asimilasyon politikalarına büyük darbe vurmuştur. Halkın kimliğine sahip çıkma ve özgür yaşamda ısrar etme tavrını kesinleştirmiştir.

KCK'nin demokratik ulus inşası, öz savunmanın nasıl kalıcı bir sistematikle bağlanacağı hususunu hayati önemde görmektedir. Kürdistan'ın ve Kürtlerin varlığı ve özgürlüğü öz savunmasız olamaz. Tek silahlı güç tekeli olan ulus devletlerin fırsat buldukça yeni inkar, imha ve asimilasyon sistemleri geliştirecekleri açıktır. Ulus devletlerle ortak yaşamının asgari koşulu, dışa karşı ortak ulusal savunma dışında iç güvenlik işlerinin bizzat Kürt toplumunun kendisi tarafından karşılanmasıdır. Dolayısıyla barışçıl demokratik çözümün sağlanabilmesi, ilgili ulus devletlerin iç güvenlik politikala-

(Türkiye, İran, Irak, Suriye) yönelik yürütülecek mücadele ve gerçekleştirilecek değişim ve yeniden yapılanma. İkincisi; Kürdistan toplumu içinde yürütülecek devrimci demokratik çalışma ve gerçekleştirilecek olan demokratik değişim ve dönüşümdür.

Birinci yan; Mevcut ulus devletlerin demokrasiye duyarlı hale getirilmesini, sınırlandırılıp küçültülmesini, Kürt toplumunu ve Kürdistan'ı inkar eden ve imha etmeye çalışan zihniyet ve politikalarından arındırılmasını, toplumsal sorunların demokratik özerklik modeliyle çözümünün kabul ettirilmesini içerir. Bunlar için en küçük demokratik eylemden devrimci direnişe kadar çok yönlü ve bütünlüklü bir mücadele yürütülmesini ifade eder.

İkinci yan ise; Kürdistan toplumunun sosyal pazar ekonomisi ve ekolojik endüstriyle beslenen, kadın özgürlüğüne ve demokratik komün (topluluk) yaşamına dayanan, demokratik özerklik sistemi tarafından yönetilen bir demokratik ulus haline getirilmesini içerir. Bunlar için en küçük demokratik faaliyetten en kapsamlı zihniyet devrimine ve toplumsal özgürlük devrimlerine kadar çok kapsamlı bir devrimci demokratik çalışma yürütmeyi ve Kürdistan toplumunun tüm birey ve kesimlerini komünden halk meclislerine, ekonomiden özsavunmaya, sivil toplumdan demokratik siyasete kadar her alanda ve demokratik konfederalizm çizgisinde topyekun örgütlemeyi ifade eder.

Demokratik dönüşüm mücadelesinin bu iki yanı iç içedir. Mevcut ulus devletler demokratik değişime uğratıldıkça Kürt demokratik ulus inşasının koşulları elverişli hale gelir, tersinden Kürdistan'da demokratik ulus inşası geliştikçe Kürt toplumunun kültürel soykırıma karşı mücadele gücü artar.

Demokratik çözüm mücadelesinin ikinci temel özelliği stratejik alana, yani toplumsal kesimlerin mevzilenmesine ve örgütlenmesine yöneliktir. Demokratik çözüm mücadelesinin öncü kesimi kadın ve gençliktir. Kadın öncülüğü özgürlük çizgisini ve demokratik derinliği ifade ederken, gençlik öncülüğü dinamizmi ve temizliği içerir. Demokratik çözüm mücadelesi, kadın ve gençlik öncülüğünde başta emekçiler, işçiler, memurlar, köylüler, işsizler olmak üzere demokrasiden yana olan tüm halk kesimlerinin katılımı ve birleştirilmesiyle başarı kazanır. Her toplumsal kesimin ve farklı halk grubunun kendi özgün demokratik örgütlenmesini geliştirerek katılımı önemlidir.

Demokratik çözüm mücadelesinin üçüncü özelliği taktik alana ilişkindir. Kürdistan özgürlük hareketi ilke olarak barışçıl, siyasi çözümünden yana olmakla birlikte, bu durum hem ulus devletlerin tutumuna bağlıdır ve hem de aktif siyasal mücadeleyi gerektirir. Kürdistan'da kendiliğinden yaprak bile kıpırdamamakta, hiçbir şey mücadelesiz elde edilememektedir. Dahası, egemen ulus devletlerin kültürel soykırımcı karakteri, inkar ve imhadaki ısrarı ve özel savaşı tüm boyutlarıyla geliştirme yaklaşımı dikkate alınırsa, demokratik çözüm mücadelesinin güçlü bir devrimci direnişi ve özsavunma savaşını içereceği açıkça görülür.

Kürdistan demokratik çözüm mücadelesinde örgüt ve eylem iç içedir. Demokratik çözüm mücadelesi, şartlar gerektiğinde uygulanmak üzere boykot, gösteri, grev, protesto gibi en basit kitle eylemlerinden topyekun sivil itaatsizliğe, halkın çok yönlü siyasal serhildanından meşru savunma kapsamındaki devrimci halk savaşına kadar çok çeşitli eylem biçimlerini içerir. Kürdistan ve Kürt toplumu özsavunmasız olamaz. Tüm kesimleriyle Kürt halkını

demokratik kitle eylemlerinden serhildana kadar her türlü siyasal mücadele için örgütleyip seferber etmek gibi Kürt halkının özsavunma gücü olan Halk Savunma Güçleri (HPG)'ni büyütmek, eğitmek ve donatmak da hayati öneme sahiptir.

Demokratik çözüm mücadelesinin dördüncü temel özelliği parti öncülüğünü gerektirmesidir. Ancak bu eski tarz bir öncülük değil, demokratik modernite kuramıyla donanmış ve kendini demokratik ulusun protipi olarak şekillendirmiş bir öncülüktür. PKK deneyimi göstermiştir ki, doğru parti öncülüğü en olumsuz koşullarda bile mucizevî gelişmeler yaratmaya muktedirken, parti öncülüğünün saptırılması veya zayıflatılması da ciddi zarar ve tahribatlara yol açmakta, partisizlik ise her türlü dağılma, çürüme ve erime etkeni olmaktadır. Parti, demokratik, özgür ve eşit bir topluma doğru dönüşmeyi esas alan bir programla, bu programdan çıkarı olan tüm toplumsal kesimleri ortak bir stratejiye bağlayan, başta komün ve meclisler gibi sivil toplum örgütlenmesi olmak üzere çevreci, kadın özgürlük hareketleri, devrimci, demokratik gençlik hareketleri ve kültürel hareketleri içeren geniş bir örgütlenmeyle zengin eylem biçimlerine dayanan, meşru savunmayı ihmal etmeyen bir taktiği esas alan toplumsal hareketin kurmay örgütüdür. Dolayısıyla günümüz Kürdistan'ında çok yönlü ve karmaşık bir biçimde yürütülen demokratik çözüm mücadelesinin başarısı için parti öncülüğü şarttır. Kendisini demokratik modernite çizgisinde yenilemiş ve yeniden yapılandırmış, hakikat aşkı, akıl, cesaret ve fedakarlıkla dolu kadrolardan oluşmuş öncü parti ihtiyacı hayati önemdedir. İktidarı değil, halkı eğitmeyi ve halka hizmet etmeyi esas alan ve halka dayanan kadroların oluşturduğu parti öncülüğü esastır.

Demokratik çözüm mücadelesinin görevleri

Bizi demokratik sosyalizmin aydınlatıcılığında Kürdistan'da sosyal pazar ekonomisi ve ekolojik endüstriden beslenen, kadın özgürlüğüne ve demokratik komün yaşamına dayanan, demokratik yönetimce yönetilen demokratik ulus inşasına götürecektir olan demokratik çözüm mücadelesinin gerçekleştireceği başlıca görevler şunlardır:

Siyaseti demokratikleştirmek, egemen ulus devletleri demokrasiye duyarlı, inkar ve imha sistemini aşmış, demokratik özerklik çözümünü kabul eder hale getirmek. Bunun için:

Egemen ulus devletlerin her türlü faşist, sömürgeci ve soykırımcı baskı ve saldırılarına karşı boykot, gösteri, protesto gibi eylemlerden serhildana kadar halkın topyekun siyasal direnişinin geliştirilmesi. Gerekteğinde meşru savunma kapsamında devrimci halk savaşının uygulanması.

Bu topyekun demokratik direnişin ihtiyaca göre komşu halklarla, onların devrimci, demokratik güçleriyle birlikte yürütülmesi.

Başta kadın ve gençlik olmak üzere tüm halk kesimlerinin demokratik örgütlenmelerinin geliştirilmesi. Halk Savunma Güçleri'nin büyütülmesi.

Halkımızı demokratik mücadeleden alıkoyan ve sömürgeciliği meşru gören, normalleştiren her türlü teslimiyetçi, dogmatik, ütöpik, kaderci, şoven ve ilkel milliyetçi anlayışlara karşı etkin bir ideolojik mücadelenin yürütülmesi.

Kürt sorununun demokratik çözümünün demokratik özerklik modeliyle gerçekleştirilmesi. Bu çözümün önce-

likle egemen ülkelerin halklarıyla beraber geliştirilmesi. Bunun genel kamu otoritesi olarak devlet (Türkiye, İran, Irak, Suriye) artı Kürdistan halkının demokratik özyönetimi biçiminde ele alınması. Demokratik özerkliğin ekonomik, hukuki, güvenlik, idari ve her alanda uygulanması.

Egemen ulus devletlerin hazır olduğu koşullarda demokratik özerklik çözümünün diyalog ve siyasal uzlaşma yöntemiyle gerçekleştirilmesi. Baskı ve çözümsüzlüğün sürdürüldüğü koşullarda ise demokratik özerklik çözümünün tek taraflı ve halkın özgücüyle gerçekleştirilmesi.

Kürdistan üzerinde başta özel tim ve köy koruculuğu olmak üzere tüm özel savaş kurumlarına ve uygulamalarına son verilmesi.

Kürt kimliğinin anayasal kabulü. Ulus devletlerin Kürtleri ulusal, kültürel varlık ve siyasal hak sahibi olarak tanınması.

Siyasetin demokratikleştirilmesi. Devlet odaklı, despotik, tekelci ve rant karakterli politikalara karşı çıkılması. Devlet odaklı olmayan ve halkın taleplerini esas alan partileşmeden yana olunması. Kürdistan adına parti ve ittifaklar oluşturulabilmesi.

Basın özgürlüğünün geliştirilmesi. Herkese tam bir düşünce, ifade, örgütlenme ve siyaset yapma özgürlüğünün sağlanması.

Bireyin düşünme, ifade ve irade özgürlüğünün korunması. Üç kuşak insan haklarının uygulanması.

Demokratik belediyeclik temelinde yerel yönetimlerin halkın demokratik özyönetiminin etkili bir aracı haline getirilmesi.

Kürdistan'da sosyal pazar ekonomisi ve ekolojik endüstriyle beslenen, kadın özgürlüğüne ve demokratik komünal (topluluk) yaşama dayanan, demokratik özerklik temelinde yönetilen bir demokratik ulus inşasını geliştirmek. Bu çerçevede:

Zihniyet devriminin geliştirilmesi için:

Parti kadrolarının demokratik modernite kuramı ya da demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde felsefik, teorik, ideolojik, politik ve ahlaki eğitimlerinin gerçekleştirilmesi.

Önderlik savunmalarının değişik yöntem ve araçlarla halka ulaştırılması. Başta gençlik ve kadın olmak üzere toplum eğitiminin demokratik modernite çizgisinde geliştirilmesi.

Entelektüel çalışmaya, sanatın geliştirilmesine, ideolojik mücadeleye ve bu çalışmaların örgütlenmesine önem verilmesi.

Sosyal bilim, siyaset ve kültür akademilerinin her yerde geliştirilmesi.

Demokratik ulusal toplumun geliştirilmesi için:

Demokratik ulus toplumunun özgür birey ve demokratik komünal (topluluk) yaşam temelinde inşa edilmesi. Komünsüz ve örgütsüz tek bir bireyin bile bırakılmaması.

Bütün toplumsal kesimlerin demokratik kitlesel örgütüllüklerinin geliştirilmesi. Sendikalar, dernekler, üretici ve tüketici örgütleri gibi yaşamın her alanının örgütlü kılınması.

Demokratik siyasetin ve halkın demokratik özyönetiminin geliştirilmesi. Tüm yönetimlerin seçimle gelip seçenler tarafından geri alınması.

Eğitim sisteminin yeniden düzenlenmesi. Anadilde eğitimin esas alınması. Çocuk ve gençlerin eğitiminin demokratik ulusun özgür bireyini yetiştirecek temelde yürütülmesi.

Kapitalist modernitenin uyuşturucu, fuhuş, kara bağlanmış spor ve benzeri yöntemlerle toplumu bitirmesine karşı

demokratik toplumsallığın ve politik ah-laki toplumun savunulup geliştirilmesi.

Herkese ücretsiz sağlık hizmetinin götürülebilmesi.

Çocukların, engellilerin ve yaşlıların korunmasını, bakımını ve işlevsel hale getirilmesini esas alan bir sistemin geliştirilmesi.

Demokratik özerklik hukukunun geliştirilmesi. Toplumsal sorunların ah-laki esaslar ve demokratik hukuk çerçevesinde çözülmesi.

Kürt dilinin ve kültürünün geliştirilmesi, tarihinin araştırılıp değerlerinin korunması için gereken çalışma ve kurumlaşmanın içinde olunması.

Toplumda öz savunma bilincinin ve savunma örgütüllüğünün geliştirilmesi.

Tam bir düşünce, basın, ifade ve örgütlenme özgürlüğünün uygulanması.

Gençliğin ruhsal, beynsel ve fiziki gelişimi için gereken eğitsel ve sosyal çalışmaların yürütülmesi. Toplumsal ve siyasal yaşama aktif katılımının sağlanması.

Erkeğin beş bin yıllık egemenlikli zihniyeti kendi şahsında sorgulaması, kadın özgürlük çizgisinde kişiliğini özgürleştirmenin mücadelesini vermesi.

Dinlerin ve mezheplerin kültürel ve toplumsal boyutlarına sahip çıkılması. İktidarcı ve devletçi olan veya bunlara bulaşan boyutlarına karşı çıkılıp mücadele edilmesi.

Kadın özgürlük devrimi için:

Duygu, zihniyet ve davranıştan oluşan yaşam bütünlüğü içinde tarihsel olarak oluşmuş despotik erkek egemenliğine karşı çıkılması ve mücadele edilmesi. Kadına yönelik her türlü şiddete karşı toplumsal aydınlanma ve mücadelenin geliştirilmesi.

Erkek egemen sistemin kadını içine aldığı her türlü köleliğe, karışmaya ve teslimiyete karşı çıkılması ve mücadele edilmesi. Tahakkümcü, hiyerarşik, iktidarcı ve cinsiyetçi yapıların reddedilmesi. Egemen erkek siteminden kopuşun sağlanması. Alternatif olarak demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlüğüne dayalı yeni bir toplumsal sistemin inşa edilmesi için mücadele yürütülmesi.

Jinolojinin geliştirilmesi ve yayılması. Kadın özgürlük ideolojisi temelinde kadın partileşmesinin geliştirilmesi için çalışılması.

Her alanda kadının kitlesel örgütlenmesinin ve mücadelesinin geliştirilmesi. Kadın kişiliğinin, kimliğinin özgürleştirilmesi ve gelişimi amacıyla başta aydınlanma akademileri olmak üzere çeşitli sosyal, kültürel kurumlaşmalara gidilmesi.

Toplumsal yaşamın her alanında kadının etkin, özgür ve eşit katılımının sağlanması için Kadın Toplumsal Sözleşmesi'nin hayat bulmasına yönelik mücadele ve çalışma yürütülmesi.

Kadın eğitimi ve sağlığı alanlarında destekleyici programların uygulanması.

Toplumsal ekolojik devrim için:

Doğa toplum ekolojik dengesini esas alan bir yaklaşımın öngörülmesi. Bunun toplum içi dengesizliklerin, eşitsizliklerin ve hiyerarşinin aşılması temelinde ele alınması.

Ekoloji bilimi temelinde derin bir ekolojik bilincin toplum içinde yayılması. Ekolojik toplumun yaratılması.

Ekolojik dengeyi bozan kapitalist modernite sisteminin (endüstriyalizmin) doğa ve çevre üzerindeki her türlü tahribatına karşı mücadele edilmesi.

Çevrenin korunması amacıyla toprağı, yeşili, suyu, havayı, iklimi ve hayvanları koruyan politikaların geliştirilmesi.

Çağdaş teknik kullanımın zarar vericiliğini önlemek için nükleer enerji,

HES'ler, termik santraller, sera etkisi, hormonlu gıdalar ve gen teknolojisine karşı çıkılması ve alternatif enerji üretimi için çalışılması. Üretimde eko-teknolojinin geliştirilmesi. Ekolojik endüstrinin esas alınması.

Ekolojik çevreci örgütlenmenin geliştirilmesi ve bu tür örgütlenmelerle dayanışma içinde olunması.

Başta ormanlar olmak üzere Kürdistan'ın doğal zenginlik kaynaklarının korunması, talan ve sömürünün önlenmesi.

Ekonominin özerkliği ve sosyalizasyonu için:

Metalaşma ve kara dayalı ekonomiden, kullanım değerine ve paylaşmaya dayalı ekonomiye geçişi sağlayan bir politikanın esas alınması. Tekelciliğe her düzeyde karşı çıkılması.

Sosyal planlama çerçevesinde emekçilerin çıkarlarını ve adil gelir dağılımını öngören, kalkınmayı geliştirip istihdamı arttıran bir ekonomik sistemin geliştirilmesi. Bu temelde işsizliğin, açlığın, pahalılığın ve yoksulluğun ortadan kaldırılması için çalışılması.

Başta ormanlar olmak üzere doğal zenginliklerin doğru kullanılması ve büyütülmesi.

Demokratik bir vergi ve maliye sisteminin oluşturulması için çalışılması.

Başta köylülük olmak üzere çeşitli kesimlerin kooperatif vb örgütüllüklerinin geliştirilmesi, komünal üretim ve paylaşımın örgütlenmesi.

Savaşta tahrip olan ekonomik yapının halk yararına inşa edilmesi.

Ekonomik özerklik sisteminin esas alınması. Üretim, tüketim ve dağıtım üzerinde halkın özyönetiminin söz sahibi olması.

Kürtler arası birlik, dış ilişki ve ittifaklar için:

Her parçadaki ulusal demokratik gelişmenin ve demokratik çözümün o parçadaki halkın özgücüne dayalı olarak yürütülmesi.

Kürt sorununun çözümünün sınırları değiştirmeden, demokratik özerklik çizgisinde gerçekleştirilmesi. Her parçada Kürt sorununun çözümünün komşu halkla birlikte ele alınması.

Her parçadaki ulusal demokratik güçler arasında etkin destek, dayanışma ve birliğin geliştirilmesi. Kürtler arası birliğin Demokratik Ulusal Kongre temelinde yürütülmesi.

Dünyanın çeşitli yerlerine savrulan Kürtlerin demokratik haklarını savunan, örgütleyip kültürel gelişmelerine destek olan, ilerici insanlıkla ve Kürdistan'daki mücadeleyle birleştiren bir yaklaşım içinde olunması.

Ortadoğu halkları ve demokratik güçleriyle eşit, özgür ve demokratik birliğe dayanan, milliyetçi tehlikeyi bertaraf etme temelinde bir ilişki ve dayanışma içinde olunması. Somutta, 'Ortadoğu'da demokratikleşme artı devletin demokrasiye duyarlılığı eğitir Kürdistan'a özgürlük' yaklaşımının hayata geçirilmesi için çalışılması.

Dünya genelindeki demokratik, çevreci, kadın özgürlük hareketleriyle, sosyalist ve hümanist çevrelerle ilişki ve dayanışma içinde olunması. Dünya Sosyal Forumu toplantılarını yerel demokrasilerin ulus üstü platformlarına, dünya halklarının devlet odaklı olmayan Küresel Demokrasi Kongresine dönüştürmek için çalışılması.

Yerelden küresele doğru, Kürdistan Demokratik Konfederasyonu - Demokratik Ortadoğu Konfederasyonu - Küresel Demokrasi Kongresi yaklaşımının önümüzdeki dönemin ulus üstü sloganı olarak benimsenmesi.

Hep Kavgaydı Yaşamım

II. Kitap

baştarafı 36'da

Çok geçmeden düşmanın düşün-me fırsatı vermeme yöntemi, daha ilk saatlerde belli oldu. Düşünülenler, hayal edilenler, konuşulanlar, hepsi topu topu beş on dakikayı alıyor, bu süreyi geçmiyordu. Demek ki zaman önemli. Hem düşman açısından hem de bizim açısından. Onlar için boşa geçen her zaman, bizim için sağlıklı düşünme, kendini hazırlama süresidir ve kazanımdır. Tersine çevrilen her an, daha sonrasını da olumlu etkiler.

İlk olarak beni çağırdılar. Koridorun sağ tarafındaki son odalardan birine girdik. İçerisi dolu. Eve baskın yapan tüm ekip de hazır. Sırıttıyorlar. Sanki arenada boğa güreşini seyredeceklermiş gibi bir görüntü var. ‘Seyirciler ve boğa hazırdı, fakat matador henüz ortalıkta yoktu!’

“Şimdi sıra bizde” dedi biri. “Aydın, ilerici bir insanım”

Bir başkası “hele girişine bak! Bize nasıl kinle bakıyor.” Masadaki polis bir tutanak önüne uzattı ve “imzala” dedi. Okudum, birçok şey sıralanmış.

“İmzalamam. Benim evimde yakalanan şeyler belli, buraya farklı şeyler yazılmış. Evde imzalanan tutanak vardı” dedim. Kağıdı ben de alaylı tarzda önlerine ittim. Buna öfkelenmişlerdi. Kimliği sorduklarında da bazı yerlerde alay eder gibi, küçümser gibi cevaplar verdim. Onları aşağılamak hoşuma gidiyordu. Belki bunu çok planlayarak yapmıyordum ama bazı sorulardan hakımda bilgi aldıklarını, verilen ifadelere dayalı sorular sorulduğunu fark ettim. O noktada ciddiye almıyordum. Onların çok önem verdiklerine ben aldırma gibi yaklaşıyordum. Bu da onlarda bir baskılanma oluşturunuyordu.

Bu ilk tanışma süresi kısa tutuldu. Gayet hızlılar. Soru biçimleri değişiyordu. “Hakkında her şeyi biliyoruz. O evde Cemil Bayık, Metin, Şahin kalıyor. Akşam birlikteydiniz. O bardaklardan da sayının çok olduğu anlaşılıyor. Silahlar vardı, onları nereye sakladınız? Sen örgütün başlarından, ‘aydın, ilerici bir insanım’ diyerek yutturamazsın! Hem bu ilericilik de neyin nesı? Ev örgüt evi.” Peşpeşe birçok soru sordular.

Belli ki henüz neyi istedikleri net değil. Öğrendikleri şeyleri bir araya getirip, bundan yola çıkarak beni anlamaya, tanımaya çalışıyorlardı. Esas sorgulama değildi. Daha önce yakaladıkları arkadaşları sordular: Zeki Budak, Rıza Sarıkaya, Aytekin Tuğluk, Saim Dursun, Hüseyin Taze ve Ali Gündüz’ü tanıyıp tanımadığımı sordular tekrar. Kimliklerini de gösterdiler arada. Ben hiçbirini tanımadığımı söyledim. Dediklerine göre ismi geçenler beni tanıyormuş ve görevimi söylemişler. Ali Gündüz üzerinde durdular daha çok.

“Dersim’den beni tanımış olabilir, Dersim küçük bir yerdir, duymuş da olabilir adımı. Bu doğaldır” dedim.

Hamili ve Ayten’e sıra geldi. Dersim’den tanıdığımı, Ayten’in komşumuz olduğunu ve Elazığ’a hasta olduğu için geldiğini belirttim tekrar. İfadeler mantıklı ve kesin dille söylendiğinde soru sor-

makta bir süre zorlandılar. Aynı şeyleri tekrar etmek zorunda kalmaları en çok kendilerini gerginleştirdi. Ama parmaklarıma bağladıkları kabloları akım verilmesiyle sağa sola savrulmam, duvarlara çarpmam, bağırtılarım hoşlarına gitmişti. ‘Sen gül, birazdan biz güleceğiz’ dedikleri şey buydu demek!

Arada su döküp tekrar akım vermeleri, daha çok sarsılmama neden oluyordu. Bağırtılarım giderek boğuklaşmaya başlamıştı. Çoraplarım ve ayakkabılarım da çıkarılmıştı ama falaka yapmıyorlardı. Elektrik verdikten sonra birkaç soru daha soruyorlardı. Beni rahat bırakmayacaklarını, iyi düşünmem gerektiğini söyleyerek ayrı bir odaya götürdüler.

Oda çok küçük, hücre tipi. Ama içeride lavabosu, çift katlı ranzalar, çok kirli, kanlı battaniye ve döşek vardı. Pencerelerin tabakalarını çivilemişlerdi, boyalı olduklarından birer duvar işlevi görüyordu.

Bir süre sonra bağırtılar gelmeye başladı. Erkek sesiydi. Hamili sorgulanıyordu. Zaman uzadıkça uzuyor, arada cop sesleriyle, elektrikten dolayı çıkan bağırtılar birbirine karışıyordu. Ayten’in sesi gelmiyordu. Ona fazla yönelmeyeceklerini düşünüyordum. Çünkü “hastalığı nedir” diye sorduklarında “hamile” deyivermiştim. Hamile olabileceğini söylemem iyi olmuştu. Evde söylediğimden kendileri de duymuştu. Ona işkence yapmak riskli olurdu. Kadın polis istediler, doktora götürüp emin olmak için. Kadın polis gectince benim yanıma koydular Ayten’i. Böyle bir ifadeye hem güldük hem de Ayten biraz utanmış gibi oldu.

“Teslim olanlar, ihanet edenler ve direnenler vardı”

Düşmanla bu teke tek karşılaşmalar başarılıydı. Böylece biz de az çok düşmanın yönelim tarzını öğrenmiş oluyorduk. Ve daha işin başıydı. Düşmanın bizim hakkımızdaki acemiliği bir yana bırakılırsa, işi hemen oldu bittiye getirmek istemiyordu. Planlı, programlı hareket ediyorlardı. Ama düşmanla savaşım, sadece bir zaman dilimi için bir olayla sınırlı ya da bir mekana, alana sığdırılma değildi ki! Yaşamın her anına hakim olmak, hepsi arasında doğru köprüler kurmak ve amaca uygun, onunla bağı asla koparmadan hareket etmek. Devrimciliğin de temel özelliği bu değil miydi? Düşman o güne kadar birçok grubu sorgulamış, hemen hepsi hakkında şu ya da bu şekilde bilgi sahibiydi. Devlet olarak halk hareketlerine, direnişlere, ilerici devrimci kıpırdanışlara karşı sömürgeci faşist yönelimleri namı diğer 70’li yıllardaki yöneliş hala belleklerdeydi.

İdamlar, işkenceler, birçok katliam olayı devletin niteliğini ele veriyordu. 12 Mart döneminin sorgu sistemi kitaplara da yansımıştı. Teslim olanlar, ihanet edenler ve direnenler vardı. Kürdistan tarihindeki ihanetler ibret verici. Rayberlik yapanlar az olmamış. Kendi en yakınlarının kellelerini düşmana sunacak kadar insanlıktan çıkma, aşağılık duruma düşme düzeyinde ihanetler olmuştu. Bunlar eğitimlerde, derslerde anlatılır ve yol açtığı sonuçlar örnekleriyle verilir.

Kuşkusuz bunlar toplumsal gerçekliğimizin bir yanıydı ama yeni durumların açığa çıkmasını engelleyememişti. Bü-

tün yenilgilerde, başarısızlıklarda önemli rol oynadıkları doğrudu ama her şey bunlarla açıklanamazdı. Bunların etki gücü zeminin kendisini güçlü, yerinde örgütlemesiyle doğru orantılıdır. Direnişlerde, toplumsal başkaldırılarda sınıf öncülüğü, dayandığı temel önemliydi. Kürdistan’da çağdaş öncülük, örgütlülük ve savaşım koşulları ‘70’li yıllara kadar yoktu, yaratılamamıştı. Bu yüzden ihanetler yerel düzeyde direkt, geneli de birçok yönüyle etkilemiştir.

Mücadele tarihimizde o güne kadar ‘geçici yol arkadaşları’ olmuş, tökezleyenler, çeşitli şekillerde kendini dayatanlar çıkmıştı. Bundan başka Antep’te, ajan provokatör bazı oluşumların etkilediği, onlarla ilişkili olanlar çıkmış ve cezalandırılmışlardı. Dersim’de Tekoşin etkilemek istedi. En son Elazığ’da, daha doğrusu Malatya’da Celal Aydın vardı, söz konusu bu unsurlarla ilişkiliydi. Elimize geçen notları vardı. Malatya’da kaldığı sürece, içte gelişmeyi sağlayacak ne varsa hepsine yönelmişti, temel değerlerimizle oynuyordu. Örgütü geliştirmek için ne gereklyse onu yapıyordu. Ama bu çabuk fark edilmiş ve etkisizleştirilmişti.

Şahin de Karakoçan’a kadar gitmişti. Kendisi sadece çeşitli sorular sorup bilgi almak amacıyla gitmişti, diğer şeylere o karışmamıştı. Ali Gündüz olaydan sonra epeyce durgunlaşmış ve bir iki gün farklı bir ruh halini yaşamıştı. Belki de ilk kez birini bu kadar yakından vuruyordu. Tabi ilk kez adam öldürmüştü! Kurşunu neye sıkıdığı önemliydi. Fiziki olarak birini yok etmek o kadar önemli değildi, herhalde bunun çelişkinsini, iç muhasebesini yaşıyordu.

Devrimci intikamcılık sınıf bilincinin derinliğini gerektirir. Kini, intikamı, öfkeyi, sevgiyi gerçek temeline oturtmayan hiçbir yaklaşım hedefini bulmaz. Anlık, kısa vadeli olur etkileri, sonuç vermez. Bilincini, duygularını, istemlerini idealine bağlamayanın, onun yatağına akıtmayanın cesareti, erdemi ve güvenilirliği de olmaz.

“O ateş bir araya getirmişti bizi”

Her koşulda kişilikleri tanımak, açığa çıkarmak mümkündür. Hangi özellikte olursa olsun, mutlaka birbirinden farklı yanlar yansır. Yeter ki yaşanan her şeyin farkında olunsun, anlamı anlaşılmaya

çalışılsın, neye yol açtığı bilinsin, kavransın. Ama tabii en iyi açığa çıkartıcı koşullar, durumlar da vardır. Ya da bu açığa çıkarmayı çabuklaştıran, netleştiren özellikler bir araya geldiğinde saklamaya, gizlemeye imkan yoktur. Her şey seni anlatır, her şey seni gösterir, her göz seni görür, her kulak seni işitir. Yürek atışlarından, kan renginden neler hissettiklerin duyulur, bilinir. Her şey seni ele verir! Çünkü sen o noktada yaşayan, insana özgü olan her şeyi boşaltmışsın. Boşalan bir kişilik!

Şahin’e bir türlü kanım ısınmamıştı. İçten, sıcak, doğallığında gelişen bir sevgi, saygı yoktu. Özellikleri ters, olumsuz etkileyen, soğukluk yaratan birçok kişilikle karşılaştım. Bu, karşılıklı doğal mesafeler oluşturunuyordu. Ama bilinir, bizde o sürecin yoldaşlığı kanı ateşlerdi, yüreğe ateş düşürürdü, bağlılıklar ateş gibiydi. Çünkü yoldaşlığın temeli ateşti. O ateş bir araya getirmişti bizi. Her şey yoldaşıktı, her şey bu ateşin yakıcılığında boy vermişti. Şahin de bu hareketin bir elemanıydı. Dersim’deki ilk arkadaş grubu içindeydi. O dönemde direkt, yakın ilişkilerimiz yoktu. Dersim’den çıktıktan sonra karşılaşmıştık. Daha doğrusu onu tanımam biraz bu süreçte gelişti.

İlk etkilenim de önemlidir. İzmir İnciraltı toplantısındaki tavrı etkilemişti beni. Sonra Elazığ’da, Bingöl’de ilişki ve yaklaşım biçimleri bu yargıyı derinleştirmişti. Şahin yüreğimin buz kırmıydı, yabancıydı, içten bir yabancıydı. O ateşin sıcaklığı bulaşmamıştı ona. Kongre’deki hali beni konuşturmuştu. Dönüşte yalnız Cemil arkadaşına açmıştım düşüncelerimi. Kongre’de o anki rahatsızlığı ifade edememiştım. Mimiklere, birkaç yarım sesli sözcüğe sığdırmıştım tepkilerimi, hepsi o kadar!

Bu yüzden de onun yakalanması, bir felaketi duymuş gibi endişe düşürmüştü yüreğime. Düşmanın eline geçmesine duyulan bir tepkiden öteye bir şeydi bu. Kim olursa olsun düşmana esir düşmesi can sıkıcıydı. Tedbirsizlik hala devam ediyordu. Bizim hatamızdan ders çıkarılmamıştı, alan terk edilmemişti. Şahin hala o evlerde niye dolaşıp duruyordu? Hem de deşifre olmuş evlerde! Haydar Eroğlu’yla beraber, onların evinde, Fevzi Çakmak mahallesinde yakalanmıştı. Bu, akıl almaz bir şeydi. Ama aklımı karıştıran, beni rahatsız eden yan daha farklıydı.

“İnsanın beynini uyuşturan acılardı”

O gün sabah beni ‘adam akıllı’ bir soruşturmadan geçirmişlerdi. Aytekin, Zeki Budak, Rıza, Ali, Hamili’nin olduğu bir odada falakaya çekmişlerdi. Onları seslerinden çıkarmıştım, belki başkaları da vardı. Gözlerim bağlıydı. Mutlaka onların da bağlıydı. “İlerici, aydınım” biçimindeki ifadem sürüyordu. Polisler baştan beri inanmamışlardı. Başkalarının ifadeleri de vardı, onları da bana söylüyorlardı. Bu kez inandırıcı olmak için direkt dinlettiriyorlardı.

Başlarda uzun süre sesimi çıkarmadım, cop darbesinin acılarına dayanmak zor değildi. Coplarla bacaklarıma, bacak aralarıma, bele kadar nereye rast geliyorsa vuruyorlardı. İnsanın beynini uyuşturan acılardı. Ama ne zaman ki bizimkiler konuşmaya başladı, çok ezik, çok zorlanarak söylenmiş sözler peşpeşe sırandı, işte o zaman patladım. Hem onlara hem polislere küfür etmeye başladım. Ama en çok da onlara küfür ediyordum. Bunlar siyasi içerikli küfürler değildi tabii, ona da dikkat ediyordum.

“Hayvanlar! Ben sizi tanımıyorum. Sadece Hamili’yi tanıyorum, onu da eşinden dolayı, mahalle arkadaşım. Ali, Dersim küçük bir yer olduğu için isim olarak beni tanıyabilir ama başka şekilde bir ilişkimiz yok. Hayvan oğlu hayvanlar! Eşek oğlu eşekler! Neden iftira atıyorsunuz?” Ve daha birçok küfürle bir anda ortalığı karıştırıyordum. Polisler pişman olmuşlardı çünkü o dayak ve küfürlerden sonra Rıza dışındakiler fazla tekrarlamadılar. Beni odadan çıkardılar. Kanama olmuştu, biraz da korkmuşlardı. Bazı şeyler işe yarıyordu demek! Soruşturamama her nedense oranın sorumlusu Zafer Karaosmanoğlu katılıyordu. Ve hep babacan rolünde. Sorular sorarak psikolojik savaş cephesinden vurmaya çalışıyordu. Kendisi işkencede yokmuş gibi yakınıyordu. Atletini getirip kanama için “pamuk yok, bunu kullanır mısın?” bile dedi.

Tek olarak, tek başına sorgulanmak bambaşkadır. Sadece düşmanınla karşı karşıyasın. Ama bu yüzleştirmeler, bir arada sorgulanmalar da nereden çıkmıştı? Rıza’yı anlamıştım, Ali’yi de bir ihtimal olarak düşünüyordum, peki diğerleri neden konuşmuştu? Bu kadar çabuk, bu kadar genişlemişti çözülme!

Herkes aynı düzeyde çözülmemiş, çığı-rından çıkmamıştı ama bir tek söz, bir tek açıklama düşman için bir kozdu, kul-lanıyordu, herkesi etkiliyordu. Bu arka-daşlar bölge düzeyinde üst komitelerde yer alıyorlardı, onların her zayıflıkları di-rekt diğer yakalananları olumsuz etkilerdi.

“Bir daha karşımıza getirirlerse artık ben konuşmam”

Bir daha o şekilde beni götürmediler. Etkilenmişti arkadaşlar. Kendi yerlerine götürüldüklerinde Aytekin, “bir daha kar-şımıza getirirlerse, ben konuşmam artık” demiş. Hamili de etkilenmiş, üzölmüş. Ama düşman bazı zayıflıkları kullana-caktı, bu çok açıktı. Gariptir ama o ilk etkiden sonra ben de tam tersine “keşke beni hep götürseler” diyordum. Ve öyle olmuştu ki polis, birinin benim hakkımda bir şey konuştuğunu söylediğinde hemen “karşıma getirin, yüzleştirin” diye daya-tıyordum. Bu dayatma aslında psikolojik olarak bir üstönlük konumunda tutuyor insanı. Kendine güven anlamına geliyor ve polis bu istemime tepkileniyordu. Yani bir anda avantaj olan bir durum, diğer bir anda tersi rol oynayabiliyordu.

Oysa o karşılaşmada moral bozucu şeyler vardı. Tümüyle bir güvensizlik yaratmasa bile, en çok inandığın, gü-vendiğin yoldaşların örgötsel ilişkilerini açıklamışlardı. Rıza ya da başkasını onaylamaktı bu. Ama yine de çok kö-tümser değildim, bunları zayıflık olarak algılıyordum. Daha ileri götürmeyecek-lerine inanıyordum. Öte yandan bu tep-kiler beni daha çok cesaretli kılıyordu. “İnadına bir şey söylemeyeceğim! Ben-den bir şey alamazlar” diyordum.

Ayten olumsuz etkilenmesin diye fazla ayrıntıları ona anlatmadım ama benden sonra onu da götürdüler. Onun hakkında da bazı şeyler söylenmişti. Yalnız ona dayak atılmıyordu, Hamili’ye karşı koz olarak kullanmayı daha yararlı görüyor-lardı. Ayten de bu noktada tedirgindi.

O gün dolmuşlar, araba sesleri, yine hayvanca bağırtilar, şamata vardı. Böyle olunca yeni birilerinin geldiğini anlıyorduk.

Sabah erkenden alelacele bizi sor-guya almaları hayra alamet değildi. Meğer bizim seslerimiz dinletirilmiş. İlk gelen için bu etkili bir psikolojik iş-kence olur. Kadın çığılığı herkesi farklı etkiler. Kimilerinde düşmana karşı kine, öfkeye, yemine dönüşür, kimilerinde korku iliklerine kadar işler. Korkak ruh hali, içten içe yenilgiyi dalgalandırır.

İhtiyaç için tuvalete çıkarıyorlardı ama yürüyemiyordum. Bir koluma Ay-ten, diğer koluma bekçi giriyordu, öyle gidiyordum. Hemen sol tarafta ayrı bir sorgu odasının yarım aralanmış kapısından içeride oturmuş halde Şa-hin’e gözüm ilişti. Beni görür görmez dudağını ısırdı ve korku, endişe dolu gözlerini iyice açtı. Bir anda görmüşüm bu halini. Aldırmıyor, ilgilendirmiyor gibi rahat yürüdüm. Kapının bilinçli açık bırakıldığı kesindi ve içeride baş-kaları da vardı. Polis onun psikolojisini mi ölçüyordu, yoksa Şahin’in yaka-ladığı müjdesini mi veriyordu bana? Her defasında ‘yakaladık, elimizdeler! Cemil, Hüseyin Topgüder, Apo, hepsini yakaladık!’ diyorlardı. Bu da bir baskı yöntemiymiş kuşkusuz.

Hiçbir şey bu kadar canımı sıkma-mıştı. “Keşke başkası olsaydı da Şahin olmasaydı” diyecek kadar Şahin’e karşı güvensiz bir ruh halim vardı. Bi-linçaltımda kalmış bazı şeyler olabilir miydi? Hemen güvensizlik duymak ne kadar doğrudu? O kadar çok emin olduğum, güvendiğim bazı yoldaşlar konuşmuşlardı işte! Ama hayır, onlara yine de güvenim vardı. “Zayıflıklarını farklı noktalara vardırılmazlar” diyordum.

Şahin nerede, hangi evde yakalan-mıştı? Başka kimler vardı? Bunu bil-memek bir işkence gibi geliyordu.

İlginçti ama Şahin’in olduğu ortam-larda kendimde bir cesaret, bir güç, bir güven oluşurdu. İnsan bazen kendini bazı kişiliklerin yanında ezik hisse-der, çekingen olur ya da ne bileyim hoş bir hava, ortak bir güven, insanı daha farklı şekilde huzurlu kılan bir yakınlık hisse-der. Bazılarının yanında ürkek olur, kişilik yapıları endişe uyandırır. Ortak bir ruh güzelliği bulamazsın. Ama hayır, bu tıpkı onunla karşı karşıya geldiğim İzmir ve Bingöl’deki ruh hali gibi. Onun örgüt kaygısı taşımadaki zayıflığı veya zaafı bir güvensizlik ya-ratıyordu. İşte o noktada örgüt kaygısını daha çok duyma, bu konuda daha du-yarlı olma, onun sahip çıkmadığı anda sahip çıkma, savunma refleksleri uya-nıyordu. O hali uyarıcı rol oynuyordu. Hele işkencehane gibi bir yerde en ufak bir korku, en basit bir çekingenlik, ikircikli ruh hali çok önemliydi. Onda sezdiğim her zayıflık bende güç haline dönüşüyordu. “O bunlarla düşmanı se-vindirirse, ben de inadına düşmanı çat-latacak şeyler yaparım” diyordum. Hayır, bunları önceden düşünerek, tasarla-yarak yapmıyordum, kendiliğinden olu-yordu. Onu gördüğüm ilk anda da öyle oldu. Ayaklarımı yere basarken acı du-yuyordum. Ama onu öyle şaşkın, öyle zavallı görünce yürüyüşüm değişmişti; daha dik başlı ve canlı yürümüşüm.

Aynı gün akşama doğru kaldığımız odaya bitişik yerde sorguluyorlardı. Polis buna ‘öztürmek’ diyordu. Sesler çok net geliyordu. Kulaklarımız duvarda dinliyorduk. Birkaç kez cop sesleri ve Şahin’in böğürtüyü andıran “Abi” söz-cüğünün sık sık geçtiği sesleri duydum. Hepsini buydu! Şahin’in ‘direnişi’ bu ka-dardı! Ve ondan sonra başlamıştı an-latmaya. Arada dayanamayıp duvarı yumrukladığımda Ayten “duyarlar” diye uyarıyordu. Ve belki de yaşamımda en çok küfür ettiğim anlardı. Zira başka bir şey yapamıyordum.

Yanılmamıştım. Zaten o alçağa hiçbir zaman güvenmemiştim, onu sevme-miştim. Haydar doğru söylemişti, Şahin belki de Dersim’deki o gözaltı sürecinde karakolu bombalama olayından dolayı birçok kişinin gözaltına alınıp sorgu-

landığı, işkence gördüğü dönemde ha-inleşmişti. Evet evet, o zaman da dayak yememişti, “Abi” diye hitap etmişti po-lislere. Sonraki süreçlerde örgüt so-rumluluğunu göstermemesi, Kongre’de-ki tutumu. Ama acaba Başkan biliyor muydu? Çok sabırlı yaklaşmıştı. Başkan hep sakindi. Kesin anlamaya çalışı-yordu. Merkez’e seçilmişti üstelik hem de layık olmadığı halde! Diğer arka-daşlar kendilerini çekmeseydi, Şahin öyle yapmazdı. Öylesine çok hırs, ısrar, çirkin yarış neydi sahi? Şimdi bunları yorumlamanın ne yararı olacaktı? İhanet zıvanadan çıkmıştı, bunun yol açacağı sonuçlar önemliydi.

Kafam zonkliyordu. Anlattıkları öyle sıradan, salt kendi bazı çalışmalarını veya Elazığ, Dersim bölgelerini kap-samıyordu. Polisin işkencesi karşısın-daki bir zayıflık biçimi de değildi. Kaldı ki polis işkence yapmıyordu. Fakat o her şeyi doğru, olduğu gibi anlatıyordu. Neden Elazığ’da bulunduğunu, ne za-man geldiğini, Ağrı’ya ne zaman gittiğini, neler yaptığını, tekrar Elazığ’a dönüşünü anlatması saatleri almıştı.

Ne olur, bari daha başka şeyler an-latmasa! Keşke Şahin’in yerine Cemil arkadaş ya da başkası olsaydı! Bu alçak düşmana cesaret veriyordu. Düşmanın hiç haberi yok ve bizi fazla tanımıyor. Diğer sol örgötlere benzetebilir ya da bilgisi olmadığı için soru bile soramazdı. Neden bu alçak Elazığ’dan çıkıp gitmedi yakalanmalar olduğu halde?

Sonra anlatımlarını genişletti. O ka-dar çok şey anlattı ki, polis sormadan konuşuyor, ayrıntılandırıyor her şeyi. Sıra Kongre’ye geldi. O ara deli ol-muştum, kafamı duvarlara vuruyordum. Öfkeme hakim olamıyor, bağırarak is-tiyor ama yapamıyordum. Sesim çık-masın diye dudaklarımı ısıırıyordum. Boğazım yanıyor, çatlayacak gibi. Ayten şaşıyor, benim o halimden korkuyordu. “Bir delilik yapmayasın, adamlar fark etmemeli” diyordu. Ayten ihanetin bu kadarını, boyutunu bilmiyordu. Çözöl-meydi ona göre. Tabii konumu farklı, çok şey biliyordu. Bir iki kez onun ina-dına ben çıkıp “partiliyim” diyeceğim ve “savunacağım” dedim. Tabii bunlar başlangıçtı, daha nelerin olacağı tam belli değildi. Diğer arkadaşlar henüz durumun farkında değillerdi. Onların

kaldığı yerden Şahin’in konuştukları duyulmazdı, aynı anda farklı odalarda süren sorgulamalar da oluyordu.

Evet, inanç, irade ve örgüt çıkarı neredeydi? Şahin’in iliklerine kadar iha-neti nereye gidiyordu? Düşman bir kaç gün Şahin’in anlatımları nedeniyle di-ğerlerimizi bırakmıştı. Nasıl olsa Şahin herkesi anlatıyordu. Ama sorun sadece Şahin değildi, herkese ihanet ettirmek önemliydi, düşman bunu gerçekleştirmek isteyecekti.

Bir gün sabah dış bahçeden polis sesleri gelmesi üzerine ranzaya çıkıp pencereden dışarıya baktığımda, sı-raya dizilmiş onlarca kişi gördüm. Po-lisler panik içerisinde, herbiri bir yerden, “çıkarm kimliklerinizi, üstünüzde hiçbir şey kalmayacak. Kalırsa iyi olmaz” diyordu. Herkes ceplerindekini yere bıraktı. Hüseyin Taze, İlhan, Nail ve birkaç tanıdık daha vardı. Gözüm sı-ranın en sonundakine takıldı. İlk anda inanmadım, oradaki Cemil arkadaştı. Çok rahat, elleri arkasında, üstelik de takım elbiseli. Bir tek kravattı yoktu. Hem sevinmiş hem de üzölmüşüm. Bir kez daha “keşke Şahin tutuklan-masaydı, Cemil arkadaş olsaydı, düş-man böyle bilgi almazdı” diye geçirdim içimden. Benimki de saçmalık! Kad-roların tutsak düşmesi örgütü, müca-deleyi olumsuz etkilerdi.

Polis mahsus uğraşılıyor, kimliklere bakıyordu. Avludan içeriye girip çıkan oluyordu. Dışarıdaki bazı polisler yan odadaki pencereye bakıyordu. Belli ki içeriden gösterenler vardı. İşte o an dua ettim içimden, “ne olur, ne olur Cemil arkadaş tutuklanmasın” dedim. Bir anda farklı duygular yaşıyordum. Şahin aklıma geldikçe başka bir şey düşünemiyordum.

Kısa bir süre daha bekletildikten sonra, içlerinde Hüseyin, Nail, İlhan ve Ercanların olduğu bir grubu ayırdılar, diğerlerine de “haydi çabuk dolmuşa binin” dediler. Polislere de onları Mer-kez’e götürme emrini verdiler. Bu ne demekti? Bırakılacaklar mıydı? En teh-likeli yer evlerdi. Demek ki tanıyama-mışlardı. Cemil arkadaşın sürekli diğer tarafa bakması, yan duruşu, tanınmasını zorlaştırmış olabildi. Belki de vicdanlı davranıp söylememişlerdi. İlginç yo-rumlar geliyordu akla.

Aynı gün yakalananların da beni tanıdığını söylemesi üzerine sorguya alındım. Polisler sevinçli, “yakaladık, Cemil Bayık, Hüseyin Topgüder eli-mizdedir. Bülbül gibi ötüyorlar, sen boşuna direniyorsun” diyorlardı. O an Cemil arkadaşların Elazığ’ı terk ettiğini ya da yerinin sağlam olduğunu bilsem “kuş beyinliler Cemil arkadaş gitti, onu kaçırdınız” diyecektim. Onları çat-latmanın en güzel yolu bu olurdu. Ama kendimi zor tutuyordum. Ne ka-dar yalan söyledikleri daha iyi anlaşı-lıyordu. Zaman zaman benzer şeyleri söylerlerdi. İnanmasam bile bir ihtimal olarak düşünüyor ve bu rahatsızlık veriyordu.

Günler sorgulu, işkenceli sürü-yordu. Gözaltıların ardı arkası kesil-miyordu. Artık öyle ki, şüphelendikleri her insanı alıp evlere götürüyorlar-mış. Ama UKO’cular, UKO dosyası ayrı! İsim benzerlikleri, uzaktan-ya-kından herhangi bir ilişkisi varsa ta-mamdı! Bir gün isim benzerliğinden birini getirmişlerdi. İçeride ne kadar kalmış, ne kadar işkence görmüş bil-miyorduk ama bir gün boyu çıplak bir şekilde dışarıda, penceremizin önünde işkence yaptılar. Elektrikli, askılı, falakalı bir işkence seansı de-ğildi ama organları, tüm vücudu üze-rinde insanlık dışı şeyler yaptılar. Nerede aşağılık sözler varsa, nerede insanı rencide edici şeyler varsa hep-sini yapmış ve sonra da bırakmış-lardı. Öldü mü, kaldı mı belli olmadı. O dönemde ölümler de oluyordu. Ör-neğin bir adamı öleceğini bildikleri için son anda bırakmışlar ve adam evine gider gitmez ölmüş. Sonradan böyle birçok olay açığa çıktı.

Bizim ilk gözaltına alındığımız gün-lerde devlet hastanesi doktoru Musa Duman’a bir saldırı olmuştu ve yara-lanmıştı. Bu olay nedeniyle gözaltına alınanlar da olmuştu. O doktor faşistti ve daha önce işkencede komalık olan Pir Ahmet Solmaz adlı TİKKO’cu bir devrimciye sağlam raporu vermişti. Ve Pir Ahmet o haldeyken, bu doktor polisi aklamıştı! Tabii Pir Ahmet hastanede şehit düşmüştü. İntikamı için eylem ya-pılmıştı. Bu eylemi de birilerine yük-le-meye çalışıyorlardı.

Hep Kavgaydı Yaşamım

7 Mayıs 1979 sabahı. Ortalık sessiz. Çevre caddelerde arabalar seyrek çalışıyordu. 1800 Evler'e giden yolda sadece biz vardık. Baskına gelen polis arabaları dışında başka araç yoktu.

1800 Evler şehir dışında bir semtti. Şehrin çıkışında, Malatya yolu üzerinde, genellikle Dersim ve ilçelerinden göçerek gelen işçi, emekçi ailelerden oluşan yoksul semtlerden biriydi. Son yıllarda kurulmuştu. Bir nevi gecekondu mahallesiydi. Çalışmalarımızın kapsamına aldığımız bir yerd. Eğitim, çeşitli toplantılar, propaganda-ajitasyon, bildiri dağıtma, afişleme gibi faaliyetlerimiz burada da oluyordu. Küçük çapta bazı birimlerimiz de oluşmuştu. Sosyal yapı olarak işlenmeye açıktı. Arada biz de gelip giderdik. Genç kızların ilgisi geliyordu. Öğrenci kesim içinde taraftar, sempatican çevre vardı. Hilvan gibi yerlerdeki gelişmeler, feodal çetelere karşı direnişler, yine Elazığ'daki eylemlilikler, faşist odaklara devrimci şiddet temelindeki yönelimlerimiz genelde halk içinde, özelde de gençlik çevresinde ilgi ve sempatiye yol açmıştı.

Ne var ki, 1800 Evler'e bu defaki

gidişim farklıydı. Aynı semt içinde bir yere götürüleceğimizi sanıyordum. Polis arabaları hızla ana caddeyi geçerek yolun hemen üst tarafında, üzerinde kocaman harflerle 'Zirai Donanım Müdürlüğü' yazılı olan binanın olduğu tarafa saptılar. Semt daha yukarıda kaldı. Bu bina sapa bir yerde, in cinin bile top oynamadığı bir yerdı adeta. Öyle ya, duvarları aşan insan çığlıklarını kimse duymamalıydı!

Bizi yakalayan polisler keyifliydi! Çatışmasız, risksiz bir baskın gerçekleştirmişlerdi. Üstelik ev, ihbar edilerek kolaylık sağlanmıştı. Ellerinde, çözölenlerden aldıkları bilgiler de vardı. Yani operasyonun ilk seansını pek başarılı götürmüşlerdi. Birkaç kişiyle başlatılan tutuklama giderek alanda çalışma yürütenlerden önemli bir bölümünü kapsamıştı. 'Yabancı' kadrolar çoktandır polisin arama listesindeydi. O günlerde elimize geçen bir listede isimlerimize rastlamıştık. Demek ki polis bir süreden beridir bu işin peşindeydi.

En çok tedbir almamız gereken bir dönemde, yakalanmaların peş peşe olduğu günlerde, aynı evleri randevu yerleri olarak kullanmak, hala alanda olmak

acaba hangi mantığa sığardı! Düşmanın fiili yöneliminin tesadüfi olmadığı, bazı kişilerin gözaltına alınmasının rastgele olarak görülemeyeceği açıktı. Bütün bunları sözle dile getirdiğimiz halde, pratikte ciddi tedbirler almamamız ya da aldığımız tedbirleri süreklileştirmememiz bize pahalıya patlamıştı. Çalışmaların genişliğine yayıldığı ve en çok ihtiyaç duyulan bir anda böyle bir sonuç kolayca sindirilemezdi.

Polisler eve baskın yaptıkları andan itibaren bunun yarattığı etkiyi yaşadım. Bir hataydı, bir suçtu, bir gaffletti. Tek kelimeyle korkunçtu! Bu kadar kolay, bu kadar tedbirsiz düşmanın eline düşmek gerçekten korkunçtu. Lanetler yağdırmak rahatlatmıyordu. Her üçümüzün de gözlerinde buna öfke vardı. Ancak düşmanla karşı karşıyaydık. İşte fırtınalar kopsa dahi, onu moral çöküntüye dönüştürmemek ve gediği büyütmeden bekleyen zorlu savaşa moral, iradi ve bilinç düzeyiyle hazır olmak görevi, bunun gerekliliği her şeyden önemliydi. Adım adım bu savaşın içine giriyorduk. O saatten itibaren ilk bakış, ilk söz, mimikler, ses tonu, duruşu vb her şeyinle bir bütünsün. Düşman her şeye dikkat ediyordu, nereden zayıf nokta bulursa oradan vuracaktı çünkü.

“Üstümüzde bir şeyler unutmayalım”

Arabalar büyük bir gürültüyle binanın ön bahçesinde, kapıya yakın bir yerde durdu. Polislerin iner inmez koşuşturmaları, ilginç şekilde nara atmaları bir anda hareketlendirdi ortalığı. Kendi deneyimleriyle 'şenlik' vardı. İlk anda üçümüzü bir odaya aldılar. Yerlerde su birikintileri vardı. Zemin meyilli, sopalar, araba tekerleği, sağda solda kirli bez parçaları ve bir de sandalye vardı. Normal bir bekleme odası olmadığı belliydi. Bizden önce işkence yapılmıştı burada.

Ortalıkta duran aletler falakada kullanılmıştı. Bezler gözbağlıydı. El ayak bağlamada kullanılmıştı. Ama tekerleğin henüz neye yarayabileceğini kestirememiştim. Zaten bunları düşünecek durumda da değildik. Ben hemen ceplerimi kontrol ettim. Sabah evde imha edemediğim, 'Çiğner yutarım' diye üzerime aldığım küçük notları çıkarıp, ufak parçalara bölüp ıslak bezin içinde iyice ezdim. Eve kadın polis getirmedikleri için üstümü aramamışlardı ama şimdi böyle bir yere getirebilirlerdi. Bu yüzden son kez gözlerle birbirimize 'üstümüzde bir şeyler unutmayalım' uyarısı yaptık. Hamili sikkindi, şakakları oynayıp duruyordu. “Evde ciddi bir şey var mıydı? Ele geçen bir şey yoktu, değil mi?” diye sordu.

“Hayır” dedim.

Evdekilerin haberi yoktu; ben kapıyı açmadan önce bazı şeyleri yakmış, bazıalarını da mutfak penceresinden atmıştım. Evde sadece bir adet 'Bolşevik Parti Tarihi' kitabı ve teksir makinesinin, daktilonun bazı ufak tefek malzemeleri ele geçmişti. Teksir kağıdı, teksir boyası ve karbon kağıdı ile bir miktar normal kağıt vardı. Daktilomuzun malzemeleri de vardı! Teksir olduğunu ispatlayamazlardı onlarla. Daktilo da normalde her evde bulunabilirdi, bundan dolayı bir şey elde edemezlerdi diye düşünüyordum. Tabii kağıtların içinde 'Yiğit Halkımıza' başlıklı ve birkaç cümlesi de yazılı bir bildiri metni olduğunu henüz bilmiyorduk. Bu yüzden sorunun bu yanını fazla önemsemiyorduk. Sorun çok daha başkaydı.

Düşman alandaki örgütsel yapımıza direkt yönelmişti. Üstelik Şahin Dönmez de alandaydı ve dışarıdan daha başka arkadaşların gelme ihtimali vardı. Bölge

komitesinden biz üç kişi düşmanın elindeydik. Ali'den sonra Hamili ve ben, yine alt komiteden birçok arkadaş vardı. Sağır Metin ve Hüseyin Topgüder dışarıdaydı. Gerçi Hüseyin Antep tarafına kaymıştı ama eğer tedbir alınmazsa diğer birçok kadro yakalanabilirdi. Kimsenin bilmediğini, çıkaramayacağını sandığımız ev açığa çıkmış ve biz yakalanmıştık. Bir de çözüme vardı. O halde bu genişleyebilirdi.

Bu kadar şey olurken, Şahin çok rahattı. Normalde arkadaşların evlerinde kalıyordu. Oraları herkes tanıyordu. Örgüt evini gösteren, oraları haydi haydi gösterirdi.

Rıza Sarıkaya'yla olan son tartışmalarımızı anımsadım. Ne kadar da hırçınlaşmıştı. Oynayanlar kötü oynamaya çalışıyordu. Her yerde farklı yöntemlerle, farklı tiplerle sonuç almayı planlamışlardı. Antep, Dersim sonra da Elazığ'da karışıklık yaratmak istiyorlardı. Elazığ'da bu oyun tutabilir miydi? Üst komite tümünden 'yabancı' kadrolardan oluşuyordu onlara göre. Dışarıdan gelen 'yabancılar'dık! Belli rahatsızlıkları, sorunları olan tiplerin dikkatini buna yöneltmek zor olmazdı.

Rıza, Dev-Genç çevresinden bize gelmişti. Elazığ'dan ayrılan yerli bazı kadrolar dışında, eski bir kadro adayı sayılırdı. Buna rağmen hep 'ikinci planda' olmayı yediremiyordu. Dar, kariyerist yaklaşımları onu kötü bir noktaya ve çok yanlış bir yarıya götürüyordu. Bunları tartışarak, yanlışları, yanlışları doğru değerlendirerek sorunu çözmeye çalışmıştık ama o sorunu yokuşa sürmüştü. En son Cemil arkadaş geldiğinde konuşmuş, sorunu bir yönüyle çözmüştük. Geçici olduğu her halinden belliydi. Başka alanlarda ihtiyaç olduğu ve Rıza'nın oralara gidebileceği gündeme getirilmişti. Biraz zaman kazanmak ve onu da daha iyi anlamak için bu yaklaşım olumluydu ama kendisi hemen tepki göstermişti. İşte Rıza, böyle bir süreçte düşman tarafından yakalanmıştı. Belki de düşman bu rahatsızlığını çeşitli kanallarla fark etmişti. Elazığ'da birçok ajan, muhbir vardı. Grupların çalışma ve hareket tarzları alabildiğine açıktı ve her şey düşmana çabuk ulaşlıyordu. Çok emin olmasak da bu yönlü şüphelerimiz vardı. Rıza yakalandığında yorumlarımız bu yönlüydü.

Birbirimize ifade konusunda yeniden hatırlatma yapmamız biraz da endişeyi ifade ediyordu. Olanlar iç açıcı değildi. Toplu yakalanmalar birçok yönüyle kötüdür, dezavantajdır. Birinin bir hatası, zaafı, düşmanı cesaretlendirir. En önemlisi de düşman böyleleri yerlerde herkesi yalnızlaştırmayı, tek tek düşürmeyi, birbirine karşı kullanmayı esas alır. Hüseyin bir hafta önce gözaltına alınıp bırakıldığında bu konuda bazı bilgiler vermişti. Her birini ayrı yerlere tutup sorgulamışlar. Psikolojik baskı yanında, kişileri birbirine karşı kullanma, ifadeleri delil olarak kullanma düşmanın sorgu sisteminde yaygın kullanılan yöntemlerdendir. Kaba işkencelerden çok bunlar etkili olabiliyordu.

“Çatı katından kaçma fırsatını yakalayabilirdik”

Polis baskını sırasında “Ev kime aittir?” sorusuna ilk olarak böyle yanıt vermiştim, yani hemen üstlenmiştim. “Ev bana ait, arada kardeşlerim, ailem gelip gidiyor. Zaten yeni geldim. Masraflarımı ailem karşılıyor. Ben de iş bulmaya çalışıyorum. Örgüt evi değil, benim herhangi bir siyasetle de bağım yok. İlerici, aydın bir insanım” demiştim. Tabii polisler böyle emin, rahat konuşmama şaşır-mışlardı. Bazıları da kafa sallamışlardı,

'Hele bir gidelim ne olduğunu sana gösteririz' der gibi pis pis sırtanlar da vardı. İçlerinden biri baş komiserdi. Adını daha sonra bizi koydukları bir odanın kapısının arkasına yapıstırılmış olarak unutulmuş listeden öğrenecektim: Zafer Karaosmanoğlu. Birçok işkencecinin adını bu şekilde öğrenmiştim.

Komiser daha sakindi. Aslında o aradığını tam bulamamıştı. Evde daha fazla kişi bulabileceğini sanıyordu. İhbar öyle! Mutfaktaki kirli bardakların fazlalığı üzerinde de çok durmuşlardı. Büyük ihtimalle Şahin onların da bizimle birlikte olacağını düşünmüşler ya da başkalarını bekliyorlardı. Evde hem arama yaparak hem de birçok soruyu bir arada sorarak ilk tepkilerimizi ölçmüşlerdi.

İlk karşılaşmalar, ilk sınavlar, ilk saldırılar, ilk duyuşlar, ilk hissetmeler hepsi de çok önemli. Hasını nasıl etkilemişsen sonraki gelişmelere de bu etki yansır.

Polisle ilk karşılaşmam İzmir'de olmuştu. Bornova işçi direnişinden dolayı alınmıştım. O zaman da topluyduk. Ama şimdi çok daha farklı, kapsamlı bir yönelimdi. Örgütsel sorumluluk ağırdı. Örgütsel değerleri koruma, onlara zarar getirecek her şeyden sakınma, düşmanın her türlü yönelimi karşısında iradeyi, inancı ayakta tutma, bunların hepsi müthiş bir savaştı aynı zamanda. Üstelik en eşitsiz koşullarda savaşıacaksınız. Düşman her türlü tekniği, her türlü aracı kullanacak ve sen devrimci iradenle, inancınla bu savaşı yürüteceksin. 'Direnme Savaşı', 'Kızıl Kayalar', 'Dar ağacından Notlar' gibi birçok roman okumuştum, yazılanlar dehşet vericiydi. Akıl almaz işkence yöntemleri ve ona karşı yenilmeyen iradeler ya da eşsiz direniş örnekleri, kahramanlıklarla doluydu her birinde. Tümü de yaşanmış gerçeklerdi. Bunda hasını iyi tanımak çok önemli. Düşmanını her yönüyle tanımışsan, onunla güçlü savaşmasını da bilirsin ve zafer bu temelde kaçınılmaz olur.

Geçen her an, her saniye ne kadar da önem kazanıyordu. Bir anda birçok şeyi bir arada düşünmek! Her şey çok çabuk ve kendiliğinden gelip usuna giriyor. O ana kadar hiç böyle hızlı, bu kadar şeyi bir arada düşünmemiştim. Demek ki bazı şeyleri ille de yaşamak gerekiyor! Veya sen yaşadıkça düşünceler, duygular anlam kazanıyor, somutlaşıyordu.

“O sabah kaçamaz mıydık? İki bina arasındaki boşluk kullanılabilir miydi?” Olmaz mı düşünüyordum? Daha önce evde birkaç kez tahta parçasıyla denemeye çalışmıştım, fakat tahta sağlam değildi. İyi bir tahta bulmak için de kimse uğraşmamıştı. Mutfak penceresinden karşı binanın mutfağına geçiş yolu fena bir fikir değildi aslında. Karşıdakiler Siverekli yeni evli bir çiftti ve anlayışlılardı. Kadına “anahtar sorunu olursa ya da herhangi bir terslik çıkarsa o yolu deneriz” dediğimde, “olur” demişti.

Eğer hazırlıklı olsaydık polisi oyalar ve o binadan çıkabilirdik. Yine, çatı katı vardı. Lanet olsun! Birkaç dakika önceki araba seslerinden şüphelenip pencereden baksaydım, aynı şekilde çatı katından kaçma fırsatını yakalayabilirdik. Onlar merdivenleri çıkana kadar biz diğer binaya geçebilirdik. Gülaylardan farklı elbise, çarşaf giyer gidebilirdik. Ama 'keşke'lerle olmuyordu artık! Bunlar güzel düşüncelerdi, hayal etmek bile güzeldi, oysa şimdi ortada kocaman bir gerçeklik vardı. Biz evde değil, 1800 Evler'de ve sorgu odasıydık. Onları şimdi düşünmenin sırası değildi. O zaman yap-saydık ya! Kendime kızıyordum, bu kadar ucuz yakalanmamalıydık!

devami 34'te